

ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, :
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Original

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ
ΤΗΣ Δ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ — ΚΑΤΑ ΛΕΞΙΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ — ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΑ — ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑ-
ΣΕΙΣ ΡΗΜΑΤΩΝ — ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ —
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ — ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ — ΑΙ-
ΣΘΗΤΙΚΑ — ΗΘΙΚΑ — ΓΝΩΜΙΚΑ — ΝΟΗΜΑ — ΠΕΡΙ-
ΛΗΨΙΣ — ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΝΕΩΤΑΤΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ: ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Ἀκαδημίας 76 — ΑΘΗΝΑΙ

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου καὶ τὴν
ὑπογραφήν του.

E. Christopoulos

Copyright by E. Christopoulos, Athens 1962.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἢ ἡ ἀνατύπωσις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει
τοῦ περιεχομένου τοῦ παρόντος βιβλίου ἄνευ τῆς προγενεστέρας ἐγκρί-
σεως τοῦ Ἑκδοτικοῦ Οἴκου Ε. Δ. Χριστοπούλου, τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ
πνευματικὴν ἰδιοκτησίαν.

ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

42093

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α' ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Βασιγιάς
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ
ΤΗΣ Δ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΚΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Δ.Β.

Ευφράτης
ΚΕΙΜΕΝΟΝ — ΚΑΤΑ ΛΕΞΙΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΑ —
ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ — ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΡΗ-
ΜΑΤΩΝ — ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ —
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ — ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ
ΛΙΣΘΗΤΙΚΑ — ΗΘΙΚΑ — ΓΝΩΜΙΚΑ —
ΦΥΣΙΚΑ — ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ — ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

(ΕΥΣΤ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ Γεν. Επιθ.
— Ν. ΑΣΩΝΙΤΗ — Ε. ΚΟΥΖΕΛΗ)

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 76 — ΤΗΛΕΦ. 632.894

ΑΘΗΝΑΙ

$$\begin{array}{r} 200 \\ \times 2 \\ \hline 400 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ \times 16 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 111 \\ \times 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 111 \\ \times 56 \\ \hline 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 500 \\ \times 2 \\ \hline 1000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \\ \times 2 \\ \hline 112 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 400 \\ \times 16 \\ \hline 800 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 800 \\ \times 32 \\ \hline 1600 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 125 \\ \times 14 \\ \hline 1750 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ \times 25 \\ \hline 375 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 255 \\ \times 5 \\ \hline 1275 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ \times 71 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 71 \\ \times 57 \\ \hline 4057 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ \times 15 \\ \hline 300 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ \times 71 \\ \hline 4057 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 355 \\ \times 2 \\ \hline 710 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2485 \\ \times 57 \\ \hline 14085 \end{array}$$

the get from some
Πέτρος
Τζοβίνης

ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, :
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

65-84716
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Α' ΟΛΥΝΟΙΑΚΟΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ
ΤΗΣ Δ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

ΕΚΔΟΣΗ

{ ΚΕΙΜΕΝΟΝ - ΚΑΤΑ ΛΕΞΙΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ - ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑ-
ΣΕΙΣ ΡΗΜΑΤΩΝ - ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ -
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ - ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ - ΑΙ-
ΣΘΗΤΙΚΑ - ΗΘΙΚΑ - ΓΝΩΜΙΚΑ - ΝΟΗΜΑ - ΠΕΡΙ-
ΛΗΨΙΣ - ΕΠΙΓΡΑΦΗ }

ΝΕΩΤΑΤΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ: ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀκαδημίας 76 - ΑΘΗΝΑΙ

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότης καὶ τὴν
ὕπογραφὴν του.

Ε. Χριστόπουλος

Copyright by E. Christopoulos, Athens 1962.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἢ ἡ ἀνατύπωσις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει
τοῦ περιεχομένου τοῦ παρόντος βιβλίου ἀνευ τῆς προγενεστέρας ἐγκρί-
σεως τοῦ Ἑκδοτικοῦ Οἴκου Ε. Δ. Χριστοπούλου, τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ
πνευματικὴν ἰδιοκτησίαν.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
Α' ΟΔΥΝΘΙΑΚΟΣ

Προοίμιον

§ 1 — 2

Ἐντὶ πολλῶν χρημάτων,
ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἄν,
εἰ γένοιτο φανερόν
τὸ μέλλον
συνοίσειν τῇ πόλει,
περὶ ὧν
νυνὶ σκοπεῖτε.
Ὅτε τοίνυν τοῦθ'
οὕτως ἔχει,
προσῆκει ἐθέλειν
προθύμως ἀκούειν
τῶν βουλομένων

συμβουλευέιν·
οὐ γὰρ μόνον
εἰ ἦκει τις
ἐσκεμμένος (εἰπεῖν)
τι χρήσιμον
τοῦτ' ἀκούσαντες
λάβοιτ' ἄν,
ἀλλὰ καὶ ὑπολαμβάνω
τῆς ὑμετέρας τύχης
(τὸ) ἐπελθεῖν ἂν ἐνίοις

εἰπεῖν ἐκ τοῦ παραχρῆμα
πολλὰ τῶν δεόντων,
ὥστε γενέσθαι ὑμῖν
ἐξ ἀπάντων
ῥαδίαν τὴν αἵρεσιν τοῦ συμφέρον-
τος.

Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς,
ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
μόνον οὐχὶ λέγει
ἄφειδς φωνήν,
ὅτι ἀντιληπτέον (ἐστίν)
ὑμῖν αὐτοῖς

Ἐντὶ πολλῶν χρημάτων,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
νομίζω ὅτι σεῖς θὰ προτιμούσατε,
ἐὰν ἤθελε γίνεαι φανερόν
ἐκείνο, τὸ ὅποιον πρόκειται
νὰ ὠφελήσῃ τὴν πατρίδα,
ὥς πρὸς αὐτά, διὰ τὰ ὅποια
τώρα δὰ σκέπτεσθε.
Ἐπειδὴ λοιπὸν τοῦτο (τὸ ζήτημα)
ἔτσι εἶναι,
ἀρμόζει νὰ ἔχετε τὴν ἀπόφασιν
μὲ προθυμίαν νὰ ἀκούετε
ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν διά-
θεσιν

νὰ σᾶς συμβουλευέον·
διότι ὄχι μόνον,
ἐὰν ἔχη ἀναβῇ κάποιος εἰς τὸ βῆμα
προμελετημένος (νὰ προτείνῃ)
κάτι τι χρήσιμον,
τοῦτο, ὅταν ἀκούσετε
δύνασθε νὰ τὸ ἐννοήσετε,
ἀλλὰ προσέτι νομίζω
ἴδιον τῆς ἰδικῆς σας τύχης
τὸ ὅτι δύνανται νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν
νοῦν μερικῶν

νὰ εἰπουν ἐκ τοῦ προχείρου
πολλὰ ἀπὸ τὰ πρόποντα,
ὥστε νὰ ἀποβῇ εἰς σᾶς
ἐξ ὧν ἐν γένει (τῶν γνωμῶν)
εὐκολὸς ἢ ἐκλογὴ τοῦ συμφέροντος.

Ἡ μὲν λοιπὸν παροῦσα εὐκαιρία,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
σχεδὸν λέγει
ἐκβάλλουσα φωνήν,
ὅτι πρέπει νὰ ἐπιληφθῇτε
σεῖς οἱ ἴδιοι

τῶν πραγμάτων ἐκείνων,
εἴπερ φροντίζετε
ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν·
ἡμεῖς δὲ δοκῶμεν μοι
ἔχειν πρὸς αὐτὰ
οὐκ οἶδ' ὄντινα τρόπον.

τῶν πραγμάτων ἐκείνων,
ἐὰν βεβαίως φροντίζετε
διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν·
ἡμεῖς ὁμῶς φαινόμεθα
ὅτι διακείμεθα πρὸς αὐτὰ
δὲν γνωρίζω κατὰ ποῖον τρόπον

§ 1-2. **Γραμματικά-σημασιολογικά.** **Πολλῶν** = γεν. πληθ. τοῦ ἐπιθ. πολὺς, πολλή, πολὺ (πλείων ἢ πλέων, πλείον ἢ πλέον — πλείστος - η σν). **ἂν** = δυνητ. μόριον ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἀπαρ. ἐλέσθαι. Τοῦτο συντάσσεται μὲ ὀριστ. ἱστορ. χρόνου, ἢ ὁποῖα λέγεται δυνητικῇ ὀριστικῇ ἢ μὲ εὐκτ., λεγομένην δυνητ. εὐκτικὴν ἢ μὲ ἀπαρέμφατον δυνητικόν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἰσοδυναμεῖ μὲ δυνητ. εὐκτ. ἐνταῦθα. **ὁμᾶς** = προσ. ἄντων. β' προσ. **ἐλέσθαι** = ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ αἰρέ - ομαι - οῦμαι (τι ἀντὶ τίνος — προτιμῶ τι ἀντὶ τίνος). Τὸ ἑνερ. **αἰρέ - ω - ῶ** = κυριεύω, καταλαμβάνω, αἰχμαλωτίζω, τούτου παθητ. κατὰ σημασίαν εἶναι τὸ **ἀλίσκομαι**. Τὸ μέσ. **αἰροῦμαι** = ἐκλέγω, προτιμῶ καὶ τὸ παθ. **αἰροῦμαι** = ἐκλέγομαι, προτιμῶμαι, αἰροῦμαι, ἡροῦμην, αἰρήσομαι, αἰρεθήσομαι., εἰλόμην, ἡρέθην, ἤρομαι, ἡρήμην. **νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἂν** = νομίζω, ὅτι ὑμεῖς ἐλοίσθε ἂν = νομίζω, ὅτι σεῖς θὰ προτιμοῦσατε. **νομίζω**, ἐνόμιζον, νομιῶ, ἐνόμισα, νενόμικα, ἐνενομίκειν. **εἰ** = σύνδ. ὑποθ. (εἰ, ἐάν, ἂν, ἤν). **γένοιτο** = γ' ἐν. εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι, ἐγίγνομην, γενήσομαι, ἐγενόμην (β'), γέγονα καὶ γεγένημαι, ἐγεγόνειν καὶ ἐγεγενήμην **τὸ μέλλον** = μετοχ. ἐν. τοῦ μέλλω (= σκοπεύω, πρόκειται νὰ . . .), ἔμελλον καὶ ἤμελλον, μελλήσω, ἐμέλλησα καὶ ἤμέλλησα. **συνοίσειν** = ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ἀπροσ. συμφέρεi, συνέφερε, συνοίσει, συνένεγκε, συνενήνοχε, συνενηνόχει. **τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει** = ἐκείνο, τὸ ὅποσον πρόκειται νὰ ὠφελήσῃ τὴν πατρίδα. **ὧν** = γεν. πληθ. τῆς ἀναφ. ἄντων. ὅς, ἡ, ὅ (= ὁ ὅποιος). **περὶ ὧν** = περὶ τούτων ᾧ = ὡς πρὸς ταῦτα, τὰ ὅποια . . . = ὡς πρὸς τὴν πρόχειμὲνην ὑπόθεσιν, περὶ τῆς ὁποίας . . . **νυνὶ** = ἐπὶρ. τοπ. μετὰ τοῦ δεικτικοῦ - i (προσχηματισμός), πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας τοῦ παρόντος χρόνου (= τώρα δά). **σκοπεῖτε** = β' πληθ. ὀριστ. ἐν. τοῦ σκοπέ - ω - ῶ (περὶ τίνος = σκέπτομαι περὶ τίνος), ἐσκόπουν, σκέψομαι, ἐσκεψάμην, ἐσκεμμαι, ἐσκέμην. **δε** = σύνδ. χρον., ἐνταῦθα αἰτιολ. = ἐπειδὴ. **τοῖνυν** = σύνδ. συμπερ. = λοιπόν. **τοῦθ'** = τοῦτο, δεικτ. ἀντ. (οὗτος, αὕτη, τοῦτο). **οὕτως** = ἐπὶρ. τροπ. **ἔχει** = γ' ἐν. ὀριστ. τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω καὶ σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἐσχέχην. **προσθήκει** (= ἀπρόσ. ῥήμα = ἀρμόζει), παρτ. προσ. ἡκε. **προθύμως** = ἐπὶρ. τροπ. **ἐθέλειν** = ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἐθέλω (καὶ θέλω), ἤθελον, ἐθελήσω, ἠθέλησα, ἠθέληχα, ἠθελήκειν. **ἀκούειν** = ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἀκούω, ἤκουον, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκήκα, ἤκηκείν. **τῶν βουλομένων** = μετοχ. ἐν. τοῦ βούλομαι (= ἐπιθυμῶ, ἔχω τὴν διάθεσιν,) (ἐ)βουλόμην, βουλήσομαι, (ἐ)βουλήθην, βεβούλημαι, ἐβεβούλημην. **συμβοιλεύειν** = ἀπαρ. ἐν. τοῦ συμβούλεύω (δμαλόν). **εἰ** = σύνδ. ὑποθ., ὁ τίνος τῆς ἐγκλιτ. λέξεως τι. **Τι** = οὐδ. τῆς ἄορ. ἄντων. τίς, τί. **ἐσκεμ-**

μένος (= προμελετημένος, προετοιμασμένος) μετοχ. παρ. τοῦ σκο-
πούμαι, ἐσκοπούμην, σκέφομαι, ἐσκεψάμην, ἐσκεμμαι, ἐσκέμην. **ἦκει** =
 γ' ἐν. ἐν. τοῦ μέ σημασίαν παρ. ἦκω (= ἔχω ἔλθει), ἦκον (παρ. μέ ση-
 μασίαν ἀρ. = ἦλθον), ἦξεν, ἦλθον καὶ ἀφικόμεν, ἐλήλυθα καὶ ἀφίγμαι,
 ἐληλύθειν καὶ ἀφίγμην. **εἰ ἦκει τις** = ἐὰν ἔχη παρέλθει τις ἐπὶ τὸ βή-
 μα, ἐὰν ἔχη ἀναβῇ κάποιος εἰς τὸ βῆμα. **λάβοιτε** = β' πληθ. εὐκτ. ἀρ.
 β' τοῦ λαμβάνω, ἐλάβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἰλήφειν. **λάβοι-
 τε ἂν** = δύνασθε νὰ ἐννοήσετε. **ὕμετερος - α - ον** = κτητ. ἄντων. β'
 προσ. ἐπὶ πολλῶν κτητέρων. **ὕπολαμβάνω** = νομίζω. **τῶν δεόντων** =
 μετοχ. τοῦ ἀπρ. δεῖ οὐσιαστικοποιημένη: τὸ δεόν = τὸ πρέπον. **Ἐκ
 τοῦ παραχρημα** = ἐκ τοῦ προχέιρου, ἄνευ προπαρασκευῆς. **ἐνίοις** =
 δοτ. πληθ. τῆς ἀρ. ἄντων. ἐνιοί, αἱ, α = μερικοί. **ἐπελθεῖν** = ἀπαρ.
 ἀρ. β' τοῦ ἀπροσώπως λαμβανομένου ἐπέρχεται (τινὶ + ἀπαρ = ἔρχε-
 ται εἰς τὸν νοῦν τινος νὰ . . .), ἐπῆει, ἐπεισι, ἐπῆλθε, ἐπελήλυθε, ἐπε-
 ληλύθει. **(Τὸ) ἐπελθεῖν ἂν ἐνίοις εἰπεῖν** = τὸ ὅτι ἐπέλθοι ἂν ἐνίοις
 εἰπεῖν = τὸ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν μερικῶν νὰ εἰπουν.
εἰπεῖν = ἀπαρ. ἀρ. β' τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω καὶ ἐρῶ, ἔλεξα καὶ εἶ-
 πα καὶ εἶπον, εἶρηκα, εἰρήκειν. **ἅπας, ἅπασα, ἅπαν** = ἐπίθ. γ' κλι-
 σεως = ὅλος γενικῶς. **ῥάδιος - α - ον** (ῥάων, ῥᾶον - ῥᾶστος, η, ον) = εὐ-
 κολός. **συμφέροντος** = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἀπρ. συμφέρει, οὐσιαστικο-
 ποιημένη. **ἡ αἰρεσις** = ἡ ἐκλογή. **γενέσθαι** = ἀπαρ. ἀρ. β' τοῦ εἰμί,
 ἦν, ἔσομαι, ἐγενόμην, γέγονα, ἐγεγόνειν. **παρῶν** = μετχ. ἐν. τοῦ πά-
 ρειμι, παρῆν, παρέσσομαι, παρεγενόμην, παραγέγονα, παρεγεγόνειν. **και-
 ρός** = περίστασις, εὐκαιρία. **μόνον οὐχὶ** = σχεδόν, μετριάξει τὸ «φω-
 νὴν ἀφίεις». **ἀφίεις - εἶσα - ἐν** = μετχ. ἐν. τοῦ ἀφίημι (= ἀφήνω),
 ἀφίην, ἀφήσω, ἀφήκα, ἀφείκειν. **φωνὴν ἀφίημι** = ἐκβάλλω
 φωνήν, φωνάζω. **ὅμῃν** = δοτ. πληθ. τῆς προσ. ἄντων. τοῦ β' προσ. αὐ-
 τοῖς = ὁριστ. ἡ ἔπαν. ἄντων. **ὅμῃν αὐτοῖς** = αὐτοπαθὴς ἄντων. **ἐκεῖνος, η-
 ο** = δεικτ. ἄντων. **ἀντιληπτός - α - ον** = ῥημ. ἐπίθ. ἐκ τοῦ ῥήμ. ἀντιλαμ-
 βάνομαι (τινος = ἐπιλαμβάνομαι τινος, ἐπεμβαίνω ἐνεργῶς εἰς κάτι), ἰσο-
 δυναμεῖ μέ τό: δεῖ ἀντιλαβέσθαι. **ἀντιληπτέον ἐστὶν ὅμῃν αὐτοῖς τῶν
 πραγμάτων ἐκείνων** = δεῖ ὅμῃς αὐτοῖς ἀντιλαβέσθαι τῶν πραγμάτων
 ἐκείνων. **φροντίζετε** = β' πληθ. ἐν. ὁρ. τοῦ φροντίζω, ἐφρόντιζον, φρον-
 τιῶ, ἐφρόντισα, πεφρόντικα, ἐπεφροντίκειν. **αὐτῶν** = ἐπανακλ. ἄντων.
 μόνον εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις. **ἡμεῖς** = ὁν. πλ. τῆς προσ. ἄντων. ἐγώ.
οἶδα = παρ. μέ σημασίαν ἐνεστ. (= γνωρίζω), ἤδην καὶ ἤδη (ὑπερ.
 μέ σημασίαν παρ.τ.), εἰδῆσθαι καὶ εἶσομαι. **ὄντινα** = αἰτ. ἐν. τῆς ἀναφ.
 ἄντων. ὅστις - ἣτις - ὅ, τι. **μοι** = δοτ. ἐν. τῆς προσ. ἄντων. ἐγώ. **δοκοῦ-
 μεν** = α' πληθ. ἐν. ὁρ. τοῦ δοκέ - ω - ῶ (νομίζω, φαίνομαι), ἐδόκουν, δό-
 ξω, ἔδοξα, παρ. ἀπρ. δέδοκται, ὑπερ. ἐδέδοκτο καὶ προσωπ. δεδόκη-
 κα. **ἔχω πρὸς τι** = ἔχω διατεθῇ, διακείμει πρὸς τι.

§ 1-2. **Ἑτυμολογικά**: ἀντι παρ. = ἄντα (ἐπιρρ). ἀντάω, ἀντιάω,
 ἀντιάζω. **χρημάτων, χρήμα** = ἀπὸ τὸ χρῶμαι. ἐλέσθαι, αἰροῦμαι =

από τὸ αἶρα (= παράσιτον τοῦ σίτου). νομίζω = ἀπὸ τὸ νόμος καὶ
 αὐτὸ ἀπὸ τὸ νέμω. φανερόν, φανερός = ἀπὸ τὸ φαίνω. γένοιτο,
 γίγνομαι = ἀπὸ τὸ γιγνέσθαι μέ ἐνεστ. ἀναδιπλ. καὶ συγκοπὴν γί-
 γνομαι. μέλλον, μέλλω, πρωτότ. λέξις παραγ. μέλλημα, μέλλησις,
 (= βραδύτης) μελλητής. συνοίσειν, συμφέρω παραγ. ἀπὸ τὸ οἶσω
 οἰσοφάρος. νοῦν = ἀπὸ τὸ νῦν + ι. σκοπεῖτε, σκοπῶ παραγ. σκοπή,
 σκόπελος. ὅτε = ἀπὸ τὸ ὁ (ἀναφορ. ρίζα) καὶ τὸ τε. οὕτως =
 παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ οὕτως. προσήκει = ἀπὸ τὸ πρὸς + ἤκω.
 προθύμως = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ πρόθυμος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πρό+
 θυμός. ἀκούειν, ἀκούω ἀπὸ τὴν ρίζαν ακ + οὔς. βουλευμένων,
 βούλομαι πρωτότ. λέξις παραγ. βουλή, βούλημα, συμβουλευεῖν,
 συμβουλεύω = ἀπὸ τὸ σύν + βουλεύω τὸ δὲ βουλεύω ἀπὸ τὸ
 βουλή. μόνον = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἐπίθ. μόνος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ
 μένω. χρήσιμον = ἀπὸ τὸ χρήσις καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ χρῶμαι. ὑμέτερας,
 ὑμέτερος = ἀπὸ τὸ ὑμεῖς. τύχης = ἀπὸ τὸ τυγχάνω. παραχρήμα =
 παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ παρά + χρήμα τὸ δὲ χρήμα ἀπὸ τὸ χρῶμαι.
 ἐνίοις, ἐνιοί = ἀπὸ τὸ ἐνι + σί. ὥστε = ἀπὸ τὸ ὥς + τε. ράδιον,
 ράδιος = ἀπὸ τὸ ρᾶ, ρέα, ρεία. αἵρεσιν = ἀπὸ τὸ αἰρουμαι. και-
 ρός = ἀπὸ τὸ κείρω. Ἀθηναῖος = ἀπὸ τὸ Ἀθῆναι. φωνήν = ἀπὸ
 τὸ φάω. πραγμάτων, πρᾶγμα = ἀπὸ τὸ πράττω. ἐκείνων, ἐκεῖνος =
 ἀπὸ τὸ ἐκεῖ. ἀντιληπτέον = ἀπὸ τὸ ἀντιλαμβάνομαι. σωτηρίας,
 σωτηρία = ἀπὸ τὸ σωτήρ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ σώζω. φροντίζετε, φρον-
 τίζω = ἀπὸ τὸ φροντίς, τὸ φροντίς ἀπὸ τὸ φρονῶ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ
 φρήν, δοκοῦμεν, δοκῶ = ἀπὸ ρίζαν δεκ - καὶ μέ μετάκτωσιν δεκ-
 τοῦ δέχομαι. τρόπον = ἀπὸ τὸ τρέπω.

§ 1 - 2. Ἀντικαταστάσεις. Ἐλέσθαι, κάθ. = αἰρεῖσθαι, αἰρήσε-
 σθαι, ἐλέσθαι, ἡρῆσθαι. γένοιτο, ὄριζ. = ἐγένετο, γένηται, γένοιτο, γε-
 νέσθω, κάθ. = γίγνοιτο, γενήσεται, γένοιτο, γεγεννημένον εἴη ἢ γεγονός
 εἴη. συνοίσειν, κάθ. = συμφέρειν, συνοίσειν, συνενεγκεῖν, συνεννηοχέ-
 ναι. σκοπεῖτε, ὄριζ. = σκοπεῖτε, σκοπήτε, σκοποῖτε, σκοπεῖτε, κάθ. =
 σκοπεῖτε, ἐσκοπεῖτε, σκέψασθε, ἐσκέψασθε, ἐσκεφθε, ἐσκεφθε. ἔχει,
 ὄριζ. = ἔχει, ἔχη, ἔχει, ἐχέτω, κάθ. = ἔχει, εἶχε, ἔξει καὶ σχήσει,
 ἔσχε, ἐσχέχε, ἐσχέχει. ἐσκεμμένος, κάθ. = σκοπούμενος, σκεψόμενος,
 σκεψάμενος, ἐσκεμμένος. λάβοιτε, ὄριζ. = ἐλάβετε, λάβητε, λάβοιτε,
 λάβετε, κάθ. = λαμβάνοιτε, λήψοισθε, λάβοιτε, εἰληφότες εἴητε. ἐπελ-
 θεῖν, κάθ. = ἐπιέναι, ἐπιέναι, ἐπελθεῖν, ἐπεληλυθέναι. εἰπεῖν, κάθ. =
 λέγειν, λέξιν ἢ ἐρεῖν, λέξαι καὶ εἰπεῖν, εἰρηκέναι. λέγει, ὄριζ. = λέγει,
 λέγη, λέγοι, λεγέτω, κάθ. = λέγει, ἔλεγε, λέξει ἢ ἐρεῖ, ἔλεξε καὶ εἶπε,
 εἶρηκε, εἰρήκει. ἀφιεῖς, κάθ. = ἀφίεις, ἀφήσων, ἀφίεις, ἀφεικώς. ἔχειν,
 κάθ. = ἔχειν, σχήσειν καὶ ἔξειν, σχειν, ἐσχηκέναι.

§ 1-2. Ἀναγνώρισις προτάσεων. Ἀντὶ πολλῶν . . . νομίζω (κυρία), εἰ φανερόν . . . τῇ πόλει (δευτ. ὑποθ.) ἀπόδ. ταύτης εἶναι τὸ «ἐλέσθαι ἄν», τὸ ὅποιον ἰσοδυναμεῖ μὲ δυνητ. εὐχτ. = οἷτι ἐλοισθε ἄν. (ὑποθ. λόγος γ' εἰδους σημαίνων ἀπλήν σκέψιν τοῦ λέγοντος. περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε (δευτ. ἀναφ.). οἷτε τοῖνυν . . . ἔχει (δευτ. αἰτιολ.), προσῆκει . . . συμβουλευεῖν (κυρία). εἴ τι χρήσιμον . . . τις (δευτ. ὑποθ.), ἀπόδ. εἶναι ἡ = οὐ γὰρ μόνον τοῦτο ἄν ἀκούσαντες λάβοιτε (κυρία): ὑποθ. λόγος α' εἰδους, σημαίνων τὸ πραγματικόν. ἀλλὰ καὶ τῆς . . . εἰπεῖν (κυρία), ὥστε . . . γενέσθαι (δευτ. συμπερ.) / ὃ μὲν οὖν . . . ἀφιεῖς (κυρία), οἷτι . . . ἀντιληπτέον ἐστίν (δευτ. εἰδ.), εἴπερ . . . φροντίζετε (δευτ. ὑποθ.), ἀπόδ. εἶναι = ἀντιληπτέον ἐστίν, ὑποθ. λόγος α' εἰδους δηλῶν τὸ πραγματικόν. ἡμεῖς δὲ δοκοῦμεν ἔχειν πρὸς αὐτὰ (κυρία), οὐκ οἶδ' ὄντινα τρόπον (δευτ. ἀναφ.).

§ 1-2. Συντακτικὴ ἀνάλυσις: Νομίζω = ῥήμα, (ἐγὼ) = ὑποκ., ἐλέσθαι ἄν = ἄντικ. τοῦ ῥήμ. (εἰδ. ἀπαρ.), ὑμᾶς = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. (έτεροπροσωπία), ἀντὶ χρημάτων = ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἀνταλλαγῆς, πολλῶν = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ χρημάτων, ὧ ἄνδρες = κλητ. προσφώνησις, Ἀθηναῖοι = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ἄνδρες, τὸ ἀπαρ. ἐλέσθαι ἄν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ: οἷτι ἐλοισθε ἄν = ἀπόδ. ὑποθ. λόγου, τοῦ ὁποῦ ὑπόθεσις εἶναι ἡ ὑποθ. πρότασις αἰ φανερόν γενόιτο. εἶναι ὑποθ. λόγος τρίτου εἰδους καὶ σημαίνει ἀπλήν σκέψιν τοῦ λέγοντος. γενόιτο = ῥήμα, τὸ μέλλον συνοίσειν (= τὸ συνοῖσεν) = ὑποκ. τοῦ γέναιτο καὶ ἄντικ. τοῦ ἐλέσθαι. φανερόν = κατηγ. εἰς τὸ μέλλον. τῇ πόλει = ἄντικ. τοῦ συνοίσειν. σκοπεῖτε = ῥήμα, (ὅμοις) = ὑποκ., περὶ ὧν = ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἀναφορᾶς, νυνὶ = ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. ἔχει = ῥήμα. τοῦτο = ὑποκ., οὕτως = ἐπιρρ. διορ. τοῦ τρόπου, προσῆκει = ἀπρόσ. ῥήμα, ἐθέλειν = τελ. ἀπαρ. ὑποκ. τοῦ ἀπρόσ., ἀκούειν = τελ. ἀπαρ., ἄντικ. τοῦ ἐθέλειν, (ὅμοις) = ὑποκ. τῶν δύο ἀπαρ., προθύμως = ἐπιρ. διορ. εἰς τὸ ἀκούειν, τῶν βουλομένων = ἐπιθ. μετχ., ἄντικ. τοῦ ἀκούειν, συμβουλευεῖν = τελ. ἀπαρ. ἄντικ. τῆς μετχ. ἡκεῖ = ῥήμα, τις = ὑποκ., ἐσκεμμένος = μετχ. τροπ., ὑποκ. ταύτης τὸ τίς καὶ ἄντικ. ἐννοεῖται τὸ ἀπαρ. εἰπεῖν, τί = ἄντικ. τοῦ εἰπεῖν, χρήσιμον = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ τί. λάβοιτε = ῥήμα, (ὅμοις) = ὑποκ., τοῦτο = ἄντικ. τοῦ ῥήμ., μόνον = ἐπιρ. διορ. τοῦ ποσοῦ, ἀκούσαντες = μετχ. χρον., (ὅμοις) = ὑποκ. ταύτης, τοῦτο = ἄντικ. εἰ ἡκεῖ (ὑποθ.) — τοῦτο λάβοιτε ἄν (ἀπόδ.) ὑποθ. λόγος α' εἰδους δηλῶν τὸ πραγματικόν. καὶ = σύνδ. ἐπιδοτικός, ὑπολαμβάνων = ῥήμα, (ἐγὼ) = ὑποκ., (εἶναι) = ἐννοούμενον ἀπαρ. εἰδ. ἄντικ. τοῦ δοξαστικοῦ ὑπολαμβάνων, ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. εἶναι εἶναι ἡ πρότ. καὶ ἐπελθεῖν ἄν ἐνίοις εἰπεῖν ἐκ τοῦ παραχρημα πολλὰ τῶν δεόντων, τύχης = γεν. κατηγορηματικῆ τῆς ἰδιότητος εἰς τὸ ὑποκ. τοῦ εἶναι, ὕμετέρας = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ τῆς τύχης. Εἰς τὸ ἐπελθεῖν ἄν, ἀπαρ. ἀπρόσ. ῥήμ. ὑποκ. εἶναι τὸ ἀπαρέμφ. εἰπεῖν, ἐνίοις = δοτ. προσ. εἰς τὸ ἐπελθεῖν, (ἐνίοις) = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. εἰπεῖν, πολλὰ = σύστ. ἄντικ. τοῦ εἰπεῖν, τῶν δεόντων = μετχ. ἐπιθ. γεν. διαιρ. εἰς τὸ πολλά, ἐκ τοῦ παραχρημα = ἐμπρόθ. διορ. τοῦ

τρόπου. **γενέσθαι** = τελ. άπαρ. ως ρήμα της άπαρεμφ. συμπερ. προτά-
σεως, ή όποία ελάγεται διά του ὥστε, **τήν αἵρεσιν** = ύποκ. του άπαρ.,
ῥαδίαν = κατηγ. εἰς τὸ αἵρεσιν. **τοῦ συμφέροντος** = γεν. άντικ. εἰς
τὸ αἵρεσιν, **ὕμιν** = δοτ. προσωπ. εἰς τὸ γενέσθαι, **ἐξ ἀπάντων** = ἐμπρόθ.
διορ. σημαίνων προσέλευσιν. **λέγει** = ρήμα, **καιρός** = ύποκ., **παρὼν** =
ἐπιθ. μετχ., ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ καιρός, **μόνον οὐχι** = ἐπιρ. διορ. του
τρόπου εἰς τὸ λέγει, **ἀφιεῖς** = μετχ. τροπ., ύποκ. ταύτης = **ὁ καιρός**,
φωνήν = άντικ., **δι τῶν πραγμάτων** . . . **ἀντιληπτέον ἐστίν** = εἰδ.
πρότ., άντικ. του λεκτικού λέγει. **ἀντιληπτέον ἐστίν ὕμιν** = δεῖ **ὕμᾱς**
ἀντιλαβέσθαι. **ἀντιληπτέον ἐστὶ** = ρήμα, **ὕμιν αὐτοῖς** = ποιητ. αἴ-
τιον (ἐπὶ τῶν εἰς - τέος ρήμ. ἐπιθέτων καὶ ρημάτων χρόνου συντελικού
τίθεται καθ' ἀπλήν δοτικόν), **τῶν πραγμάτων** = άντικ. του ἀντιληπτέον
ἐστὶ, **ἐκείνων** = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ πραγμάτων, **φροντίζετε** = ρήμα,
(ὕμεῖς) = ύποκ., **ὕπερ σωτηρίας** = ἐμπρόθ. διορ. του σκοπού, **αὐτῶν** =
γεν. άντικ. εἰς τὸ ὑπερ σωτηρίας. **εἴπερ φροντίζετε** (ὕπόθ.) - **ἀντιλη-**
πτέον ἐστὶ (ἀπόδ.) = ύποθ. λόγος α' εἰδους, δηλῶν τὸ πραγματικόν.
δοκοῦμεν = ρήμα, **ἡμεῖς** = ύποκ., **ἔχειν** = εἰδ. άπαρ., άντικ. του δο-
ξαστ. δοκοῦμεν, **(ἡμεῖς)** = ύποκ. του ἔχειν (ταυτοπροσωπία), **μοι** =
δοτ. προσωπ. εἰς τὸ δοκοῦμεν, **πρὸς αὐτὰ** = ἐμπρόθ. διορ. τῆς αναφο-
ρᾶς. **οἶδε** = ρήμα, **(ἐγὼ)** = ύποκ., **τρόπον** = προσδ. του τρόπου, **ὄν-**
τινα = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ τρόπον. συντακτικὴ σειρά: **ἡμεῖς δὲ δοκοῦ-**
μεν ἔχειν πρὸς αὐτὰ οὐκ οἶδα ὄντινα τρόπον.

§ 1-2. **Πραγματικά.** Ὁ Δημοσθένης ἀπὸ του βήματος τῆς Πνυ-
κὸς προσπαθεῖ νὰ πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους νὰ στείλουν βοήθειαν εἰς τοὺς
κατὰ του Φιλίππου ἀγωνιζομένους Ὀλυνθίους. **Ἀντὶ πολλῶν χρημάτων** :
Διεδίδετο μετ' ἐπιτάσεως ὅτι ὁ Φίλιππος, διαθέτων τεράστια χρηματικά
ποσά, εἶχε διαφθεῖρει διὰ τούτων πολλοὺς ἐκ τῶν Ἀθηναίων· εἶχεν ἤδη
ἐν Ἀθήναις πολλοὺς ἐνθέρμους ὁπαδοὺς, ὡς τὸν ἐπώνυμον τότε ἄρχοντα
Εὐδούλον, τὸν Αἰσχίνην, τὸν Δημάδην, τὸν Φωκίωνα καὶ ἄλλους. Ὁ Δη-
μοσθένης ἀκολουθεῖ πολιτικὴν καθαρῶς ἐθνικὴν. Διὰ τῶν λέξεων τούτων
ὕπαινίσσεται τοὺς λαμβάνοντας χρήματα παρὰ του Φιλίππου καὶ παραλ-
λήλως κολακεύει τὴν ἀφιλοχρηματίαν των. Εἶμαι βέβαιος, λέγει, ὅτι, ἂν
σᾶς ἐδίδον τὸ δικαίωμα ἐκλογῆς μεταξὺ πολλῶν χρημάτων καὶ τῆς σω-
τηρίας τῆς πατρίδος, θὰ προτιμοῦσατε, ὡς φιλοπάτριδες, τὸ δεύτερον.
Συγχρόνως διὰ τῆς λέξεως **χρημάτων** ὕπαινίσσεται τὰ θεωρικά, περὶ τῶν
ὁποίων ὁμιλεῖ εἰς τὴν § 19 20. **Περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε** : Ἡ ἐκκλησία του
Δήμου εἶχε συγκληθῇ, διὰ νὰ λάβῃ ἀπόφασιν περὶ ἀποστολῆς ἡ μὴ βοηθείας
εἰς Ὀλυνθον. **Οὕτως ἔχε** : Ὁ Δημοσθ. θεωρεῖ ὡς δεδομένον ὅτι οἱ Ἀθη-
ναῖοι προτιμοῦν τὸ συμφέρον τῆς πόλεως. **Ἐσκεμμένος** : Ἄλλοι ἐκ τῶν
ρητόρων ὠμίλουν ἐκ του προχείρου, ἄλλοι προητοιμασμένοι (= ἐσκεμμένοι)
ὡς ὁ Δημοσθένης. **Πολλὰ τῶν δεόντων** . . . **εἰπεῖν** : Εἰσθε ἱκανοὶ νὰ ἐννοή-
σατε τοὺς προπαρασκευασμένους λόγους τῶν ρητόρων, ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι
νὰ ἐκφέρετε εὐστόχους γνώμας ἀνευ προπαρασκευῆς ὑπὸ τὴν ἐμπνευσιν
τῶν προστατευόντων τὰς Ἀθήνας θεῶν. **ἤκει** : Οἱ ρήτορες ὠμίλουν ἀπὸ

τοῦ βήματος καὶ ὄχι ἀπὸ τῆς θέσεώς των. **Τῆς ὑμετέρας τύχης**: Πολ-
λάκις ὁ ῥήτωρ ὁμιλεῖ περὶ τῆς τύχης τῶν Ἀθηναίων. Περὶ ταύτης ὑπῆρ-
χεν ὁ ἐξῆς μῦθος: Ὁ Ποσειδῶν ὀργισθεὶς κατὰ τῶν Ἀθηναίων, διότι
προετίμησαν νὰ τεθοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀθηνᾶς, κατηράσθη αὐ-
τοὺς νὰ σκέπτωνται πάντοτε κακῶς, ἢ Ἀθηνᾶ ὁμῶς ἀντηρυχθή καὶ αἱ
κακαὶ σκέψεις νὰ ἀποβαίνουν πρὸς ὄφελος τῶν Ἀθηναίων. **Ἐξ ἀπάν-
των**: δηλ. τῶν λεχθέντων, ἐσκεμμένων καὶ ἐκ τοῦ παραχρῆμα. **Τῶν
πραγμάτων ἐκείνων - ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν**: δηλ. τῶν ὀλυμπιακῶν
πραγμάτων. **Ἡμεῖς δὲ δοκοῦμεν...** πρὸς αὐτά: Δὲν γνωρίζω πῶς νὰ
χαρακτηρίσω τὴν στάσιν, τὴν ὁποῖαν ἐτηρήσαμεν ἐναντὶ τῶν ὀλυμπια-
κῶν πραγμάτων.

§ 1-2. **Αἰσθητικά. Πολλῶν . . . χρημάτων** (σχῆμα ὑπερβα-
τόν). Αἱ λέξεις **πολλῶν** καὶ **χρημάτων**, συνδεόμεναι μεταξύ των λογι-
κῶς καὶ συντακτικῶς χωρίζονται διὰ τῆς παρεμβολῆς ἄλλων πρὸς ἐξαρ-
σιν. **Τὸ μέλλον συνοίσειν** (περίφρασις) ἀντὶ τὸ συνοίσειν. **Εἰ φανερόν
γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν** (παρήχησις τοῦ ν). **Ὅτε τοίνυν τοῦθ'**
οὕτως (παρήχησις τοῦ τ). **Προσῆκει - προθύμως, ἐθέλειν - ἀκούειν,
τῶν βουλομένων - συμβουλεύειν**: Ἀνὰ δύο αἱ λέξεις εἶναι ἱσοσύλ-
λαβοὶ (ἀρίστον), τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγοῦσης, ἔχουν ὁμοήχους τὰς
ἀρχικὰς ἢ τελικὰς συλλαβὰς (παρήχησις ἢ παρωνομασία), αἱ τρεῖς δὲ
λέξεις ἐθέλειν - ἀκούειν - συμβουλεύειν καταλήγουσι εἰς τὴν συλλαβὴν - εἰν
(ὁμοιοτέλευτον). Διὰ τῆς συμμετρίας τῶν συλλαβῶν, τῶν σχημάτων καὶ
τῆς συσσωρεύσεως συνωνύμων προσδίδεται κομψότης εἰς τὸν λόγον, διὰ
νὰ προκληθῇ ἡ προσοχή καὶ τὸ διαφέρειν τῶν ἀκροατῶν. **Ἐπελθεῖν -
εἰπεῖν** (ὁμοιοτέλευτον, παρήχησις). **Ὁ καιρὸς λέγει - φωνὴν ἀφίεις**:
(προσωποποιΐα). Εἰς τὰ ἄψυχα ἀποδίδονται ιδιότητες ἐμφύχων, διὰ νὰ
ἀποκτήσῃ ὁ λόγος ἔμφασιν καὶ ζωνρότητα. **Τῶν πραγμάτων ὑμῖν
ἐκείνων αὐτοῖς** (διπλοὺν ὑπερβατόν) = τῶν πραγμάτων ἐκείνων ὑμῖν
αὐτοῖς: Διὰ τὴν δεξιὰν τὴν ἀλληλένδετον τῶν ὀλυμπιακῶν πραγμάτων πρὸς
τοὺς Ἀθηναίους. **Εἰ δοκεμένος ἦκει τις**: (εἰρωνεία). Ὁ ῥήτωρ πρὸς
χλευασμὸν χρησιμοποιεῖ λέξεις ἀντὶ τῶν ἐναντίων, διότι οἱ ἐκ προπαρα-
σκευῆς ὁμιλήσαντες ῥήτορες συνεβούλευσαν ἐπιβλαβὴ διὰ τὴν πόλιν.
Ἐὔπερ ὑπέρ: παρήχησις τοῦ π καὶ ρ, διὰ νὰ ἐξαρθῇ ἡ ἔννοια τῆς σω-
τηρίας τῶν Ὀλυμπίων. **Ἡμεῖς οὐκ οἶδα . . . πρὸς αὐτά**: σχῆμα πα-
ρασιωπήσεως. Ὁ ῥήτωρ ἀορίστως καὶ ἀσαφῶς διατυπώνει τὴν γνώμην
του, ἀντὶ νὰ εἴπῃ ἀπεριφράστως ὅτι δὲν ἐνδιαφέρεσθε διὰ τὴν τύχην τῶν
ὀλυμπιακῶν πραγμάτων, πράγμα τὸ ὁποῖον πιστεύει. Τοῦτο κάμνει, διὰ
νὰ μὴ προκαλέσῃ τὴν δυσἀρέσκειαν τῶν ἀκροατῶν. **Δοκοῦμεν**: ὁμιλῶν
εἰς α' προσ. παρουσιάζεται ὡς εὐγενὴς καὶ εἰλικρινὴς καὶ προσπαθεῖ νὰ
ἀποφυγῇ δυσάρεστον ἐντύπωσιν. **Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς — ἡμεῖς
δέ**: (ἀντίθεσις). Ἐνθ' ἔχει παρουσιασθῇ κατάλληλος εὐκαιρία πρὸς δρᾶ-
σιν, οἱ Ἀθηναῖοι ἀδρανοῦν.

§ 1-2. **Ἡθικά.** Ἀντὶ πολλῶν χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω. Κολακεύων τοὺς Ἀθηναίους καὶ χαρακτηρίζων αὐτοὺς φιλοπάτριδας καὶ ἀνωτέρους χρημάτων ἐπιζητεῖ νὰ ἀποσπάσῃ τὴν εὐνοίαν αὐτῶν. **Ὡστ' ἐξ ἀπάντων ῥαδίαν . . . γενέσθαι.** Τὸ αὐτὸ ἐπιδιώκει καὶ διὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ των ὡς εὐφυνῶν, δυναμένων νὰ ἐννοοῦν τὸ πραγματικὸν συμφέρον τῆς πατρίδος των.

§ 1-2. **Νόημα.** Ὁ Δημοσθένης εἰς τὸ προοίμιον τοῦ λόγου του, διὰ νὰ κολακεύσῃ τοὺς Ἀθηναίους καὶ κερδίσῃ τὴν συμπάθειάν των, καθ' ὃν χρόνον συσκέπτονται περὶ ἀποστολῆς ἢ μὴ βοηθείας εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Φιλίππου πολιορκουμένην σύμμαχόν των Ὀλύνθον, λέγει ὅτι οὗτοι θὰ προτιμήσουν τὸ συμφέρον τῆς πόλεως, δηλ. τὴν βοήθειαν πρὸς τὴν Ὀλύνθον, παρὰ τὰ πολλὰ χρήματα τῆς προπαγάνδας τοῦ Φιλίππου. Διὰ τοῦτο πρέπει μὲ προσοχὴν νὰ ἀκούσουν ἄλλους τοὺς ῥήτορας, διότι ὄχι μόνον τοὺς προετοιμασμένους λόγους τῶν ῥητόρων θύνανται νὰ κατανοήσουν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι νὰ διατυπώσουν ἐκ τοῦ προχείρου εὐστόχους γνώμας, ὥστε νὰ ἀποδείξωσιν εὐκολος ἢ ἐκλογὴ τῆς καλυτέρας γνώμης καὶ μάλιστα τώρα, ὅποτε εἶναι ἡ καταλληλοτέρα εὐκαιρία νὰ ἐπέμβουν πρὸς σωτηρίαν τῆς Ὀλύνθου, ἐγκαταλείποντες τὴν ἀχαρακτήριστον ἀδράνειάν των.

§ 1-2. **Περίληψις.** Ἡ μετὰ προσοχῆς παρακολούθησις τῶν ῥητόρων, προετοιμασμένων ἢ μὴ, θὰ ὑποβοηθήσῃ τοὺς Ἀθηναίους νὰ λάβουν τὴν ὀρθοτέραν ἀπόφασιν, εἰς στιγμὴν καθ' ἣν ἐπιβάλλεται ἐνεργὸς ἐπέμβασις πρὸς σωτηρίαν τῆς Ὀλύνθου.

§ 1-2. **Ἐπιγραφή.** Ὑπόδειξις τοῦ ῥήτορος πρὸς ἐκλογὴν τῆς καλυτέρας γνώμης

(Διήγησις § 2-15)

§ 2

Ἔστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα,

ψηφίσασθαι μὲν ἤδη
τὴν βοήθειαν
καὶ παρασκευάσασθαι
τὴν ταχίστην,
ὅπως ἐνθὺνδε βοηθήσῃτε
καὶ μὴ πάθῃτε ταυτὸν,
ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε),
πέμπειν δὲ πρεσβείαν,

Ἡ ἰδική μου λοιπὸν τοῦλάχιστον
γνώμη εἶναι ἡ ἐξῆς:

νὰ αποφασίσετε μὲν ἀμέσως
περὶ τῆς ἀποστολῆς βοηθείας
καὶ νὰ παρασκευασθῇτε
τάχιστα,
ἵνα ἀπὸ ἐδῶ στείλετε βοήθειαν
καὶ μὴ πάθῃτε τὸ ἴδιον,
τὸ ὁποῖον ἀκριβῶς καὶ πρότερον
(ἐπάθετε),
νὰ ἀποστείλετε δὲ πρεσβείαν,

ἥτις ἔρεϊ ταῦτα
καὶ παρέσται
τοῖς πράγμασιν· //

ὥς τοῦτο μάλιστα
δέος ἐστί,
μὴ τρέψηται

καὶ παρασπάσθαι τι

τῶν ὅλων πραγμάτων
πανούργος ὢν ἄνθρωπος
καὶ δεινὸς
χρησθαι πράγμασι,

τὰ μὲν εἰκων,
ἡνίκ' ἂν τύχη (εἰκων)
τὰ δ' ἀπειλῶν
(εἰκότως δὲ φαίνονται
ἂν ἀξιόπιστος),
τὰ δὲ διαβάλλων ἡμᾶς
καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν.

ἵνα αὐτὴ ἀναγγεῖλῃ αὐτὰ
καὶ παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ πλη-
σίον μὲ προσοχὴν τὴν ἐξέλιξιν τῶν
πραγμάτων· //

διότι αὐτὸς πρὸ πάντων
ὁ φόβος ὑπάρχει,
μήπως τρέψῃ πρὸς τὸ μέρος του
(πρὸς ὄφελός του)

καὶ παρασύρῃ κάποιου σπουδαῖον
σημεῖον

τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως,
ἐπειδὴ εἶναι πανούργος ἄνθρωπος
καὶ ἐπιτίδειος
εἰς τὸ νὰ ἐπωφεληθῇ τὰς περιστά-
σεις,

ἄλλοτε μὲν ὑποχωρῶν,
ὁσάκις τύχη (νὰ ὑπεχωρῇ)
ἄλλοτε δὲ ἀπειλῶν
(καὶ εὐλόγως θὰ ἐφαίνετο
ἀξιόπιστος) (ἐὰν ἡπείλει),
ἄλλοτε δὲ συκοφαντῶν ἡμᾶς
καὶ μάλιστα τὴν ἀπουσίαν μας.

§ 3. Γραμματικά καὶ σημασιολογικά. "Ἔστι = γ' ἐν. π. ὅς.
ἐν. ὄριστ. τοῦ εἰμί. Τὸ ἐστὶ παροξύνεται α) ἐν ἀρχῇ, τῆς προτάσεως, β)
ὅταν ἔχῃ τὴν σημασίαν τοῦ ὑπάρχει, ἐπιτρέπεται, εἶναι δυνατόν γ) κα-
τόπιν τῶν λέξεων τοῦτ' (τοῦτο), ἀλλ' (= ἀλλά), εἰ, καί, οὐκ. δὴ = συμπερ.
σύνδ = λοιπόν. γε = ἐγκλιτικὸν μόριον = τοῦλάχιστον, θεβαίως. ἐμοὶ =
δοτ. τῆς προσ. ἄντων. τοῦ α' προσώπου (ἐγώ). τὰ δοκοῦντα = μετῆ.
ἐν. τοῦ ἀπροσ. δοκεῖ, ἐδόκει, ἐδόξε, ἐδέδοκται, ἐδέδοκτο. "Ἔστι
δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα = ἃ δὴ γ' ἐμοὶ δοκεῖ, ἐστὶ ταῦτα = ἐκεῖνα
τὰ ὅποια φαίνονται καλὰ εἰς ἐμέ· κατ' ἔννοιαν = λοιπὸν ἡ ἰδική μου
γνώμη εἶναι. Ψηφισασθαι = ἀπαρμφ. ἀορ. α' τοῦ ψηφίζομαι (= ἀπο-
φασίζω διὰ τῆς ψήφου μου), ἐψηφίζομην, ψηφιοῦμαι, ἐψηφισάμην, ἐψη-
φισθην, ἐψηφίσαι, ἐψηφίσμην. εὐθύς = ἐπὶρ. χρον. = εὐθύς, ἄνευ ἀνα-
βολῆς. παρασκευάσασθαι = ἀπαρμφ. ἀορ. α' τοῦ παρασκευάζομαι, πα-
ρεσκευάζομην, παρασκεύασομαι, παρεσκευασθῆσομαι, παρεσκευασάμην,
παρεσκευασθην, παρεσκευάσμαι, παρεσκευάσμην. Τὴν ταχίστην = αἷτ.
ἐν. τοῦ ἐπιθ. ὑπερθ. βαθμοῦ (ταχύς - θάττων - τάχιστος). Ἐδῶ ἔχει ἐπὶρ.
σημασίαν. παρασκευάζομαι τὴν ταχίστην (δηλ. ἔδδν) = παρασκευά-
ζομαι τάχιστα. ὅπως = τελ. σύνδ. (ἵνα, ὅπως, ὥς). ἐνθ' ἐνδε = ἐπὶρ.
τοπ. = ἀπὸ ἐδῶ. βοηθήσῃτε = ὑποτ. ἀορ. τοῦ βοηθῶ. πάθῃτε = ὑποτ.
ἀορ. β' τοῦ πάσχω, ἐπάσχω, πείσομαι, ἄρ. β' ἐπαθον, πέπεσθα, ἐπε-
πόνθειν. ταῦτόν ἢ ταῦτό = τὸ αὐτὸ (κατὰ κράσιν) οὐδ. τῆς ὄριστ.
ἄντων. ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό. Τὸ οὐδ. ἐπὶ κράσεως προσλαμβάνει τὸ

(ν). **δπερ** = οὐδ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ἔσπερ, ἡπερ, **δπερ**. **πρότερον** = ἐπὶρ. χρονικόν. **δπερ** καὶ **πρότερον** (δηλ. ἐπάθετε). **Πέμπειν** = ἀπαρμψ. ἐνεστ. τοῦ πέμπω, ἐπεμπον, πέμψω, ἐπεμψα, πέπομψα, ἐπεπόμψειν. **ἦτις** = ἀναφ. ἀντων. = ὅστις, ἥτις, ὅ, τι. **ἔρεῖ** = γ' ἐν. μέλ. ὅρ. τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω καὶ ἔρῳ, ἔλεξα καὶ εἶπα (α'), εἶπον (β'), εἶρηκα, εἰρήκειν. **ταῦτα** = δεικτ. ἀντων. = οὗτος, αὕτη, τοῦτο. **παρέσαι** = γ' ἐν. μέλ. ὁριστ. τοῦ πάρειμι (παρά + εἰμι = εἶμαι: παρών), **παρῆν**, **παρέσομαι**, **παρεγενόμην**, **παραγέγονα**, **παρεγεγόνειν**. **πάρειμι τοῖς πράγμασι (τῶν Ὀλυνθίων)** = παρ ευρίσκομαι εἰς τὰ πράγματα, παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον μὲ προσοχὴν τὴν ἐξέλιξιν τῶν (ἐν Ὀλύνθῳ) πραγμάτων. ὥς = σύνδ. αἰτ. = διότι. **ἔστι** = παροξύτονον, διότι ἔχει ὑπαρκτικὴν σημασίαν. **μάλιστα** = ἐπὶρ. ὑπερθ. βαθ. (μάλα, μᾶλλον, μάλιστα). **Τὸ δέος, οὐς** = σιγμόλ. οὐδ. τῆς γ' κλίσεως = φόβος. ἔστι τοῦτο δέος, κατ' ἐννοίαν = **τοῦτο φοβητέον ἐστὶν ἡμῖν** = τοῦτο δεῖ ἡμᾶς φοβεῖσθαι. **μῆ** (= μήπως) = ἐνδοιαστ. ὑόριον. εἰσάγει τὰ ῥήμ. τρέφεται καὶ παρασπάζεται. **ὦν** = μετχ. ἐν. τοῦ εἰμί. **πανούργος** = (πάν + ἐργάζομαι) ἐπιθ. τριγ. καὶ δικατάλ. κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ κακοῦργος, βραδίουργος. **δεινός** = (ἐκ τοῦ δέος) φοβερός, ἱκανός, ἐπιτήδειος. **ἄνθρωπος** (κράσις) = ὁ ἄνθρωπος. **χρησθαι** = ἀπαρμψ. ἐν. τοῦ χρήμαι = ὦμαι (= χρησιμοποῶ), ἐχρώμην, **χρήσομαι**, ἐχορησάμην, ἐχρήσθην, κέχρημαι, κέχερήμεν. **χρῶμαι τοῖς πράγμασι** = ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις. **Τὰ μὲν τὰ δὲ** (ἀντιθ. σύνδεσις μὲ ἐπὶρ. σημασίαν) = ἄλλοτε μὲν - ἄλλοτε δέ. **εἰκῶν** = μετχ. ἐνεστ. τοῦ εἰκω (= ὑποχωρῶ), εἰκον, εἴξω, εἴξα. **ἡνίκα** = σύνδ. χρον. **τύχη** = β' ἐν. ὁρ. β' ὑποτ. τοῦ τυγχάνω, ἐτύγχανον, τεύξομαι, ἐτυχον, **τετύχηκα**, ἐτετυχήκειν. **ἀπειλῶν** = μετχ. ἐν. τοῦ ἀπειλῶ, ἡπειλουν, ἀπειλήσω, ἡπειλήσα, ἀπειλήσας ἔχω, ἀπείλῃσας εἶχον. **ἄν** = δυν. μόριον. **εἰκότως** = ἐπὶρ. (ἐκ τοῦ εἰκός) τροπ. = εὐλόγως. **φαίνονται** = γ' ἐν. εὐκτ. ἐν. τοῦ φαίνομαι, ἐφαίνόμην, φανοῦμαι, φανήσομαι, (παθ. β') ἐφηνάμην, ἐφάνην (παθ. β'), πέφασμαι καὶ πέφηνα (β'), ἐπεφάσμην καὶ ἐπεφάνειν (β'). **ἀξιόπιστος δ' ἄν... φαίνοιτο** = καὶ τότε (δηλ. εἰ ἀπειλοῖ) θὰ ἐφαίνεται ἀξιόπιστος. **διαβάλλων** = μετχ. ἐν. τοῦ διαβάλλω (συκοφαντῶ), διέβαλλον, διαβαλῶ, διέβαλον, διαβέβληκα, διεβεβλήκειν. **ἡμετέραν** = κτητ. ἀντων. α' προσ. (ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος). **τρέφεται** = γ' ἐν. ὑποτ. ὁρ. τοῦ τρέπομαι (μέσον πλάγιον), ἐτρεπόμην, τρέφομαι, τραπήσομαι (β' παθ.), ἐτρεψάμην, ἐτράπην (παθ. β'), τέτραμμαι, ἐτετράμμην. **τρέπομαι** = τρέπω πρὸς τὸ μέρος μου (πρὸς ὕψελός μου). **παρασπάζεται** = γ' ἐν. ὁρ. ὑποτ. τοῦ παρασπάζομαι - ὦμαι (= παρασύρω), παρεσπώμην, παρασπάσομαι, παρασπαθήσομαι, παρεσπασάμην, παρεσπάσθην, παρέσπασμαι, παρεσπάσμην. **τι** = ὁρ. ἀντων. τίς, τί. **τῶν ὅλων πραγμάτων** = τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

§ 3. Ἑτυμολογικά: **δοκοῦντα**, δοκῶ = ἀπὸ τὴν ρίζαν **δεκ-** καὶ μὲ μετάπτωσιν **δοκ-** τοῦ **δέχομαι**. **ψηφίσασθαι**, **ψηφίζομαι** = ἀπὸ τὸ ψῆφος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ψάω, ψήω, ψέω. **βοήθειαν**, **βοήθεια** = ἀπὸ τὸ βοηθῶ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ βοηθός, τὸ δὲ βοηθός ἀπὸ τὸ

βοή + θέω. παρασκευάσασθαι, παρασκευάζεμαι = από τὸ παρασκευή καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ παρά + σκευή. ὅπως = ἀπὸ τὸ ὅ ἢ ὅς καὶ τὸ ἐπίρρ. πως. ἐνθένδε = ἀπὸ τὸ ἐνθεν + δε τὸ δὲ ἐνθεν ἀπὸ τὸ ἐν + θεν. ὅπερ = ἀπὸ τὸ ὅ + περ. πρότερον = ἀπὸ τὴν πρό. πρεσβείαν = ἀπὸ τὸ πρεσβεύω καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πρέσβυς, τὸ δὲ πρέσβυς ἀπὸ τὴν ρίζαν πρές (λατ. priscus) καὶ τὸ βυ = γυ ἀπὸ τὴν ρίζαν γαν-γεν- τοῦ γίγνομαι. πράγμασιν, πᾶγμα = ἀπὸ τὸ πράττω. δέος = ἀπὸ τὸ δειδω (= φοβοῦμαι). πανοῦργος = ἀπὸ τὸ πᾶς + ἔργον. δεινός = ἀπὸ τὸ δεεινός καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ δέος. ἄνθρωπος = ὁ + ἄνθρωπος τὸ δὲ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ ἄνω + θρώσκω. ἀπειλῶν, ἀπειλῶ = ἀπὸ τὸ ἀπειλή. ἀξιόπιστος = ἀπὸ τὸ ἄξιος + πιστός καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ κείθω. εἰκότως = ἀπὸ τὸ εἶοικα τοῦ εἶκω. διαβάλλων, διαβάλλω, παραγ. διαβολή, διαβολεύς, διάβυλος, διαβλητός. ἀπουσίαν = ἀπὸ τὸ ἀπό + οὐσία, τὸ δὲ οὐσία ἀπὸ τὸ οὔσα τοῦ εἰμί.

§ 3. Ἀντικαταστάσεις. Ψηφίσασθαι = χάθ. ἀντικατ. = ψηφί-ζεσθαι, ψηφιεῖσθαι, ψηφίσασθαι, ψηφισθῆναι, ἐψηφισθαι. παρασκευά-σασθαι : χάθ. ἀντικ. = παρασκευάζεσθαι, παρασκευάσεσθαι, παρασκευα-σθήσεσθαι, παρασκευάσασθαι, παρασκευασθῆναι, παρεσκευάσθαι. πάθη-τε : ὀριζ. = ἐπάθετε, πάθητε, πάθοιτε, πάθετε, χάθ. πάσχητε, πάθητε, πεπονθότες ἦτε. ἔρεϊ : ὀριζ. = εὐκτ. ἐροῖ. χάθ. = λέγει, ἔλεγε, λέξει καὶ ἐρεῖ, ἔλεξε καὶ εἶπε, εἶρηκε, εἰρήκει. χρησθαι : χάθ. = χρῆσθαι, χρῆσεσθαι, χρήσασθαι, χρῆσθῆναι, κεχρησθαι. τύχη : ὀριζ. = ἔτυχε, τύχη, τύχοι, τυχέτω. χάθ. = τυγχάνη, τύχη, τετυχηκώς ἤ. διαβάλλων : χάθ. = διαβάλλων, διαβαλὼν, διαβαλὼν, διαβεβληκώς.

§ 3. Ἀναγνώρισις προτάσεων. Ἔστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦν-τα, ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοηθείαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, πρεσβείαν δὲ πέμπειν (κυρία), ὅπως ἐνθένδε βο-ηθήσητε (δευτ. τελ.). καὶ μὴ πάθητε ταῦτόν (δευτ. τελ.), ὅπερ καὶ πρότερον (δηλ. ἐπάθετε) (δευτ. ἀναφ.), ἥτις ταῦτ' ἔρεϊ (δευτ. ἀναφ. τελ.), καὶ παρῆσται τοῖς πράγμασι (δευτ. ἀναφ. τελ.) ὥς ἔστι μά-λιστα τοῦτο δέος (δευτ. αἰτιολ.), μὴ πανοῦργος.. χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκων, τὰ δ' ἀπειλῶν, τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν τρέψεται καὶ παρασπάσεται (δύο δευτ. ἐνδοιαστ. συν-δεόμεναι διὰ τοῦ καί. ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ φόβου σημαντικόν : δέος ἐστὶ), ἥνικ' ἂν τύχη (δηλ. εἰκων) (δευτ. χρον.), ἀξιόπιστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο (κυρία παρενθετική).

§ 3. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. Ἔστι = ῥήμα. τὰ δοκοῦντα = ὕπακ. (ἄττικὴ σύνταξις), ἐμοὶ = δοτ. προσ. εἰς τὸ ἀποδο. τὰ δοκοῦντα. ἔστι τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα = ἂ γ' ἐμοὶ δοκεῖν. ψηφίσασθαι, παρα-

σκευάσασθαι, πέμπειν = τελ. άπαρ. έξαστώμενα έκ του έστι τά γ' έμοι δοκοῦντα και άποτελοῦντα έπεξήγησιν αὐτοῦ. ύποκ. τῶν άπαρεμφ. έννοεῖται ή αἰτ. **ύμᾱς. τήν βοήθειαν** άντικ. του ψηφίσασθαι. **τήν ταχίστην** (όδόν) = ή αἰτ. επέχει θέσιν έπιρ. διορ. του χρόνου εις τὸ παρασκευάσασθαι. **πρεσβειαν** = άντικ. του πέμπειν. **δπως βοηθήσητε και πάθητε** = τελ. πρότ., ύποκ. τῶν ρήμ. **τὸ ύμεῖς. ένθένδε** = έπιρ. διορ. τῆς από τόπου κινήσεως εις τὸ βοηθήσητε. **ταυτόν** = άντικ. σύστοιχον του πάθητε (ταυτόν πάθημα). **επάθετε**: έννοούμενον ρήμα τῆς έλλειπτ. άναφ. προτ., **ύμεῖς** τὸ ύποκ. τούτου, **δπερ τὸ άντικ., πρότερον** = έπιρ. διορ. του χρόνου. **ήτις ταῦτα έρεῖ και παρέσται τοῖς πράγμασι** = άναφ. τελ. προτ. **ήτις** = ύποκ. του έρεῖ, **ταῦτα** = άντικ. τούτου, **παρέσται, ήτις** - ύποκ. του ρήμ. **τοῖς πράγμασι** = άντικ. **έστι** = ρήμα, **τοῦτο** = ύποκ. του ρήμ., **δέος** = κατηγ. του τούτου. **μάλιστα** = έπιρ. διορ. του ποσοῦ. **ὦν** = μετχ. αἰτιολ., **άνθρωπος** = ύποκ. του ὦν, **πανοῦργος** - δεινός = κατηγ. του ἄ.θρωπος. **χρησθαι** = τελ. άπαρεμφ. προσδιορισμός τῆς αναφορᾶς εις τὸ δεινός. **άνθρωπος** = ύποκ. του χρησθαι, **τοῖς πράγμασι** = άντικ. **εἰκων, άπειλῶν, διαβάλλων** = μετοχ. τροπικαί. ύποκ. τούτων = **άνθρωπος, τύχη** = ρήμα, **άνθρωπος** τὸ ύποκ. **εἰκων** έννοουμένη μετχ. κατηγ. έξαρτωμένη έκ του τύχη. **δξίοπιστος δ' αν εἰκότως φαῖναιτο** = εἶναι απόδ. τῆς έννοουμένης δευτ. ύποθ. προτ. = **εἰ άπειλοῖη**. Έδῶ έχομεν ύποθ. λόγον γ' εἶδους, δ όποτος σημαίνει άπλήν σκέψιν του λέγοντος. **φαῖναιτο** = ρήμα. **άνθρωπος** = τὸ ύποκ., **δξίοπιστος** = κατηγ. του ἄνθρωπος. **εἰκότως** = έπιρ. διορ. του τρόπου. **ήμᾱς και τήν άπουσίαν** = άντικ. τῆς μετχ. διαβάλλων. **τήν ήμετέραν** = έπιθ. διορ. εις τὸ άπουσίαν. **μη τρέψηται και παρασπάσται**: ρήματα. **άνθρωπος** = ύποκ. τούτων. **τι** = άντικ. και τῶν δύο ρήμ. **τῶν δλων** = έπιθ. διορ. εις τὸ **πραγμάτων** = γεν. διαίρ. του τι.

§ 3. **Πραγματικά. Ψηφίσασθαι** = νά αποφασίσουν διά τῆς ψήφου των. Έν τῇ έκκλησίᾳ του Δήμου έψήφίζον ή δι' άνατάσεως τῆς χειρὸς ή ρίπτοντες ψῆφον έντὸς ψηφοδόχου ὕδρας. **ήδη** = ή άμεσος βοήθεια θά σώσῃ τήν Όλυνθον, ένῷ ή διακρίνουσα τοὺς Ἀθηναίους βραδύτης θά έχῃ ὡς άποτέλεσμα τήν άπώλειαν τῆς Όλύνθου, ὡς συνέδη με τήν Πύδναν, Ποτείδαιαν κ.λ.π. **Τήν βοήθειαν** = τὸ ἄρθρον δεικνύει τήν γνωστήν, τήν ζητουμένην ὑπό τῶν Όλυνθίων. **Ένθένδε** = έξ Ἀθηνῶν, δηλ. με δυνάμεις συγκειμένας έξ άθηναίων πολιτῶν και οὐχί μισθοφόρων, ὡς εις τὸ παρελθόν συχνά έγινε. Ὁ στρατὸς τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ και άλλων εὐημερουσῶν πόλεων άπετελεῖτο, ὡς έπὶ τὸ πλεῖστον, από μισθοφόρους. **Όπερ και πρότερον**. Ὁ ρήτωρ ὑπαινίσσεται τήν άπώλειαν τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύνης, Ποτεídaias και άλλων, τήν όφειλομένην εις τήν ῥαθυμίαν τῶν Ἀθηναίων και μάλιστα εις τήν μη έγκαιρον άποστολήν βοηθείας. **ήτις ταῦτα έρεῖ** = νά στείλουν άντιπροσώπους των εις τήν Όλυνθον, διά νά ανακοινώσουν τήν ληφθεῖσαν άπόφασιν περί άποστολῆς βοηθείας. **άνθρωπος** = δ Δημοσθένης εκφράζων τήν περιφρόνησίν του πρὸς τὸν Φίλιππον πολλάκις άποφεύγει νά αναφέρῃ τὸ ὄνομά του. **εἰκων** = ὡς δε παρέδωκεν εις τοὺς Όλυνθίους τήν Ποτείδαιαν και τὸν

Ἀνθεμούντα (356 π. Χ.) ὡς ἀντάλλαγμα τῆς συνεργασίας των ἢ διὰ τὴν συγκαλύψιν τοῦς πονηροῦς σκοποῦς του, ἢ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν αὐτοῦς καὶ τοῦς δελεάσῃ διὰ τὴν συνδρομὴν των. **ἀξιόπιστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο** = ὁ Φίλιππος εἶχε πραγματοποιήσει πολλάκις τὰς ἀπειλὰς του. **Τρέψηται καὶ παρασπάσεται τι τῶν ὄλων πραγμάτων** = ὁ Φίλιππος εἶναι ἱκανώτατος εἰς τὸ νὰ ἐκμεταλλεύεται τὰς περιστάσεις διὰ τοῦτο ὑπάρχει τώρα φόβος νὰ συμφιλιωθῇ καὶ πάλιν μετὰ τῶν Ὀλυνθίων, διὰ τὴν νὰ παρακωλύσῃ τὰς μετὰ τῶν Ἀθηναίων διαπραγματεύσεις των καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐπ' αὐτῶν κυριαρχίαν του. **διαβάλλων ἡμᾶς καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν** = ὁ Φίλιππος θὰ ἐσυκοφάντει, οὐχὶ ἄνευ λόγου, τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι οὐδέποτε ὑπήκουσαν εἰς πρόσκλησιν ἀμέσου παροχῆς βοήθειας, ὅπως καὶ τώρα κάμουν.

§ 3. Αἰσθητικά. **Ἔστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα** : Ἡ σαφὴς γνώμη τοῦ Δημοσθένους περὶ ἀμέσου ἀποστολῆς βοήθειας ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀπροσδιόριστον τῶν Ἀθηναίων (ἔντινα τρόπον ἔχειν δοκοῦμεν). Ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ πρὸς ἔμφασιν χρησιμοποιεῖ περιφρασιν ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ : ἔμοιγε δοκεῖ. **ἤδη - τὴν ταχίστην** : συνωνυμία, πρὸς ἔμφασιν καὶ ἑξαρσιν τῆς ταχύτητος μετὰ τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ ἐνεργήσουν. **πρεσβεῖαν** ἀντὶ **πρέσβεις** κατὰ μετωνυμίαν (= τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου), **τὰ μὲν - τὰ δέ, τὰ δέ** = μετὰ τοὺς ἀντιθ. συνδ. ἐκφράζει παραστατικώτερον τὴν διπλωματικὴν ἱκανότητα τοῦ Φιλίππου. **διαβάλλων ἡμᾶς καὶ τὴν ἡμετέραν ἀπουσίαν** (= προσωποποιεῖα) = μετὰ τὰς δύο ἀντων. δημιουργεῖ ῥητορικὸν πλατεiasmὸν διὰ τὴν ἐξάρτησιν τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπουσίας. **τρέψεται καὶ παρασπάσεται** = συνωνυμία, διὰ τὴν καταστήσῃ ζωηροτέραν τὴν ἔννοιαν τοῦ κινδύνου, ὁ ὁποῖος θὰ ἀπειλήσῃ τοὺς Ἀθηναίους.

§ 3. Ἠθικά. Πῶς χαρακτηρίζονται αἱ προτάσεις τοῦ Δημοσθένους ; (φιλοπάτριδες καὶ πλήρεις πολιτικῆς προνοίας). Τί ἐπιζητεῖ ὁ Δημ. χαρακτηρίζων τὸν Φίλ. ὡς παμπόνηρον ; (νὰ διαθέσῃ τοὺς Ἀθηναίους δυσμενῶς πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν των εἰς τὸ μὲ τί εἶδους ἄνθρωπον ἔχουν νὰ κάμουν). Μετὰ τὴν φράσιν **ἀξιόπιστος εἰκότως φαίνοιτο** τί ἐπιδιώκει ; (νὰ προκαλέσῃ τὸ συναίσθημα τοῦ φόβου εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὥστε νὰ παρακολουθῶν πλέον τὰ πρᾶγματα).

§ 3. Νόημα. Ὁ Δημοσθένης, εἰσερχόμενος εἰς τὴν διήγησιν, τὸ κύριον μέρος τοῦ λόγου του, ἐκφράζει τὴν γνώμην του, ἢ ὅποια συνίσταται εἰς : α) νὰ ἐτοιμάσουν ἀμέσως βοήθειαν ἐκ πολιτῶν Ἀθηναίων β) νὰ ἀποστείλουν πρεσβεῖαν, διὰ τὴν νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τοὺς Ὀλυνθίους τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, ἀλλὰ καὶ νὰ παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐν Ὀλύνθῳ πραγμάτων. Διότι ὑπάρχει φόβος, μήπως ὁ Φίλιππος, ὡς πανουργὸς καὶ ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ ἐκμεταλλεύεται τὰς περιστάσεις, κατορθώσῃ διὰ συκοφαντιῶν νὰ συμφιλιωθῇ πάλιν μετὰ τῶν Ὀλυνθίων.

§ 3. Περίληψις. Ἡ ἀμεσὸς ἀποστολὴ στρατιωτικῆς βοήθειας καὶ ἡ δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἀθηναίων παρακολούθησις τῶν ἐν Ὀλύνθῳ

πραγμάτων δύναται νὰ ἀποσοβήσῃ τὴν ἐπικράτησιν τῶν σχεδίων τοῦ Φιλίππου.

§ 3. Ἐπιγραφή. Δήλωσις τοῦ ῥήτορος τῆς γνώμης του περὶ τοῦ πρακτέου.

§ 4 — 5

Οὐ μὴν ἀλλὰ,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τῶν Φιλίππου πραγμάτων,
ὃ δυσμαχώτατόν ἐστι,

ἐπιεικῶς τοῦτο
καὶ βέλτιστόν (ἐστίν) ὑμῖν·

τὸ γὰρ εἶναι ἐκεῖνον
ἕνα ὄντα
κύριον πάντων
καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων

καὶ ἅμα στρατηγὸν
καὶ δεσπότην
καὶ ταμίαν
καὶ (τὸ) παρεῖναι αὐτόν

πανταχοῦ τῷ στρατεύματι,

(τοῦτο) πρὸς μὲν τὸ πράττεσθαι

τὰ τοῦ πολέμου
ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν

πολλῶ προέχει,

πρὸς δὲ τὰς καταστάσεις,
ἃς ἐκείνους ποιήσῃ

ἄσπετος πρὸς Ὀλυνθίους,
ἐναντίας ἔχει.

Ἄλλον γὰρ ἔστι τοῖς Ὀλυνθίοις,

ὅτι νῦν οὐ πολεμοῦσι
περὶ δόξης
οὐδ' ὑπὲρ μέρους χώρας,

ἀλλ' (ὑπὲρ) ἀναστάσεως

καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος,

Ἄλλ' ὁμως,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου,
(ἐκεῖνο), τὸ ὁποῖον εἶναι πάρα πο-
λὺ δυσκολοπολέμητον,
~~σχεδὸν τοῦτο αὐτὸ ἔχον~~ οὐδ' ὅ
καὶ πάρα πολὺ ὠφέλιμον εἶναι εἰς
σᾶς·

τὸ νὰ εἶναι δηλαδὴ ἐκεῖνος,
ἐνῶ εἶναι ἕνας,
κύριος ὅλων,
δηλ. καὶ τῶν φανερῶν καὶ τῶν μυ-
στικῶν

καὶ συγχρόνως στρατηγὸς
καὶ ἀπόλυτος κύριος
καὶ ταμίας
καὶ τὸ νὰ παρευρίσκεται αὐτοπρο-
σώπως
εἰς ὅλα τὰ μέρη μὲ τὸ στράτευμά
(του)

(τοῦτο) ὥς πρὸς μὲν τὸ νὰ διεξά-
γωνται

αἱ πολεμικαὶ (του) ἐπιχειρήσεις
ταχέως καὶ εἰς τὴν κατάλληλον σι-
γμὴν

εἶναι μέγα πλεονέκτημα,
ὡς πρὸς τὰς συμφορὰς ὅσας
τὰς ὁποίας ἐκεῖνος ἤθελε καμῆ-
εὐχαριστῶς πρὸς τοὺς Ὀλυνθίους
(τοῦτο) εἶναι μειονέκτημα.

Διότι εἶναι φανερόν εἰς τοὺς Ὀλυν-
θίους,

ὅτι τώρα δὲν πολεμοῦν,
διὰ νὰ ἀποκτήσουν δόξαν
οὔτε πρὸς ὑπεράσπιν μέρους τῆς
χώρας των,

ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν κατα-
στροφὴν

καὶ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς πατρίδος

καὶ ἴσασιν (ἐκεῖνα)

ἃ ἐποίησε

τούς τε παραδόντας Ἀμφιπολιτῶν

αὐτὰρ τὴν πόλιν

καὶ τοὺς ὑποδεξαμένους (αὐτὸν)

Πυδναίων·

καὶ ὅλως, οἶμαι,

ἄπιστόν (ἐστί)

ταῖς πολιτείαις

ἢ τυραννίς,

ἄλλως τε καὶ

ἔχουσιν ὅμοιον χώραν.

των,

καὶ γνωρίζουν καλῶς (ἐκεῖνα),

τὰ ὅποια ἔκαμε

καὶ εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν Ἀμφιπο-

λιτῶν, οἱ ὅποιοι παρέδωσαν

εἰς αὐτὸν τὴν πόλιν των

καὶ εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν Πυδναίων,

οἱ ὅποιοι

τὸν ὑπεδέχθησαν·

καὶ ἐν γένει, νομίζω,

δὲν ἐμπνέει ἐμπιστοσύνην

εἰς τὰ δημοκρατικὰ πολιτεύματα

ἢ ἀπόλυτος μοναρχία,

καὶ μάλιστα, ἂν (ταῦτα)

ἔχουν γειτονικὴν χώραν.

ῥαμματικὰ καὶ σημασιολογικά. Οὐ μὲν ἀλλὰ = ὅτι.

χολογία. Τὸ πλήρες θὰ ἦτο: οὐ μὲν γενήσεται τοῦτο (οὐ μὲν τρέφεται καὶ παρασπάσεται), ἀλλὰ. **ἐπιεικῶς** (ἐπιεικέστερον-ἐπιεικέστατα) = ἐπὶ τρ. = σχεδόν. μετριάζει τὴν ἐννοιαν τοῦ: καὶ βέλτιστον ὅμιν. **οὗτος, αὕτη, τοῦτο** = ἄντων. δεικτ. **δς, ἡ, δ** = ἄντων. ἀναφ. **δυσμαχώτατον** (δύσμαχος, δυσμαχώτερος, δυσμαχώτατος) = ἐπὶ θ. ὑπερθ. βαθμοῦ = δυσκολοπολέμητος. **βέλτιστον** = ἐπὶ θ. ὑπερθ. βαθμοῦ (ἀγαθός, βελτίων, βέλτιστος). **ὅμιν** = ἄντων. προσ. **θ'** προσ. **πᾶς, πᾶσα, πᾶν** = ἀόρ. ἐπιμερ. ἄντων. **ἐκεῖνος, η, ο** = δεικτ. ἄντων. **εἷς, μία, ἐν** = ἐπὶ θ. ἀριθμ. ἀπόλ. **ὄντα** = μετχ. ἐν. τοῦ εἰμί. **ὀητός** = ῥημ. ἐπὶ θ. τοῦ λέγω = ὁ λεγόμενος, περὶ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ γίνῃ λόγος, ὁ φανερός. **ἀπόρητος** = ῥημ. ἐπὶ θ. τοῦ ἀπαγορεύω = ὁ μὴ λεγόμενος, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, ὁ μυστικός. **ἄμα** = ἐπὶ ρ. χρόν. **δεσπότης** = ἀπόλυτος κύριος, ἔχων ἀπεριόριστον ἐξουσίαν. **πανταχοῦ** = ἐπὶ ρ. τοπικόν. **παρεῖναι** = ἀπαρμφ. ἐν. τοῦ πάρεμι. **τὰ τοῦ πολέμου** (πράγματα) = αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις. **ταχὺ καὶ ταχέως** = ἐπὶ ρ. χρόν. (ταχέως - θάττον τάχιστα). **κατὰ καιρὸν** = ἐγκαίρως, εἰς τὴν κατάλλ. ἡν στήμην. **πράττεσθαι** = ἀπαρμφ. ἐν. τοῦ πράττομαι, ἐπραττόμην, πράττομαι, πράχθησμαι, ἐπραξάμην, ἐπράχθην, πέπραγμαί, ἐπεπραγμην. **πολὺ ἄντι πολὺ** = δοτικοφανές ποσοτ. ἐπὶ ρ. **προέχει** = ἐν. ὀριστ. τοῦ προέχω, προεῖχον, προέξω καὶ προσχέσω, προέσχον, προέσχηκα, προσέσχηκιν. **καταλλαγῇ** = συμφιλίωσις. **ἄς** = ἀναφ. ἄντων. **δς, ἡ, δ. ποιήσαιτο** = γ' ἐν. ἀόρ. εὐκτ. τοῦ ποιεῖσμαι - οὔμαι, ἐποιούμην, ποιήσομαι, ποιθῆσμαι, ἐποίησάμην, ἐποιήθην, πεποίημαι, ἐπεποιήμην. **ἄσμενος, η, ον** = ἐπὶ θ. β' κλίσ. = εὐχαριστημένος, ἐδῶ = εὐχαρίστως (ἀσμενέστερος - ἀσμενέστατος). **ἐναντίως** = ἐπὶ ρ. τρ. **ἐναντίως ἔχει** = φέρει ἐναντίον ἀποτέλεσμα, εἶναι μειονέκτημα. **πολεμοῦσι** = γ' πληθ. ἐν. ὀρ. τοῦ πολεμῶ - ῶ, ἐπολέμουν, πολεμήσω, ἐπολέμησα, πεπολέμηκα, ἐπεπολεμήκιν. **ὑπὲρ μέρους χώρας** = πρὸς ὑπεράσπισιν μέρους τινὸς τῆς χώρας των. **ἀνίστασιν - εως** (ῥημ. ἀνίσταμαι) = καταστροφή. **ὑπὲρ ἀναστάσεως** = ἡ ὑπὲρ σημαίνει πρὸς ἀπόκρουσιν, πρὸς ἀποφυγὴν =

πρὸς ἀποφυγὴν τῆς καταστροφῆς. **ἀνδραποδισμός** = ὑποδαύλσις: κυρίως ἢ πώλησις τῶν δούλων πολιτῶν καταληφθείσης πόλεως. **ἔλασι** = γ' πλῆθ. ἐν ὄρ. τοῦ παρακ. ἀλλὰ μὲ σημασίαν ἐνεστ. οἶδα (= γνωρίζω), οἶσθα, οἶδε, ἴσμεν, ἴστε, **ἔλασι** ὑπερ. μὲ σημασίαν παρατ. ἤδειν ἢ ἤδη, μέλ. **εἰσομαι**, ἄορ. β' ἔγνων, παρακ. ἔγνωκα, ὑπερ. ἔγνώκειν. **ἐποίησε** = γ' ἐν. ἄορ. ὄρ. τοῦ ποιῶ, ἐποίουν, ποιήσω, ἐποίησα, πεποίηκα, ἐπεποίηκεν. **παραδόν-τας** = μετχ. ἄορ. β' τοῦ παραδίδωμι, παρεδίδουν, παραδώσω, **παρέδωκα**, παραδέδωκα, παρεδεδώκειν. **ὑποδεξαμένους** = μετχ. ἄορ. τοῦ ὑποδέχομαι, ὑπεδεχόμην, ὑποδέξομαι. ὑποδεχθήσομαι, ὑπεδεξάμην, ὑπεδέχθην, ὑποδέδεγμαι, ὑπεδέδεγμην. **δῶς** = ἐπίρ. τροπ. = ἐν γένει, γενικῶς, ἀπιστος, **ὄν** = ἐπίθ. τριγ. καὶ δικατάλ. = εἰ μὴ ἐμπνέων ἐμπιστοσύνην. **οἶμαι καὶ οἶομαι** (= νομίζω) ἀποθ., ὥμην καὶ ὥμη, οἶσσομαι, ὥθη-θην. **πολιτεῖται** = τὰ δημοκρατικὰ πολιτεύματα. ἢ **τυραννίς** - ἰδος = ἢ ἀπόλυτος μοναρχία. **ἄλλως τε καὶ** (καὶ + ἄν) = ἐπιρ. ἐκφρασις = καὶ ὑπὸ τῆς ἐν. **ὁμοῦς, ὄν** (= ὁμοῦ καὶ ὅριον), ἐπίθ. τριγ. καὶ οὐκ ἄλλ. ὁ γειτονικός.

§ 4-5 'Ετυμολογικά: **ἐπικεικῶς** = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἐπι-εϊκής καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἐπὶ + εἰκός. **δυσμαχώτατον**, **δύσμαχος** = ἀπὸ τὸ δύσ + μάχομαι. **Φιλίππου** = ἀπὸ τὸ φίλος + ἵππος. **ἐκείνων** = ἀπὸ τὸ ἐκεῖ. **κύριον** = ἀπὸ τὸ κύρος. **ρητῶν**, **ρητὸς** = ἀπὸ τὸ λέγω. **ἀπόρρητες** = ἀπὸ τὸ ἀπὸ + ρητός. **στρατηγόν**, **στρατηγός** = ἀπὸ τὸ στρατός + ἔγω. **δεσπότην** = ἀπὸ τὸ δέμω + πότις. **ταμίαν** = ἀπὸ τὸ τέμνω. **πανταρχῶ** = ἀπὸ τὸ πᾶς. **στρατεύ-ματι** = ἀπὸ τὸ στρατεύω, τὸ δὲ **στρατεύω** ἀπὸ τὸ **στρατός** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ στορέννυμι. **καταλλαγὰς**, **καταλλαγῇ** = ἀπὸ τὸ κατέ + ἀλλαγή καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἀλλάσσω. **ἄσμενος** = ἀπὸ τὸ ἀνδάνω. **Ὀλυνθίους**, **Ὀλυνθιοί** = ἀπὸ τὸ Ὀλυνθος. **ἐναντίως** = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἐναντίος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἐν + ἀντίος τὸ δὲ ἀντίος ἀπὸ τὸ ἀντί. **δῆλον**, **δῆλος** = ἀπὸ τὸ δέελος μὲ συναίρεσιν. **δόξης**, **δόξα** = ἀπὸ τὸ δοκῶ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ δέχεσθαι μέρος, μέρος = ἀπὸ τὸ μέιρομαι. **χώρας** = ἀπὸ τὸ χαίνω ἴσως. **ἀναστάσεως** = ἀπὸ τὸ ἀνίστημι. **ἀνδραποδισμεῦ** = ἀπὸ τὸ ἀνδραπεδίζω καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἀνδράποδον, τὸ δὲ ἀνδράποδον ἀπὸ τὸ ἀνὴρ + ἀποδίδε-μαι (= πωλῶ). **Ἀμφιπολιτῶν**, **Ἀμφιπολίται** = ἀπὸ τὸ ἀμφὶ + πόλις. **δῶς** = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἔλας. **ἔπιστεν** = ἀπὸ τὸ ἀστερητ. + πιστός καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πείθω. **πολιτεῖαις**, **πολιτεία** = ἀπὸ τὸ πολιτεύω καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πολίτης, τὸ δὲ **πολίτης** ἀπὸ τὸ πόλις. **ἄλλως** = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἄλλος. **ὁμορον** = ἀπὸ τὸ ὁμοῦ + ὄρες.

§ 4 - 5. **Ἀντικαταστάσεις. Πράττεσθαι** : κάθ. = πράττεσθαι, πράζεσθαι, παραχθήσεσθαι, πράξασθαι, παραχθῆναι, πεπραχθαι. **προέχει** : ὀρίζ. προέχει, προέχη, προέχοι, προεχέτω. κάθ. = προέχει, προεῖχε, προέξει καὶ προσήξει, προέσχε, προέσχηκε, προεσχῆκει. **ποιήσαιτο** : ὀρίζ. = ἐποίησατο, ποιήσεται, ποιήσαιτο, ποιησάσθω. κάθ. = ποιοῖτο, ποιήσοιτο, ποιήσαιτο, πεποιημένος εἴη. **ἴσασιν** : ὀρίζ. = ἴσασιν, εἰδῶσιν, εἰδεῖν, ἴστων, κάθ. ἴσασιν, ἤδεσαν καὶ ἤσαν, εἴσονται, ἐγνώσαν, ἐγνώκασιν, ἐγνώκεσαν. **παραδόντας** : κάθ. = παραδίδοντας, παραδώσοντας, παραδόντας, παραδεδωκότας. **ὑποδεξαμένους** : κάθ. = ὑποδεχομένους, ὑποδεχομένους, ὑποδεχθησόμενους, ὑποδεξαμένους, ὑποδεχθέντας, ὑποδεγεμένους. **ἔχωσιν** : ὀρίζ. = ἔχουσιν, ἔχωσιν, ἔχοιεν, ἐχόντων ἢ ἐχέτωσαν. κάθ. ἔχωσι, σχῶσι, ἐσχηκότες ὦσι.

§ 4 - 5. **Ἀναγνώρισις προτάσεων. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεικῶς τοῦτο καὶ βέλτιστόν (ἐστίν) ὑμῖν (ἐλλιπὴς κυρία), δ δυσμαχώτατόν ἐστιν... πραγμάτων (δευτ. ἀναφ.), τὸ γάρ... προέχειν (κυρία), πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς ἐναντίως ἔχει (κυρία), ὡς ἀν... πρὸς Ὀλυνθίους (δευτ. ἀναφ.), βδῆλόν ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις (κυρία), ὅτι νῦν... πατριδος (δευτ. εἰδ.), καὶ ἴσασιν (κυρία), ἀ... ἐποίησε... τοὺς ὑποδεξαμένους (δευτ. ἀναφ.), καὶ ὁλως ἀπιστόν (ἐστίν) ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς (κυρία), οἶμαι (παρενθ. κυρία), ἀλλως τε κἂν ὁμορον χώραν ἔχωσι (δευτ. ὑποθ.).**

§ 4 - 5. **Συντακτικὴ ἀνάλυσις. Οὐ μὴν... βέλτιστον ὑμῖν** : Τὸ πλήρες = οὐ μὴν τρέφεται καὶ παρασπάσεται, ἀλλ' ἐπεικῶς τοῦτο καὶ βέλτιστόν (ἐστίν) ὑμῖν. (ἐστὶ) ἐννοούμενον ῥῆμα, **τοῦτο** = τὸ ὑποκ., **βέλτιστον** = τὸ κατ., **ὑμῖν** = δοτ. προσωπ., **ἐπεικῶς** = ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου, **δ** = ὑποκ. τοῦ ἐστί, **δυσμαχώτατον** = κατηγ. τοῦ ὅ, **τῶν πραγμάτων** = γεν. διαιρ. τοῦ ὅ, **τῶν Φιλίππου** = ἐπιθ. διορ. τοῦ πραγμάτων. **γάρ** = σύνδ. διασαφηνικός. **Τὸ εἶναι - (τὸ) παρεῖναι** = ἐναρθρα ἀπαρμφ., ὑποκ. τοῦ προέχει. **ἐκεῖνον** = ὑποκ. τῶν δύο ἀπαρμφ. **κῦριον** = κατηγ. τοῦ ἐκεῖνον. **ὄντα** = μετχ. ἐνδοτικὴ (= εἶ καὶ ἐστὶ), ὑποκ. ταύτης τὸ ἐκεῖνον. **ἐνα** = κατηγ. τοῦ ἐκεῖνον. **πάντων** = γενκ. ἀντικ. εἰς τὸ κύριον. **ρήτων καὶ ἀπορρητῶν** = ἐπεξ. τοῦ πάντων. **στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν** = καὶ ταῦτα κατηγ. τοῦ ὑποκ. τοῦ εἶναι. **πανταχοῦ** = ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. **αὐτόν** = κατηγ. διορ. εἰς τὸ ἐκεῖνον. **τῷ στρατεύματι** = δοτ. τῆς συνοδείας. **πρὸς τὸ πράττεσθαι** = ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἀναφορᾶς. **τὰ τοῦ πολέμου** = ὑποκ. τοῦ πράττεσθαι κυρίως ἐπιθ. διορ. τοῦ ἐννοουμένου πράγματα. **ταχὺ** = ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου κατὰ καιρὸν = ἐμπρόθ. διορ. τοῦ χρόνου. **πολλῶ** = ἐπιρ. διορ. τοῦ ποσού. **πρὸς τὰς καταλλαγὰς** = ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἀναφορᾶς. **ποιήσαιτο** = ῥῆμα, **ἐκεῖνος** = ὑποκ., **ὡς** = ἀντικ. τοῦ ῥήμ., **ἄσμενος** = ἐπιρ. κατηγορούμενον σημαῖνον τρόπον. **πρὸς Ὀλυνθίους** = ἐμπρόθ. διορ. δηλῶν διεύθυνσιν. **ἔχει** = ῥῆμα, ὑποκ. τούτου τὰ ἐναρθρα ἀπαρμφ. τὸ εἶναι καὶ (τὸ) παρεῖναι. **ἐναντίως** = ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου. **Τὸ πολλῶ προέχει** ἀναφέρεται εἰς τὸ **δυσμαχώτατον**, τὸ **ἐναντίως ἔχει** εἰς τὸ **μέ-**

γιστον. Δῆλον ἐστὶ=ἀπρόσ. ἔκφρασις. τοῖς Ὀλυνθίοις=δοτ. προσ. ὑποκ. τῆς ἀπρόσ. ἐκφράσεως εἶναι αἱ εἰδικαὶ προτ. : ὅτι... τῆς πατριδος καὶ ἴσασι. πολεμοῦσι=ρῆμα. Ὀλύνθιοι=ἐννοούμενον ὑποκ. περὶ δόξης, ὑπὲρ μέρους, (ὑπὲρ) ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμού=ἐμπρόθ. διορ. τοῦ σκοποῦ. τῆς πατριδος=γενικὴ ὑποκ. εἰς τὰ οὐς. ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμού. ἴσασι=ρῆμα. Ὀλύνθιοι=ὑποκ., ὃ τ' ἐποίησε...=ὀλόκληρος ἡ ἀναρ. πρότ. ἀντικ. τοῦ ἴσασι. ἐποίησε=ρῆμα, Φίλιππος=ὑποκ., τὸ ἐποίησε συντάσσεται ἐδῶ μὲ δύο ἀντικ., τὸ : ὃ καὶ τὰς ἐπιθετ. μετοχ. τοὺς παραδόντας καὶ ὑποδεξαμένους (ποιῶ τινά τι=κάμνω σὲ κάποιον κάτι). Ἀμφιπολιτῶν=γεν. διαίρ. εἰς τὸ παραδόντας. αὐτῶ, τὴν πόλιν=ἀντικ. τῆς μετοχ. παραδόντας, τὸ α' ἄμμεσον, τὸ β' ἔμμεσον. Πυδναίων=γεν. διαίρ. εἰς τὴν μετοχ. ὑποδεξαμένους. ἐστὶν (ἐννοεῖται)=ρῆμα. ἡ τυραννὶς=ὑποκ., ἄπιστον=κατηγ. εἰς τὸ τυραννίς. ταῖς πολιτείαις=δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ ἄπιστον. ἔχωσι=ρῆμα. αἱ πολιτεῖαι καὶ ἡ τυραννὶς=ὑποκ. χώραν=ἀντικ. μορον=ἐπιθ. διορ.

§ 4 - 5. Πραγματικά. Κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων. Ἐξαίρει ὁ ῥήτωρ τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἀπολύτου μοναρχίας τοῦ Φιλίππου, ὁ ὁποῖος ἐπραττεν ὅσα αὐτὸς ἔκρινε κατάλληλα χωρὶς νὰ ἀνακοινῶν τὰ σχέδιά του εἰς ἄλλον. Ἀντιθέτως εἰς τὰς Ἀθήνας λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τὰ ἀπόρρητα ἀνεκοινοῦντο εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, συνεζητοῦντο καὶ ἐλαμβάνοντο ἀποφάσεις φανερά. στρατηγὸν καὶ δεσπότην. Ὁ Φίλιππος ἦτο ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ μὲ ἀπεριόριστον καὶ ἀνεξέλεγκτον ἐξουσίαν, ἐνῶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἔπρεπε πάντοτε νὰ πράττουν συμφῶνως πρὸς τὰ ψηφίσματα τοῦ δήμου, ἄλλως ἐτιμωροῦντο αὐστηρῶς. ταμίαν. Ὁ Φίλιππος διεχειρίζετο τοὺς θησαυροὺς τοῦ κράτους του καὶ τοὺς διέθετε κατὰ βούλησιν, χωρὶς τὰς ὀχληρὰς διατυπώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέκειντο αἱ δημοκρ. πολιτεῖαι. πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ὁποῖοι διεξῆγον τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Φιλίππου μὲ μισθοφορικὰ στρατεύματα καὶ ἀνέθετον τὴν διοίκησιν των ἐνίοτε εἰς ἄρχοντα ξένον, ὁ Φίλιππος ἐξεστράτευε πάντοτε αὐτοπροσώπως. Ἀμφίπολις=πόλις τῆς θράκης πλησίον Στρυμόνος ποταμοῦ. Πύδνα=πόλις τῆς Μακεδονίας κειμένη παρὰ τὸν Θερμαϊκόν. ὃ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε. Ὁ Φίλιππος διέταξε νὰ θανατωθοῦν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν δημοκρατικῶν, οἱ ὁποῖοι τοῦ παρέδωσαν τὴν πόλιν, διότι δὲν εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς προδότας τῆς πατρίδος των. καὶ Πυδναίων τοὺς ὑποδεξαμένους. Τὸ αὐτὸ ἔκαμε καὶ πρὸς τοὺς ἀρχηγούς των δημοκρατικῶν τῶν Πυδναίων, ἀφοῦ μάλιστα τοὺς ἀπέσπασε δι' ὑποσχέσεων ἀπὸ τὸ Ἀμυντεῖον ἱερόν, ὅπου εἶχον καταφύγει διὰ νὰ σωθοῦν. καὶ ὅλως ἄπιστον ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννὶς. Διὰ τοῦ γνωμικοῦ τούτου ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ τυραννικὰ πολιτεύματα εἶναι δυσμενῆ πρὸς τὰ δημοκρατικά καὶ ὁ ῥήτωρ διατυπώνει τὴν γνώμην του διὰ τὰ τυραννικὰ πολιτεύματα, τὴν ὁποίαν πολλάκις ἐπαναλαμβάνει.

§ 4 - 5. **Αισθητικά.** Οὐ μὴν ἀλλά. βραχυλογία=οὐ μὴν τρέφε-
ται καὶ παρασπάσεται ἀλλά. **δ** δυσμαχώτατον καὶ βέλτιστον, σχῆμα
ἀπροσδόκητον, σύνθηες εἰς ρητορικούς λόγους. Ἐνῶ δηλ. χαρακτηρίζει
τὸν Φίλιππον ὡς δυσκολοπολέμητον, ἐπειδὴ ἔχει συγκεντρώσει εἰς χει-
ρὰς τοῦ ὅλας τὰς ἐξουσίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον φοβίζει τοὺς Ἀθη-
ναίους, παρὰ προσδοκίαν τοὺς ἐνθαρρύνει χαρακτηρίζων τὴν ιδιότητα
ταύτην ὡς ὠφελιμωτάτην, διότι ἀπὸ διπλωματικῆς ἀπόψεως ὑστερεῖ,
ὡς ἐν συνεχείᾳ ἀναπτύσσει. **τὸ εἶναι καὶ παρεῖναι — προέχει καὶ**
ἐναντίως ἔχει — ρητῶν καὶ ἀπορρητῶν (ὁμοιοτέλεuton), **καὶ ῥη-**
τῶν καὶ ἀπορρητῶν καὶ στρατηγῶν καὶ ἀπορρητῶν καὶ στρατη-
γῶν καὶ δεσπότῃν καὶ ταμίαν (πολυσύνδετον), διὰ τοῦ σχήματος τού-
του ὁ λόγος λαμβάνει δύναμιν καὶ μεγαλοπρέπειαν. Ἐνταῦθα ἐξαίρουν
τὴν ἀπεριόριστον ἐξουσίαν καὶ δύναμιν τοῦ Φιλίππου. **πρὸς μέν... πρὸς**
δὲ (=σχῆμα ἐπαναφορᾶς, ὅταν ἀλλεπάλληλοι προτάσεις ἀρχίζουν μὲ
τὴν αὐτὴν λέξιν). **πρὸς τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ** (=παρήχσις τοῦ τ).
πράττεσθαι - πολλῷ προέχει (=παρήχσις τοῦ π). **καὶ κατὰ και-**
ρὸν (=παρήχσις τοῦ κ). Αἱ παρήχσεις καθιστοῦν τὸν λόγον ἁρμονι-
κώτερον καὶ ζωηρότερον. **δῆλον γάρ... ὅτι.** ὁ Δημοσθένης πολλάκις
παρεμβάλλει εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἱαμβικούς στίχους, διὰ νὰ διεγείρῃ
τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν.

Δῆ λον | γαρ ε | στι τοῖς | Ὁ λυν | θι οἰς | ο τι

ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμού. Ἡ δύνατο νὰ θέσῃ τὰς λέξεις
«ἀλλὰ σωτηρίας καὶ ἐλευθερίας», ἀλλὰ ἀντὶ τούτων ἔθεσε τὰς τρομακ-
τικωτέρας «ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμού» διὰ νὰ κάμῃ μεγαλυτέραν
ἐντύπωσιν· διὰ τοῦτο καὶ παρέλειψε τὴν πρὸ αὐτῶν πρόθεσιν «ὕπερ».
ταῖς πολιτείαις - ἡ τυραννίς (=ἀντίθεσις). **ἡ τυραννίς** (=μετωνυ-
μία) ἀντὶ **ὁ τύραννος** (τὸ ἀφηρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου).

§ 4 - 5. **Ἡθικά.** Οὐ μὴν ἀλλά. Διὰ τῶν ἐκτεθέντων εἰς τὴν § 3
περὶ πιθανῆς συμφιλώσεως Ὀλυνθίων καὶ Φιλίππου ἦτο πιθανὸν νὰ
ἀποδειλιάσουν οἱ Ἀθηναῖοι, διὰ τοῦτο σπεύδει νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ. **Τὸ**
γὰρ εἶναι... Μὲ τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα τοῦ Φιλίππου καὶ πάλιν
τοὺς ἐκφοβίζει, διὰ τοῦτο καὶ ἀναφέρει τὸ μεγάλο μειονέκτημά του,
διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους ἐξαρτᾶται νὰ τὰ μετατρέψουν
ὅλα εἰς μειονεκτήματα. **δ τ' Ἀμφιπολιτῶν... καὶ Πυδναίων.** Ὁ
Φίλιππος ἐδείχθη πολὺ σκληρὸς πρὸς τοὺς προδότας τῆς πατρίδος τῶν
ἄν καὶ τοῦ προσέφεραν μεγάλας ὑπηρεσίας κατὰ τὴν παροιμίαν «ἐφί-
λει τὴν προδοσίαν καὶ ἐμίσει τοὺς προδόντας».

§ 4 - 5. **Γνωμικά.** **ἄπιστον ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννίς (ἐστὶ)**
ἄλλως τε καὶ ὁμορον χώραν ἔχουσιν.

§ 4 - 5. **Νόημα.** Ὁ ρήτωρ διαβεβαιώνει τοὺς Ἀθηναίους ὅτι,
μολοντί ὁ Φίλιππος συγκεντρώνει εἰς χειρὰς τοῦ ὅλας τὰς ἐξουσίας
καὶ διὰ τοῦτο πολὺ ὑπερέχει αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἔγκαιρον
διεξαγωγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων, δὲν θὰ πείσῃ τοὺς Ὀλυνθίους νὰ συμ-

φιλιωθῶν μετ' αὐτοῦ, διότι οἱ Ὀλύνθιοι α) κατενόησαν ὅτι μάχονται πλέον διὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς πατρίδος των. β) γνωρίζουν τί ἔκαμε πρὸς τοὺς ἀρχηγούς των δημοκρατικῶν Ἀμφιπόλεως καὶ Πύδνης καὶ γ) γνωρίζουν ὅτι τυραννικὸν καθεστὼς δὲν ἐμπνέει ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ δημοκρατικὸν των πολίτευμα.

§ 4 - 5. **Περίληψις.** Ἡ συγκέντρωσις ὅλων τῶν ἐξουσιῶν εἰς χεῖρας τοῦ Φιλίππου ἀποτελεῖ πλεονέκτημα ἀπὸ στρατιωτικῆς πλευρᾶς, μειονέκτημα δὲ ἀπὸ διπλωματικῆς ἐν σχέσει μετὰ τὰς διαπραγματεύσεις του πρὸς τοὺς Ὀλυνθίους.

§ 4 - 5. **Ἐπιγραφή.** Λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους οἱ Ὀλύνθιοι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμφιλιωθῶν μετὰ τοῦ Φιλίππου.

§ 6 - 7

Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς,

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ πάντα τὰλλ' ἐνθυμουμένους,

ἃ προσήκει (ἐνθυμείσθαι),
φημί δεῖν
ἐθελῆσαι
καὶ παροξυνθῆναι
καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν,

εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν,

χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως

καὶ (ὑμᾶς) αὐτοὺς ἐξιόντας
καὶ μηδὲν ἑλλείποντας.

Οὐδὲ γὰρ λόγος
οὐδὲ σκῆψις
ὑπολείπεται ἔθ' ὑμῖν
τοῦ μὴ ἐθέλαιν
ποιεῖν τὰ δέοντα.

Νῦν γὰρ (ἐκεῖνο),

ὃ πάντας
ἐθρῶλουν τέως,
δεῖν (ἡμᾶς) ἐκπολεμῶσαι

Ὀλυνθίους Φιλίππῳ

γέγονεν αὐτόματον,
καὶ ταῦτα (οὕτως)

Αὐτὰ λοιπὸν ἐπειδὴ ἔχετε σεῖς
κατανοήσει,

ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἐπειδὴ ἔχετε ὑπ'
ὄψιν σας,

ὅσα ἀρμόζει (νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν),
ἰσχυρίζομαι ὅτι πρέπει
νὰ δείξετε προθυμίαν
καὶ νὰ ἐξεγερθῇτε
καὶ εἰς τὸν πόλεμον νὰ ἔχετε ἐ-
στραμμένην τὴν προσοχήν σας,
περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φο-
ρὰν τώρα,

συνεισφέροντες χρήματα μετὰ προ-
θυμίαν

καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι ἐκστρατεύοντες
καὶ γενικῶς μὴ ὑστεροῦντες εἰς
τίποτε.

Διότι καμμία δικαιολογία

οὔτε πρόφασις

ἀπομένει πλέον εἰς σᾶς

διὰ νὰ μὴ θέλετε

νὰ κάμνετε τὰ πρέποντα.

Διότι τώρα δὲ (ἐκεῖνο),

τὸ ὁποῖον ὅλοι

συνεχῶς ἐπανελάμβανον ἕως τώρα,

ὅτι δηλ. πρέπει (ἡμεῖς) νὰ περι-
πλέξωμεν εἰς πόλεμον

τοὺς Ὀλυνθίους ἐναντίον τοῦ Φι-
λίππου

ἔχει γίνει μόνον του,

καὶ μάλιστα (κατὰ τοιοῦτον τρό-
πον)

ὥς μάλιστα ἂν συμφέροι ὑμῖν.

Εἰ μὲν γὰρ (Ὀλύνθιοι)
ἀνείλοντο τὸν πόλεμον
πεισθέντες ὑφ' ὑμῶν,
(ἦσαν ἂν) σφαλεροὶ σύμμαχοι
καὶ μέχρι του (χρόνου)
ἐγνωκότες ἂν ἦσαν ἴσως ταῦτα.
Ἐπειδὴ δὲ μισοῦσιν (αὐτὸν)
ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων,

εἰκὸς (ἔστιν) αὐτοὺς ^{ἐλπίαν}
βεβαίαν τὴν ἐχθραν
ὑπὲρ ὧν πεπόνθασι
καὶ (ὑπὲρ ὧν) φοβοῦνται
(μὴ πάθωσι)

δπως πρὸ πάντων θὰ σᾶς συνέ-
φερε, [†]

Διότι, ἂν μὲν οἱ Ὀλύνθιοι
ἐπεχείρουν τὸν πόλεμον
πεισθέντες ἀπὸ σᾶς,
(θὰ ἦσαν) ἀβέβαιοι σύμμαχοι
καὶ (μόνον) μέχρι (τινὸς) χρόνου
θὰ εἶχον ἴσως αὐτὴν τὴν γνώμην.
Ἐπειδὴ δὲ μισοῦν (αὐτὸν)

ἐξ αἰτίας τῶν παραπόνων πρὸς τοὺς
ἑαυτοὺς τῶν,

(εἶναι) φυσικὸν νὰ ἔχουν αὐτοὶ
ἐκ τῆς ἐχθρας

δι' ὅσα ἔχουν παθεῖν
καὶ (δι' ὅσα) φοβοῦνται
(μήπως πάθουν).

§ 6 - 7. Γραμματικὰ καὶ σημασιολογικά. ἐγνωκίας = μετοχ.
παρακ. (ἐγνωκῶς -υῖα -κός) τοῦ γιγνώσκω, ἐγίνωσκον, γνώσομαι,
ἐγνων (ἀόρ. β'), ἐγνωκα, ἐγνώκειν, γιγνώσκω = γνωρίζω, κατα-
νοῶ. τάλλα (=κράσις) τὰ ἄλλα. ἀ=ἀναφ. ἄντων. δ, ῥ, δ. προσ-ῥκει
(ἀπρός.)=ἀρμόζει, παρτ. προσῥκει. πάντα=ἀόρ. ἐπιμερ. ἄντων. πᾶς,
πᾶσα, πᾶν. ἐνθυμουμένους=μετχ. ἐνεστ. τοῦ ἀποθ. ἐνθυμοῦμαι
(=σκέπτομαι, ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν), ἐνεθυμούμην, ἐνθυμήσομαι, ἐν-
θυμηθήσομαι, ἐνεθυμήθην, ἐντεθύμηναι, ἐνετεθυμήμην. φημί
(=λέγω, ἰσχυρίζομαι), ἔφην, φήσω καὶ λέξω ἢ ἐρῶ, ἔφησα καὶ ἔλε-
ξα ἢ εἶπον ἢ ἔφην, εἶρηκα, εἰρήκειν. δεῖν=ἀπαρμφ. ἐν. τοῦ ἀπρος.
δεῖ (=πρέπει), ἔδει, δεήσει, ἐδέησε, δεδέηκε. ἐθέλῃσαι=ἀπαρ. ἀόρ.
τοῦ θέλω καὶ ἐθέλω (ἔχω τὴν ἀγαθὴν θέλησιν, τὴν προθυμίαν). πα-
ροξυνθήναι=ἀπαρ. παθ. ἀόρ. τοῦ παροξύνομαι (=ἐξάπτομαι, ἐξε-
γείρομαι), παρωξυνόμην, παροξυνθήσομαι, παρωξύνθην, παρώ-
ξυμαι, παρωξύμην. προσέχειν=ἀπαρ. ἐν. τοῦ προσεῖχω (τὸν
νοῦν) τινὶ=ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν μου εἰς τι, προσεῖχον,
προσέχω καὶ προσσχέσω, προσέσχον, προσέσχηκα, προσεσχέκειν.
εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν (=ἐλλειπτική φράσις)=περισσότερον ἀπὸ κάθε
ἄλλην φορὰν (πρβ. εἴπερ ποτε καὶ ἄλλοτε, εἴπερ τις καὶ ἄλλος). εἰσ-
φέρωντας=μετχ. ἐνεστ. τοῦ εἰσφέρω (χρήματα = εἰσφέρω εἰσφοράν
πληρώνων τὸν ἐν πολέμῳ ἐπιβαλλόμενον φόρον), εἰσέφερον, εἰσόισα,
εἰσήνεγκα (α'), εἰσήνεγκον (β'), εἰσενήνοχα, εἰσενηνόχην. ἐξιόν-
τας=μετχ. ἐνεστ. (ἐξιῶν -οῦσα -όν) τοῦ ἐξέρχομαι (=ἐκστρατεύω),
ἐξήειν καὶ ἐξῆα, ἐξειμι, ἐξῆλθον, ἐξεληλύθα, ἐξεληλύθειν. μη-
δεῖς, μηδεμία, μηδὲν=ἀόρ. ἐπιρ. ἄντων. ἐλλείποντας=μετχ. ἐνεστ.
τοῦ ἐλλείπω (=ύστερῶ), ἐνέλειπον, ἐλλείψω, ἐνέλειπον (β'), ἐλλέ-
λοιπα (β'), ἐνελελοίπειν (β'). λόγος=δικαιολογία, πραγματικὴ αἰτία.
ἡ σκῆψις -εως, γ' κλίσ. (ἐκ τοῦ σκῆπτω=στηρίζω, προφασίζομαι)=
πρόφασις, δικαιολογία. ἔθ'=ἔτι, ἐπίρ. χρόν.=πλέον. τὰ δέοντα=αὐδ.

τῆς μτχ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ, οὐσιαστικοποιηθεῖσα. ὕπολείπεται = γ' ἐν. ἐν. ὁρ. τοῦ ὕπο-λείπομαι, ὕπελειπόμην, ὕπολείψομαι, ὕπολειψθήσομαι, ὕπελειπόμην (β'), ὕπελειψθην, ὕπολέλειμμαι, ὕπελελείμμην. ἐθρύλουν = γ' πληθ. παρτ. τοῦ θρυλέ-ω -ὼ (συνεχῶς ὁμιλῶ περί τινος, συχνάκις ἐπαναλαμβάνω τι), ἐθρύλουν, θρυλήσω. τέως (=μέχρι τοῦδε), ἐπίρ. χρον. συσχετικόν τοῦ ἀναφ. ἕως. ἐκπολεμῶσαι = ἀπαρ. ἀορ. τοῦ ἐκπολεμ-ῶ -ὼ (τινά τινί=περιπλέκω κάποιον εἰς πόλεμον μέ κάποιον), μόνον ἀορ. ἐξεπολέμωσα. γέγονεν=γ' ἐν. παρχμ. ὁρ. τοῦ γίγνομαι, ἐγιννόμην, γενήσομαι, ἐγενόμην, γένονα (β', ἐγενόνην (β'), αὐτόματος, ον=ἐπίθ. τριγ. καί διχ. τῆς β' κλίσ. (αὐτός καί μέμαα=κινουμαι μέ ὁρμήν, σπεύδω πρὸς)=ὁ ἀφ' αὐτοῦ κινούμενος, αὐθόρμητος. καί ταῦθ' = καί ταῦτα, ἐπίρ. ἑκφρασις=καί μάλιστα. ὥς=ἐπίρ. ἀναφ. τροπ.=ὅπως. συμφέροι = γ' ἐν. ἐν. εὐκτ. τοῦ ἀπροσ. συμφέρει, συνέφερε, συνοίσει, συνήνεγκε, συνενήνοχε, συνενήνοχει. μάλιστα, ἐπίρ. ποσ.=πρὸ πάντων (μάλα - μᾶλλον - μάλιστα). πεισθέντες = μετχ. παθ. ἀορ. τοῦ πείθομαι, ἐπειθόμην, πέισομαι, πεισθήσομαι, ἐπιθόμην (β'), ἐπεισθην, πέπεισομαι, ἐπεπείσμην καί πέποιθα (β'), ἐπεποίθειν (β'). ἀνέλιχτο=γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ ἀναιροῦμαι (πόλεμον = ἀναλαμβάνω, ἐπιχειρῶ πόλεμον), ἀνηρούμην, ἀναιρήσομαι, ἀνείλόμην (β'), ἀνήρημαι, ἀνηρέμην. σφαλερός, ά, όν, ἐπίθ. β' κλ.=ἄστατος, ἄβεβαιος. μέχρι=πρόθ. καταχρηστική. του (ἢ τινός)=γεν. ἐν. τῆς ἀορ. ἄντων. τίς - τι. ἐγνωκότες ἦσαν (=ἦ ἐγνώκεσαν)=περιφρ. τύπος τοῦ γ' πληθ. τοῦ ὑπερσ. τοῦ γιννώσκω (ταῦτα=ἔχω αὐτὴν τὴν γνώμην). αὐτοὺς ἢ ἑαυτοὺς=συνηρημένος τύπος τῆς αὐτοπαθ. ἄντων. γ' προσώπου. ἐγκλήμα (ἐγκαλῶ)=δυσαρέσκεια, παράπονον. μισοῦσι=γ' πληθ. ἐν. ὁρ. τοῦ μισέ-ω -ὼ, ἐμίσων, μισήσω, ἐμίσησα, μεμίσηκα. βέβαιος, -α, -ον, ἐπίθ. τριγ. καί διχ. β' κλ.=διαρκής. εἰκός=μετχ. τοῦ ἔοικα ἢ εἶκω (ἐνεστ. μέ σημασίαν παρακειμένου)=ὁμοιάζω· τὸ οὐδ. εἰκός μετὰ τοῦ ἐστὶ ἀποτελεῖ ἀπρόσ. ἑκφρασιν=εἶναι ἐπόμενον, φυσικόν. φοβοῦνται = γ' πληθ. ἐν. ὁρ. τοῦ φοβέομαι -οῦμαι, εφοβοῦμην, φοβήσομαι, φοβήσθην, εφοβήθην, πεφόβημαι, ἐπεφοβήμην. πεπόνθασιν = γ' πληθ. παρακ. ὁρ. τοῦ πάσχω, ἐπασχον, πείσομαι, ἐπαθον (β'), πέπονθα, ἐπεπόνθειν. ἔχειν = ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω καί σχῆσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἔσχήκειν.

§ 6-7 Ἑτυμολογικά: τάλλα = ἀπὸ τὸ τά + ἄλλα. ἐνθυμουμένους, ἐνθυμοῦμαι = ἀπὸ τὸ ἐν + θυμός. παροξυνθῆναι, παροξύνομαι = ἀπὸ τὸ παρά + ὀξύνομαι, τὸ δὲ ὀξύνομαι ἀπὸ τὸ ὀξύς. πολέμω, πόλεμος = ἢ ἀπὸ τὸ πάλη ἢ ἀπὸ τὸ πολεμίζω. χρήματα=ἀπὸ τὸ χρῶμαι. προθύμως= παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ πρόθυμος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πρὸ + θυμός. ἠλλείποντας, ἠλλείπω, παραγ. ἠλλειψις, ἠλλειμμα, ἠλλιπής. λόγος= ἀπὸ τὸ λέγω, σκήψις = ἀπὸ τὸ σκήπτω. ἰθρύλουν, θρυλῶ = ἀπὸ τὸ θρύλος. τέως = ἢ ἀπὸ

άντων. ρίζαν το ἦ από τὸ **τείνω**. **ἐκπολεμῶσαι**, ἐκπολεμῶ = από τὸ **ἐκ** + **πολεμῶ** τὸ δὲ πολεμῶ από τὸ **πόλεμος**. **αὐτόματον** = από τὸ **αὐτός** + **μέμα**, παρακ. τοῦ **μάω**. **πεισθέντες** τοῦ **πείθω** παραγ. **πίστις**, **πιστός**, **πειθῶ**. **σφαλερὸς** = από τὸ **σφάλλω**. **σύμμαχος** = από τὸ **σύν** + **μάχη**. **ἴσως** = παραγ. ἐπίρρ. από τὸ ἐπιθ. **ἴσος**. **ἐγκλημάτων**, **ἐγκλημα** = από τὸ **ἐγκαλῶ**. **μισοῦσι**, **μισῶ** = από τὸ **μῖσος**. **βεβαίαν**, **βεβαίος** = από τὸ **βαίνω** με ἀναδιπλασ. **ἐχθραν** = από τὸ **ἐχθρός** καὶ αὐτὸ από τὸ **ἐχθος**.

§ 6 - 7. **Ἀντικαταστάσεις**. **Ἐγνωκότας**, καθ. = γινώσκοντας, γινωσκομένους, γνόντας, ἐγνωκότας. **ἐνθυμουμένους**, καθ. = ἐνθυμουμένους, ἐνθυμησομένους, ἐνθυμηθησομένους, ἐνθυμηθέντας, ἐντεθυμημένους. **παροξυνθήναι**, καθ. = παροξύνεσθαι, παροξυνθήσεσθαι, παροξυνθῆναι, παρωξύνθαι. **προσέχειν**, καθ. = προσέχειν, προσέζειν καὶ προσσχῆσαι, προσχεῖν, προσεσχέκηναι. **εἰσφέροντας**, καθ. = Εἰσφέροντας, εἰσοίσοντας, εἰσενεγκότας, εἰσενηνοχότας. **ἐξιόντας**, καθ. = ἐξιόντας, ἐξελθόντας, ἐξεληλυθότας. **συμφέρει**, καθ. = συμφέροι, συνοίσοι, συνενέγκοι, συνενηνοχός εἶη (ἀπρόσ.). **ἀνείλοντο**, ὀρίζ. ἀνείλοντο, ἀνέλωνται, ἀνέλονται, ἀνελέσθων· καθ. = ἀναιρούνται, ἀνηροῦντο, ἀναιρήσονται, ἀνείλοντο, ἀνηρημένοι εἰσὶ, ἀνηρημένοι ἴσαν. **πεπόνθασιν**, ὀρίζ. = πεπόνθασι, πεπονθότες ὥσι, πεπονθότες εἶεν, **πεπονθότες** ἔστωσαν· καθ. = πάσχουσιν, ἐπάσχον, πείσονται, ἐπαθον, πεπόνθασιν, ἐπεπόνθесαν.

§ 6 - 7. **Ἀναγνώρισις προτάσεως**. [**Ταῦτ' οὖν... ἐλλείποντας** (χυρία). **ἃ προσήκει** (δευτ. ἀναφ.) **εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν** (ἐλλειπτική φράσις) τὸ πλῆρες = εἴπερ ποτὲ ἡθελήσχετε καὶ παρωξύνητε καὶ προσέχετε, καὶ νῦν δεῖ ἐθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ προσέχειν. **οὐδὲ γὰρ... ὑπολείπεται** (χυρία). **νυνὶ γὰρ γέγονεν αὐτόματον** (χυρία). **ἃ πάντες... δεῖν Φιλίππῳ** (δευτ. ἀναφ.) **καὶ ταῦθ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι** (δευτ. ἀναφ.) **εἰ μὲν γὰρ... τὸν πόλεμον** (δευτ. ὑποθ.) **ἄσφαλεροὶ σύμμεχοι (ἦσαν ἂν) καὶ μέχρι τοῦ ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν ἴσως** (δύο κύριαι προτ., ἀποδόσεις ὑποθ. λόγου. Ἐδῶ ἔχομεν β' εἶδος, τὸ ἀντίθ. τοῦ πραγματικοῦ). **Ἐπειδὴ δὲ... μισοῦσι** (δευτ. αἰτιολ. **βεβαίαν εἰκός (ἐστί) τὴν ἐχθραν αὐτοὺς ἔχειν** (χυρία), **ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται** (δευτ. ἀναφ.) (**μὴ πάθωσι** = δευτ. ἐνδοιαστική), **καὶ (ὑπὲρ ὧν) πεπόνθασιν** (δευτ. ἀναφ.).

§ 6 - 7. **Συντακτικὴ ἀνάλυσις**. **Ἐγνωκότας καὶ ἐνθυμουμένους** = αἰτιολ. μετχ., ὑποκ. τούτων = **ὅμας**, **ταῦτα** = ἀντικ. τοῦ ἐγνωκότας, **τάλλα** = ἀντικ. τοῦ ἐνθυμουμένου, **πάντα** — ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ τάλλα. **προσῆκει** = ἀπρόσ., ὑποκ. τούτου = (τὸ ἐννοούμενον) ἐνθυμεῖσθαι, **ἃ** = ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. **φημί** = ρῆμα, (ἐγὼ) ὑποκ. **δεῖν** = εἰδ. ἀπαρ., ἀντικ. τοῦ λεκτικοῦ **φημί**, **ἐθελῆσαι** καὶ **παροξυνθῆναι** καὶ **προσέχειν** = ὑποκ. τοῦ ἀπρόσ. **δεῖν**, (**ὅμας**) ὑποκ. τῶν ἀπαρμεμάτων, **τῷ πολέμῳ** ἀντικ. τοῦ προσέχειν. **εἰσφέροντας**, **ἐξιόντας**

ἐλλείποντας = τροπ. μετχ., ὑποκ. τούτων τὸ ὅμῃς **χρήματα** = ἀντικ. τοῦ εἰσφέροντας, **προδύμῳς** = ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου, **αὐτοὺς** = καταγ. διορ. εἰς τὸ ἐννοούμενον ὅμῃς, **μηδὲν** = σύστ. ἀντικ. τοῦ ἐλλείποντας. **ὑπολείπεται** = ρῆμα, **λόγος - σκῆψις** = ὑποκ. τούτου, **ὅμῃν** = δοτ. προσωπ., **ἔτι** = ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου, **τοῦ μὴ ἐθέλειν** = ἐναρθ. ἀπαρ. γεν. τῆς αἰτίας, **ποιεῖν** = τελ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ ἐθέλειν, (**ὅμῃς**) = ὑποκ. τῶν ἀπαρμφ., **τὰ δέοντα** = ἀντικ. τοῦ ποιεῖν. **Νυνὶ** = ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου, **γέγονε** = ρῆμα, **δ πάντες ἐθρῦλουν** **τέως** = ὁλόκληρος ἡ ἀναφ. πρῶτ. ὑποκ. τοῦ γέγονε, **αὐτόματον** = ἐπιρ. κατηγ. τοῦ τρόπου (= αὐτομάτως), **ἐθρῦλουν** — ρῆμα, **πάντες** = ὑποκ., **δ** — ἀντικ. τοῦ ρῆμ., **τέως** — ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. **Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν Φιλίππῳ** ἐπεξ. εἰς τὸ ὅ. ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. **δεῖν** τὸ ἀπαρ. **ἐκπολεμῶσαι**, (**ἡμᾶς**) = ὑποκ. τούτου, **Ὀλυνθίους - Φιλίππῳ** = ἀντικ. ἐκπολεμῶσαι, **καὶ ταῦτα** = ἐπιρ. διορ. τοῦ ποσοῦ, **συμφέροι ἄν** — δυν. εὐκτ. ἀπροσ. **ὅμῃν** = δοτ. προσ. (**γενέσθαι**) ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. ρήματος, **εἰ ἀνείλουν** = ρῆμα, (**Οἱ Ὀλυνθιοὶ**) = ὑποκ., **τὸν πόλεμον** = ἀντικ., **πεισθέντες** = τροπ. μετχ., (**οἱ Ὀλυνθιοὶ**) = ὑποκ. αὐτῆς, **ὕφ' ὅμων** = ποιητ. αἰτίον εἰς τὸ πεισθέντες, (**ἦσαν ἄν**) = ρῆμα, (**οἱ Ὀλυνθιοὶ**) = ὑποκ. **σύμμαχοι** κατηγ., **σφαλεροὶ** = ἐπιθ. διορ. τοῦ σύμμαχοι, **ἐγνωκότες ἄν ἦσαν** = ρῆμα, (**οἱ Ὀλυνθιοὶ**) = ὑποκ., **ταῦτα** = ἀντικ., **μέχρι τού** = ἐμπρόθ. διορ. τοῦ χρόνου. **Μισοῦσι** = ρῆμα, (**Οἱ Ὀλυνθιοὶ**) = ὑποκ. (**Φιλίππον**) = ἀντικ. **ἐκ τῶν ἐγκλημάτων** = ἐμπρόθ. διορ. τοῦ ἀναγ. αἰτίου, **τῶν πρὸς αὐτοὺς** = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ἐγκλημάτων. **Εἰκὸς (ἔστι)** = ἀπρόσ. ἔκφρασις, **ἔχειν** = ὑποκ., **αὐτοὺς** = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., **τὴν ἐχθραν** = ἀντικ., **βεβαίαν** = κατηγ. εἰς τὸ ἐχθραν. **ὕπὲρ ὧν** (= καθ' ἑλξίν, ἀντὶ ὑπὲρ ἐκεῖνων ᾧ) = ἐμπρόθ. διορ. τοῦ ἀναγ. αἰτίου. **πεπόνθασιν** (**οἱ Ὀλυνθιοὶ**) ὑποκ.

§ 6 - 7. Πραγματ:κά. **Ταῦτα** = ὅσα ἀνέφεραν ὁ ρήτωρ εἰς τὰς § 3,4,5. **Καὶ πάντα τᾶλλα, ἃ προσήκει** = Πάντοτε νοεῖ καὶ ἀφήνει νὰ ἐννοηθοῦν πολὺ περισσότερα, τῶν ὅσων λέγει. ἐδῶ ἐννοεῖ ἐκτός τῶν ἄλλων τὴν δόξαν καὶ τὴν ὑπόληψιν τῶν προγόνων των, τὴν ἡγεμονίαν των ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, τὴν παρεχομένην πρὸς τοὺς ἀδικουμένους βοήθειαν, τὰς ἀδικίας τοῦ Φιλίππου, τὸ μέγεθος τοῦ ἐξ αὐτοῦ κινδύνου. **χρήματα εἰσφέροντας**. Διὰ ψήφισματος τοῦ δήμου ἐν καιρῷ πολέμου ἐπεβάλλετο ἑκτακτος φόρος διὰ τὴν πολεμικὴν προετοιμασίαν, ἀνάλογος πρὸς τὴν περιουσίαν ἐκάστου. Ὁ φόρος οὗτος ἐλέγετο εἰσφορὰ, ὑπερχεοῦντο δὲ νὰ τὸν καταβάλλουν ὅλοι οἱ πολῖται πλὴν τῶν ἀπόρων. Πολλοὶ ὅμως, προσοιούμενοι ὅτι ἦσαν πένητες κατώρθωνον νὰ τὴν ἀποφύγουν. Ὁ Δημοσθένης υποδεικνύει ὅτι πρέπει ὅλοι νὰ καταβάλλουν τώρα ταύτην. **αὐτοὺς ἐξιόντας** = καὶ πάλιν τονίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐκστρατεύσουν αὐτοπροσώπως καὶ νῆ μὴ ἀποστελεῖν μισθοφόρους, ὡς συνήθως. **αὐτόματον** = ὁ πόλεμος ἐξερράγη ἄνευ τῆς ὑποκινήσεως τῶν Ἀθηναίων. **πεισθέντες ὕφ' ὅμων** = Ἐάν οἱ Ὀλυνθιοὶ ἐκέρυττον τὸν πόλεμον τῇ ὑποκινήσει τῶν Ἀθηναίων, ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ διακό-

φουν τὴν σύμμαχίαν καὶ νὰ συνθηκολογήσουν μὲ τὸν Φίλιππον. **Ἐγνω-
κότες ἄν ᾤσαν ἴσως ταῦτα** = νὰ συνεχίζουσιν πόλεμον κατὰ τοῦ Φι-
λίππου. **πεπόνθασι**: Οἱ Ὀλυνθιοὶ ἀντιληφθέντες τὸν κίνδυνον ἀπέ-
στειλαν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας· τοῦτο θεωρήσας ὁ Φίλιππος ὡς ἐχθρικὴν
ἐκδήλωσιν ἔκαμε στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν εἰς τὴν Χαλκιδικὴν πρὸς ἐκ-
φοβισμόν (351 π.χ.)· τοῦτο ἴσως ἐννοεῖ ἐνταῦθα, **καὶ φοβοῦνται** =
ὑποδούλωσιν καὶ ἀνδραποδισμόν.

§ 6 - 7. **Αἰσθητικά. Εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν** (βραχυλογία) τὸ πλῆ-
ρες: **Εἴπερ ποτὲ ἠθελήσατε καὶ παρωξύνθητε καὶ προσέσχετε, καὶ
νῦν δεῖ ἐθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ προσέχειν. Ἐθελῆσαι
καὶ παροξυνθῆναι καὶ προσέχειν** (πολυσύνδετον), διὰ νὰ δείξῃ ὅτι
τὰ καθήκοντα τῶν Ἀθηναίων εἶναι. πολλὰ πλᾶ. **εἰσφέροντας καὶ ἐξιόν-
οντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας** (πολυσύνδετον), διὰ νὰ δείξῃ ὅτι αἱ ὑπο-
χρεώσεις των εἶναι σοβαραῖ. **φημί δεῖν ἐθελῆσαι... ἐλλείποντας**:
ὁλόκληρος ἡ περίοδος μὲ τὸν ἰδιαίτερον τόνον τῶν ἀπαρεμφάτων καὶ
τῶν μετοχῶν εἶναι πλήρης ἁρμονίας, ἡ δὲ παρήχησις τοῦ π δημιουργεῖ
ὑποβλητικὴν ἀτμόσφαιραν καὶ αἰσθητοποιεῖ τὰς πολεμικὰς προετοι-
μασίας. **ἐθρύνουσιν** (μεταφορὰ = ὅταν μιὰ λέξις δὲν λαμβάνεναι ἐπὶ τῆς
τῆς κυρίας σημασίας της, ἀλλ' ἐπὶ ἄλλης) ἐκ τοῦ θορύβου τῶν κινου-
μένων φύλλων. **συμφεροὶ ἄν**. ἐτέθη δυνατ. εὐκτ. πρὸς μετριοτέρων
ἐκφρασιν, ἵνα σημάξῃ κάτι τὸ ἀόριστον καὶ ἀμφίβολον. **βεβαίαν**. ἡ θέ-
σις τῆς λέξεως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως καὶ ὁ χωρισμός της ἀπὸ
τὸ ἔχειν πρὸς ἔμφασιν. **ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται** (ἔλξις), ἀντὶ: ὑπὲρ ἐκεί-
νων ἃ φοβοῦνται. **ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασι**: ἀντὶ ὑπὲρ
ὧν πεπόνθασι καὶ φοβοῦνται· προέταξε δηλ. ἐκεῖνα, τὰ ὅποια δὲν ἔγι-
ναν ἀκόμη (φοβοῦνται), διότι εἶναι καταπληκτικώτερα ἀπὸ αὐτά, τὰ
ὅποια ἔγιναν (πεπόνθασι).

§ 6 - 7. **Νόημα**. Συμβουλεύει τοὺς Ἀθηναίους, ἐφ' ὅσον γνωρίζ-
ουν τὴν διαγωγὴν καὶ τὰς διαθέσεις τοῦ Φιλίππου, νὰ ἀναλάβουν σο-
βαρῶς τὸν πόλεμον, μὴ φειδόμενοι χρημάτων καὶ κόπων, τώρα περισ-
σότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν, διότι ὁ πόλεμος τῶν Ὀλυνθίων κατὰ
τοῦ Φιλίππου, τὸν ὅποιον ὅλοι ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐπεζήτουν, ἔγινε
μόνος του καὶ μάλιστα κατὰ τὸν συμφερότερον τρόπον. Ἄν οἱ Ὀλυν-
θιοὶ ἀνελάμβανον τὸν πόλεμον ὑποκινούμενοι ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, θὰ
ᾤσαν ἀσταθεῖς σύμμαχοι. Τώρα ὅμως μισοῦν τὸν Φίλιππον δι' ὅσα ἔχουν
πάθει ἀπὸ αὐτὸν καὶ δι' ὅσα φοβοῦνται μήπως πάθουν καὶ διὰ τοῦτο
θὰ εἶναι ἀδιάλλατοι μὲν ἐχθροὶ τοῦ Φιλίππου, σταθεροὶ δὲ καὶ βέβαιοι
σύμμαχοι αὐτῶν.

§ 6 - 7. **Περίληψις**. Ὁ πόλεμος Ὀλυνθίων καὶ Φιλίππου εἶναι διὰ
τοὺς Ἀθηναίους ἐξαιρετικὴ εὐκαιρία, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐκμεταλ-
λευθῶν.

§ 6 - 7. **Ἐπιγραφή**. Αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν περισσότερον ἀπὸ κάθε
ἄλλην φοράν πρέπει νὰ δράσουν τώρα οἱ Ἀθηναῖοι.

Οὐ δεῖ δὴ,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ἀφείναι
τοιούτον καιρὸν
παραπεπτωκότα,
οὐδὲ παθεῖν ταυτόν,
δπερ ἤδη πολλάκις

πρότερον πεπόνθατε.
Εἰ γὰρ παρειχόμεθ' ἡμεῖς
τὴν αὐτὴν προθυμίαν
ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν,
ἦνπερ (παρεσχόμεθα)
ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν Εὐβοέων,
δθ' ἤκομεν
Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες

καὶ παρήσαν ἐπὶ τούτῳ τὸ βῆμα

Ἀμφιπολιτῶν
Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς
κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν
καὶ παραλαμβάνειν τὴν πόλιν,
εἶχετ' ἄν

Ἀμφίπολιν τότε
καὶ ἀπηλλαγμένοι ἂν ἦτε
πάντων

τῶν μετὰ ταῦτα πραγμάτων. /

Καὶ πάλιν,

ἦνίκα ἀπηγγέλλετο

πολιορκούμενα

Πύδνα, Ποτεῖδαια,

Μεθώνη, Παγασαί,

τάλλα (χωρία),

ἵνα μὴ διατρίβω

λέγων καθ' ἕκαστα,

εἰ τότε (ἡμεῖς) αὐτοὶ

ἐβοηθήσαμεν

ἐνὶ τούτων (τῶν χωρίων) τῷ

πρώτῳ

προθυμῶς

καὶ ὥς προσῆκε (βοηθῆσαι),

νῦν ἂν ἐχρώμεθα

τῷ Φιλίππῳ

28

Δὲν πρέπει λοιπόν,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
νὰ ἀφήσετε νὰ σᾶς διαφύγη
τέτοια εὐκαιρία,
ἢ ὅποια ἔχει παρουσιασθῇ,
οὔτε νὰ πάθετε τὸ ἴδιον,
τὸ ὅποιον βεβαίως ἕως τώρα πολ-
λὰς φορὰς

προηγουμένως ἔχετε πάθει.
Διότι ἂν ἐδεικνύομεν ἡμεῖς
τὴν ἴδιαν προθυμίαν
δι' ἡμᾶς τοὺς ἰδίους,
τὴν ὅποιαν ἀκριβῶς (ἐπεδείξαμεν)
διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν Εὐβοέων,
δτε εἰχομεν ἐπανελθεῖ
ἀφ' οὗ εἰχομεν βοηθήσει τοὺς Εὐ-
βοεῖς

καὶ παρενρίσκοντο εἰς αὐτὸ ἐδῶ
τὸ βῆμα

ἐκ τῶν Ἀμφιπολιτῶν

ὁ Ἰέραξ καὶ ὁ Στρατοκλῆς

προτρέποντες ἡμᾶς νὰ ἐκπλεύσωμεν

καὶ νὰ παραλάβωμεν τὴν πόλιν των,

θὰ κατελαμβάνετε

τὴν Ἀμφίπολιν τότε

καὶ θὰ εἴχετε ἀπαλλαγῇ

ἀπὸ ὅλας

τὰς μετέπειτα ἐνοχλήσεις. /

Καὶ πάλιν,

δτε ἀνηγγέλλετο

ὅτι ἐπολιορκούντο

ἡ Πύδνα, ἡ Ποτεῖδαια,

ἡ Μεθώνη, αἱ Παγασαί,

αἱ ἄλλαι ὀχυραὶ θέσεις,

διὰ νὰ μὴ χρονοτριβῶ

ἀναφέρων μίαν πρὸς μίαν χωριστά.

ἂν τότε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι

ἐσπεύδομεν εἰς βοήθειαν

ἡμᾶς ἐξ αὐτῶν (τῶν ὀχυρῶν θέσεων)

τῆς πρώτης

μὲ προθυμίαν

καὶ ὅπως ἤρμοξε (νὰ βοηθήσωμεν),

τώρα θὰ εἰχομεν νὰ κάνωμεν

μὲ ἓνα Φίλιππον

όρασι (πολεμείσθαι)
καὶ πολὺ ταπεινότερῳ.
Νῦν δὲ
τὸ μὲν αἰεὶ παρὸν προΐεμενοι,

τὰ δὲ μέλλοντα οἰόμενοι
αὐτόματα σχήσειν καλῶς,
ἠϋξήσαμεν ἡμεῖς (αὐτοὶ)
Φίλιππον,
ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ καταστήσαμεν τηλικούτον,
ἡλικὸς οὐδείς πω γέγονε
βασιλεὺς Μακεδονίας.
Νυνὶ δὴ
καιρὸς ἦκει τις,
αὐτόματος τῇ πόλει,
οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων,
ὃς (οὐκ) ἔστιν ἐλέτιων
οὐδενὸς τῶν προτέρων
ἐκείνων (καιρῶν).

περισσότερον εὐκολοπολέμητον
καὶ πολὺ ταπεινότερον.

Τώρα ὁμοῦ
τὴν μὲν ἐκάστοτε παρουσιαζομένην
εὐκαιρίαν παραμελοῦντες
τὰ δὲ μέλλοντα νομίζοντες
ὅτι μόνα τῷ· θὰ ἀποβοῦν καλῶς
ἠϋξήσαμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι
τὸν Φίλιππον,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ τὸν ἐκάμαμεν τόσον μεγάλον,
ὅσος κανεῖς ἕως τώρα δὲν ἔχει γίνεαι
βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας.
Τώρα δι' ἄλλοι
ἔχει παρουσιασθῆ κάποια εὐκαιρία
μόνη τῆς εἰς τὴν πόλιν,
αὕτη δηλαδὴ ἡ τῶν Ὀλυνθίων,
ἡ ὁποία δὲν εἶναι κατωτέρα
ἀπὸ καμμίαν ἐκ τῶν προηγουμένων
ἐκείνων (εὐκαιριῶν).

§ 8 - 9. Γραμματικά καὶ σημασιολογικά. **δεῖ** = ρῆμα ἀπρόσ.,
δεῖ, ἔδει, δεήσει, ἐδέησε, **δεδέχκε**. **δὴ** = σύνδ. συμπερ. = λοιπόν. **τοιοῦτον** :
δεικτ. ἄντων. = τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο. **παραπεπιτωκότα** = μετχ.
παρακ. του παραπίπτω, παρέπιπτον, παραπεσοῦμαι, παρέπεσον (β') πα-
ραπέπτωκα, παρεπεπτώκειν. **καιρὸς παραπεπιτωκῶς** = εὐκαιρία, ἡ ὁποία
ἔχει παρουσιασθῆ ἀνελπίστως. **ἀφείναι** = ἀπαρ. ἀορ. β' τοῦ ἀφήμι
(= ἀφήνω), ἀφίην, ἀφήσω, ἀφήκα, ἀφείκα, ἀφείκειν. **ἀφίημι καιρὸν** =
ἀφήνω νὰ μοῦ διαφύγῃ εὐκαιρία. **οὐδὲ** = σύνδ. συμπλ. **παύειν** = ἀπαρ.
ἀορ. β' τοῦ πάσχω, ἐπασχον, πείσομαι, ἐπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθην.
ταυτὸν ἢ ταυτό (κράσις) = τὸ αὐτό = ὀριστ. ἢ ἐπ' αὐτῶν. ἄντων. ὅπερ =
ἀναφ. ἄντων. = ὅσπερ, ἦπερ, ὅπερ. **ἤδη** = ἐπέρ. χρον. = μέχρι τοῦδε. **πολ-
λάκις** = ἐπέρ. ποσοτ. **πρότερον** = ἐπέρ. χρον. **πεπόνθατε** = β' πληθ. παρακ.
ὄρ. τοῦ πάσχω. **γὰρ** = ἐνταῦθα διασαφ. = δηλαδὴ. **δθ'** = δτε = σύνδ. χρον.
ἤκομεν = παρτ. μὲ σημ. ὑπερσ. τοῦ ἤκω (= ἐν: μὲ σημασίαν παρακ. =
ἔχω ἔλθει) **βεβοηκότες** = μετχ. παρακ. τοῦ βοηθέω-ω. **παρήσαν** =
παρτ. τοῦ πάρ-ειμι = παρευρίσκομαι. **τουτί** = ἀντ. τοῦ οὐδ. τῆς δεικτ.
ἄντων. οὗτος, αὕτη, τοῦτο μετὰ τοῦ δεικτ. ι (προσχηματισμός), οὗτοςί,
αὕτηί, τουτοί - τουτί. **κελεύοντες** = μετχ. ἐν. τοῦ κελεύω = διατάσσω,
προτρέπω, προτείνω. **πλεῖν** = ἀπρ. ἐν. τοῦ πλέω, ἐπλεον, πλεύσομαι
(καὶ δωρ. πλεύσομαι), ἐπλευσα, πέπλευκα, ἐπεπλεύκειν. ἐδῶ: πλέω =
πλέω. **παραλαμβάνειν** = ἀπαρ. ἐν. τοῦ παραλαμβάνω, παρελάμβα-
ν, παραλήψομαι, παρέλαβον, περὶ ληφα, παρεῖληφειν. **τὴν αὐτήν** =
ριστ. ἄντων. ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό. **παρειχόμεθα** = α' πληθ. παρτ.
ὄρ. τοῦ παρέχομαι (= δεικνύω), παρειχόμεν, παρέξομαι καὶ παρασχέ-
σομαι, παρεσχόμεν (β') παρέσχημαι, παρεσχήμεν. **ἤνπερ** = αἰτ. ἐν.

θηλ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅσπερ, ἤπερ, ὅπερ. εἴχετε=β' πληθ. παρ. ὅρ. τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω καὶ σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἐσχέκειν. **ἀν** δυνητ. μόριον. **πάντων**=ἀόρ. ἐπιμ. ἀντων.=πᾶς, πᾶσα, πᾶν. **ἀπηλλαγμένοι** **ἦτε**=β' πληθ. ὑπερσ. (περιφραστικὸν ἀντὶ τοῦ ἀπῆλλαχθε) τοῦ ἀπαλλάσσομαι, ἀπηλλασσόμεν, ἀπαλλάζομαι, ἀπηλλαχθήσομαι, ἀπαλλαγήσομαι (β'), ἀπηλλάχθην καὶ ἀπηλλάχην (β'), ἀπῆλλαγμα, ἀπηλλάγμην **τὰ πράγματα**=αἱ φροντίδες, οἱ περισπασμοί, αἱ ἐνοχλήσεις. **καί**=μεταβ.=ἄλλὰ καί. **πάλιν**=ἐπὶ χρόν. **ἡνίκα**=σύνδ. χρόν.= ὅτε. τᾶλλα (κράσις)=τὰ ἄλλα=ἀόρ. ἐπιμ. ἀντων. ὁ ἄλλος, ἡ ἄλλη, τὸ ἄλλο. **ἐκαστα**=ἀόρ. ἐπιμ. ἀντων.=ἐκαστος, ἐκάστη, ἐκαστον. **λέγων**=μετοχ. ἐν. τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω καὶ ἐρῶ, ἔλεξα καὶ εἶπα καὶ εἶπον (β), εἶρηκα, εἶρήκειν. **διατρίβω**=ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ διατρίβω (δηλ. τὸν χρόνον=χρονотριβῶ, χάνω τὸν καιρὸν μου), διέτριβον, διατρίψω, διέτριψα, διατέτριφα, διατετρίφειν. **πολιορκούμενα**=μετχ. ἐν. τοῦ πολιορκέ-ομαι-οῦμαι, ἐπολιορκούμην, πολιορκήσομαι, ἐπολιορκήθημι, ἐπολιορκήθην, πεπολιορκήμαι. **ἀπηγγέλετο**=γ' ἐν. παρτ. ὅρ. τοῦ ἀπαγγέλομαι, ἀπηγγέλομην, ἀπαγγελέσθην, ἀπηγγέλθην, ἀπηγγέλμα, ἀπηγγέλμην. **ἡνίκα ἀπηγγέλλετο**=ὅτε ἀνηγγέλλετο, ὅταν ἐφθανε εἰδήσις. **ἐνὶ**=δοτ. τοῦ ἀριθμ. εἰς, μία, ἐν. **προσῆκεν**=παρτ. τοῦ ἀπροσ. προσήκει=ἀρμόζει. **ἐβοηθήσαμεν**=α' πληθ. ἀορ. ὅρ. τοῦ βοηθέ-ω-ῶ. αὐτοὶ=ὅριστ. ἢ ἐπικ. ἀντων. ῥάονι=δοτ. ἐν. τοῦ συγκρ. τοῦ ἐπιθ. ῥάδιος, ῥάων, ῥάστος.=εὐκολος. ῥάδιος (πολεμιεῖσθαι)=εὐκολος πρὸς καταπολέμησιν. **πολὺ**=ἐπὶ ποσοτ. (πολύ, πλεόν, πλεῖστα). **ταπεινότερω**=συγκρ. βαθμὸς τοῦ ἐπιθ. ταπεινός, ἢ, ὄν=ταπεινόφρων, δειλός, ἀτόλμος. **ἐχρώμεθα**=παρτ. τοῦ χρή-ομαι-ῶμαι (=χρησιμοποιῶ, μεταχειρίζομαι), ἐχρώμην, χρήσομαι, ἐχρησάμην, ἐχρήσθην, κέχρημαι, ἐκεχρήμην. **τὸ παρὸν**=μετχ. ἐν. τοῦ πάρεμι. αἰεὶ=ἐπὶ χρόν.=πάντοτε. **τὸ παρὸν αἰεὶ**=ἡ ἐκίστατε παρουσιαζομένη εὐκαιρία. **προϊέμενοι**=μετχ. ἐν. τοῦ προϊέμαι, προϊέμην, προϊέσομαι, προϊέμην, προϊέμαι, παθ. μέλ. προσέθισομαι, παθ. ἀόρ. προείθην. (=πραγματῶ). **τὰ μέλλοντα**=μετχ. ἐν. τοῦ μέλλω (=ἔχω σκοπὸν, χρονотριβῶ), ἐμελλον καὶ ἤμελλον, ἐμέλλησα, διαμέλλησιν πεποίηκα. **αὐτόματος, ον**=ἐπίθ.=αὐθόρμητος, ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενος ἢ γινόμενος. **οιόμενοι**=μετχ. ἐν. τοῦ οἶομαι καὶ οἶμαι (=νομίζω). ὠόμην καὶ ὦμην, οἴησομαι, ὠήθην. **τὰ μέλλον-αὐτόματα σχήσειν καλῶς**=τὰ μέλλοντα νὰ λάβωσι μόνον τὴν καλὴν ἐκβασιν. **ἠϋξήσαμεν**=α' πλ. ἀόρ. τοῦ αὐξάνω, καὶ αὐξῶ, ἠϋξάνον καὶ ἠϋξον, αὐξήσω, ἠϋξήσα, ἠϋξήκα, ἠϋξέκειν. **κατεστήσαμεν**=α' πλ. ἀορ. τοῦ καθίστημι, καθίστην, καταστήσω, κατέστησα, καταστήσας ἔχω, καταστήσας εἶχον. **τηλικοῦτος, τηλικαύτη, τηλικοῦτο**=δεικτ. ἀντ.=τόσον μεγάλος (κατὰ τὴν δύναμιν: ἐδῶ). **ἡλικος, η, ον**=ἀναφ. ἀντων.=ὅσον μεγάλος. **οὐδεὶς, οὐδεμία, οὐδὲν**=ἀόρ. ἐπιμ. ἀντων. **πῶ**=μόριον=μέχρι τώρα. **γέγονε**=γ' ἐν. παρακ. ὅρ. τοῦ γίγνομαι, ἐγγιγόμεν, γενήσομαι, ἐγενόμην, γέγονα, ἐγεγόνειν. **τίς, τί**=ἀόρ. ἀντων. **οὗτος αὕτη, τοῦτο**=δεικτ. ἀντων. **ὅς, ἡ, ὅ**=ἀναφ. ἀντων. **ἐλάττων**=ἐπίθ. συγκρ. βαθμοῦ (μικρός, ἐλάττων, ἐλάχιστος). **πρότερος, α, ον**=ἐπίθ. συγκρ. βαθμοῦ (πρό, πρότερος, πρῶτος).

§ 8-9. Ἑτυμολογικά: τοιοῦτον, τοιοῦτος = ἀπὸ τὸ τοῖος ἐκτετ. τύπος. πολλάκις = ἀπὸ τὸ πολλός, πολὺς. πρότερον = ἀπὸ τὴν πρό. Εὐβοεῦσι. Εὐβοεὺς = ἀπὸ τὸ Εὐβοία καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ εὖ + βοῦς. βεβοηθηκότες, βοηθῶ = ἀπὸ τὸ βοηθός καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ βοη + θέω. τουτί = τοῦτο + ἰ. βῆμα = ἀπὸ τὸ βαίνω. κελεύοντες, κελεύω, παραγ. κέλευσις, κέλευσμα, κελουστής, κελουστικός. προθυμίαν = ἀπὸ τὸ πρόθυμος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πρό + θυμός. σωτηρίας, σωτηρία = ἀπὸ τὸ σωτήρ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ σώζω. πραγμάτων. πᾶγμα = ἀπὸ τὸ πράσσω. ἕκαστα, ἕκαστος = ἀπὸ τὸ ἕκας + στός τοῦ ἴστημι. πολιορκούμενα, πολιορκῶ = ἀπὸ τὸ πόλις + ἔρκος καὶ τὸ ἔρκος ἀπὸ τὸ ἔργω, εἶργω. πρώτῳ, πρώτος = ἀπὸ τὸ πρότατος ὑπερθ. τῆς προθ. πρὸ μὲ συναίρεσιν. προθύμως = ἀπὸ τὸ πρόθυμος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πρό + θυμός. ῥάωνι, ῥάων = ἀπὸ ρίζαν ρῥ, ρεῖω, ρέα ταπεινότερῳ. ταπεινός, παράγωγα. ταπεινότης, ταπεινῶ, ταπεινώσεις. αὐτόματα = ἀπὸ τὸ αὐτός + μέμα. παρὰκ. τοῦ μάω. καλῶς = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ καλός. βασιλεὺς = ἀπὸ ρίζαν βα (τοῦ βαίνω) + λεύς (= λεώς, λαός). προτέρων, πρότερος = ἀπὸ τὴν πρό. ἐκείνων, ἐκείνος = ἀπὸ τὴν ἐκεῖ.

§ 8-9. Ἀντικαστάσεις: παραπεπιτωκότα κάθ. = παραπίπτοντα, παραπεσόμενον, παραπεσόντα, παραπεπτωκότα. ἀφείναι κάθ. = ἀφιέναι, ἀφίσσιν, ἀφείναι, ἀφεικέναι. παθεῖν, κάθ. = πάσχειν' πείσεσθαι, παθεῖν, πεπονθέναι. πεπόνθατε = κάθ. = πάσχετε, ἐπάσχετε, πείσεσθε, ἐπάθετε, πεπόνθατε, ἐπεπόνθατε. παραλαμβάνειν, κάθ. = παραλαμβάνειν, παραλήψομαι, παραλαβεῖν, παρελήφηναι. παρειχόμεθα, κάθ. = παρεχόμεθα, παρειχόμεθα, παρεζόμεθα καὶ παρασχόμεθα, παρεσχόμεθα, παρεσχήμεθα, παρεσχήμεθα. ἀπηλλαγμένοι ἦτε, κάθ. = ἀπαλλάξεσθε, ἀπαλλάξεσθε, ἀπαλλάχθησθε, ἀπαλλάχθησθε (παθ. β') ἀπηλλάχθητε, ἀπηλλάχθητε (παθ β'), ἀπήλλαχθε, ἀπήλλαχθε. λέγων, κάθ. = λέγων, λέζων ἢ ἐρῶν, λέξας, εἰπών, εἰρηκώς. ἀπηγγέλλετο, κάθ. = ἀπαγγέλλεται, ἀπηγγέλλετο, ἀπαγγελλήσεται, ἀπηγγέλλη, ἀπήγγελλται, ἀπήγγελλτο. ἐχρώμεθα, κάθ. = χρώμεθα, ἐλρώμεθα, χρῆσόμεθα, ἐχρησάμεθα, ἐχρήσθημεν, κεχρήμεθα, ἐκεχρήμεθα. προϊόμενοι, κάθ. = προϊόμενοι, προηρόμενοι, προέμενοι, προείμενοι. σχίσιν, κάθ. = ἔχιν, σχίσιν ἢ ἔξιν, σχεῖν, ἐσχικήναι, κατεστήσαμεν, ὀρίζ. = κατεστήσαμεν, καταστήσωμεν, καταστήσαμεν. κάθ. = καθίσταμεν, καθίσταμεν, καταστήσωμεν, κατεστήσαμεν.

§ 8-9. Ἀναγνώρισις προτάσεων. Οὐ δεῖ... ἀφείναι (κυρία), οὐδὲ παθεῖν ταυτὸν (κυρία), ὅπερ ἤδη... πεπόνθατε (δευτ. ἀναφ.). Εἰ νὰρ τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυ-

μίαν (δευτ. ὑποθ.), *ὅτε ἤκομεν... βεβοηθηκότες καὶ (ὅτε) παρήσαν*
... τὴν πόλιν (δύο δευτ. χρον.), *ἥνπερ ὑπέρ... σωτηρίας* (δευτ. ἀναφ.),
εἷχει' ἄν... τότε καὶ πάντων... πραγμάτων (δύο κύρια), ἀποδόσεις
 τοῦ ὑποθ. λόγου, τοῦ ὁποίου ὑπόθ. εἶναι· εἰ γάρ... προθυμίαν=β' εἶδος
 σημαίνον τὸ ἀντίθ. τοῦ πραγματικοῦ. *ἥνικα Πύδνα. Ποι., Μεθ., Πα-*
γασαί, τᾶλλα πολιορκούμεν' ἀπηγγέλετο (δευτ. χρον.), *ἵνα μή...*
διατρίβω (δευτ. τελ.), *εἰ τότε... αὐτοὶ* (δευτ. ὑποθ.), *ὥς προσῆκε*
 (δευτ. ἀναφ.), *ὅρῳ καί... τῷ Φιλίππῳ* (κύρια) ἀπόδ. ὑποθ. λόγου,
 τοῦ ὁποίου ὑπόθ. εἶναι εἰ τότε... αὐτοὶ=β' εἶδος σημαίνον τὸ ἀντίθ.
 τοῦ πραγματικοῦ. *Νῦν... ἠῤῥήσαμεν Φίλιππον ἡμεῖς καὶ κατεστή-*
σαμεν τηλικούτον (δύο κύρια), *ἡλίκος... Μακεδονίας* (δευτ. ἀναφ.),
Νυνί... τῇ πόλει (κύρια), *ὅς οὐδενός... ἐκείνων* (δευτ. ἀναφ.).

§ 8 - 9. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. Δεῖ=ρῆμα ἀπρόσ. ὑποκ. τούτου
 τὰ ἀπαρ. ἀφεῖναι καὶ παθεῖν ὑποκ. τῶν ἀπαρ. ὑμᾶς. ἀφεῖναι=τελ.
 ἀπαρ., *καιρὸν*=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ καιρὸν. *παθεῖν*=τελ. ἀπαρ., *ταυτὸν*
 (πάθημα)=σύστ. ἀντικ. τούτου. *πεπόνθατε*=ρῆμα, *ὁμεῖς*=ὑποκ., *ὅπερ*
 =ἀντικ. τούτου, *ἥδη*=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. *πολλάκις*=ἐπιρ. διορ.
 τοῦ ποσοῦ. *πρότερον*=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. *παρειχόμεθα*=ρῆμα,
ἡμεῖς=ὑποκ. τούτου, *προθυμίαν*=ἀντικ. τοῦ ρήμ., *τὴν αὐτὴν*=ἐπιθ.
 διορ. εἰς τὸ προθυμίαν, *ὕπερ ἡμῶν αὐτῶν*=ἐμπρόθ. διορ. δηλῶν ὑπε-
 ράσπισιν. *παρειχόμεθα*=ἐννοούμενον ρῆμα, *ἡμεῖς*=ὑποκ. τούτου, *βε-*
βοηθηκότες=χρον. μετχ., *ἡμεῖς*=ποκ. ταύτης, *Εὐβοεῦσι*=ἀντικ.
 ταύτης, *παρήσαν*=ρῆμα. *Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς*=ὑποκ. τοῦ παρήσαν,
Ἀμφιπολιτῶν=γεν. διαιρ., *ἐπὶ τὸ βῆμα*=ἐμπρ. διορ. τόπου, *τουτί*=
 ἐπιθ. διορ. τούτου, *κελεύοντες*=μετχ. τροπ., *Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς*
 =ὑποκ. ταύτης, *πλεῖν καὶ παραλαμβάνειν*=τελ. ἀπαρ. ἀντικ. μετο-
 χῆς. *ἡμᾶς*=ἀντικ. τοῦ κελεύοντες καὶ ὑποκ. τῶν ἀπαρέμφ. *τὴν πόλιν*
 =ἀντικ. τοῦ παραλαμβάνειν. *εἷχει' ἄν καὶ ἀπηλλαγμένοι ἄν ἦτε*=δύο
 κύρια προτ., ἀπόδ. τοῦ ὑποθ. λόγου, ὁ ὁποῖος δηλοῖ τὸ ἀντίθ. τοῦ
 πραγματικοῦ. *εἷχετε*=ρῆμα, *ὁμεῖς*=ὑποκείμεν. τούτου, *Ἀμφιπολιν*=
 ἀντικ. τούτου. *ἀπηλλαγμένοι ἄν ἦτε* ρῆμα, *ὁμεῖς*=ὑποκ. τούτου, *τῶν*
μετὰ ταῦτα=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ πραγματῶν. *πάλιν*=ἐπιρ. διορ. τοῦ
 χρόνου, *ἀπηγγέλλετο*=ρῆμα, *Πύδνα, Ποιτίδαια, Μεθώνη, Παγα-*
σαί, τᾶλλα (=χωρία)=ὑποκ. τοῦ ρήμ., τὸ ὁποῖον κατ' ἀττικὴν σύν-
 ταξιν συνεφώνησε πρὸς τὸ πλησιέστερον οὐδ., *πολιορκούμενα*=μετχ.
 κατηγορηματικῇ, ἐξαρτωμέσῃ ἐκ τοῦ ἀγγελίας σημαντικοῦ ἀπηγγέλλε-
 το. ὑποκ. τῆς μετχ. εἶναι τὰ αὐτὰ μὲ τὰ τοῦ ρήμ. *διατρίβω*=ρῆμα,
ἐγὼ=τὸ ὑποκ. τούτου. *(τὸν χρόνον)*=ἀντικ. τούτου, *λέγων*=μετχ.
 τροπ., *(ταῦτα)*=ἀντικ. τῆς μετχ., *καθ' ἕκαστα*=ἐμπρόθ. διορ. σημαί-
 νων διανομήν, ἢ πρότ. εἶναι τελ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ἐννοουμένου (*ὧν*
τὰ ὀνόματα παραλείπω). *ἐβοηθήσαμεν*=ρῆμα, *(ἡμεῖς)*=ὑποκ., *αὐτοὶ*
 =κατηγορ. προσδ. εἰς τὸ ἡμεῖς, *ἐνὶ*=ἀντικ. τοῦ ρήμ., *τῷ πρώτῳ* (=χω-
 ρίῳ)=ἐπεξ. εἰς τὸ ἐνί, *τούτων*=γενικὴ διαιρ. εἰς τὸ ἐνί, *προθύμως*=
 ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου, *προσῆκε*=ἀπρόσ. ρῆμα, ὑποκ. τούτου τὸ ἐν-
 νοούμενον *βοηθῆσαι* ὑποκ. τοῦ ἀπαρ.=*ἡμᾶς*. Ἡ ἀναφ. πρότ. ὥς προ-

σῆκε (=προσηκόντως) ἐπέχει θέσιν ἐπὶ ρ. διορ. τοῦ τρόπου εἰς τὸ ρ. ἐβοηθήσαμεν. **ἐχρώμεθα**=ρῆμα, (**ἡμεῖς**)=ὑποκ., **τῷ Φιλίππῳ**=ἀντικ., **ῥάονι**—**ταπεινωτέρῳ**=κατηγ. εἰς τῷ Φιλίππῳ. εἰς τὸ ῥάονι ἐννοεῖται τὸ **πολεμεῖσθαι**=ἀπαρ. ἀναφορᾶς. **πολὺ**=ἐπὶ ρ. διορ. τοῦ ποσοῦ εἰς τὸ ταπεινωτέρῳ, **προϊέμενοι**=μετχ. αἰτιολ., **ἡμεῖς**=ὑποκ., **τὸ παρὸν**=ἀντικ., **οἰόμενοι**=μετχ. αἰτιολ., **ἡμεῖς**=ὑποκ., **σχήσειν**=ιδ. ἀπρρ, ἀντικ. τῆς μετχ. οἰόμενοι, **τὰ μέλλοντα**=(αἰτ.)=ὑποκ. τοῦ σχήσειν, **αὐτόματα**=κατηγ. εἰς τὰ μέλλοντα, **καλῶς**=ἐπὶ ρ. διορ. τοῦ τρόπου, **ἠυξήσαμεν**=ρῆμα, **ἡμεῖς**=ὑποκ., **Φιλίππον**=ἀντικ. **κατεστήσαμεν ἡμεῖς**=ὑποκ. **Φιλίππον**=ἀντικ., **τηλικούτον**=προληπτ. κατηγ., **γένε**=ρῆμα, **βασιλεὺς**=ὑποκ., **ἡλικός**=κατηγ., **οὐδείς**=ἐπιθετ. διορ. εἰς τὸ βασιλεὺς, **Μακεδονίας**=γεν. ἀντικ. εἰς τὸ βασιλεὺς. **ἤκει**=ρῆμα **καιρὸς**=ὑποκ., **τις**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ καιρὸς, **οὗτος**=ἐπεξ., **ὁ τῶν Ὀλυνθίων**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ οὗτος. **αὐτόματος**=κατηγ. εἰς τὸ καιρὸς, **τῇ πόλει**=δοτ. χαριστική, **ἐστίν**=ρῆμα, **δς**=ὑποκ., **ἐλάτιων**=κατηγ., οὐδενὸς=β' ὅρος τῆς συγκρίσεως, καιρὸς=α' ὅρος, τῶν προτέρων (καιρῶν) γεν. διαίρ., ἐκείνων=ἐπιθ. διορ.

§ 8 - 9. **Πραγματικά. Οὐ δεῖ δὴ** : διὰ τοῦ **δὴ** ἐκφράζει συμπέρασμα=ἐφ' ὅσον ἐπῆλθεν ἡ σύγκρουσις Ὀλυνθίων καὶ Φιλίππου, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσετε τὴν εὐκαιρίαν. **παραπεπιτωκότα καιρὸν**=ἐννοεῖ τὴν σπουδαιοτάτην εὐκαιρίαν, τὴν ὁποίαν τοὺς δίδουν οἱ Ὀλυνθιοὶ ζητοῦντες τὴν βοήθειά των. **πολλάκις πρότερον πεπόνθατε**, εἰς τὸ παρελθὸν εἶχον χάσει σπουδαίας εὐκαιρίας, τὰς ὁποίας καὶ κατωτέρω ἀναφέρει. **Ὅθ' ἤκομεν**=ὅτε εἰχομεν ἐπιστρέφει εἰς τὰς Ἀθήνας. **Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες**. Οἱ Ἀθηναῖοι τὸ 358/357 προσκληθέντες ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶν ἐξεστράτευσαν ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εὐβοίαν, διὰ νὰ ἐκδιώξουν ἐκεῖθεν τοὺς Θηβαίους, οἱ ὁποῖοι προσκληθέντες ὑπὸ τῶν ὀλιγαρχικῶν εἶχον καταλάβει τὴν νῆσον. Εἰς τὴν ἐκστρατείαν ταύτην ἔλαβε μέρος ὡς ἐθελοντῆς τριῆραρχος εἰς ἡλικίαν 24 ἐτῶν καὶ ὁ ρήτωρ, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ρῆμα **ἤκομεν** τὸ θέτει εἰς α' πρόσ. **ἐπὶ τούτῳ τὸ βῆμα** : Αὐτό, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τώρα ἵσταται ὁ ρήτωρ. **Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς...** Οὗτοι ἐστάλησαν ὑπὸ τῶν Ἀμφιπολιτῶν τὸ 358/357, διὰ νὰ παραδώσουν τὴν πόλιν των εἰς τοὺς Ἀθηναίους, διότι ὁ Φίλιππος παρουσιασθεὶς πρὸ ταύτης ἡτοιμάζετο νὰ τὴν πολιορκήσῃ. Οἱ Ἀθηναῖοι, φοβούμενοι μήπως διαλυθῇ ἡ πρὸ ἔτους συναφθεῖσα μετὰ τοῦ Φιλίππου συνθήκη, ἀπέρριψαν τὰς προτάσεις τῶν Ἀμφιπολιτῶν. **τὴν αὐτήν... προθυμίαν**. Οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἔδειξαν προθυμίαν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ἦσαν τότε σοβαρῶς ἀπασχολημένοι μὲ τὸν συμμαχικὸν πόλεμον (358—355), ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἔδωσαν πίστιν εἰς τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Φιλίππου ὅτι θὰ καταλάβῃ τὴν Ἀμφίπολιν διὰ λογαριασμὸν των. **εἶχει ἂν Ἀμφίπολιν τότε**. Ὁ Φίλιππος δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ προσβάλλῃ τὴν Ἀμφίπολιν κατεχομένην ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι τοὺς ἐξηπάτησε νὰ μὴ στείλουν βοήθειαν, διότι θὰ τὴν κατελάμβανεν ὑπὲρ αὐτῶν. **παρεῖχόμεθα**=χρησιμοποιεῖ α' πρόσ, διό-

τι τὸ καθήκον ἦτο γενικόν, ἀλλὰ : **εἴχετε** : β' πρόσ. διὰ νὰ ἀποκλείσῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀπὸ τὰ ἐκ τῆς προθυμίας ὀφέλῃ ἐξ ἀφύλοκερδείας καὶ διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἡ εὐθύνη βαρύνει αὐτούς. **τῶν μετὰ ταῦτα πραγμάτων**. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀνέλαβον ἀπὸ τοῦ 357 μακρὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος, πρὸς ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως. **Πύδνα**. πόλις τῆς Μακεδονίας καταληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τὸ 357. **Ποτεΐδαια**. πόλις τῆς Χαλκιδικῆς καταληφθεῖσα τὸ 356. **Μεθώνη**. παρὰ τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον καταληφθεῖσα τὸ 353. **Παγασαί**. παραλιακὴ πόλις τῆς Θεσσαλίας καταληφθεῖσα τὸ 352. **ἰάλλα**. (ὄχυρὰ χωρία) δηλ. Φεράς, Μαγνησίας καὶ μερικὰς Θοακικὰς πόλεις. **εἰ ἐβοηθήσαμεν προθύμως αὐτοί**. Τοὺς κατηγορεῖ, διότι εἰς τὰς πολιορκουμένας πόλεις ἀπεστέλλοντο βοήθειαι κατόπιν ἐορτῆς, ἀλλὰ καὶ συγκείμεναι ἐκ μισθοφόρων, καὶ διὰ τοῦτο κατελαμβάνοντο ὑπὸ τοῦ Φιλίππου. **ῥῶνι καὶ πολὺ ταπεινότερω**. Ἄν οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἐδείκνυνον ἀμέλειαν καὶ ἀδράνειαν, ὁ Φίλιππος δὲν θὰ ἦτο τώρα τόσο ἰσχυρὸς. Ἀπὸ αὐτοὺς ἐξαρτᾶται νὰ τὸν ταπεινώσουν ἐκμεταλλευόμενοι τὴν εὐκαιρίαν ἢ ὅποια τώρα παρουσιάσθῃ. **αὐτόματος τῇ πᾶλει**. Οἱ Ὀλύνθιοι ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ζητοῦν τὴν βοήθειαν τῶν Ἀθηναίων. **τῶν προτέρων ἐκείνων**. τῆς Ἀμφιπόλεως, τῆς Πύδνης κ.λ.π., τὰς ὁποίας οἱ Ἀθηναῖοι ἐξ αἰτίας τῆς ἀμελείας τῶν ἔχασαν.

§ 8 - 9. **Αἰσθητικά**. **Δεῖ δὴ** (=παρήχησις). **παθεῖν-πεπόνθατε** (ἐπαναφορὰ) εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῆς φράσεως χρησιμοποιοῦν τὴν αὐτὴν λέξιν πρὸς ἑξάρσιν τῶν παθημάτων διὰ τοῦτο χρησιμοποιοῦν καὶ τὴν παρήχησιν τοῦ-π- = **ὅπερ πολλάκις πρότερον πεπόνθατε. εἰ γὰρ ὁθ'...καὶ πάλιν**. (σχῆμα συστροφῆς) τὰ νοήματα ἐκφέρονται συνηφιστάμενα καὶ σύντομα. **Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες** (παρήχησις τοῦ-β-) διὰ νὰ καταστήσῃ αἰσθητὴν τὴν βοήν τῆς στρατιωτικῆς βοηθείας. **παρὰ λαμβάνειν**. ζωντὰ παράταξις ἀντὶ : παραληφόμενους. **τὴν αὐτήν... προθυμίαν**. (ὕπερβατόν) ἀποχωρίζει τὰς δύο λέξεις διὰ τῆς παρεμβολῆς ἄλλων. **ἦν περ ὑπὲρ** παρήχησις προκαλοῦσα κακοφωνίαν. **παρεῖχόμεθα - εἴχετε** (παρονομασία), παρατίθενται ὅμοιαι ἢ ὁμοίως ἡχοῦσαι λέξεις διὰ νὰ γίνῃ ὁ λόγος χαριέστερος καὶ ἐμφαντικώτερος. **ἡμεῖς... ὑπὲρ ἡμῶν**. πρὸς ἐμφασιν χρησιμοποιοῦν τὸ α' πρόσ. καὶ μάλιστα δύο φορές. Ἐπίσης μεταβάλλει τὸ πρόσ. ἀπὸ α' εἰς β' = **ὁθ' ἤκομεν... εἰ παρεῖχόμεθα... εἴχετ' ἄν... ἀπηλλαγμένοι ἦτε** : διὰ νὰ διαχωρίσῃ τὴν συμμετοχὴν τοῦ εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν ἀπὸ τὴν εὐθύνην τῶν Ἀθηναίων διὰ τὰς ἀπωλείας. **παρεῖχόμεθα - εἴχετε**. οἱ παρατ. ὡς χρόνοι τῆς διαρκείας παριστοῦν τὸ πρᾶγμα ζωντότερον ἀπὸ ὅ,τι οἱ ἀόριστοι. **Πύδνα... Ποτεΐδαια... ἰάλλα** (ἀσύνδετον), διὰ νὰ δείξῃ τὴν ταχείαν προέλασιν τοῦ Φιλίππου. **νῦν - νῦν - νυνὶ** (παρήχησις) τριπλῇ ἐπανάληψις τοῦ ἐπιρ. πρὸς ἐπίτασιν, ἢ ὅποια κορυφούται μὲ τὸ νυνί. μὲ ταύτην δηλοῦται τὸ πάθος τοῦ ῥήτορος διὰ τὸν χρόνον.

§ 8 - 9. **Ἠθικά**. **Ὁθ' ἤκομεν εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες**. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Εὐβοίας ἐδείξαν δραστηριότητα, εἰς τὴν περίπτωσιν

Sperry. The girl from
Hastings Gayles

Sperry. The girl from
Hastings Gayles

Sperry. The girl from
Hastings Gayles

Sperry. The girl from
Hastings Gayles

Sperry. The girl from
Hastings Gayles

Sperry. The girl from
Hastings Gayles

Sperry. The girl from
Hastings Gayles

Sperry. The girl from
Hastings Gayles

εἰκότως.

Τὸ μὲν γὰρ ἀπολωλεκέναι (ὕμᾱς)

πολλὰ κατὰ τὸν πόλεμον

θεῖη ἂν τις δικαίως

τῆς ἡμετέρας ἀμελείας,

τὸ δὲ μήτε πεπονθέναι

(τοῦτο) πάλαι

(τὸ) πεφηνέναι τε

ἡμῖν συμμαχίαν τινὰ

ἀντίρροπον (ἐσομένην)

τούτων,

ἂν βουλόμεθα χρῆσθαι (αὐτῇ),

ἐγωγε θεῖην ἂν

εὐεργέτημα

τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας.

Ἄλλ', οἶμαι,

(τοῦτό) ἐστὶν παρόμοιον (ἐκείνῳ)

ὅπερ (ἐστὶ)

καὶ περὶ τῆς κτήσεως τῶν χρη-
μάτων.

ἂν μὲν γὰρ τις

καὶ σώσῃ,

ὅσ' ἂν λάβῃ,

ἔχει τῇ τύχῃ

μεγάλῃν τὴν χάριν,

ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ

συνανήλωσε (τοῖς χρήμασι)

καὶ τὸ μεμνησθαι τὴν χάριν.

Καὶ περὶ τῶν πραγμάτων

οὕτως (ἐστίν)·

Οἷ μὴ χρησάμενοι

τοῖς καιροῖς ὀρθῶς

οὐδὲ μνημονεύουσιν,

εἰ συνέβῃ

τι χρηστὸν παρὰ τῶν θεῶν·

πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν

ἐκαστον

τῶν πρὶν ὑπαρξάντων

κρίνεται.

(τοὺς θεοὺς)

εὐλόγως.

Διότι τὸ ὅτι μὲν ἔχομεν χάσει
(ἡμεῖς)

πολλὰ κατὰ τὸν πόλεμον

θὰ τὸ ἀπέδιδε κανεὶς δικαίως

εἰς τὴν ἰδικὴν μας ἀμέλειαν,

τὸ ὅτι ὁμως δὲν ἔχομεν πάθει

(τοῦτο) πρὸ πολλοῦ

καὶ τὸ ὅτι ἔχει παρουσιασθῇ

εἰς ἡμᾶς κάποια συμμαχία,

ἣ ὅποια μπορεῖ νὰ ἰσοσταθμίση

αὐτά,

ἂν θέλωμεν νὰ κάνωμεν καλὴν

χρῆσιν (αὐτῆς),

ἐγὼ τοῦλάχιστον δύναμαι νὰ τὸ
θεωρήσω

ὡς εὐεργεσίαν

ὀφειλομένην εἰς τὴν εὐνοίαν ἐκείνων

Ἄλλὰ, νομίζω,

(τοῦτο) εἶναι παρόμοιον (μὲ ἐκεῖνο)

τὸ ὁποῖον ἀκριβῶς (συμβαίνει)

καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τῶν
χρημάτων.

δηλ. ἂν μὲν κανεὶς

κατορθώσῃ νὰ διαφυλάξῃ,

ὅσα ἤθελεν ἀποκτήσει,

χρεωστεῖ εἰς τὴν τύχην

μεγάλῃν εὐγνωμοσύνην,

ἂν ὁμως τὰ ἐξοδεύσῃ ἀνεπαισθητῶς,

μαζὶ μὲ τὰ χρήματα συνήθως ἀπο-
βάλλει

καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας.

Καὶ ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις

τοιουτοτρόπως συμβαίνει·

Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι δὲν ἐχρησιμοποίη-
σαν

τὰς περιστάσεις ἐπωφελῶς

ἀνθυμούνται

καὶ ἂν ἀκόμη συνέβῃ

κάτι καλὸν ἐκ μέρους τῶν θεῶν·

Διότι συμφώνως πρὸς τὴν τελευ-
ταίαν ἐκβασίν (του)

καθ' ἓνα

ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα συνέβησαν

κρίνεται. [πρότερον]

§ 10 - 41. Γραμματικά καὶ σημασιολογικά. Ἔμειγε=δοτ. τῆς προσ.

ἄντων. τοῦ α' προσώπου μὲ τὸ ἐγκλιτικὸν μόριον γε, τὸ ὁποῖον ἄλ-
 λοτε εἶναι βεβαιωτικὸν καὶ ἄλλοτε, ὅπως ἐδῶ, μετριάζει τὴν ἔννοιαν
 (=τοῦλάχιστον). **δοκεῖ**=ένεστ. τοῦ προσ. δοκῶ=νομίζω. **ἔμοιγε δοκεῖ**
 =ἐγὼ τοῦλάχιστον νομίζω. **δίκαιος, α, ον**=ἐπίθ. β' κλίσ. **λογιστής**
 =κριτής, ἐκτιμητής. **ὑπηργμένων**=μετχ. παθ. παρακ. τοῦ ὑπάρχω, ὑ-
 πῆρχον, ὑπάρξω, ὑπῆρξα - παθ. παρκ. ὑπῆργμαι, ὑπῆρσ. ὑπῆργμην.
ὑπάρχω=κάμνω πρῶτος ἀρχήν, παρέχω ἐξ ἰδίας προαιρέσεως εὐερ-
 γεσίαν εἰς τινα. **τὰ παρὰ τῶν θεῶν ὑπηργμένα**=αἱ εὐεργεσίαι, τὰς
 ὁποίας οἱ θεοὶ ἐξ ἰδίας προαιρέσεως ἔχουν κάμει. **καταστάς**=μετχ.
 ἄορ. β' τοῦ καθίσταμαι, καθιστάμην, καταστήσομαι, κατασταθήσομαι
 κατεστάθην, κατέστην, κατεστησάμην, καθέστηκα, καθεστήκειν. **κα-**
θίσταμαι δίκαιος κριτής=ὀρθῶς ὑπολογίζω. **καίπερ**=ἀντιθ. σύνδ.
 πολλάκις προτάσσεται ἔνδοτ. μετοχῆς. **ἐχόντων** μετχ. ἐν. τοῦ ἔχω,
 εἶχον, ἔξω καὶ σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἐσχέκειν. **ὥς**=ἀναφ. ἐπίρ.=
 ὅπως. **δεῖ**=ἀπρόσ. ῥῆμα. **πολλῶν**=γεν. πληθ. τοῦ ἐπιθ. πολὺς, πολλή,
 πολὺ (πλέων, πλείστος). **χάρις**=σωματικὸν ἢ ψυχικὸν θέλητρον, εὐερ-
 γεσία, εὐγνωμοσύνη. **ἔχω χάριν**=χρεωστῶ χάριν. **μεγάλην**=ἐπίθ. θετ.
 βαθμ. (μέγας μείζων - μέγιστος). **εἰκότως**=ἐπίρ. τροπ.=εὐλόγως. **πολλ'**
 =πολλά. ὁ τόνος ἀνεβιβάσθη, ἐπεὶ δὴ ἡ λέξις εἶναι κλιτή. **ἀπολωλε-**
κέναι=ἀπαρ. παρκ. τοῦ ἀπόλλυμι (=χάνω), ἀπώλλυν, ἀπολῶ, ἀπώ-
 λεσα, ἀπσλώλεκα, ἀπωλωλέκειν. **ἡμετέρας**=κτητ. ἄντων. α' προσ.
 ἐπὶ πολλῶν κτητόρων. **φείη**=εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ τίθημι, ἐτίθην, θήσω,
 ἔθηκα, τέθεικα, ἐτεθείκειν. **τίθημι τι τῆς ἀμελείας**=θεωρῶ ὅτι κάτι
 προῆλθεν ἐκ τῆς ἀμελείας. **δικαίως**=ἐπίρ. τροπ. **πάλαι**=ἐπίρ. χρον.
 =ἀπὸ πολλοῦ. **πεπονθέναι**=ἀπαρ. παρκ. τοῦ πάσχω, ἔπασχον, πείσο-
 μαι, ἔπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν. **πεφηνέναι**=ἀπαρ. ἐνεργ. παρκ.
 μὲ σημασίαν παθ. τοῦ φαίνομαι, ἐφαινόμην, φανούμαι, φανήσομαι (β'),
 ἐφηνάμην, ἐφάνην (β'), πέφνηκα (ἐν. παρκ. ὡς παθ.), πέφασμαι, ἐπε-
 φάσμην καὶ ἐπηφάνειν. **τινὰ**=ἄορ. ἀντ.=τίς, τί. **ἀντίρροπος**=ἐπίθ.
 τριγ. καὶ δικατάλ. **ἀντίρροπος τινος**=ἰσόβαθμος, ἴσου βάρους πρὸς τι
βουλόμεθα=ὑποτ. ἐν. τοῦ βούλομαι, ἐβουλόμην καὶ ἡβουλόμην· βου-
 λήσομαι, ἐ (ἡ) βουλήθην, βεβούλημαι, ἐβεβούλημην. **χρησθαι**=ἀπαρ.
 ἐν. τοῦ χρή-ομαι - ὦμαι (τινὶ=κάμνω καλὴν χρῆσιν τινος, ἐπ'ὠφελού-
 μαί τι), ἐχρώμην, χρήσομαι, ἐχρησάμην, κέχρημαι, ἐκεχρήνην. **τῆς**
παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημα ἔγωγε θείην ἄν=ἐγὼ τοῦλάχισ-
 στον θὰ τὸ ἐθεώρουν εὐεργεσίαν ὀφειλομένην εἰς τὴν εὐνοίαν ἐκείνων.
παρόμοιος, ον=ἐπίθ. τριγ. καὶ δικατ. **ὅπερ**=ἀναφ. ἄντων. ὅσπερ,
 ἥπερ, ὅπερ. **γὰρ**=διασαφ.=δηλαδή. **ὅσος, ὅση, ὅσων**=ἀναφ. ἄντων.
λάβη=ὑποτ. ἄορ. β' τοῦ λαμβάνω, ἐλάβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴλη-
 φα, εἰλήφειν, **σώση**=ὑποτ. ἄορ. τοῦ σῶζω, ἐσῶζον, σώσω, ἐσωσα,
 σέσωκα, ἐσεσώκειν. **σῶζω**=διαφυλάττω, διατηρῶ. **ἀναλώσας**=μετχ.
 ἄορ. τοῦ ἀναλίσκω ἢ ἀναλό-ω - ῶ (=ἐξοδεύω, δαπανῶ), ἀνήλισκον ἢ
 ἀνήλουν, ἀναλώσω, ἀνήλωσα, ἀνήλωκα, ἀνήλώκειν. **λάβη**=ὑποτ. ἄορ.
 β' τοῦ λανθάνω (=διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος), ἐλάνθανον, λήσω,
 ἔλαθον, ἐλέθηκα, ἐλελήθειν. **ἀναλώσας**=μετχ. ἄορ. τοῦ ἀναλίσκω. **ἄν**
ἀναλώσας λάθη=ἄν ἀνεπαισθήτως ἐξοδεύῃ. **συνανήλωσε**=γ' ἐν.

ἀορ. τοῦ συναναλίσκω. **μεμνήσθαι**=ἀπαρ. παρακ. τοῦ μιμνήσκομαι, ἐμμνησκόμεν, μνήσομαι, μνησθήσομαι, ἐμνησάμην, ἐμνήσθην, μέμνημαι, ἐμεμνήμην, ὁ παρκ. μὲ σημασίαν ἔνεστ. ἐνθυμούμαι. **συνανήλωσε** (=γνωμ. ἀόρ.) **καὶ τὸ μεμνήσθαι τὴν χάριν**=μαζὶ μὲ τὰ χρήματα συνήθως ἀποβάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ὀφειλομένης εὐεργεσίας. **πράγματα**=πολιτικά ὑποθέσεις. **χρησάμενοι**=μετχ. ἀορ. τοῦ χρῆσ-ομαι-ῶμαι. **χρῶμαι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς**=χρησιμοποιοῦ ἑπωφελῶς τὰς περιστάσεις. **συνέβη**=γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ συμβαίνω, συνέβαινον, συμβήσομαι, συνέβην, συμβέβηκα, συνεβεβήκειν. **χρηστὸν**=ἀγαθόν, καλόν. **οὐ μνημονεύω**=λήσμονῶ. **ἐκβάν**=μετχ. ἀορ. β' τοῦ ἐκβαίνω, ἐξεβαίνον, ἐκβήσομαι, ἐξέβην, ἐκβέβηκα, ἐξεβεβήκειν. ἢ μετχ. ἔδω ἀπέχει θέσιν οὐσ.=ἡ **ἐκβασις, τὸ ἀποτελεσμα. ὑπαρξάντων**=μετχ. ἀορ. τοῦ ὑπάρχω, ὑπῆρχον, ὑπάρξω, ὑπῆρξα, ὑπῆρχα, ὑπῆρχειν. **κρίνεται** γ' ἐν. ἐν. τοῦ κρίνομαι, ἐκρινόμην, κρινοῦμαι, ἐκρινάμην, κριθήσομαι, ἐκρίθην, κέκριμαι, ἐκεκρίμην. **πρὶν=ἐπὶρ. χρόν.**

§ 10 - 11. Ἑτυμολογικά: **δοκεῖ, δοκῶ** = ἀπὸ τὸ δέχεμαι. **δίκαιος** = ἀπὸ τὸ δίκη. **λογιστής** = ἀπὸ τὸ λογιζομαι καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ λόγος. **θεῶν, θεός** = ἀπὸ τὸ θεῶ. **εἰκότως** = ἀπὸ τὸ εἰκότες καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ εἰκός τοῦ εἶκω. **ἡμετέρας, ἡμέτερος** = ἀπὸ τὸ ἡμεῖς. **ἀμελείας** = ἀπὸ τὸ ἀμελεῖς καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ α στερητ. + μέλει. **δικαίως**=παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ δίκαιος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ δίκη. **συμμαχίαν** = ἀπὸ τὸ σύμμαχος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ σύν + μάχη. **ἀντίρροπον** = ἀπὸ τὸ ἀντὶ + ρέπω. **εὐνοίας, εὐνοια** = ἀπὸ τὸ εὖνους καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ εὖ + νοῦς. **εὐεργέτημα** = ἀπὸ τὸ εὐεργετῶ, αὐτὸ ἀπὸ τὸ εὐεργέτης καὶ τὸ εὐεργέτης ἀπὸ τὸ εὖ + ἔργω. **παρόμοιον, παρόμοιος** = ἀπὸ τὸ παρὰ + ὁμοιος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ὁμός. **ἄμα. χρημάτων, χρῆμα** = ἀπὸ τὸ χρῶμαι. **κτήσεως** = ἀπὸ τὸ κτῶμαι. **τύχη**=ἀπὸ τὸ τυγχάνω, λάθῃ, λανθάνω παραγ. λήθῃ. **λάθος. ὀρθῶς** = ἀπὸ τὸ ὀρθός καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ὀρνωμι. **χρηστὸν** = ἀπὸ τὸ χρῶμαι. **τελευταῖον** = ἀπὸ τὸ τελευτή. τὸ δὲ τελευτή ἀπὸ τὸ τελέω καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ τέλος. **ἕκαστον, ἕκαστος** = ἀπὸ τὸ ἕκασ + στός τοῦ ἴσθημι.

§ 10 - 11. Ἀντικαταστάσεις. **τῶν ὑπηρεγμένων, κάθ.**=τῶν ὑπαρχόντων, ὑπαρξόντων, ὑπαρξάντων, ὑπηρεγμένων. **καταστάς, κάθ.**=καθιστάμενος, καταστησόμενος, κατασταθισόμενος, καταστάς, κατασταθείς, καθεστηκώς καὶ καθεστώς. **ἐχόντων, καθ.** ἐχόντων, ἐξόντων καὶ σχησόντων, σχόντων, ἐσχηκότων. **ἔχειν, ἔξειν ἢ σχήσειν, σχεῖν, ἐσχηκέναι. ἀπολωλεκέναι, κάθ.**=ἀπολλύναι, ἀπολεῖν, ἀπολέσαι, ἀπολωλεκέναι. **θεῖη, ὀρίζ.**=ἔθηκε, θῆ, θεῖη, θέτω. **κάθ.**=τιθεῖη, θήσοι, θεῖη, τεθεικώς εἶη. **πεπονθέναι, κάθ.**=πάσχειν, πείσσεσθαι, παθεῖν, πεπονθέναι. **πεφηνέναι, κάθ.**=φαίνεσθαι, φανεῖσθαι, φανήσεσθαι, φήνασθαι, φανῆναι, πεφηνέναι, πεφάνθαι. **χρησθαι, κάθ.**=χρῆσθαι, χρή-

σεσθαι, χρήσασθαι, καχεῖσθαι. **λάβη** ὀρίζ.=ἐλαβε, λάβη λάβοι, λαβέ-
τω. **κάθ**=λαμβάνη, λάβη, εἰληφώς ἤ. **συνανήλωσε**, ὀρίζ.=συνανήλω-
σε, συνανάλωσῃ συνανάλωσαι, συνανάλωσάτω. **κάθ**=συνανάλισκει,
συνανήλισκε, συνανάλωσει, συνανήλωσε, συνανήλωκε, συνανηλώκει.
μεγνήσθαι, **κάθ**=μιμνήσκεσθαι, μνήσεσθαι, μνησθήσεσθαι, μνήσασθαι,
μνησθῆναι, μεμνήσθαι. **συνέβη**, ὀρίζ.=συνέβη, συμβῆ, συμβαίη, συμ-
βήτω. **κάθ**=συμβαίνει, συνέβαινε, συμβήσεται, συνέβη, συμβέβηκε,
συνεβεβήκει. **ἐκβάν**, **κάθ**=ἐκβαίνειν, ἀκβεσόμενον, ἐκβάν, ἐκβεβηκός.

§ 10 - 11. Ἀναγνώρισις προτάσεων. **Καὶ ἔμοιγε... καταστάς...**
καίπερ οὐκ ἐχόντων, ὅμως... **εἰκότως** (κυρία). ὥς **δεῖ** (**ἔχειν**) (δευτ.
ἀναρ.). **τὸ μὲν γὰρ πόλλ'...** **δικαίως** (κυρία). **τὸ δὲ μήτε...** **ἀντίρρο-**
πον, **τῆς παρ' ἐκείνων...** **θεῖην** (κυρία). **ἂν βουλόμεθα χρῆσθαι**
(δευτ. ὑποκ.). **οἶμαι** (παρὲνθ. κυρία), **παρόμοιον ἔστιν** (κυρία),
δπερ... **κτῆσεως** (δευτ. ἀναρ.). **ἂν μὲν καὶ σώσῃ** (δευτερ. ὑποθ.),
δσ' ἂν τις λάβῃ (δευτ. ἀναρ.). **μεγάλην...** **τὴν χάριν** (κυρία), **ἂν δ'**
ἀναλώσας λάθῃ (δευτ. ὑποθ.). **συνανήλωσε...** **χάριν** (κυρία). **καὶ**
περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως (ἔστι) (κυρία). **Οἱ μὴ χρησάμενοι...**
οὐδὲ—μνημονεύουσι (κυρία). **εἰ συνέβη...** **χρηστὸν** (δευτ. πλῆγία
ἔρωτ.), **πρὸς γάρ...** **κρίνεται** (κυρία).

§ 10 - 11. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. **δοκεῖ**=ῥῆμα προσ., **τις**=ὑποκ.
τούτου, **ἔμοιγε**=δοκ. προσ. εἰς τὸ δοκεῖ. **καταστάς**=μετχ. ὑποθ. (=εἰ
κατασταίη), **τις**=ὑποκ., **λογιστής**=κατηγ. τοῦ τίς, **δίκαιος**=ἐπιθ. διορ.
εἰς τὸ λογιστής, **τῶν ὑπηρεγμένων** (μετχ. ἐπιθ.)=γεν. ἀντικ. εἰς τὸ
λογιστής, **ἡμῖν**=δοκ. χαρ., **παρὰ τῶν θεῶν**=ποιητ. αἰτίον εἰς τὸ
παθ. σημ. ὑπηρεγμένων, **καίπερ οὐκ ἐχόντων**=γεν. ἀπὸ. ἐνδοκ. μετχ.
(=εἰ καὶ πολλὰ οὐκ ἔχει), **πολλῶν** (πραγμάτων)=ὑποκ. τῆς μετχ.,
δεῖ=ῥῆμα ἀπρόσ., (**ἔχειν**)=ὑποκ. τοῦ δεῖ, ὅμως **μεγάλην ἂν ἔχει**
αὐτοῖς χάριν, τὸ δυνατ. ἀπαρ. ἰσοδυναμεῖ μὲ δυνατ. εὐκτ.=**οὐτι ἔχοι**.
ἂν αὐτοῖς μεγάλην χάριν, ἢ προτ. κτῆ εἶναι ἀπόδ. τῆς ὑποθ. εἰ κα-
τασταίη καὶ ἔχωμεν ὑποθ. **λέγον γ' εἶδους**, δηλοῦντα ἀπλῆν σκέψιν
τοῦ λέγοντος, **ἔχειν ἂν**=εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ δοξαστ. **δοκεῖ, χάριν**
=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ., **μεγάλην**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ χάριν, **αὐτοῖς**=β'
ἀντικ. τοῦ ἔχειν., **εἰκότως**=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου. **θεῖη ἂν**=ῥῆμα,
τις=ὑποκ., **τὸ ἀπολωλεκέναι** (=ἐναρθ. ἀπαρ. ἰσοδυναμοῦν μὲ οὐς.=
τὴν ἀπώλειαν)=ἀντικ. τοῦ θεῖη, ὑποκ. τοῦ ἀπαρ.=**ἡμᾶς, πολλὰ**=
ἀντικ., **κατὰ τὸν πόλεμον**=ἐμπρόθ. διορ. τοῦ χρόνου, **τῆς ἀμελείας**
=γεν. κατηγορηματικὴ εἰς τὸ ἀπολωλεκέναι (ἢ ἀπώλεια πολλῶν ἐ-
στὶν ἔργον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας), **ἡμετέρας**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ
ἀμελείας, **δικαίως**=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου. **θεῖην ἂν**=ῥῆμα, **ἐγωγε**
=ὑποκ., **τὸ πεπονθέναι - πεφηνέναι**=ἀντικ. τοῦ θεῖην ἂν, (**ἡμᾶς**)
=ὑποκ. τοῦ πεπονθέναι, **πάσαι**=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου, **συμμαχίαν**
=ὑποκ. τοῦ πεφηνέναι, **ἀντίρροπον**=κατηγ. εἰς τὸ συμμαχίαν, **τού-**
των=γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἀντίρροπον, εἰς τὸ ἀντίρροπον ἐν. **ἐσομένη**=ἡ
ἔσται ἀντίρροπος=ἀπὸδ. τῆς ὑποθ. **ἂν βουλόμεθα χρῆσθαι** (ἐν αὐ-

τῇ) ὑποθ. λόγος δ' εἵδους σημαίνων τὸ προσδοκώμενον **βουλόμεθα**=
 ῥῆμα, (**ἡμεῖς**)=ὑποθ., **χρησθαι**=ἀντικ., **ἡμεῖς**=ὑποκ. τοῦ χρησθαι
 (ταυτοπροσωπία), **αὐτῇ**=ἀντικ. τοῦ χρησθαι. **εὐεργέτημα**=κατηγ. εἰς
 τὰ ἀπαρ. πεπονηθέναι - περηνέναι, **τῆς εὐνοίας**=γεν. ὑποκ. εἰς τὸ εὐερ-
 γέτημα, **παρ' ἐκείνων**=ἐμπρόθ. διορ. τῆς προελεύσεως **ἔστι**-ῥῆμα,
 (**τοῦτο**)=ὑποκ., **παρόμοιον**=κατηγ., (**ἐκείνῳ**)=δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ
 παρόμοιον, **ὅπερ**=ὑποκ. τοῦ ἐννουμένου ἐστί, **περὶ τῆς κτήσεως**=
 ἐμπρόθ. διορ. τῇ ἀναφορᾷ, **χρημάτων**=γεν. ἀντικ. εἰς τὸ κτήσεως.
ἂν μὲν γὰρ καὶ σῶση=ὑποθ. τῆς ὁποίας ἀπόδ.=**μεγάλην ἔχει τῇ τύ-
 χῃ τὴν χάριν**,=ὑποθ. λόγος δ' εἵδους β' περιπτώσεως δηλῶν τὸ ἀο-
 ρίστως ἐπαναλαμβανόμενον. Ὁμοίως ἡ πρότ. **ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ**
 =ὑπόθ., τῆς ὁποίας ἀπόδ.,=**συναγῆλωσε... τὴν χάριν**, καὶ πάλιν δ'
 εἵδους β' περιπτώσεως. **σῶση**=ῥῆμα, **τις**=ὑποκ., **ὅσ' ἂν λάβῃ**=ἀνα-
 πρότ. ἀντικ. τοῦ σῶση. **λάβῃ**=ῥῆμα, **τις** ὑποκ., **ὅσα** ἀντικ., **ἔχει**=
 ῥῆμα, **χάριν - τύχῃ**=ἀντικ., τοῦ ἔχει, **μεγάλην**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ χά-
 ριν, **ἂν δὲ λάθῃ**=ῥῆμα, **τις** ὑποκ., **ἀναλώσας**=μετγ. κατηγ. ἐξαρτω-
 μένη ἐκ τοῦ λάθῃ. Τὰ ῥήματα τυγχάνω, λαμβάνω, διακρίνομαι, δια-
 τελῶ, οἴχομαι, φθάνω, ὅταν συντάσσονται μὲ κατηγ. μετγ., ἐρμηνεύ-
 ονται μὲ ἐπίρ. ἡ δὲ μετοχὴ μὲ ῥῆμα. **ἂν ἀναλώσας λάθῃ**=**ἂν ἀνα-
 λώσῃ λεληθότως**=ἂν ἐξοδεύσῃ ἀνεπαισθήτως, **συναγῆλωσε**=ῥῆμα,
τις ὑποκ., **τὸ μεμνησθαι**=ἀντικ., **τις**=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., **τὴν χάριν**
 =ἀντικ. τούτου. **περὶ τῶν πραγμάτων**=ἐμπρ. διορ. τῆς ἀναφορᾷς,
οὗτοι=ἐπίρ. διορ. τοῦ τρόπου. **οὐδὲ μνημονεύουσι**=ῥῆμα, **οἱ μὴ
 χρησάμενοι** (=ἐπιθ. μετγ.)=ὑποκ. τοῦ ῥ., **τοῖς καιροῖς**=ἀντικ. τῆς
 μετοχῆς, **ὀρθῶς**=ἐπίρ. διορ. τοῦ τρόπου, **εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν
 χρηστὸν**=πλαγ. ἐρωτ. πρότ., ἀντικ. τοῦ μνημονεύουσι. **συνέβη**=ῥῆ-
 μα, **τι**=ὑποκ., **χρηστὸν**=ἐπιθ. διορ. τοῦ τί, **παρὰ τῶν θεῶν**=ἐμπρόθ.
 διορ. προελεύσεως. **κρίνεται**=ῥῆμα, **ἐκαστον**=ὑποκ., **τῶν ὑπαρξάν-
 των** (ἐπιθ. μετγ.)=γεν. διαιρ. εἰς τὸ ἕκαστον, **τῶν πρὶν**=ἐπιθ. διορ.
 εἰς τὴν μετοχ., **πρὸς τὸ ἐκβάν**=ἐμπρόθ. διορ. τῆς συμφωνίας, **τελευ-
 ταῖον**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ἐκβάν.

§ 10 - 11. **Πραγματικά. λογιστής.** Λογισταὶ ἐν Ἀθήναις ἦσαν 10
 ἄνδρες, οἱ ὅποιοι ἐξελέγοντο διὰ κλήρου καὶ εἰς τοὺς ὁποίους οἱ ἄρ-
 χοντες, μετὰ τὴν λήψιν τῆς ἀρχῆς τῶν ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ὑπο-
 βάλλουν τοὺς λογαριασμοὺς τῶν πρὸς ἑλεγχον. Οἱ ἀμελοῦντες ἢ ἀρ-
 νούμενοι νὰ δώσουν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομικῆς τῶν διαχειρίσεως
 παρὰπέμποντο εἰς δίκην. Ἡ λέξις ἐνταῦθα ἔχει μεταφορικὴν σημασίαν
τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηρεγμένα. Αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις, τὰς
 ὁποίας οἱ θεοί, εὐνοϊκὰ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, πάντοτε παρεῖχον (πρβ.
 § 1, 2, 22). **καίπερ οὐκ ἐχόντων.** προκαταλαμβάνει τοὺς ἀκροατάς,
 διὰ νὰ μὴ εἴπῃ κανεὶς ἐξ αὐτῶν «τὶ μᾶς προτρέπεις νὰ ὀφείλωμεν
 χάριτας εἰς τοὺς θεοὺς ἔπειτα ἀπὸ τόσας ἀτυχίας;». **κατὰ τὸν πόλε-
 μον.** Ἐννοεῖ τὸν ἀπὸ τοῦ 357 πόλεμον κατὰ τοῦ Φιλίππου πρὸς ἀνά-
 κτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου οἱ Ἀθηναῖοι
 ἔχασαν τὰς πόλεις Πύδναν, Ποτείδαιαν κ.λ.π. (πρβλ. § 9) **Πάλαι**

δηλ. κατά την ἀρχὴν τοῦ πολέμου. **ἀντίρροπον.** Ἐννοεῖ τὴν συμμαχίαν τῆς Ὀλύμπου, ἣτις τώρα προτείνεται καὶ δύναται νὰ ἰσοσταθμίσῃ τὴν ἀπώλειαν τῶν πόλεων, ἂν τὴν δεχθοῦν καὶ τὴν ἐκμεταλλευθοῦν. Πράγματι ἡ δύναμις τῆς Ὀλύμπου ἦτο μεγάλη. **Παρόμοιον.** Εἰς τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας παρέχουν οἱ θεοί, συμβαίνει κάτι παρόμοιον, τὸ ὁποῖον συμβαίνει καὶ εἰς τὴν ἀπόκτησιν χρημάτων. **Οἱ μὴ χρησάμενοι.** Νοοῦνται οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐχρησιμοποίησαν καλῶς τὰς εὐεργεσίας τῶν θεῶν. **Οὐδὲ μνημονεύουσι.** Ὅχι μόνον δὲν εἶναι εὐγνώμονες, ἀλλὰ οὔτε ἐνθυμοῦνται τὰς εὐεργεσίας τῶν θεῶν. **Πρὸς τὸ τελευταῖον ἐκβάν.** Τὸ τελευταῖον συμβάν, ἡ τελικὴ ἐκβασίς εἶναι μέτρον κρίσεως τῶν προηγουμένων πράξεων, κρίνουν δηλ. οἱ ἄνθρωποι συνήθως ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος.

§ 10 - 11. **Αἰσθητικά.** **ἄν...ἄν ἔχειν.**—τὸ δυνητ. ἂν ἐτέθη ἐν ἀρχῇ διὰ νὰ δειχθῇ τὸ δυνητικὸν τῆς προτ., ἐπειδὴ ὅμως ἐμεσολάβησαν πολλὰι λέξεις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔχειν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται, ἐπαναλαμβάνεται καὶ πάλιν. **λογιστῆς**=(μεταφορά) ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ κριτῆς. **καίπερ οὐκ ἐχόντων.** (προκατάληψις), διὰ νὰ προλάβῃ τὴν ἀντίρρῃσιν ἀκροατοῦ τινος, ὅτι ἡ πόλις δὲν ἔχει τὴν εὐνοίαν τῶν θεῶν, ἀφοῦ τόσα ἔχει χάσει. **Πολλ' ἀπολωλεκέναι...** **πόλεμον-πάσαι πεπονθέναι πεφηνέναι** (παρήχησις τοῦ π), διὰ νὰ αἰσθητοποιήσῃ παραστατικῶς τὸσον τὰς ἀτυχίας ὅσον καὶ τὰς εὐεργεσίας. **ἀντίρροπον** (μεταφορά) ἐκ τῆς πλάστιγγος, ἡ ὁποία ῥέπει (=κλίνει) ἐκ μεγάλουτέρου βάρους ἢ ἰσοσταθμίζει ἐξ ἴσου. **Εὐνοίας εὐεργέτημα:** ἡ τελευταία λέξις ἠδύνατο νὰ λείπῃ ἀλλὰ θέτει σκοπίμως δύο λέξεις ὁμοίως ἀρχομένας, διὰ νὰ ἐξάρῃ τὴν εὐνοίαν. **τὸ μὲν... ἄν τις θείῃ-τὸ δέ... ἄν ἔγωγε θείην.** (ἐπαναφορά μετ' ἀντιστροφῆς). αἱ δύο προτάσεις ἀρχίζουν μὲ τὴν αὐτὴν λέξιν (ἐπαναφορά) καὶ τελειώνουν μὲ τὴν αὐτὴν (ἀντιστροφή). **ἄν ἔγωγε θείην.** προηγουμένως εἶχεν εἶπει: ἄν τις θείῃ. ἡ μεταβολὴ τῶν προσώπων ἔγινε σκοπίμως, διὰ νὰ λεχθῇ τὸ μὲν δυσάρεστον ἀπὸ ἄλλον, τὸ δὲ εὐχάριστον ἀπὸ τὸν ἴδιον. **Παρόμοιον ἐστὶ...ὅπερ** (παρομοίωσις). κοινὸν σημεῖον τῆς παραβολῆς εἶναι ὅτι: πρὸς ἀπόκτησιν παντὸς ἀγαθοῦ ἀπαιτεῖται καὶ ἀνάλογος κόπος. **τὴν χάριν...τὴν χάριν.** (ἀντιστροφή καὶ ὁμοιοτέλεστον), διαφορετικὴ ἐπίσης ἡ σημασία τῆς αὐτῆς λέξεως (α' = εὐγνωμοσύνη—β' = εὐεργεσία). **ἄν μὲν...ἄν δέ** (ἐπαναφορά). **χρησάμενοι...χρηστὸν** (παρήχησις) διὰ νὰ αἰσθητοποιηθῇ ἡ ἔννοια τῆς χρήσεως. **συνανήλωσε** (μεταφορά).

§ 10 - 11. **Ἡθικά.** **Τῶν παρὰ τῶν θεῶν ὑπηρεγημένων—τῆς παρ' Ἐκείνων Εὐνοίας.** Ὑποδεικνύει τὴν εὐνοίαν τῶν θεῶν, διὰ νὰ ἐμβάλῃ θάρρος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἀθηναίων, ἐφ' ὅσον οἱ θεοὶ εἶναι μὲ τὸ μέρος των. ἐξ ὧων δὲ λέγει ἐνταῦθα ὁ ρήτωρ φαίνεται πάλιν εὐσεβὴς καὶ πλήρης εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς θεοὺς.

§ 10 - 11. **Γνωμικά.** «ἄν μὲν γάρ, ὅς ἂν τις λάβῃ καὶ σώσῃ μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν, ἄν δ' ἀναλώσας λάθῃ, συναλήσωσε

καὶ τὸ μεμνησθαι τὴν χάριν». «οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς, οὐδ' εἰ συνέβη τι παρὰ τὸν θεῶν χρηστόν, μνημονεύουσιν».

«Πρὸς τὸ τελευταῖον ἐκβάν ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται».

§ 10 - 11 Νόημα. Ἐὰν εὐρίσκειτο ἓνας δίκαιος κριτὴς διὰ νὰ ὑπολογίσῃ ἐπακριβῶς τὰς εὐεργεσίας τῶν θεῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τῶρα μὲ τὴν παρουσιασθεῖσαν εὐκαιρίαν τῶν Ὀλυνθίων, θὰ ἔπρεπε νὰ εὐγνωμονῇ τοὺς θεοὺς δι' αὐτάς, μολονότι πολλὰ ὑποθέσεις τῶν ἀπωλέσθησαν ἐξ ἀμελείας τῶν. Τονίζει ὅτι ἡ εὐκαιρία αὐτῇ τῶν Ὀλυνθίων δύναται νὰ ἰσοφαρίσῃ ὅλας τὰς ἀπωλείας. Ἐπειτα παρομοιάζει τοὺς Ἀθηναίους μὲ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εὐγνωμονοῦν τὴν τύχην, ἅφου ἀπέκτησαν χρήματα, ἂν κατορθώσουν νὰ τὰ διακυλεύουν, λησμονοῦν ὅμως τοὺς θεοὺς, ἂν τὰ ἐξοδεύσουν ἀπερίσκεπτος. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ δὲν ἐξεμεταλλεύθησαν ὀρθῶς τὰς εὐκαιρίας, τὰς ὁποίας τοὺς παρουσίασαν οἱ θεοί, λησμονοῦν τὰς εὐεργεσίας τῶν, διότι συνήθως οἱ ἄνθρωποι κρίνουν τὰ γεγονότα ἀπὸ τὴν τελικὴν τῶν ἐκβασιν.

§ 10 - 11 Περίληψις. Οἱ Ἀθηναῖοι πρέπει νὰ εὐγνωμονοῦν τοὺς θεοὺς διὰ τὰς πρὸς αὐτοὺς εὐεργεσίας τῶν.

§ 10 - 11. Ἐπιγραφή. Ὑπόδειξις τοῦ ρήτορος τῆς ὑφειλομένης πρὸς τοὺς θεοὺς εὐγνωμοσύνης.

§ 12

Διὸ δεῖ,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ σφόδρα ἡμᾶς φροντίσαι

τῶν λοιπῶν,
ἵνα ἀποστριψώμεθα τὴν ἀδοξίαν
ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις (ἡμῖν)
ἐπανορθώσασθαι ταῦτα.

Εἰ δὲ προησόμεθα,

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους,
καὶ (εἰ) εἴτ' ἐκεῖνος
καταστρέψεται Ὀλυνθον,
φρασάτω τις ἐμοί,
τί ἔσται τὸ κωλύον εἴτ' αὐτὸν
βαδίζειν, ὅποι βούλεται.

Διὰ τοῦτο πρέπει,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ^{καὶ}
πολύ σοβαρῶς ἡμεῖς νὰ σκεφθώ-
μεν

διὰ τὰ ὑπόλοιπα, ^{καὶ}
ἐξαλείψωμεν τὴν κακὴν φήμην
δι' ὅσα ἔχουν πραχθῇ (ἀπὸ ἡμᾶς)
ἅφου ὀρθῶς χρησιμοποιήσωμεν
αὐτά.

Ἐὰν ὅμως ^{καὶ} θὰ ἀφήσωμεν εἰς τὴν
τύχην τῶν,

ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους,
καὶ ἂν ἔπειτα ἐκεῖνος
θὰ καταλάβῃ τὴν Ὀλυνθον,
ὥς μοῦ εἴπῃ κανεῖς,
τί θὰ ἐμποδίσῃ πλέον αὐτὸν
νὰ βαδίσῃ ὅπου θέλει.

§ 12. Γραμματικὰ καὶ σημασιολογικά. Διὸ (δι' ἐ) = διὰ τοῦτο. καὶ = ἐπιτακτικὸς = πολύ. σφόδρα = ἐπὶρ. ποσ. = πολύ σοβαρῶς. δεῖ =

ρῆμα ἀπρόσ. **τῶν λοιπῶν**=ἐπιθ. βηλιτον, ὁ λοιπός, ἡ λοιπή, τὸ λοιπόν = ὁ ὑπόλοιπος. **φροντίσαι**=ἀπαρ. ἄορ. τοῦ φροντίζω, ἐφρόντιζον, φροντιῶ, ἐφρόντισα, πεφρόντικα, ἐπεφροντίκειν. **ἐπανορθωσάμενοι**=μετοχ. ἄορ. τοῦ ἐπανορθοῦμαι (λαμβάνει δύο αὐξήσεις), (=ἐπαναφέρω κάτι, ποῦ ἔχει πέσει εἰς τὴν θέσιν. ἐδῶ=χρησιμοποιῶ ὀρθῶς), ἐπηνωρθοῦμην, ἐπανορθώσομαι, ἐπηνωρθωσάμην, ἐπηνωρθώθην, ἐπηνώρθωμαι, ἐπηνωρθώμην. **τοῖς πεπραγμένοις**=μετοχ. παρακ. τοῦ πράττομαι, ἐπραττόμην, πράξομαι, πραχθήσομαι, ἐπραξάμην, ἐπράχθην, πέπραγμαι, ἐπεπράγμην. **ἀδοξία**=κακὴ φήμη, ὄνειδος. **ἀποτριψώμεθα**=ὑποτ. ἄορ. τοῦ ἀποτριβομαι (=ρίπτω κάτι μακρὰν ἀπὸ ἐμέ, ἐξαλείφω), ἀπετριβόμην, ἀποτρίψομαι, ἀποτριφθήσομαι, ἀποτριβήσομαι (β') ἀπετριψάμην, ἀπετρίφθην, ἀπετρίβην (β') ἀποτέτριμμαι, ἀπετρίμμην. **Προησόμεθα**=μέλ. ὁρ. τοῦ προῖεμαι (=ἀφῆνω κάποιον εἰς τὴν τύχην του), προῖεμην, προήσομαι, προῖεμην, προῖμαι, προῖμην, προῖμην. **Ἔλτα**=ἐπίρ. χρον.=ἐπειτα. **καταστρέφεται**=μέλ. ὁρ. τοῦ καταστρέφομαι (τινὰ=καθυποτάσσω κάποιον), καταστρέφωμην, καταστρέψομαι, καταστραφήσομαι, κατεστρεψάμην, κατεστράφη, κατέστραμμαι, κατεστράμμην. **φρασάτω**=γ' ἐν. προσκ. ἄορ. τοῦ φράζω (=λέγω), φράζον, φράσω, φρασκα, πέφρακα. **τίς, τι**=ἄορ. ἄντων. **ἐμοί**=προσ. ἄντων. **α'** προσ. **τίς, τι**=ἐρωτ. ἄντων., **τὸ κωλύον**=μετοχ. ἐν. τοῦ κωλύω (=ἐμποδίζω). ὁμαλόν. **ἔτι**=ἐπίρ. χρον. **ἔσται**=μέλ. τοῦ εἶμι. **βαδίζειν**=ἀπαρ. ἐν τοῦ βαδίζω, ἐβάδιζον, βαδιῶ καὶ βαδιοῦμαι, ἐβάδισα, βεβάδιχα. **βούλεται**=γ' ἐν. ἐν. ὁρ. τοῦ ἀποθ. βούλομαι (=θέλω), ἐ(ῆ) βουλόμην, βουλήσομαι, ἐ(ῆ)βουλήθην, βεβούλημαι, ἐβεβουλήμην. **οἶποι**=ἀναρ. τοπ. ἐπίρ.=εἰς ὅποιο μέρος, ὅπου.

§ 12. Ἑτυμολογικά : **διό**=ἀπὸ τὸ διὰ + ὁ. σφάδρε ἀπὸ τὸ σφοδρός. **λοιπῶν, λοιπός**=ἀπὸ τὸ λείπω. **φροντίσαι, φροντίζω**=ἀπὸ τὸ **φροντίς**, αὐτὸ ἀπὸ τὸ φρονῶ, τὸ δὲ φρονῶ ἀπὸ τὸ φρήν **ἀδοξίαν**=ἀπὸ τὸ ἄδοξος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ α στερητ. + δόξα. **ἀνθρώπους, ἄνθρωπος**=ἀπὸ τὸ ἄνθρωσκω. **καταστρέφεται, καταστρέφομαι, παραγ. καταστρεφεύς, καταστρεπτικός, φρασάτω τοῦ φράζω, παραγ. φράσις, φραστήρ, φραστικός, βαδίζειν, βαδίζω**=ἀπὸ τὸ βᾶδες καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ βαίνω.

§ 12. Ἀντικαταστάσεις. Ἐπανορθωσάμενοι, κάθ.=ἐπανορθούμενοι, ἐπανορθωσόμενοι, ἐπανορθωσάμενοι, ἐπανορθωθέντες, ἐπηνωρθωμένοι. **ἀποτριψώμεθα**, ὀριζ.=ἀπετριψάμεθα, ἀποτριψώμεθα, ἀποτριψάμεθα, καθ.=ἀποτριβώμεθα, ἀποτριψώμεθα, ἀποτριβώμεν, ἀποτριβόμεν. ἀποτετριμμένοι ὤμεν. **προησόμεθα**, κάθ.=προῖεμεθα, προῖεμεθα, προησόμεθα, προῖεμεθα, προῖεμεθα, προῖεμεθα. **καταστρέφεται** κάθ.=καταστρέφεται, κατεστρέφετο, καταστρέψεται, καταστραφήσεται, κατεστρέψατο, κατεστράφη, κατέστραπται, κατέστραπτο.

βαδίζειν καθ.=βαδίζεин, βαδιεῖν καὶ βαδιεῖσθαι, βαδίσαι, βεβα-
δικέναι.

§ 12. Ἀναγνώρισις προτάσεων. Διδ=δεῖ...φροντίσαι (κυρία),
ἵνα ταῦτα...ἀποτριψόμεθα (δευτ. τελ.), εἰ δὲ προησόμεθα...
ἀνθρώπους (δευτ. ὑποθ.), (εἰ) εἰ...καταστρέφεται (δευτ. ὑποθ.),
φρασάτω τις ἐμοὶ (κτρία), ἀπόδ. τοῦ ὑποθ. λόγου, αὐτοῦ ὁποῖου ἔχομεν
δύο προτάσεις ὡς ὑποθ.=α' εἶδος, τὸ πραγματικὸν καὶ βέβαιον. τι
τὸ κωλύον...**βασιίζειν** (δευτ. πλαγ. ἐρωτ), **δοι βούλεται** δευτ. ἀναφρ.)

§ 12. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. Διδ=σύνδ. αἰτ. ἢ συμπερ. καί=
σύνδ. ἐπιδ. εἰς τὸ σφόδρα=ἐπιρ. διορ. τοῦ ποσοῦ. **δεῖ**=ῤῥημα, **φρον-**
τίσαι=ὑποκ. τούτου, **ἡμᾶς**=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. **τῶν λοιπῶν**=ἀντικ. τοῦ
ἀπαρ. **ἀποτριψόμεθα**=ῤῥημα, (**ἡμεῖς**)=ὑποκ. **τὴν ἀδοξίαν**=ἀντικ.
τοῦ ρ., **ἐπανορθωσάμενοι**=μετοχ. χρονικοῦποθετικῆ. **ἐπὶ τοῖς πε-**
πραγμένοις=ἐπιθ. μετοχ. ἐμπρόθ. διορ. τῆς αἰτίας. (**ἡμῖν**)=δοτ. ποιητ.
αἰτίου εἰς τὸ πεπραγμένοις, τὸ ὅποσον εἶναι χρόνου συντελικῶς. **Προ-**
σόμεθα=ῤῥημα, (**ἡμεῖς**)=ὑποκ. **τούς ἀνθρώπους**=ἀντικ. **τούτους**
=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ἀνθρώπους, **εἶτα**=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου, **κατα-**
στρέφεται=ῤῥιμ. **ἐκεῖνος**=ὑποκ., **Ὀλυνθον**=ἀντ. φρασάτω=ῤῥημα.
τις=ὑποκ., **ἐμοὶ**=ἀντικ. **ἔσται**=ῤῥημα, **τι**=ὑποκ. **τὸ κωλύον**=κατηγ.
τοῦ τί, **αὐτὸν**=ἀντικ. τοῦ κωλύον καὶ ὑποκ. τοῦ βαδίζειν. **τι τὸ κω-**
λύον ἔσται ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὸ : **τί ἔσται, δ κωλύσει ἢ τι κωλύσει.**
βαδίζειν=τελ. ἀπαρ. ἀντικ. εἰς τὸ κωλύον ἔσται. **ὅπου**=ἐπιρ. προσδ.
τοῦ τόπου. **βούλεται**=ῤῥημα, (Φίλιππος)=ὑποκ.

§ 12. Πραγματικά. Διδ=ἐπειδὴ οἱ θεοὶ μᾶς παρέχουν μίαν τὸν
σον λαμπρὰν εὐκαιρίαν, τὴν τῆς Ὀλύνθου. **τῶν λοιπῶν** = ἐννοεῖ τῇ-
βοήθειαν πρὸς τοὺς Ὀλυνθίους καὶ τὰ πλεονεκτήματα. τὰ ὅποια θὰ
ἔχουν ἀπὸ τὴν συμμαχίαν των μετὰ τὴν Ὀλυνθον. **ἐπὶ τοῖς πεπραγμέ-**
νοις=ἐννοεῖ τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀδράνειαν των, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας
ἔχασαν τὰς προαναφερθεῖσας πόλεις καὶ ὑπέπεσαν εἰς αἰσχύνην καὶ
ἀδοξίαν. **καὶ** (τούτους) : ὡς δηλ. ἀφήσαμεν τοὺς Ἀμφιπολίτας, Πυδ-
ναίους κ.λ.π. (§ 8 - 9). **τούτους** : ὁ ρήτωρ δεικνύει πρὸς παρευρισκο-
μένους εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου πρέσβεις τῶν Ὀλυνθίων.
Ἐκεῖνος : συστηματικῶς ἀποφεύγει νὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ Φιλίπ-
που ἐκ περιφρονήσεως. **δοι βούλεται** : ἐννοεῖ τὰς Ἀθήνας, ὡς φαί-
νεται ἀπὸ τὰς § 15 καὶ 25.

§ 12 Αἰσθητικά. **ἐπανορθωσάμενοι** (μεταφορά), τὸ ῥημα κυριο-
λεκτικῶς σημαίνει : ἐπαναφέρω εἰς τὴν προτέραν του θέσιν κάτι, ποῦ
ἔχει πέσει καὶ μεταφορικῶς=χρησιμοποιοῦ ὀρθῶς κάτι. **ἀποτριψόμεθα**
(μεταφορά). κυριολεκτικῶς σημαίνει : τρίβω καὶ ἀπαλείφω κηλίδας ἀπὸ
ἐνδύματα, μεταφ. ἐξαλείφω. **τὸ κωλύον ἔσται** (περίφρασις) ἀντί : τὸ
κωλύσον. **τι τὸ κωλύον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν** : (ρήτωρ. ἐρώτησις)
κατὰ τὴν ὁποίαν ὑποβάλλει ὁ ρήτωρ ἐρώτησιν, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ
ἀναμένῃ νὰ τοῦ δοθῇ ἀπάντησις. Ἐνταῦθα δηλοῖ ἐντονὸν ἄρνησιν καὶ
ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὸ : **οὐδεὶς κωλύσει αὐτόν. δοι βούλεται** (εὐφημισ-

μός) ἀντί: εἰς Ἀττικὴν, ὅταν χρησιμοποιοῦνται λέξεις καλῆς σημασίας ἀντὶ τῶν ἀντιθέτων.

§ 12. Ἡθικά.

§ 12. **Νόημα**: Πρέπει νὰ φροντίσουν οἱ Ἀθηναῖσι νὰ διασώσουν τὰ ὑπόλοιπα δηλ. τὴν Ὀλυνθον, διότι μόνον οὕτω θὰ ἀποπλύνουν τὸ ὄνειδος διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν μέχρι τοῦδε ἀδράνειαν τῶν. Ἄ ὅμως ἀφήσουν τὸν Φίλιππον νὰ καταλάβῃ τὴν Ὀλυνθον, οὐδεὶς θὰ τὸν ἐμποδίσῃ πλέον νὰ βαδίσῃ καὶ κατὰ τῶν Ἀθηνῶν.

§ 12. **Περίληψις**. Ἡ ἀδράνεια τῶν Ἀθηναίων εἶναι σοβαρὸς κίνδυνος καὶ διὰ τὴν Ὀλυνθον καὶ διὰ τὰς Ἀθήνας.

§ 12. **Ἐπιγραφή**. Τὰ ἐκ τῆς ἀδρανείας τῶν Ἀθηναίων ἀποτελέσματα.

§ 13

Ἄρα λογίζεται τις ὑμῶν,
ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον,
δι' ὃν γέγονε μέγας
ἀσθενὴς ὢν
τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος;
Τὸ πρῶτον λαβὼν
Ἀμφίπολιν,
μετὰ ταῦτα Πύοναν,
πάλιν Ποτείδαιαν,
Μεθώνην αὖθις,
εἰτα ἐπέβη Θετταλίας·

μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς,

Μαγνησίαν, πάντα
εὐτρεπίσας,
ὃν τρόπον ἐβούλετο,
ᾤχετο εἰς Θράκην·
Εἰ· ἐκεῖ τοὺς μὲν τῶν βασιλέων

ἐκβαλὼν,
τοὺς δὲ καταστήσας

ἡσθένησε·
πάλιν ῥαῖσας

οὐκ ἀπέκλινεν
ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν,
ἀλλ' εὐθύς Ὀλυνθίοις

Ἄραγε σκέπτεται κανεὶς ἀπὸ σᾶς,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ ἐξετάζει τὸν τρόπον,
μὲ τὸν ὁποῖον ἔχει γίνοι μέγας,
ἐνῷ ἦτο ἀνίσχυρος
κατ' ἀρχὰς ὁ Φίλιππος;
Κατὰ πρῶτον ἀφοῦ κατέλαβε
τὴν Ἀμφίπολιν,
μετὰ ταῦτα τὴν Πύδναν,
κατόπιν τὴν Ποτείδαιαν,
τὴν Μεθώνην ὕστερα,
ἔπειτα ἐπάτησε τὸ πόδι του εἰς τὴν
Θεσσαλίαν·

μετὰ ταῦτα τὰς Φεράς, τὰς Παγασάς,

τὴν Μαγνησίαν, ὅλα γενικῶς
ἀφοῦ ἐτακτοποίησε,
μὲ ὅποιον τρόπον ᾔθελεν,
ἀπῆλθεν εἰς τὴν Θράκην·
ἔπειτα ἔκει ἄλλους μὲν ἐκ τῶν βασιλέων

ἀφοῦ ἐξεθρόνισεν,
ἄλλους δὲ ἀφοῦ ἐγκατέστησεν (εἰς τὸν θρόνον)

ἡσθένησε·
ἀφοῦ πάλιν ἀνέλαβεν ἐκ τῆς ἀσθενείας

δὲν παρεδόθη
εἰς ἀνάπαυσιν
ἀλλ' ἀμέσως κατὰ τῶν Ὀλυνθίων

ἐπεχείρησεν
τὰς δὲ στρατείας αὐτοῦ
ἐπ' Ἰλλυριοῦς καὶ Παίονας

καὶ πρὸς Ἀρρούβαν
καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι

παρὰλείπω.

ἐπετέθη
τὰς δὲ ἑκστρατείας αὐτοῦ
ἐναντίον τῶν Ἰλλυριῶν καὶ τῶν

Παίωνων
καὶ κατὰ τοῦ Ἀρρούβα
καὶ εἰς ὅποιο ἄλλο μέρος (ὅπου)
δύναται τις νὰ εἴπῃ
τὰς παρὰλείπω.

§ 13. Γραμματικά καὶ σημασιολογικά. *ἄρα*=ἔρωτ. μόριον. *λογίζεται*=γ' ἐν. ἐν. ὀριστ. τοῦ λογίζομαι (=συλλογίζομαι, σκέπτομαι), ἐλογιζόμην, λογιόυμαι, ἐλογισάμην, λελόγισμαι, ἐλελογίσμην. *τίς, τι*=ἄορ. ἄντων. *ὕμῶν*=προσ. ἄντ. β' προσ. *θεωρεῖ*=γ' ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ θεωρῶ (=ἐξετάζω, παρατηρῶ), ἐθεωρουν, θεωρήσω, ἐθεώρησα, τεθεώρηκα, ἐτεθεωρήκειν. *δν*=ἄναφ. ἄντ.=ὅς, ἥ, ὅ. *τὸν τρόπον, δι' δν*=μέ ποῖον τρόπον, πῶς. *ὦν*=μετχ. ἐν. τοῦ εἰμί. *γέγονε*=γ' ἐν. παρκ. ὄρ. τοῦ γίγνομαι, ἐγίγνομην, γενήσομαι, ἐγενόμην, γέγονα, ἐγεγόνειν. *ἀσθενής, ἐς*=ἀδύνατος, ἀνίσχυρος. *τὸ κατ' ἀρχάς*=κατ' ἀρχάς. *μέγας, μεγάλη, μέγα* (μείζων-μέγιστος)=ἐπίθ. *Τὸ πρῶτον*=κατὰ πρῶτον. *λαβὼν*=μετχ. ἄορ. β' τοῦ λαμβάνω (=καταλαμβάνω, κυριεύω), ἐλάβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἴληφειν. *πάλιν*=ἐπίρ. χροιν.=κατόπιν. *αὐθις*=ἐπίρ. χροιν.=μετὰ ταῦτα. *εἰτα*=ἐπίρ. χροιν.=ἔπειτα. *ἐπέβη*=ἄορ. β' τοῦ ἐπιβαίνω (=εἰσβάλλω, βάζω τὸ πόδι μου), ἐπέβαινον, ἐπιβήσομαι, ἐπέβην, ἐπιβέβηκα, ἐπεβεβήκειν. *πάντα*=(ὅλα γενικῶς) ἄορ. ἐπιμ. ἄντ.=πᾶς, πᾶσα, πᾶν. *ἐβούλετο*=γ' ἐν. παρκ. ὄρ. τοῦ βούλομαι, ἐ(ῆ)βουλόμην, βουλήσομαι, βουληθήσομαι, ἐ(ῆ)βουλήθην, βεβούλημαι, ἐβεβούλημην. *εὐτρεπίσας*=μετχ. ἄορ. τοῦ εὐτρεπίζω (=τακτοποιῶ), ἡττρέπιζον, εὐτρεπιῶ, ἡττρέπισα, εὐτρεπίσας ἔχω. *ᾧχετο*=γ' ἐν. παρκ. τοῦ οἴχομαι (=ἐν. με σημασίαν παρκ.) με σημασίαν ἄορ. ἥ ὑπερσ. *οἴχομαι*=ἔχω ἀπέλθει. *τούς μὲν - τοὺς δέ*=ἄλλους μὲν - ἄλλους δέ. *ἐκβαλὼν*=μετχ. ἄορ. β' τοῦ ἐκβάλλω (=ἐκδιώκω, ἐκθρονίζω), ἐξέβαλλον, ἐκβαλῶ, ἐξέβαλον, ἐκβέβληκα, ἐξεβεβλήκειν. *καταστήσας*=μετχ. ἄορ. τοῦ καθίστημι (=ἐγκαθιστῶ), καθίστην, καταστήσω, κατέστησα, καταστήσας ἔχω. *ἡσθένησε*=ἄορ. τοῦ ἀσθενέ-ω-ῶ, ἡσθένου, ἡσθένησα. *ῥαίσας*=μετχ. ἄορ. τοῦ ῥαίζω (ῥάων) (=ἀναλαμβάνω ἐκ νόσου, καλυτερεύω, ῥαίτω, ἐρράισα. *ῥαθυμεῖν*=ἄπαρ. ἐν. τοῦ ῥαθυμέω-ῶ (=ἁμελῶ, τεμπελιάζω), ἐρραθυμουν, ῥαθυμήσω, ἐρραθυμήσα, ἐρραθυμήκα. *ἀπέκλινε*=γ' ἐν. ἄορ. α' τοῦ ἀποκλίνω (=τρέπομαι πρὸς τι, παραδίδομαι εἰς τι), ἀπέκλινον, ἀπέκλινω, ἀποκέκλινα, ἀπεκεκλίκειν. *ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν*=τρέπομαι πρὸς τὴν ὀκνηρίαν, παραδίδομαι εἰς ἀνάπαυσιν. *εὐθύς*=ἐπίρ. χροιν.=ἁμέσως. *ἐπεχείρησε*=γ' ἐν. ἄορ. ὄρ. τοῦ ἐπιχειρέω-ῶ (=προσβάλλω κάποιον), ἐπεχείρουν, ἐπιχειρήσω, ἐπεχείρησα, ἐπικεχείρηκα, ἐπεκεχειρήκειν. *ὅποι*=ἄναφ. τοπ. ἐπίρ.=ὅπου. *εἴποι*=γ' ἐν. εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ λέγω, ἔλεγον. *λέξω κα.*

ἐρῶ, ἔλεγχ' καὶ εἶπα καὶ εἶπον, εἶρηκα, εἰρήκειν, **Παραλείπω**, παρὲι
λειπον, παραλείψω, παρέλιπον (β'), παραλέλοιπα, παραλελοίπειν.
στρατεία=ἐκστρατεία.

§ 13. **Ἑτυμολογικά**: **λογίζεται**, **λογίζομαι**= ἀπὸ τὸ **λόγος**.
θεωρεῖ, **θεωρῶ**= ἀπὸ τὸ **θεωρὸς** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **θέα** + **ώρα**. **τρό-**
πον= ἀπὸ τὸ **τρέπω**. **ἀσθενής**= ἀπὸ τὸ **α** **στερ.** + **σθένος**: ἀπὸ τὸ
ἀσθενής **παραγ.** τὸ **ἀσθενῶ**, **ἀσθένεια**. **ἀρχάς**, **ἀρχή**= ἀπὸ τὸ
ἄρχω. **Ποτειδαία**= ἀπὸ τὸ **Ποτειδῶν**= Ποσειδῶν. **εὐτρε-**
πίσας, **εὐτρεπίζω**= ἀπὸ τὸ **εὐτρεπής** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **εὖ** + **τρέπω**.
τρόπον= ἀπὸ τὸ **τρέπω**. **ἡσθένησε**, **ἀσθενῶ**= ἀπὸ τὸ **ἀσθενής** καὶ
αὐτὸ ἀπὸ τὸ **α** **στερητ.** + **σθένος**. **ραῖσας**, **ραῖζω**= ἀπὸ τὸ **ῥῥών**
τοῦ **ῥῥδιος**. **ῥαθυμεῖν**, **ῥαθυμῶ**= ἀπὸ τὸ **ῥῥθυμος** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ
ῥῥον + **θυμός**. **εὐθύς**= ἀπὸ τὸ **ἰθύς** πιθανῶς ἀπὸ τὸ **εἰμι**. **στρα-**
τείας= ἀπὸ τὸ **στρατεύω** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **στρατός**, τὸ δὲ **στρατός**
ἀπὸ τὸ **στορεννύμι**.

§ 13. **Ἀντικαταστάσεις**. **λογίζεται**, **ὀρίζ.**=**λογίζεται**, **λογίζεται**, **λογί-**
ζοιτο, **λογιζέσθω**. **κάθ.** **λογίζεται**, **ἐλογίζετο**, **λογιεῖται**, **λογισθήσεται**,
ἐλογίσατο, **ἐλογίσθη**, **ἐλόγισται**, **ἐελόγιστο**. **θεωρεῖ**, **ὀρίζ.**=**θεωρεῖ**, **θεω-**
ρῇ, **θεωροῖη**, **θεωρεῖτω**. **κάθ.**=**θεωρεῖ**, **ἐθεώρει**, **θεωρήσει**, **ἐθεώρησε**,
τεθεώρηκε, **ἐτεθεώρηκει**. **λαβὼν**, **κάθ.**=**λαμβάνων**, **ληψόμενος**, **λαβὼν**,
εἰληφώς. **ἐπέβη**, **ὀρίζ.**=**ἐπέβη**, **ἐπιβῇ** **ἐπιβαίη**, **ἐπιβήτω**. **καθ'** **ἐπιβαί-**
νει **ἐπέβαινε**, **ἐπιβήσεται**, **ἐπέβη**, **ἐπιβέβηκε**, **ἐπιβεβήκει**. **ἐκβαλὼν**, **κάθ.**
ἐχβάλλων, **ἐκβαλὼν**, **ἐκβαλὼν**, **ἐκβεβληκώς**. **Εἶποι**, **ὀρίζ.**=**εἶπε**, **εἶπη**,
εἶποι, **εἶπέτω**. **κάθ.** **λέγει**, **ἐλεγε**, **λέξει** ἢ **ἐρεῖ**, **ἐλεξε** καὶ **εἶπε**, **εἶρη-**
κε, **εἰρήκει**.

§ 13. **Ἀναγνώρισις προτάσεων**. **Ἄρα λογίζεται τις ὧν**
(**κυρία**) **καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον** (**κυρία**), **δι' ὃν μέγας...** **Φίλιππος**
(**δευτ.** **ἀναφ.**). **Τὸ πρῶτον...** **ἐπέβη** (**κυρία**), **μετὰ ταῦτα...** **πάντα**
εὐτρεπίσας ὥχεται εἰς Θράκην (**κυρία**), **ὃν ἐβούλετο τρόπον** (**δευτ.**
ἀναφ.), **εἰτ' ἐκεῖ...** **ἡσθένησε** (**κυρία**). **πάλιν ῥαῖσας... ἀπέκλινε** (**κυ-**
ρία), **ἀλλ' εὐθύς... ἐπεχείρησε** (**κυρία**). **τὰς δὲ... στρατείας** (**κυρία**),
ὅποι τις ἂν εἶποι (**δευτ.** **ἀναφ.**).

§ 13. **Συντακτικὴ ἀνάλυσις**. **Λογίζεται καὶ θεωρεῖ**=**ρήμ.**, **τις**
= **ὑποκ.** **ὧν**=**γεν.** **διακρ.** εἰς τὸ **τίς**. **τὸν τρόπον**= **ἀντ.** τοῦ **θεωρεῖ**.
γένονε=**ῥῥμα**, **Φίλιππος**=**ὑποκ.**, **μέγας**=**κατηγορ.** εἰς τὸ **Φίλιππος**. **ὧν**
= **μετχ.** **ἐνδοτ.** **Φίλιππος**=**ὑποκ.** **τῆς μετχ.** **ἀσθενής**=**κατηγορ.** εἰς τὸ
Φίλιππος. **δι' ὃν**=**ἐμπρόθ.** **διορ.** τοῦ **μέσου**. **τὸ κατ' ἀρχάς**= **προσδ.**
τοῦ **χρόνου**. **τὸ πρῶτον**=**προσδ.** **χρόνου**. **λαβὼν**=**μετχ.** **χρόν.** (**Φίλιπ-**
πος)=**ὑποκ.**, **Ἀμφίπολιν**, **Πύδναν**, **Ποτειδαίαν**, **Μεθώνην**=**ἀντικ.**

τῆς μετχ. λαβών. **μετὰ ταῦτα**=ἐμπρ. διορ. τοῦ χρόνου, **πάλιν, αὖθις, εἶτα**=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. **ἐπέβη**=ρῆμα, (**Φίλιππος**)=ὑποκ., **Θεταλίας**=ἀντικ. **Φερὰς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάντα**=ἀντικ. τῆς μετοχ. **εὐτρεπίσας**=μετχ. χρον., **ἐβούλετο**=ρῆμα, (**Φίλιππος**)=ὑποκ. **ὃν τρόπον**=προσδ. τοῦ τρόπου. **ᾧχετο**=ρῆμα, (**Φίλιππος**)=ὑποκ. **εἰς Θράκην**=ἐμπρ. διορ. τῆς εἰς τόπον κινήσεως. **ἐκβαλὼν**=μετχ. χρ. (**Φίλιππος**)=ὑπ. **τοὺς μὲν**=ἀντ. **καταστήσας**=μετχ. χρ. **τοὺς δὲ**=ἀντ. ταύτης, **τῶν βασιλέων**=γεν. διαίρ. εἰς τὸ τοὺς δέ, **ἡσθένησε**=ρῆμα, (**Φίλιππος**)=ὑποκ. **ἀπέκλινε**=ρῆμα, (**Φίλ.**)=ὑποκ. **ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν**=ἐμπροθ. διορ. δηλῶν διεύθυνσιν, **ῥαῖσας**=χρον. μετχ. (**Φίλ.**)=ὑποκ. **ἐπεχείρησε**=ρῆμα, **Ὀλυνθίοις**=ἀντικ. **παρὰλειπώ**=ρῆμα, (**ἐγὼ**)=ὑποκ. **τὰς στρατείας**=ἀντικ. **αὐτοῦ**=γεν. ὑποκ. εἰς τὸ στρατείας, **ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας καὶ πρὸς Ἀρρύβαν**=ἐμπροθ. διορ. ἐχθρικῆς ἐνεργείας. **εἵποι ἄν**=ρῆμα, **τις**=ὑποκ. (στρατεῦσαι)=ἀντικ.

§ 13. **Πραγματικά. τὸν τρόπον, δι' ὃν** : ἐπισημαίνει τὴν δραστηριότητα καὶ ἀπληστίαν τοῦ Φιλίππου, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ὑπάρχει φόβος νὰ εἰσβάλῃ καὶ εἰς τὴν Ἀττικὴν. **Ἀμφίπολιν** : ταύτην ἐκυρίευσεν ὁ Φίλιππος τὸ 357, τὴν Πύδναν 357, Ποτειδαίαν 356, Μεθώνην 353. **Θεταλίας ἐπέβη** : Τὸ 352 προσκλήθεις ὁ Φίλιππος ὑπὸ τῶν θεσσαλικῶν λαοῦ καὶ τῶν Ἀλευαδῶν, γένους ἀριστοκρατικοῦ τῆς Λαρίσης, κατῆλθεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἐβοήθησε τοὺς κατὰ τῶν τυράννων Λυκόφρονος καὶ Πειθολάου, διότι οὗτοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἱεροῦ πολέμου (355 - 346) ἐπεκράτησαν ἐν Θεσσαλίᾳ τῇ βοηθείᾳ τῶν Φωκέων. **Φερὰς, Παγασάς, Μαγνησίαν** : ταύτας κατέλαβε τὸ 352 καὶ εἰς μὲν τὰς Φερὰς παρεχώρησεν αὐτονομίαν, τὰς δὲ Παγασάς καὶ Μαγνησίαν ἐκράτησε. **πάντα** : δηλ. τὰ ἐν Θεσσαλίᾳ. **εἰς Θράκην** : τὸ 352. **ἐκεῖ** : εἰς τὴν Θράκην. **τοὺς μὲν - τοὺς δέ** : ἐλθὼν εἰς Θράκην εὗρε τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως Κόπτος νὰ φιλονικοῦν διὰ τὸν θρόνον. Ἐκ τούτων ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον τὸν Ἀμάδοκον καὶ Βηρισάδην, ἐξεθρόνισε τὴν δὲ Κερσοβλέπτην. **ἡσθένησε** : τὸν χειμῶνα τοῦ 352]351 διεδόθη εἰς τὰς Ἀθήνας ὅτι δῆθεν ἡσθένει βαρέως ἢ καὶ ὅτι ἀπέθανε. **Ὀλυνθίοις ἐπεχείρησε** : νοεῖται ἡ στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν ὅποιαν ἔκαμε κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351. **Ἰλλυριοὶ καὶ Παίονες** : Τούτους καὶ τοὺς Θράκας, συμμαχοῦντας, ὑπέταξεν ὁ Φίλιππος τὸ 355. Ἐκ τούτων οἱ μὲν Ἰλλυριοὶ, κάτοικοι τῶν παραλίων τῆς σημερινῆς Ἀλβανίας, Δαλματίας καὶ Βοσνίας, εἶχον ὑποταγῇ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τὸ 359· τὸ 355 ὅμως ἐξηγέρθησαν καὶ καθυπετάγησαν καὶ πάλιν διὰ τοῦ Παρμενίωνος. **Οἱ Παίονες** κατῴκουν τὴν μεταξὺ Σκάρδου καὶ Ὀρβήλου περιοχὴν τῆς Β. Μακεδονίας, συγγενεῖς τῶν Ἰλλυριῶν. Κατὰ τούτων ἐξεστράτευσεν μεταξὺ τοῦ 356 καὶ 354. **Ἀρρύβας** : υἱὸς τοῦ Ἀλκέτα, βασιλέως τῶν ἐν Ἠπείρῳ Μολοσσῶν καὶ ἀδελφὸς τοῦ Νεοπτολέμου, τοῦ ὁποῦοι τὴν θυγατέρα Ὀλυμπιάδα εἶχε συζευχθῇ ὁ Φίλιππος. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ὁ Ἀρρύβας, ὡς πρωτότοκος, ἔπρεπε νὰ βασιλεύσῃ μόνος· ὁ Φίλιππος ὅμως τὸν ὑπεχρέωσε νὰ μοιρασθῇ τὴν βασιλείαν μετὰ τοῦ Νεοπτολέμου. Πρὸς τὸν

σκοπόν τοῦτον ἐξεστράτευσε τὸ 352 πιθανῶς, **παρалаίπω** : ὡς μὴ προκαλοῦσας ἐνδιαφέρον.

§ 13. **Αἰσθητικά. Λογίζεται καὶ θεωρεῖ** : (συνωνυμία). πρὸς ἔμφασιν. Συχνὰ ὁ Δημ. συνέει δύο ταυτόσημα ῥήματα συνήθως γνωστικόν καὶ αἰσθητικόν, διὰ νὰ παραστήσῃ ἐντονώτερον τὰς ἐννοίας, **δι' ὃν. ἀντὶ δι' οὗ**. ὅπως ἔπρεπε, ἐφ' ὅσον σημαίνει μέσον καὶ ὄχι αἰτίαν. **μέγας-ἀσθενής (ἀντίθεσις)** : διὰ νὰ προκαλέσῃ αἰσθησιν. **Τὸ πρῶτον...μετὰ ταῦτα...πάλιν...αὐθις...εἶτα...μετὰ ταῦτα (ἀσύνδετον σχῆμα)**. Τοῦτο χῶρισιμοποιοῦν οἱ ῥήτορες, ὅταν κατέχωνται ἀπὸ ἰσχυρὸν συναίσθημα. Ὁ Δημ. θέλει νὰ ἐξάγῃ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ μέγεθος τῶν κατορθωμάτων τοῦ Φιλ. καὶ νὰ εἰκονίσῃ τὴν ἀκατάπαυστον δραστηριότητά του καὶ τὸ ἀλεπάλληλον τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ θέσις, ἡ ποιικιλία ὁ ῥυθμὸς τῶν ἐπιρρημάτων αἰσθητοποιοῦν ἐτι μᾶλλον τὰ ὡς ἄνω. Ὁ ρυθμὸς γίνεσθαι ὁλονὲν καὶ γοργότερος (σχῆμα γοργότητος) ἀπὸ τοῦ : Θεσσαλίας καὶ τέλος γοργότατος ἀπὸ τοῦ : μετὰ ταῦτα. Ὁ δακτυλικὸς ῥυθμὸς εἰς τὴν φράσιν.

υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ
Θετταλί | κε ἐπέβη μετὰ | ταῦτα Φε | ρὰς Παγα | σὰς

εἶναι πολὺ ἐπιτηδεύει διὰ τὴν κίνησιν, μὲ τὴν ὁποίαν θέλει νὰ παρουσιάσῃ τὴν ταχύτητα τῆς δράσεως τοῦ Φιλ. **ὃν ἐβούλετο...τρόπον (ὑπερβατόν)**, χωρίζονται αἱ λέξεις ὃν καὶ τρόπον διὰ τῆς παρεμβολῆς ἄλλων. **εὐτρεπίσας τρόπον (παρήχησις ἢ παρονομασία)** ἐπανάληψις λέξεων μὲ τὴν αὐτὴν σημασίαν καὶ τὸν αὐτὸν περίπου ῥυθμόν, διὰ νὰ αἰσθητοποιηθῇ ἡ τροπὴ τῶν πραγμάτων κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Φιλ. **ράϊσας - ῥαθυμεῖν** - (παρονομασία ἢ παρήχησις) : Παίζει ἐδῶ μὲ τὰς λέξεις ὑπαινισσόμενος τὴν ψευδῇ διάδοσιν περὶ τῆς ἀσθενείας τοῦ Φιλ. **οὐκ ἀπέκλινεν ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν : ἀλλ' ἐπεχειρήσας (σχῆμα κατ' ἄρσιν καὶ θέσιν)** : ἡ καταρατικὴ πρότασις (θέσις) ἀντιτίθεται πρὸς τὴν προηγούμενην ἀρνητικὴν (ἄρσιν), διὰ τὰ ἐξαρθῇ ἡ πολυπραγμοσύνη τοῦ Φιλ. τοῦτο ἐπίσης λέγει μετὰ τινος εἰρωνείας ὑπαινισσόμενος τὴν ῥαθυμίαν τῶν Ἀθηναίων ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἐν ἀναρρώσει διατελοῦντα Φίλ., ὁ ὁποῖος ἐνήργει δραστηρίως. **καὶ Παίονας καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ ὅποιοι : (πολυσύνδετον)**, διὰ νὰ παραστήσῃ τὰς διαφόρους ἐκστρατείας τοῦ Φιλ. εἰς διαφόρους περιοχὰς μὲ καταπληκτικὴν ταχύτητα. **παρалаίπω : (παράλειψις)**, σχῆμα ἀποσιωπήσεως πρὸς μετάβασιν εἰς σπουδαιότερα. **τὰς δέ... παρалаίπω στρατείας (ὑπερβατόν)**.

§ 13. **Ἡθικά. Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών...** Ἀφηγούμενος τὰ κατορθώματα, τὴν δραστηριότητα καὶ φιλοδοξίαν τοῦ Φιλίππου, ἐπιζητεῖ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἐκφρασθεῖσαν γνώμην του, ὅτι οὐδεὶς πλὴν θὰ ἐμποδίσῃ τὸν Φίλιππον, νὰ βαδίσῃ εἰς Ἀττικὴν, νὰ τοὺς ἀφυνήσῃ ἀπὸ τὴν νωθρότητα καὶ ῥαθυμίαν καὶ νὰ τοὺς φιλοτιμήσῃ. Ὁ Φίλιπ-

πος παρουσιάζεται ἐδῶ ὡς ἄπληστος, φιλόδοξος, ἀκαταπόνητος καὶ δραστήριος.

§ 13. **Νόημα.** Ὁ Φίλιππος ἐγίνετο ἰσχυρότατος, ἀφοῦ κατέλαβε ἀλληλοδιαδόχως τὴν Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Πτολείδααν, Μεθώνην, εἰσέβαλε εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ὅπου ἐπέβαλε νέαν τάξιν πραγμάτων καὶ ἐξεστράτευσεν εἰς Θράκην, ὅπου ἐνεθρόνισε βασιλεῖς τῆς προτιμῆσεώς του. Παρὰ τὴν ἀσθενειάν του ἐπιχειρεῖ στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν κατὰ τῆς Ὀλύμπου καὶ σειρὰν ἐκστρατειῶν κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν, Παϊόνων καὶ Ἀρρύβα.

§ 13. **Περίληψις.** Ὁ Φίλιππος κατέστη πανίσχυρος διὰ τῆς καταλήψεως ὀχυρῶν θέσεων καὶ τῆς συνεχοῦς δραστηριότητός του.

§ 14. **Ἐπιγραφή.** Αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Φίλιππος ἐγίνετο πανίσχυρος.

§ 14 - 15

«Τί οὖν
ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν ;»
ἂν τις εἴποι
(λέγω ταῦτα ὑμῖν),
ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ἵνα γνῶτε
καὶ αἰσθησθ' ἀμφοτέρω,
καὶ ὡς ἀλυσιτελές (ἐστί)
τὸ προῖεσθαι ἀεὶ
καθ' ἑκαστόν τι
τῶν πραγμάτων
καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην,

ἣ χρῆται
καὶ συζῇ Φίλιππος,

ὅφ' ἥς οὐκ ἔστιν,

ὅπως ἡσυχίαν σχήσει
ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις.
Εἰ δ' ὁ μὲν
ἐγνωκὼς ἔσται,
ὡς δεῖ ἀεὶ πράττειν

τι μείζον τῶν ὑπαρχόντων,

ἡμεῖς δὲ (εἰ ἐγνωκότες ἐσόμεθα),

«Πρὸς ποῖον λοιπὸν σκοπὸν
λέγεις εἰς ἡμᾶς αὐτὰ τώρα ;»
δύναται τις νὰ εἴπῃ
(λέγω αὐτὰ εἰς σᾶς),
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
διὰ νὰ μάθῃτε
καὶ ἀντιληφθῇτε καὶ τὰ δύο,
δηλ. καὶ πόσον εἶναι ἐπιζήμιον
τὸ νὰ παραμελῶμεν πάντοτε
τὴν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τῆς ἄλλης
ἐκ τῶν παρουσιαζομένων εὐκαιριῶν
καὶ τὴν διαρκὴ εἰς πολλὰ ἐνασχό-
λησιν.

τὴν ὁποίαν ἔχει
καὶ μὲ τὴν ὁποίαν ζῇ μαζὶ ὁ Φί-
λιππος.

ἔνεκα τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνα-
τόν,

νὰ ἡσυχάσῃ
ἀνεσθαι τις εἰς ὅσα ἔχει κατορθώσει.

Ἐάν ὅμως ἕκείνος μὲν

θὰ ἔχῃ σχηματίσει τὴν γνώμην,
ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσπαθῇ
νὰ κατορθώσῃ

κάτι τι μεγαλύτερον ἀπὸ τὰ κατορ-
θώμενα.

ἡμεῖς δὲ (ἐάν θὰ ἔχωμεν σχηματί-
σει τὴν γνώμην),

ὥς οὐδενὸς τῶν πραγμάτων
ἀντιληπτέον (ἐστὶν) ἐρρωμένως,
σκοπεῖσθ'
εἰς τί ποτ' ἐλπίς (ἐστι)

ταῦτα τελευτήσαι.

Πρὸς θεῶν,
τίς ὑμῶν ἐστὶν οὕτως εὐήθης,
δοσις ἀγνοεῖ
τὸν (ἐκεῖ) πόλεμον ἐκείθεν
δεῦρο ἤξοντα,
ἂν ἀμελήσωμεν ;
'Αλλὰ μὴν,
εἰ τοῦτο γενήσεται,
δέδοικα,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον,
ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι

ῥαδίως
ἐπὶ μεγάλοις τόκοις
εὐπορήσαντες μικρὸν χρόνον,
ὑστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέ-
στησαν,
οὕτω καὶ ἡμεῖς
(μὴ) φανῶμεν ἐρραθυμηκότες

ἐπὶ πολλῷ (τόκῳ)
καὶ ζητοῦντες (ποιεῖν)
ἅπαντα πρὸς ἡδονήν,
(μὴ) ἔλθωμεν εἰς ἀνάγκην
ὑστερον ποιεῖν
πολλὰ καὶ χαλεπὰ,
ὧν οὐκ ἠβουλόμεθα
(πρὶν ποιεῖν)
καὶ (μὴ) κινδυνεύσωμεν
περὶ τῶν (δόντων)
ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ (ἡμῶν).

ὅτι οὐδεμιᾶς ὑποθέσεως (τῆς πό-
λεως),

δὲν πρέπει νὰ ἐπιληφθῶμεν μετὰ
δραστηριότητος,

σκεφθῆτε
εἰς ποῖον σημεῖον (ποῦ) τέλος πάν-
των ὑπάρχει ἐλπίς
αὐτὰ νὰ καταλήξουν.

Δι' ὄνομα τῶν θεῶν,
ποῖος ἀπὸ σᾶς εἶναι τόσον ἀνόητος,
ὥστε νὰ ἀγνοῇ
ὅτι ὁ (ἐκεῖ) πόλεμος ἀπὸ ἐκεῖ
θὰ ἔλθῃ ἐδῶ

ἂν ἀδιαφορήσωμεν ;

'Αλλ' ὅμως,

ἐὰν θὰ γίνη αὐτό,

φοβοῦμαι,

ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

μήπως κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον,

ὅπως ἀκριβῶς ἐκείνοι, οἱ ὅποιοι
δανείζονται

ἀπερισκέπτως

μὲ μεγάλους τόκους,

ἀφοῦ εὐημερήσουν ὀλίγον χρόνον,

ἐπειτα καὶ τὴν πατρικὴν τῶν πε-
ριουσίαν συνήθως χάνουν,

οὕτω καὶ ἡμεῖς

(μήπως) φανῶμεν ὅτι ἔχομεν ζήσει
ἐν ὀκνηρίᾳ (ὅτι ὑπῆρξαμεν νο-
θροὶ)

μὲ μεγάλην θυσίαν

καὶ ἐπειδὴ ζητοῦμεν νὰ πράττωμεν

ὅλα γενικῶς πρὸς εὐχαρίστησίν μας,

(μήπως) εὐρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην

ὑστερον νὰ κάμωμεν

πολλὰ καὶ δυσάρεστα,

ἐξ αὐτῶν, τὰ ὅποια δὲν ἠθέλομεν

(πρότερον νὰ πράττωμεν)

καὶ (μήπως) διακινδυνεύσωμεν

διὰ τὰ (ὑπάρχοντα)

εἰς αὐτὴν τὴν χώραν (μας).

§ 14 - 15 Γραμματικά καὶ Σημασιολογικά. τί=ἔρωτ. ἀντ. τίς=ἀορ. ἀντων. εἴποι=εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω ἢ ἐρῶ, ἔλεξα καὶ εἶπα καὶ εἶπον, εἴρηκα, εἰρήκειν. **ταῦτα**=δεικτ. ἀντ. οὗτος. αὕτη, τοῦτο, **ἡμῖν**=προσ. ἀντ. α' προσ. **γνώτε**=β' πληθ, ὑποτ. ἀορ. β'

τοῦ γινώσκω, ἐγίνωσκον, γνώσομαι, ἔγνων, ἔγνωκα, ἐγνώκειν.
αἰσθῆσθε=β' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ αἰσθάνομαι (=ἐννοῶ), ἡσθάνομαι, αἰσθήσομαι, ἡσθάνομαι, ἡσθήσομαι, ἡσθήσομαι. **ἀμφοτέρω, αἱ, α**=
 ἀόρ. ἐπιμερ. ἀντων.=καὶ οἱ δύο. **προὔτεσθαι**=ἀπαρ. ἐν τοῦ προὔτεσθαι
 (=ἀφῆναι νὰ μοῦ διαφεύγῃ), προὔτεσθαι, προὔτεσθαι, προὔτεσθαι, προὔ-
 τειναι, προὔτεσθαι. **ὥς**=ἐπὶρ. ἀναφ.=πόσον. **ἀλυσίτελης, ἐς**=ἐπὶθ. τριγε-
 νὲς καὶ δικατ. γ' κλίσι.=ἐπιζήμιος, ἀνωφελής. **φιλοπραγμοσύνη**=
 ἀκατάπαυστος ἐνασχόλησις εἰς πολλὰ. **ἦ**=δοτ. ἐν. θηλ. τῆς ἀναφ. ἀντ.
 ὅς, ἦ, ὅ. **χρηταί**=γ' ἐν. ἐν ὅρ. τοῦ χρήσθαι - ὤμαι, ἐχρώμενη, χρήσο-
 μαι, ἐχρησάμενη, κέχρημαι, ἐκεχρήμην. **συζῆ**=β' ἐν. ὅρ. τοῦ συζῆ-ω-
 ῶ, συνέζων, συμβιώσομαι, συνεβίων, συμβεβίωκα, συνεβεβίωκειν. **ὅφ'**
ἦς=ἐνεκα τῆς ὁποίας. **οὐκ ἔστιν**=δὲν εἶναι δυνατόν. **ἀγαπήσας**=
 μετοχ. ἀορ. τοῦ ἀγαπᾶ - ω - ὦ **τινι**=ἀρκοῦμαι εἰς τι. **οὐκ ἔστιν**
ὅπως ἀγαπήσας... σχέσει=οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσει...καὶ σχέ-
 σαι. **τοῖς πεπραγμένοις**=μετοχ. παρκ. τοῦ πράττομαι, ἐπραττόμενη,
 πράττομαι, πεπραχέσθαι, ἐπραχάμενη, ἐπράχθην, πέπραχμαι ἐπεπράχ-
 μην. **σχήσει**=γ' ἐν μέλ. ὅρ. τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω καὶ σχήσω, ἔσχον,
 ἔσχηκα, ἐσχέκειν. **ἡσυχίαν ἔχω**=ἡσυχάζω (ἐπὶ τῶν μὴ φιλησύνων),
 ἐνῶ **ἡσυχίαν ἄγω**=ἡσυχάζω (ἐπὶ τῶν ἐκ φύσεως φιλησύνων). **μείζων**
 =ἐπὶθ. οὐδ. γέν. συγκρ. βαθμοῦ τοῦ μέγας - μείζων - μέγιστος. **ἐγνω-
 κώς ἔσται**=γ' ἐν τετελ. μέλ. ὅρ. **τοῦ γινώσκω ὥς**=σχηματίζω τὴν
 γνώμην ὅτι. **ἀντιληπτέον**=οὐδ. τοῦ ῥήμ. ἐπὶθ. ἀντιληπτέος, α. οὐ ἐκ
 τοῦ ἀντιλαμβάνομαι (**τινος**)=ἐπιλαμβάνομαι (**τινος**)=δραστηρίως.
 Τὰ εἰς - τινος ῥήμ. ἐπὶθ. ἰσοδυναμοῦν με δεῖ καὶ ἀπαρ. τοῦ ἀντιστοίχου
 ῥήμ. **ἀντιληπτέον ἐστὶ (ἡμῖν)**=**δεῖ ἡμᾶς ἀντιλαβεσθαι**. **ἐρρωμέ-
 νως**=ἐπὶρ. τροπ. ἐκ τῆς μετχ. τοῦ παρκ. ῥώννυμι)=ἐνεργῶς, μετὰ
 δραστηριότητος. **σκοπεῖσθε**=β' πληθ. προστκ. ἐν. τοῦ σκοποῦμαι (=
 σκέπτομαι), ἐσκοπούμενη, σκέψομαι, ἐσκεψάμενη, ἐσκεμμαι, ἐσκέμην.
τελευτήσαι=ἀπαρ. ἀορ. τοῦ τελευτάω-ω=καταλήγω. **πρὸς θεῶν**=ἡ
 πρὸς με γέν. δηλοῦ ὁρκον=δι' ὄνομα τῶν θεῶν. **ὁ, ἡ, εὐθήτης, τὸ εὐθ-
 θες**=ἐπὶθ. τριγ. καὶ δικατ. γ' κλ.=ὁ ἔχων καλὸν ἦθος, ἀνότητος, μω-
 ρός. **ὅστις, ἥτις, ὅ, τι**=ἀναφ. ἀντωνυμ. **ἀγνωεῖ**=γ' ἐν. ἐν. ὅρ. τοῦ
 ἀγνώσκω-ω, ἠγνόουν, ἀγνώσκω, ἠγνόησα, ἠγνόηκα, ἠγνόηκειν. **ἐκεῖθεν**=
 ἐπὶρ. τοπ.=ἀπὸ ἐκεῖ. **δεῦρο**=ἐπὶρ. τοπ. = ἐδῶ. **ἦξοντα**=μετχ. μέλ.
 τοῦ ἦκω (ἐν. με σημ. παρκ.=ἔχω ἔλθει). **τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο**
ἦξοντα=τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν δεῦρο ἦξοντα. **ἀμελήσωμεν**=α'
 πληθ. ἀορ. ὑποτ. τοῦ ἀμελέω-ω (τινός=ἀδιαφορῶ διὰ τινος). **γενήσε-
 ται**=γ' ἐν. μέλ. ὅρ. τοῦ γίγνομαι. **δέδοικα ἢ δέδια**=(φοβοῦμαι) παρκ.
 με σημασίαν ἐνεστ., ἐδεδοίκεν ἢ ἐδεδίειν ὑπερσ. με σημ. παρατ. τοῦ
 ἀχρήστου ῥήμ. δαίδω, μέλ. δαίσομαι, ἀόρ. ἔδωκα. **μὴ**=ἐνδοιαστ. **μό-
 ριον**=μήπως. **οἱ δανειζόμενοι**=μετχ. ἐν. τοῦ δανείζομαι, ἐδανειζόμενη,
 δανείσομαι, ἐδανείσθην, ἐδανείσθην, δεδάνεισμαι, ἐδεδανείσθην. **ῥα-
 δίως**: ἐπὶρ. τροπ. = εὐκόλως, ἀπερισκέπτως, παραθ. ἐπὶρ. = ῥαδίως,
 ῥᾶν, ῥᾶστα. **μικρὸν χρόνον**=ἐπ' ὀλίγον. **εὐπορήσαντες**=μετχ. ἀορ.
 τοῦ εὐπορέω-ω, ἠεπόρουν, εὐπορήσω, ἠεπόρησα, ἠεπόρηκα, ἠεπόρη-
 κειν (=ῥω ἐν εὐτυχίᾳ). **ὑστερον**=ἐπὶρ. χρόν. **τὰ ἀρχαῖα**=τὰ πατρικά

κτήματα. **ἀπέσιτησαν**=γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ ἀφίσταμαι (τινος=ἀπομακρύνομαι τινος, χάνω τι), ἀφιστάμην, ἀποστήσομαι, ἀπέστην (β), ἀφέστηκα, ἀφειστήκειν. **ἐπὶ πολλῶ** (=τόκῳ) = με μεγάλην μας θυσίαν. **φανῶμεν**=α' πληθ. ὑποτ. παθ. ἀορ. β' τοῦ φαίνομαι, ἐφαινόμην, φανοῦμαι, φανήσομαι (β'), ἐφηνάμην, ἐφάνην (β'), ἐφέασμαι, ἐπεφάσμην καὶ β' πέφνηνα, ἐπεφνήειν. **ἐρραθυμηκότες** = μετχ. παρκ. τοῦ ῥαθυμέ-ω-ῶ (=ζῶ με ῥαθυμίαν), ἐρραθύμουν, ῥαθυμήσω, ἐρραθύμῃσα, ἐρραθυμήκα, ἐρραθυμήκειν. **ζητοῦντες**=μετχ. ἐν. τοῦ ζητέ-ω-ῶ. **χαλεπός, ἡ, ὃν** = δυσάρεστος. **ὧν** = γεν. πληθ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς, ἡ, ὁ. **ἡβουλόμεθα**=α' πληθ. παρτ. τοῦ βούλομαι, ἐ(ἡ)βουλόμην, βουλήσομαι, ἐ(ἡ)βουλήθην, βεβούλημαι, ἐβεβούλημην. **ἐλθῶμεν**=α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ἔρχομαι, ἔξιν καὶ ἔξα, εἶμι, ἔλθον, ἐλήλυθα, ἐληλύθειν. **μὴ ἐλθῶμεν εἰς ἀνάγκην=μὴ ἀναγκασθῶμεν. ποιεῖν** = ἀπαρ. ἐν. τοῦ ποιεῖ-ω-ῶ. **κινδυνεύσωμεν**=α' πληθ. ὑποτ. ἀορ. τοῦ κινδυνεύω=διακινδυνύω. **τὰ ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ**=τὰ ὑπάρχοντα (τὰ κτήματα) ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

§ 14 - 15. Ἑτυμολογικά: γνῶτε, γινώσκω, παραγ. γνῶμη, γνῶσις, γνωστός. αἰσθηθε, αἰσθάνομαι, παραγ. αἰσθησις, αἰσθημα, αἰσθητός. ἀμφότερα = συγκρ. τοῦ ἄμφω. ἕκαστον, ἕκαστος ἀπὸ τὸ ἐκάς + στός τοῦ ἴστημι. πραγμάτων, πρᾶγμα = ἀπὸ τὸ πράττω. ἀλυσιτελής = ἀπὸ τὸ α στερ. + λυσιτελής καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ λύω + τέλος. φιλοπραγμοσύνην = ἀπὸ τὸ φιλοπράγμων καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ φίλος + πρᾶγμα. ἀγαπήσας, ἀγαπῶ = ἀπὸ τὸ ἄγαν + ἀφάω (=ψαύω). ἡσυχίαν = ἀπὸ τὸ ἡσυχος. ἐρρωμένως = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὴν μετοχὴν τοῦ παρακ. ἐρρωμένος τοῦ ῥώννυμαι. τελευτῆσαι, τελευτῶ = ἀπὸ τὸ τελευτῇ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ τέλος. εὐήθης = ἀπὸ τὸ εὖ + ἥθος. ἀγνοεῖ, ἀγνοῶ = ἀπὸ τὸ α στερ. + γινώσκω. ἐκεῖθεν = ἀπὸ τὸ ἐκεῖ + θεν. ἀμελήσωμεν, ἀμελῶ = ἀπὸ τὸ ἀμελής καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ α στερ. + μέλει. τρόπον = ἀπὸ τὸ τρέπω. δανειζόμενος, δανείζομαι, δανείζω = ἀπὸ τὸ δάνος. ραδίως = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ράδιος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ρίζαν ρᾱ. τόκοις, τόκος = ἀπὸ τὸ τίκτω. εὐπερήσαντες εὐπορῶ = ἀπὸ τὸ εὐκερες καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ εὖ + πόρος. ἀρχαίων, ἀρχαῖος = ἀπὸ τὸ ἀρχή. ἐρραθυμηκότες, ραθυμῶ = ἀπὸ τὸ ράθυμος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ράδιος, ρᾱν + θυμός. ἡδονήν = ἀπὸ τὸ ἡδομαι. ζητοῦντες, ζητῶ παραγ. = ζήτησις ζήτημα. ἀνάγκην, ἀνάγκη, παραγ. ἀναγκάζω. κινδυνεύσωμεν, κινδυνεύω=ἀπὸ τὸ κίνδυνος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ κινῶ.

§ 14 - 15. Ἀντικαταστάσεις. εἶποι, ὀρίζ. = εἶπε, εἶπερ, εἶποι, εἰπέω, κάθ. = λέγει, λέξοι ἢ ἐροῖ, εἶποι, εἰρήκοι ἢ εἰρηκῶς εἶη. **γνώτε, ὀρίζ.** = ἐγνώτε, γνῶτε, γνοῖτε, γνῶτε, κάθ. = γιγνώσκητε, γνῶτε, ἐγνώκητε ἢ ἐγνώκοτες ἦτε. **αἰσθησθε, ὀρ.** = ἤσθεσθε, αἰσθησθε, αἰσθοίσθε, αἰσθεσθε. κάθ. αἰσθάνησθε, αἰσθησθε, ἡσθημένοι ἦτε. **προῖσθαι, κάθ.** = ποτεσθαι, προήσεσθαι, προέσθαι, προεῖσθαι. **χρῆται, ὀρίζ.** = χρῆται, χρῆται, χρῶτο, χρήσθω, κάθ. = χρῆται, ἐχρῆτο, χρήσεται, ἐχρήσατο, κέχρηται, ἐκέχρητο. **συζῆ, ὀρίζ.** = συζῆ, συζῆ, συζῶ, συζήτω, κάθ. = συζῆ, συνέζη, συμβιώσεται, συνεβίω, συμβεβίωκε, συνεβεβιώκει. **πραγμένοις, κάθ.** = πραττομένοις, πραξομένοις, πραχθησομένοις, πραξομένοις, πραχθεῖσι, πεπραγμένοις. **σχήσει, κάθ.** = ἔχει, εἶχε, ἔξει καὶ σχήσει, ἔσχε, ἔσχηκε, ἐσχέκει. **ἐγνώκως ἔσται, κάθ.** = γιγνώσκει, ἐγίγνωσκε, γνῶσεται, ἐγνώ, ἐγνώκε, ἐγνώκει, ἐγνώκως ἔσται. **σκοπεῖσθε, ὀρίζ.** = σκοπεῖσθε, σκοπῆσθε, σκοποῖσθε, σκοπεῖσθε, κάθ. = σκοπεῖσθε, σκέψασθε, ἔσκεψθε. **ἀπέστησαν, ὀρίζ.** = ἀπέστησαν, ἀποστῶσι, ἀποσταῖεν, ἀποστήτωσαν, κάθ. = ἀφίστανται, ἀφίσταντο, ἀποστήσομαι, ἀπέστησαν, ἀφεστᾶσι, ἀφέστασαν. **φανῶμεν, ὀρίζ.** = ἐφάνημεν, φανῶμεν, φανεῖμεν, κάθ. = φαινώμεθα, φανῶμεν, πεφασμένοι ἢ πεφηνότες ὦμεν. **ἔλθωμεν, ὀρίζ.** = ἤλθομεν, ἔλθωμεν, ἔλθοιμεν, κάθ. = ἔωμεν, ἔλθωμεν, ἐληκοῦότες ὦμεν.

§ 14 - 15. Ἀναγνώρισις προτάσεων. «Τι οὖν ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν»; (κυρία, εὐθεῖα ἐρώτ.). **ἂν τις εἶποι** (κυρία παρενθ.). **Λέγω ταῦτα ὑμῖν** (κυρία ἐννοούμενη). **ἵνα γνῶτε καὶ αἰσθησθε ἀμφοτέρω** (δύο δευτ. τελ. ἐξαρτῶμεναι ἀπὸ τὸ λέγω). **καὶ τὸ προῖσθαι... ὡς ἀλυσιτελὲς καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην** (πλwg. ἐρώτ.), **ἣ χρῆται καὶ συζῆ Φιλ.** (δύο δευτ. ἀναφ.), **ὅφ' ἥς οὐκ ἔστιν** (δευτ. ἀναφ.), **ὅπως ἀγαπήσας... σχήσει** (δευτ. πλwg. ἐρώτ.). **Εἰ δ' ὁ μὲν ἐγνώκως ἔσται** (δευτ. ὑποθ.). **ἡμεῖς δὲ (ἐγνώκοτες ἐσόμεθα)** (δευτ. ὑποθ.), **ὡς οὐδενός... τῶν πραγμάτων** (δευτ. εἰδ.), σκοπεῖσθε, (κυρία). Ἐδῶ ἔχομεν δύο ὑποθ. προτάσεις, τῶν ὁποίων ἀπόδοσις εἶναι ἡ «σκοπεῖσθε», ὑποθετικὸς λόγος α' εἶδους δηλῶν τὸ πραγματικὸν καὶ βέβαιον. **εἰς τί... τελευτήσαι** (δευτερεύουσα. πλwg. ἐρώτησις). **πρὸς θεῶν, τίς οὕτως... ὑμῶν** (κυρία εὐθεῖα ἐρωτησις), **ὅστις ἀγνοεῖ... ἥξοντα** (δευτ. ἀναφ. συμπερ.), **ἂν ἀμελήσωμεν** (δευτερεύουσα ὑποθ.), ἀπόδ. = ἥξοντα = ὅτι ἥξει, ὑποθ. λόγος δ' εἶδους σημαίνων τὸ προσδοκώμενον. **Εἰ τοῦτο γενήσεται** (δευτ. ὑποθ.) **δέδοικα** (κυρία), ἀπόδ. τοῦ ὑποθ. λόγου α' εἶδους σημαίνοντος τὸ πραγματικόν. **μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον οὕτω καὶ ἡμεῖς... ἐρραθυμηκότες, καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες (μὴ) ἔλθωμεν εἰς ἀνάγκην ποιεῖν πολλὰ καὶ χαλεπὰ—καὶ (μὴ) κινδυνεύσωμεν** (τρεῖς δευτ. ἐνδοκαστ. προτ. ἐξαρτῶμεναι ἀπὸ τὸ φόβου σημαίν. β. δέδοικα). **ὥσπερ οἱ δανεῖζόμενοι... ἀπέστησαν** (δευτ. ἀναφ.), **ὧν οὐκ ἠβουλόμεθα** (δευτ. ἀναφ.).

§ 14 - 15. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. τί=αἰτ. προσδ. τοῦ σκοποῦ., λέγεις=ρῆμα, (σύ)=ὑποκ., ταῦτα καὶ ὑμῖν=ἀντικ. τοῦ λέγεις, νῦν=

ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. εἶποι **ἀν**=ῤῥημα, **τις**=ὑποκ. τούτου. **ἵνα γνῶτε**
καὶ αἰσθηθε=δυντ. τελ. ἐξαρτώμενοι ἐκ τοῦ νουμένου : λέγω ταῦ-
τα ἡμῖν. ὑποκ. τῶν ῤῥμα.=(**ὅτι**), ἀντικ. τούτων=**ἀμφοτέρω, τὸ**
προεσθαι καὶ τὴν φιλυπραγμοσύνην=ἐπεξηγήσεις εἰς τὸ ἀμφοτέρα.
(**ἐστί**)=ῤῥημα, **τὸ προεσθαι**=ὑποκ., **ἀλυσιτελές**=κατηγ., ὑποκ. τοῦ
ἀπαρ. προεσθαι ἢ ἐννουμένη κίτ. **ἡμᾶς. τι**=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. **τῶν**
πραγμάτων=γεν. διακρι. εἰς τὸ τί, **καθ' ἕκαστον**=ἐμπρ. διορ. διανο-
μῆς, **δεῖ**=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. **ἡ** (=φιλοπραγμοσύνη)=ἀντικ. τῶν ρ.
χρῆται καὶ συζῆ, τῶν ὁποίων ὑποκ=**Φίλιππος. ὅφ'** **ἡς**=ἐμπρόδ' διορ.
τῆς αἰτίας. **οὐκ ἔστιν**=ῤῥημα, ὑποκ. τούτου ἢ πλαγ. ἐρώτ. **ὅπως...**
σχήσει. ἀγαπήσας=μετοχ. τροπ. **Φίλιππος** ὑποκ., **τοῖς πεπραγμέ-**
νοῖς (μετοχ. ἐπιθ.)=ἀντικ., **ἡσυχίαν**=ἀντικ. τοῦ ρ. σχήσει. **δεῖ**=ῤῥ-
μα, **πράττειν**=ὑποκ. τοῦ ἀπρος., (**τὸν μὲν**)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., **τι**=
ἀντικ., **μεῖζον**=ἐπιθ. διορ. τοῦ τι, **τῶν ὑπαρχόντων** (=μετοχ. ἐπιθ.)
=β' ὅρος τῆς συγκρ. **ἐγνωκώς ἔσται**=ῤῥημα, **ὁ μὲν**=ὑποκ., **ὥς δεῖ...**
πράττειν=ὀλόκληρος ἢ εἰδ. πρότ. ἀντικ. τοῦ ἐγνωκώς ἔσται. **ἡμεῖς**=
ὑποκ. τοῦ νουμένου ῤῥμα., **ἀντιληπτιέον ἔστι**=ῤῥημα (=δεῖ ἀντιλαβέσ-
θαι), **οὐδενός**=ἀντικ. **τῶν πραγμάτων**=γεν. διακρι. τοῦ οὐδενός, **σκο-**
πεῖσθε=ῤῥημα, (**ὅτι**)=ὑποκ. ἢ πλαγία ἐρώτ. **εἰς τι ποι' ἐλπίς**
ταῦτα τελευτήσαι, εἶναι ἀντικ. τοῦ σκοπεῖσθε. **ἐλπίς** (**ἐστί**)=ἀπρος.
ἐκφρασις, **τελευτήσαι**=ὑποκ. ταύτης, **ταῦτα**=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., **εἰς τι**
=ἐμπρόδ' διορ. δηλῶν διεύθυνσιν, **ποτέ**=ἐρώτ. μόριον. **πρὸς θεῶν**=
ἐμπρόδ' διορ. δηλῶν τὸ ἐνώπιόν τινος, ἐδῶ ὅρκον. **ἐστί**=ῤῥημα, **τις**=
ὑποκ., **ὅμων**=γεν. διακρι. εἰς τὸ τίς, **εὐθήτης**=κατηγ., **οὕτω**=ἐπιρ.
διορ. τοῦ ποσοῦ. **ὅστις** ἢ ἀνκρ. ἀντωνυμία εἰσάγει ἀναφ. συμπερασμ.
πρότ. **ἀγνοεῖ**=ῤῥημα. **ὅστις**=ὑποκ., **ἥξοντα**=μετχ. κατηγορ. ἐξαρτω-
μένη ἐκ τοῦ γνωστικοῦ ἀγνοεῖ. **τὸν πόλεμον**=ὑποκ. τῆς μετχ. **ἐκεί-**
θεν=ἐπιρ. διορ. τῆς ἀπὸ τόπου κινήσεως. **δεῦρο**=ἐπιρ. διορ. τῆς ἐν
τόπῳ στάσεως. **ἀν ἀμελήσωμεν**=ῤῥημα (**ἡμεῖς**)=ὑποκ. **Ἀλλὰ μὴν**=
ἀντιθ. σύνδ., διὰ τοῦ ὁποίου γίνεται μετάβασις εἰς κάτι νέον. **εἰ γενή-**
σεται=ῤῥημα. **τοῦτο** ὑποκ. **δέδοικα**=ῤῥημα, (**ἐγὼ**)=ὑποκ. Ἐκ τοῦ δέ-
δοικα, τὸ ὁποῖον εἶναι ῤῥημα τῶν σημαντικόν, ἐξαρτῶνται αἱ τρεῖς
ἐνδοιαστικαὶ προτ. α) **μὴ φανῶμεν ἐρραυθυμηκότες**, β) **μὴ ἔλθωμεν**
εἰς ἀνάγκην ποιεῖν, γ) **μὴ κινδυνεύσωμεν. τὸν τρόπον**=προσδ. τοῦ
τρόπου. **τὸν αὐτὸν**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸν τρόπον. **ἀπέστησαν**=ῤῥημα. **οἱ**
δανειζόμενοι (ἐπιθ. μετχ.)=ὑποκ. **τῶν ἀρχαίων**=ἀντικ. τοῦ ἀπέστη-
σαν. **ῥαδίως**=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου. **ἐπὶ τόκοις**=ἐμπρόδ' διορ. τῆς
συμφωνίας. **μεγάλοις**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸν τόκοις. **χρόνον**=προσδ. τοῦ
τοῦ χρόνου. **μικρόν**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸν χρόνον. **εὐπορήσαντες**=μετχ.
χρον., **οἱ δανειζόμενοι**=ὑποκ. ταύτης. **ὕστερον**=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρό-
νου. **οὕτω**=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου. **φανῶμεν**=ῤῥημα. **ἡμεῖς**=ὑποκ.,
ἐρραυθυμηκότες=μετχ. κατηγορ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ φανῶμεν (δεῖ-
ξεως σημαντικοῦ). **ἐπὶ πολλῶ** (τόκῳ)=ἐμπρόδ' διορ. τῆς συμφωνίας.
ζητοῦντες=μετχ. αἰτίολ. (**ἡμεῖς**)=ὑποκ. **ἅπαντα**=ἀντικ. τῆς μετχ.

πρὸς ἡδονὴν = ἐμπρόθ. διορ. τοῦ σκοποῦ. *εἰς ἀνάγκην ἔλθωμεν* = περίφρασις ῥήμ. (*ἡμεῖς*) = ὑποκ. *ποιεῖν* = ἀντικ. (*ἡμεῖς*) = ὑποκ. τοῦ ποιεῖν (ταυτοπροσωπία). *πολλὰ καὶ χαλεπὰ* — ἀντικ. τοῦ ποιεῖν. *ὧν* — (ἔλξης) ἀντί: *τούτων, δ οὐκ ἠβουλόμεθα. τούτων* = γεν. διαίρ. εἰς τὸ πολλὰ καὶ χαλεπὰ. *ἠβουλόμεθα* = ῥήμα. (*ἡμεῖς*) = ὑποκ. *δ* = ἀντικ. *κινδυνεύσωμεν* = ῥήμα. (*ἡμεῖς*) = ὑποκ. *περὶ τῶν (δυνῶν)* = ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἀναφορᾶς. *ἐν τῇ χώρᾳ* = ἐμπρόθ. διορ. τοῦ τόπου. *αὐτῇ* = κατηγ. διορ. εἰς τὸ χώρα.

§ 14 - 15. **Πραγματικά.** *καθ' ἑκαστον... τι τῶν πραγμάτων;* ἐννοεῖ τὰς περιστάσεις, αἱ ὅσαι παρουσιάσθησαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, διὰ νὰ καταπολεμήσουν ἐπιτυχῶς τὸν Φίλιππον, ὡς ὅτε ἐπολιορκεῖτο ἡ Ἀμφίπολις, ἡ Πύδνα κλπ. (§ 9). *τοῖς πεπραγμένοις:* ἐννοεῖ τὰς πολιτικὰς καὶ πολεμικὰς ἐπιτυχίας τοῦ Φιλίππου. *εἰς τί ποι' ἐλπίς ταῦτας τελευτῆσαι:* ὁ μὲν Φίλ. ἔχει σχηματίσει τὴν γνώμην διαρκῶς νὰ ἐπεκτείνει τὰς κατακτήσεις, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι οὐδεμιᾶς περιστάσεως ἐπιλαμβάνονται, ἐπιδεικνύοντες ἀδράνειαν· πῶς θὰ καταλήξῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα: Ἀποτελεῖ δηλ. τοῦτο σοβαρὸν κίνδυνον διὰ τοὺς Ἀθηναίους. *πρὸς θεῶν:* ὁ ρήτωρ γεμᾶτος ὀργὴν καὶ ἀγανάκτησιν ἐξορκίζει τοὺς Ἀθηναίους νὰ δηλώσουν ὅτι δὲν θὰ ἀδιαφορήσουν καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψουν νὰ μεταφερθῇ ὁ πόλεμος εἰς τὴν Ἀττικὴν. *τὸν ἐκεῖθεν:* ἀπὸ τὴν Ὀλυμπον. *δεῦρο:* εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ἄν ὅμως ἀμελήσουν οἱ Ἀθηναῖοι, πρέπει νὰ εἶναι πολὺ μωροί, διὰ νὰ μὴ ἀντιληφθῶν, ὅτι ὁ πόλεμος θὰ ἔλθῃ ἐδῶ. *Εἰ τοῦτο γεννήσεται:* ἐάν δηλ. ὁ πόλεμος ἔλθῃ ἐδῶ. *ἐπὶ μεγάλοις τόκοις:* ὁ μέγιστος τόκος συνήθως ἔφθανε τὸ 36%. *τῶν ἀρχαίων* τῶν πατρικῶν κτημάτων, ἤτοι οἴκων, ἀγρῶν, ἐπίπλων, σκευῶν, τὰ ὅποια ἐδίδοντο εἰς τοὺς δανειστάς ὡς ὑποθήκη. *ἐπὶ πολλῶν ἐρραθυμικότες:* ἂν ὁ πόλεμος ἐξ αἰτίας τῆς ἀμελείας μας ἔλθῃ ἐδῶ, τότε ὅλοι θὰ κατανοήσωμεν ὅτι ἡγασάμεν πολὺ ἀκριβὰ τὴν ἀδράνειάν μας, ὅχι μόνον μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ κτήσεών μας, ἀλλὰ διακινδυνεύοντες τὰ ὑπάρχοντά μας ἐν τῇ Ἀττικῇ. *πολλὰ καὶ χαλεπὰ:* δηλ. νὰ εἰσφέρωμεν χρήματα διὰ τὴν ἄμυναν τῆς χώρας, νὰ ἐκστρατεύσωμεν αὐτοπροσώπως καὶ νὰ ὑποστῶμεν ἄλλους κινδύνους καὶ ἄλλας ἀπώλειας. *ὕστερον:* ὅταν ὁ πόλεμος ἔλθῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν.

§ 14 - 15. **Αἰσθητικά.** *Τί οὖν ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν;* (σχῆμα ὑποφορᾶς) παρουσιάζει ἀχροατὴν, ὁ ὁποῖος παραδέχεται ὅτι οὐκ ἔχει ἀλλὰ, ἔχει ὅμως μίαν ἀπορίαν καὶ ὑποβάλλει ἐρώτησιν, εἰς τὴν ὅποιαν ἀπαντᾷ ὁ ρήτωρ εὐθὺς ἀμέσως. Διὰ τοῦ σχήματος τούτου ὁ λόγος καθίσταται ζωηρότερος, εἶναι δὲ σύνηθες εἰς τοὺς δικανικοὺς λόγους. *νῦν:* εἰς τὸ τέλος πρὸς ἔμφασιν. *λέγω ταῦτα ὑμῖν:* (σχῆμα ἐξ ἀναλόγου) *ἵνα γνῶτε καὶ αἰσθησθε:* (σχῆμα ἀνθυποφορᾶς), ὅταν ἀμέσως ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος ρήτωρ ἢ λύει ὑποτιθεμένην ἀπορίαν, διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του καὶ διεγείρῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀχροατῶν. *γνῶτε καὶ αἰ-*

σθησθε : ζεύγος συνωνύμων, ῥημ., ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον ἀνκφέρεται εἰς τὴν γνῶσιν καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὴν αἰσθησιν (πρβλ. § 12 λογίζεται καὶ θεωρεῖ), διὰ τὴν ἐξάρτησιν τὴν ἀνάγκην κατανόησεως τῆς κρισιμότητος τῆς καταστάσεως. **χρηται καὶ συζῇ :** (συνωνυμία), τὸ συζῇ ἐμφαντικώτερον καὶ παραστατικώτερον, διὰ τὴν δειξίαν ὅτι ἡ φιλοπραγμοσύνη εἶναι ἀχώριστος σύντροφος τοῦ Φιλίππου. **Χαρακτ. ριστική ἢ μεταφορική σημασία τοῦ συζῇ. ἡσυχίαν σχήσει :** ἀντὶ ἡσυχάσει (περιράσεις). **ἡμεῖς δὲ (ἐγνωκότες ἐσόμεθα) :** (σχῆμα ἐξ ἀναλόγου). **τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ' ἤξοντα :** (βραχυλογία) ἀντὶ **τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν ἤξοντα δεῦρο. πόλεμον ἤξοντα :** (προσωποποιία), ὁ πόλεμος ὡς πεζοπόρος θὰ ἔλθῃ ἐκ Μακεδονίας εἰς Ἀττικὴν. **εὐθήνης :** (εὐφημισμός). **ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι :** (παραβολή) ὁ ρήτωρ παραβάλλει τοὺς ἀδρανεῖς Ἀθηναίους μὲ ἐκείνους τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι δανεῖζονται ἀπερισκέπτως μὲ μεγάλους τόκους. Ὁ Φίλιππος εἶναι ὁ τοκογλύφος δανειστής, ὁ ὅποιος μὲ τὸ δάνειον τοὺς παρέχει προσωρινὴν εὐπορίαν (πρόσκαιρον εἰρήνην), κερδίζει δὲ μεγάλους τόκους (τὰς κτήσεις τῶν Ἀθηναίων ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ), ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπιστρέψουν τὸ δάνειον εἰς τὸν δανειστήν, κινδυνεύουν νὰ χάσουν τὴν πατρικὴν περιουσίαν (τὴν Ἀττικὴν). **μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον :** (ὑπερβασίς). **χαλεπὰ - πρὸς ἡδονήν :** (ἀντίθεσις). **ὧν οὐκ ἠβουλόμεθα :** (ἔλξις) ἀντὶ τούτων, ἃ οὐκ ἠβουλόμεθα. **περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ :** (παρασιώπησις), δηλ. τῇ Ἀττικῇ.

§ 14 - 15. **Ἡθικά. Εἰ δ' ὁ μὲν ὡς δει τι μεῖζον...** Ὁμιλῶν διὰ τὴν ἀκόρεστον ἀπληστίαν τοῦ Φιλίππου, ἐπιζητεῖ νὰ ἐξεγείρῃ τὸ συναίσθημα τῆς φιλοτιμίας καὶ φιλοπατρίας, ὥστε λαμβάνοντες τὰ κατάλληλα μέτρα νὰ ἀπομακρύνουν τὸν πόλεμον. **πρὸς θεῶν :** μὲ τὴν ἐπικλήσιν αὐτὴν τοὺς προκαλεῖ νὰ συμφωνήσουν μὲ τὴν γνώμην του.

§ 14 - 15. **Γνωμικά.** «Τὸ προτεσθαι καθ' ἑκάστον ἀεί τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελέες». «ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ μεγάλους τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν».

§ 14 - 15. **Νόημα.** Ὁ Φίλιππος εἶναι πολυπράγμων καὶ δὲν ἐφησυχάζει ἀρκούμενος εἰς ὅσα ἔχει ἐπιτελέσει, ἀλλὰ διαρκῶς καὶ ἐπεκτείνεται, ἐνῶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀδρανεῖς καὶ παραμελοῦν τὰς παρουσιαζόμενας εὐκαιρίας. Ἄν ἐξακολουθήσουν τὴν τακτικὴν αὐτὴν πολὺ συντόμως ὁ πόλεμος θὰ μεταφερθῇ εἰς Ἀττικὴν. Τότε ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι θὰ πάθουν ὅ,τι παθαίνουν οἱ δανειζόμενοι μὲ μεγάλους τόκους ἐπὶ ὑποθήκῃ τῆς πατρικῆς περιουσίας, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ εὐημερήσουν ἐπ' ὀλίγον χρόνον, γάνουν ἀργότερον καὶ τὴν ὑποθηκευθεῖσαν πατρικὴν περιουσίαν, ἐπειδὴ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀποδώσουν τὸ δάνειον. Τοὺς συμβουλεύει λοιπὸν νὰ σπεύσούν εἰς βοήθειαν τῆς Ὀλύμπου τῶρα, διὰ νὰ μὴ εὗρεθουν εἰς τὴν ἀνάγκην ἔπειτα καὶ πολὺ περισσότερα νὰ καταβάλουν καὶ νὰ διακινδυνεύουν καὶ τὴν ἰδίαν τὴν πατρίδα των.

§ 14 - 15. **Περίληψις.** Ἡ διαρκὴς πολεμικὴ δραστηριότης τοῦ Φιλ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων ἀποτελεῖ σοβαρὸν κίνδυνον διὰ τὴν Ἀττικὴν.

§ 14 - 15. **Ἐπιγραφὴ.** Ὑπόδειξις ὑπὸ τοῦ ρήτορος τοῦ κινδύνου, τὸν ὅποῖον διατρέχει τὸ ἔδαφος αὐτῆς τῆς πατρίδος.

Π ρ ό θ ε σ ι ς § 16 — 20

§ 16

Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν (τινα)

ἴσως φῆσαι τις ἂν
εἶναι ῥάδιον
καὶ παντός,

τὸ δ' ἀποφαίνεσθαι (τινα)
ὑπὲρ τῶν παρόντων,
ὅ,τι δεῖ πράττειν,
τοῦτ' εἶναι συμβούλου.
Ἐγὼ δ' οὐκ ἄγνοῶ μὲν τοῦτο,
ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὅτι πολλάκις ὑμεῖς
ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε
οὐ τοὺς αἰτίους,

ἀλλὰ τοὺς εἰπόντας ὑστάτους

περὶ τῶν πραγμάτων.
ἂν τι μὴ ἐκβῇ
κατὰ γνώμην
οἶμαι μὴν οὐ δεῖν
ὑποστείλασθαι (ταῦτα),
περὶ ὧν ἡγοῦμαι
συμφέρειν ὑμῖν
σκοποῦντα τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν.

Τὸ μὲν λοιπὸν νὰ κατακρίνῃ (κα-
νεῖς)

ἴσως δύναται τις νὰ εἴπῃ
ὅτι εἶναι εὐκόλουν
καὶ μάλιστα ἴδιον παντὸς ἀνθρώ-
που,

τὸ νὰ ἐκφέρῃ ὅμως κανεῖς γνώμην
διὰ τὰ παρόντα ζητήματα,
τί δηλ. πρέπει νὰ πράττωμεν,
τοῦτο εἶναι ἴδιον συμβούλου.
Ἐγὼ δὲ γνωρίζω μὲν τοῦτο,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὅτι δηλ. πολλάκις σεῖς
ὀργίζεσθε
ὄχι ἐναντίον τῶν αἰτίων (ὑπευθύ-
θων),

ἀλλ' ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὅποιοι
ὠμίλησαν τελευταῖοι,
περὶ τῶν πραγμάτων,
ἂν κάτι δὲν ἀποβῇ
συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην σας.
Ἀλλ' ὅμως νομίζω ὅτι δὲν πρέπει
νὰ ἀποσιωπήσω ἀπὸ φόβον (αὐτά),
τὰ ὅποια νομίζω
ὅτι σὰς συμφέρουν
ἀποβλέπων εἰς τὴν προσωπικὴν μου
ἀσφάλειαν.

§ 16. **Γραμματικὰ-σημαιολογικά.** ἐπιτιμᾶν=ἀπκρ. ἐν. τοῦ ἐπι-
τιμά-ω-ω (=κατακρίνω), ἐπετίμων, ἐπιτιμήσω, ἐπετίμησα, ἐπιτετίμηκα,
ἐπετετιμήκειν. φῆσαι ἢ φήσειε=γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. τοῦ φημί (=λέγω),
ἔφην, φήσω, ἔφρασα. τίς, τί=ἀόρ. ἀντων., ῥάδιον=ἐπίθ. (=εὐκόλουν)
τὰ παραθ. ῥάδιος, ῥάων, ῥάστος. πᾶς, πᾶσα, πᾶν=ἀόρ. ἐπιμ. ἀντων.
τῶν παρόντων=μετοχ. ἐν. τοῦ πάρεμι. δισις, ἥτις, ὅ,τι=ἀναφ.
ἀντων. δεῖ=ρῆμα ἀπρόσ.=πρέπει. ἀποφαίνεσθαι=ἀπκρ. ἐν. τοῦ ἀπο-

φαίνομαι (δτι=ἐκφράζω τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ τί... ὑποδεικνύω τί), ἀπεφαινόμεν, ἀποφانوῦμαι, ἀποφανήσομαι (β), ἀπεφνήαμην, ἀπεφάνην (β'), ἀποπέφασμαι, ἀποπέφνηα (β'). **ἀγνοῶ**=δὲν γνωρίζω (ὁμολόν) **οὐκ ἀγνοῶ**=γνωρίζω. **ὑστάτους**=ὑπερθ. βαθμὸς ἐπιθ. ἄνευ θετικοῦ, συγκρ.=ὑστερος, ὑπερθ.=ὑστατος (=τελευταῖος). **εἰπόντας**=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω, καὶ ἐρῶ, ἔλεξα καὶ εἶπα καὶ εἶπον, εἶρηκα, εἶρήκειν. **ποιεῖσθε**=β' πληθ. ἐν ὁρ. τοῦ ποιεῖ-ομαι-οῦμαι, ἐποιούμην, ποιήσομαι, ἐποιήσάμην, πεποίημαι, ἐπεποιήμην. **ἐν ὁργῇ ποιοῦμαι τινα**=ὀργίζομαι κατὰ τινος. **ἐκβῆ**=γ' ἐν ὑποτ. ἄορ. β' τοῦ ἐκβαίνω, ἐξέβαινον. ἐκβήσομαι, ἐξέβην, ἐκβέβηκα, ἐξεβεβήκειν. **οὐ κατὰ γνώμην ἐκβαίνει τι**=δὲν ἀποβαίνει κατὰ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τινός, κάποια ὑπόθεσις λαμβάνει κακὴν ἔκβασιν. **οἶμαι καὶ οἶομαι** (=νομίζω), ὥόμην καὶ ὥόμην, οἶήσομαι, ὥήθην, νενόμικα. ἐνενομίκειν. **δεῖν**=ἄπαρ. τοῦ ἄπροσ. δεῖ. **σκοποῦντα**=μετχ. ἐν. τοῦ σκοπέ-ω - ὦ (=ἀποβλέπω εἰς κάτι), ἐσκόπουν, σκέψομαι, ἐσκεψάμην, ἐσκεμμαι, ἐσκέμην. **ὑποστείλασθαι**=ἄπαρ. ἄορ. τοῦ ὑποστέλλομαι (περὶ τινος=ἐκ φόβου ἀποσιωπῶ τι), ὑπεστελλόμεν, ὑποσταλήσομαι, ὑπεστελάμην, ὑπεστάλην (β'), ὑπέσταλμαι, ὑπεστάλην. **περὶ ὧν**=περὶ τούτων, ἄ. **συμφέρειν**=ἄπαρ. ἐν. τοῦ συμφέρω, συνέφερον, συνοίσω, συνήνεγκα καὶ συνήνεγκον, συνενήνοχα, συνενηνόχουν. **ἡγοῦμαι** (=νομίζω), ἡγούμην ἡγήσομαι, ἡγήθην, ἡγήσάμην, ἡγήθην, ἡγήμαι, ἡγήμην.

§ 16. Ἑτυμολογικά: ἐπιτιμᾶν, ἐπιτιμῶ=ἀπὸ τὸ ἐπὶ + τιμῶ, τὸ δὲ τιμῶ ἀπὸ τὸ τιμή. ἴσως=παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἴσος. συμβούλου, σύμβουλος=ἀπὸ τὸ σύν + βουλή. ἀγνοῶ = ἀπὸ τὸ α στερητ. + γινώσκω. αἰτίους, αἰτίος = ἀπὸ τὸ αἰτία, αὐτὸ δὲ ἴσως ἀπὸ τὸ αἰτῶ. ὁργῇ, ὁργή=ἀπὸ τὸ ὀρέγω (=ἐπιθυμῶ). γνώμην=ἀπὸ τὸ γινώσκω. ἀσφάλειαν=ἀπὸ τὸ ἀσφαλής καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ α στερητ. + σφαλῆναι = ἄπαρ. ἄορ. β' παθ. τοῦ σφάλλομαι. ὑποστείλασθαι, ὑποστέλλομαι, παράγ. ὑποστολή

§ 16. Ἀντικαταστάσεις. ἀποφαίνεσθαι, κάθ.=ἀποφαίνεσθαι, ἀποφανεῖσθαι, ἀποφανήσεσθαι. ἀποφῆνασθαι, ἀποφῆναι, ἀποπεφάνομαι. **Εἰπόντας**, κάθ.=λέγοντας, λέξοντας ἢ ἐροῦντας, λέξαντας καὶ εἰπόντας εἰρηκότας. **ἐκβῆ**, ὅρι.=ἐξέβην, ἐκβῆ ἐκβαίη. ἐκβήτω, κάθ.=ἐκβαίη, ἐκβῆ, ἐκβεβηκώς ἢ. **σκοποῦντα**, κάθ.=σκοποῦντα, σκεψόμενον, σκεψάμενον, ἐσκεμμένον. **ὑποστείλασθαι**, κάθ.=ὑποστέλλεσθαι, ὑποσταλήσεσθαι, ὑποστείλασθαι ὑποσταλήναι ὑπεστάλθαι. **συμφέρειν**, κάθ.=συμφέρειν, συνοίσειν, συνενέγκαι, συνενήνοχεν, συνενηνοχέην.

§ 16 Ἀναγνώρισις προτάσεων. Τὸ μὲν οὖν...παντὸς εἶναι (κυρία), τὸ δὲ ὑπὲρ τῶν παρόντων ἀποφαίνεσθαι (φήσαι τις ἄν) ταῦτ' εἶναι συμβούλου (κυρία ἐλλειπτική), **δτι δεῖ πράττειν** (πλη-

γία ἔρωτ.). *ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ τοῦτο* (χυρία) *ὅτι πολλάκις ὑμεῖς... ποιεῖσθε* (δευτ. εἰδ.), *ἀν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῇ* (δευτ. ὑποθ.) *ἀν ἐκβῇ* (ὑποθ.) *ἐν ὁργῇ ποιεῖσθε* (ἀποδ.), ὑποθ. λόγος δ' εἰδους β' περιπτώσεως δηλῶν τὸ ἀορίστως ἐπαναλαμβανόμενον. *οὐ μὴν οἶμαι...* *ὑποστείλασθαι* (χυρία), *περὶ ὧν συμφέρειν ἡγοῦμαι* (δευτ. ἀναφ.).

§ 16. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. *φήσαι ἂν* (δυνητ. εὐκτ.)=ῥῆμα, *τις* ὑποκ., *εἶναι*=εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ λεκτικοῦ φῆσαι, *τὸ ἐπιτιμᾶν*=ἔναρ. ἀπαρ. ὑποκ. τοῦ εἶναι, *ῥᾷδιον*=κατηγ. εἰς τὸ ἐπιτιμᾶν, *καὶ*=ἐπιτακτικόν, *παντός*=γεν. κατηγορηματικὴ τῆς ιδιότητος εἰς τὸ ἐπιτιμᾶν. (*φήσαι ἂν*=ἐννοούμενον ῥῆμα) *τις*=ὑποκ.), *εἶναι*=ἀντικ. τοῦ φῆσαι, *τὸ ἀποφαίνεσθαι*=ἔναρ. ἀπαρ. ὑποκ. τοῦ εἶναι, *τοῦτο*=ὑποκ. τοῦ εἶναι, *συμβούλου*=γεν. κατηγορηματικὴ τῆς ιδιότητος εἰς τὸ ἀποφαίνεσθαι. *ὑπὲρ τῶν παρόντων*=ἐμπρόθετος διορισμὸς τῆς ἀναφορᾶς, *ὅ,τι δεῖν πράττειν*=πλαγ. ἔρωτ. πρότ. ἀντικ. τοῦ ἀποφαίνεσθαι, *δεῖ*=ῥῆμα ἀπρόσ., *πράττειν*=ὑποκ. τούτου, (*ἡμᾶς*)=ὑποκ. τοῦ πράττειν, *ὅ,τι*=ἀντικ. τούτου. *ἀγνοῶ*=ῥῆμα, *ἐγὼ*=ὑποκ., *τοῦτο*=ἀντικ., *ὅτι πολλάκις... ποιεῖσθε*=δευτ. εἰδ. πρότ. ἐπεξήγησις τοῦ τοῦτο. *ἐν ὁργῇ ποιεῖσθε*=ῥῆμα, *ὑμεῖς*=ὑποκ. *τοὺς αἰτίους, τοὺς εἰπόντας*=ἀντικ. τοῦ ἐν ὁργῇ ποιεῖσθε, *πολλάκις*=ἐπιρ. διορ. χρόνου, *ὑστάτους*=κατηγ. εἰς τὴν μετοχ. *εἰπόντας*=μετοχ. ἐπιθ. *περὶ τῶν πραγμάτων*=ἐμπρόθ. διορ. συμφωνίας. *ἂν ἐκβῇ*=ῥῆμα *τί*=ὑποκ. *κατὰ γνώμην*=ἐμπρόθ. διορ. συμφωνίας. *ἂν ἐκβῇ* (ὑποθ.) *ἐν ὁργῇ ποιεῖσθε* (ἀποδ.)=ὑποθ. λόγος δ' εἰδους β' περιπτ. δηλῶν τὸ ἀορίστως ἐπαναλαμβανόμενον. *οἶμαι*=ῥῆμα, (*ἐγὼ*)=ὑποκ. *οὐ δεῖν* (ἀπρόσ.)=ἀντικ. ὑποστείλασθαι=τελ. ἀπαρέμφ. ὑποκ. τοῦ ἀπρόσ. δεῖν (ἐμέ)=ὑποκ. τοῦ ὑποστείλασθαι, *σκοποῦντα*=μετχ. τροπ., (ἐμέ)=τὸ ὑποκ. ταύτης. *τὴν ἀσφάλειαν*=ἀντ. τῆς μετχ., *ιδίαν*=ἐπ. διορ. εἰς τὸ ἀσφάλειαν. *ἡγοῦμαι*=ῥῆμα, (*ἐγὼ*)=ὑποκ., *συμφέρειν*=εἰδ. ἀπαρ. ἀντ. τοῦ ἡγοῦμαι, *ὅμιν*=ἀντικ. τοῦ συμφέρειν, *περὶ ὧν* (ἀντὶ περὶ τούτων, ᾧ = ἐλξίς)=ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἀναφορᾶς.

§ 16. Πραγματικά. *Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν* : Ἡ προάγραφος αὕτη ἀποτελεῖ τὸ προοίμιον τῆς προθέσεως § 16-21. *οὖν* : ἐκφράζει τὸ συμπέρασμα ἐκ τῶν ἀνωτέρω. *ὑπὲρ τῶν παρόντων* διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ὀλύμπου. *τοὺς ὑστάτους* : ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι ὁ Δημ. ὁμίλησε τελευταῖος. *τὴν ιδίαν ἀσφάλειαν...* : Σεῖς, οἱ Ἀθηναῖοι, συνηθίζετε νὰ κρίνετε τὸν ῥήτορα ὅχι ἐκ τῆς προαιρέσεώς του, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς συμβουλῆς του καὶ πολλάκις μέφεσθε καὶ τιμωρεῖτε ὅχι τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ῥήτορας, οἱ ὅποιοι τελευταῖοι ὁμίλησαν. Ἐν τούτοις ἐγὼ θὰ σᾶς εἰπῶ τὴν γνώμην μου, χωρὶς νὰ φοβηθῶ διὰ τὴν ιδίαν μου ἀσφάλειαν.

§ 16. Αἰσθητικά. *Φήσαι τις ἂν* : (σγῆμα ὑποφορᾶς), μὲ τὴν ὁποίαν τεχνικώτατα μεταβαίνει εἰς τὴν ἐκθεσιν τῆς γνώμης του (§ 17). *ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ* : (λιτότης), ὅταν μία ἔννοια ἐκφράζεται διὰ τοῦ ἐναντίου καὶ ἀρνητικῶς· θὰ ἡδύνατο νὰ εἴπῃ ἀπλῶς : γινώσκω. *ἐγὼ* : 60

(ἔμφρασις) ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὸ ἄορ. τινὰ καὶ τίς. **τοὺς ὑστάτους...** **εἰπόντας** (ὑπερβατὸν) = τοὺς ὑστάτους εἰπόντας. **ὑποστείλασθαι** : (μεταφορά), τὸ ὑποστέλλεσθαι κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν ναυτῶν, οἱ ὅποιοι ἐν καιρῷ καταιγίδος καταβιβάζουν (= ὑποστέλλονται) τὰ ἱστία. Οὕτω καὶ οἱ ῥήτορες, φοβούμενοι τὴν ὀργὴν ἢ τὴν τιμωρίαν, ἀγορεύουν μὲ ἐπιφύλαξιν ἢ ἀποκρύπτουν ὅτι δύνανται νὰ προκαλέσῃ τὴν ὀργήν. Ὁ Δημ. ἔδειξε πάντοτε τὸ θάρρος τῆς γνώμης του.

§ 16. Ἡθικά. Οὐ τοὺς αἰτίους... ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους εἰπόντας. Μὲ τὴν συμπεριφορὰν τῶν αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι ἠνάγκαζον τοὺς ῥήτορας νὰ εἶναι διστακτικοὶ καὶ νὰ μὴ ὑποδεικνύουν τὸ πραγματικὸν συμφέρον, διὰ νὰ μὴ διακινδυνεύσῃ οἱ ἴδιοι. **χαρακτηρίζονται ἐπομένως ἐπιπόλοιοι, εὐμετάβλητοι καὶ ἄδικοι.** **Οὐ μὴν οἶμαι** : Ὁ Δημ. ὅμως φρονεῖ, ὅτι ὁ ῥήτωρ δὲν πρέπει νὰ διστάζῃ, ὅτι καὶ ἂν πᾶθῃ, νὰ παρασιωπᾷ τὸ συμφέρον τῆς πόλεως. Ἐκ τούτου χαρακτηρίζεται ἡ φιλόπατρις εἰς μέγαν βαθμόν.

§ 16. Γνωμικά, «Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἕως φῆσαι τις ἂν ῥᾶδιον καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ ἰῶν παρόντων, ὅτι δεῖ πράττειν, ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου».

§ 16. Νόημα. Ὁ ῥήτωρ δηλώνει ὅτι εἰναι ἄνῃκα νὰ εἴπῃ ἀπεφραστῶς τὴν γνώμην του. Μολονότι γνωρίζει, λέγει, ὅτι οἱ Ἀθ. ὀργίζονται ὅχι ἐναντίον τῶν ὑπαίτιων, ἀλλὰ ἐναντίον ἐκείνων οἱ ὅποιοι ὠμίλησαν τελευταῖοι περὶ ἐνὸς ζητήματος, ἂν τοῦτο δὲν ἀπέβῃ κατὰ τὴν γνώμην των, ἐν τούτοις χωρὶς νὰ φοβῇ τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὅποιον ἐκτίθεται, θὰ εἴπῃ τὴν γνώμην του ἀποβλέπων εἰς τὸ συμφέρον τῆς πόλεως.

§ 16. Περίληψις. Δηλώνει ὅτι θὰ εἴπῃ εὐχαρστῶς τὴν γνώμην του πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πόλεως, ἀδιαφορῶν διὰ τὴν προσωπικὴν του ἀσφάλειαν.

§ 16. Ἐπιγραφή. Δήλωσις τοῦ τρόπου, καθ' ὃν θὰ εἴπῃ ὅτι συμφέρει τὴν πατρίδα.

§ 17 — 18

Φημί δὴ
βοηθητέον εἶναι ὑμῖν
τοῖς πράγμασι

διχῇ,
τῷ τε σώζειν

τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις

Ἰσχυρίζομαι λοιπὸν
ὅτι πρέπει σεῖς νὰ ἐπανορθώσετε
τὴν κακῶς ἔχουσαν κατάστασιν
τῶν πραγμάτων
διὰ διπλῆς ἐνεργείας,
δηλ. ἀφ' ἐνὸς μὲν μὲ τὸ νὰ προ-
σπαθῇτε νὰ σώσετε
τὰς πόλεις χάριν τῶν Ὀλυνθίων

καὶ ἐκπέμπειν στρατιώτας

τοῖς ποιήσοντας τοῦτο,
καὶ τῷ κακῶς ποιεῖν
τὴν χώραν ἐκείνου
καὶ τριήρεσι
καὶ στρατιώταις ἑτέροις·
εἰ δὲ ὀλιγορήσετε
θῦτέρου τούτων,

ὄκνῳ, μὴ γίνηται ἡμῖν
μάταιος ἡ στρατεία.
Εἴτε γὰρ
ὑμῶν κακῶς ποιούντων
τὴν ἐκείνου (χώραν)
ὑπομείνας τοῦτο (ἐκείνος)
Ὀλυνθον παρυστήσεται
ῥαδίως
ἀμυνεῖται (ὑμᾶς)
ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν (χώραν)·

εἴτε, βοηθησάντων ὑμῶν

μόνον εἰς Ὀλυνθον
ὄρων τὰ οἴκοι
ἀκινδύνως ἔχοντα,
προσκαθεδεῖται
καὶ προσεδρεύει τοῖς πράγματι,

τῷ χρόνῳ
περιέσται τῶν πολιορκουμένων.

Λεῖ δὴ εἶναι τὴν βοήθειαν
πολλὴν καὶ διήχ.

καὶ μὲ τὸ νᾶ ἀποστέλλετε στρα-
τιώτας,
οἱ ὅποιοι θὰ κατορθώσουν τοῦτο,
καὶ ἂν ἐτέρου μὲ τὸ νᾶ λεηλατῇτε
τὴν χώραν ἐκείνου
καὶ μὲ πολεμικὰ πλοῖα
καὶ μὲ ἄλλους στρατιώτας·
ἐὰν οὖτως θὰ παραμελήσετε
τὴν μίαν ἐκ τῶν δύο τούτων (ἐνεργειῶν)

φοβοῦμαι, μήπως μᾶς ἀποβῇ
ματαῖα ἡ ἐκστρατεία.

Διότι, ἐάν,
ὅταν σεῖς λεηλατῇτε
(μόνον) τὴν χώραν ἐκείνου,
ἀνεχθεῖς τοῦτο (ἐκείνος),
τὴν Ὀλυνθοι θὰ ὑποτάξῃ
εὐκόλως

θὰ σᾶς ἀποκρούσῃ
ἀφοῦ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα
του·

καὶ ἐάν, ἀφοῦ σεῖς ἀποστείλῃτε
βοήθειαν

μόνον εἰς Ὀλυνθον,
ἐπειδὴ θὰ βλέπῃ ὅτι ἡ πατρίς
οὐδένα κίνδυνον διατρέχει,
θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν
καὶ θὰ ἐπιμεῖνῃ εἰς τὰς ἐπιχει-
ρήσεις,

μὲ τὴν ἀροδοὺν τοῦ χρόνου
θὰ ὑπερισχύσῃ τῶν πολιορκου-
μένων.

Πρέπει λοιπὸν νᾶ εἶναι ἡ βοήθεια
μεγάλῃ καὶ εἰς δύο χωρισμένη...

§ 17 - 18. Γραμματικὰ καὶ σημασιολογικά. **Διχῇ** (δίχῃ, δι-
χάζω)=ἐπίρ. τροπ.=κατὰ δύο τρόπους, διὰ διπλῆς ἐνεργείας. **βοηθη-
τέον εἶναι τοῦ βοηθητέου ἐστὶν ὑμῖν=δεῖ ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς πρά-
γμασι**=πρέπει σεῖς νᾶ ἐπαγορευθῆτε τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστα-
σιν τῶν πραγμάτων. **τῷ σώζειν=ἐναρθρ. ἀπαρ. τοῦ σώζω=ἀποπει-
ρατικὸς ἐνεστώς=προσπαθῶ νᾶ σώζω. ποιήσοντας=μετχ. μέλ. τοῦ
ποιέ-ω-ῶ. ἐκπέμπειν=ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἐκπέμπω, ἐξέπεμπον, ἐκπέμψω,
ἐξέπεμψα, ἐκπέπομψα, ἐξεπεπέμψειν. ποιεῖν=ἀπαρ. ἐν. τοῦ ποιέ-ω-ῶ.
κακῶς ποιῶ=βλάπτω, λεηλατῶ. τριήρεσι=δοτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστι-
κοποιηθέντος ἐπίθ. τῆς γ' κλίσ. ὁ, ἡ τριήρης (ναῦς). ἑτερος -α-ον=
ἄλλ. ἐπιμ. ἄντων. θῦτέρου (κρήνης)=τοῦ ἑτέρου. ὀλιγορήσετε=β'
πληθ. μέλ. τοῦ ὀλιγορέ-ω-ῶ (=παρμελῶ), ὀλιγοῦρον, ὀλιγοῦρήσω,**

ὀλιγώρησα. **ὀκνῶ** (=φοβοῦμαι), ὠκνουν, ὀκνήσω, ὠκνησα, ὠκνηξα, ὠκνήκειν. **μάταιος** = βκλιτον ἐπίθ. (ὁ μάταιος, ἡ ματαία, τὸ μάταιον καὶ ὁ, ἡ μάταιος, τὸ μάταιον). **γέννεται** = γ' ἐν. ὑποθ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι, ἐγιγνόμην, γενήσονται, ἐγενόμην, γ' γονα, ἐγεγόνειν. **εἶτε-εἶτε** = σύνδ. ὑποθ. καὶ διαζευκτικοί. **ὑπομείνας** = μετχ. ἄορ. τοῦ ὑπομένω (=ἀνέ-
χομαι), ὑπέμενον, ὑπομενῶ, ὑπέμεινα, ὑπομεμένηκα, ὑπομεμένηκειν. **παραστήσεται** = γ' ἐν. μέλ. τοῦ παρίσταμαι (Ὁλυνθον = ὑποτάσσω Ὁ-
λυνθον), παριστάμην, παραστήσομαι, παρέστην, παρέστηκα, παρειστή-
κειν. **ἀμυνεῖται** = γ' ἐν. μέλ. τοῦ ἀμύνομαι (τινα = ἀποκρούω κάποιον),
ἡμυνόμην, ἀμυνοῦμαι, ἡμυνάμην. **βοηθῶ εἰς Ὀλυνθον** = ἐκπέμπω
βοήθειαν εἰς Ὀλυνθον. **βοηθησάντων** = μετχ. ἄορ. τοῦ βοηθέω-ω.
ἀκινδύνως = ἐπίρ. τροπ. **ἀκινδύνως ἔχει τὰ οἴκοι** = οὐδένα κινδυνον
διατρέχει ἡ πατρίς. **ὀρών** = μετχ. ἐν. τοῦ ὀράω-ω (= βλέπω), ὥρων,
ὄψομαι, εἶδον, ὥρακα, ὥράκειν. **προσκαθεδεῖται** = γ' ἐν. μέλ. τοῦ
προσκαθέζομαι (μέσ. ἀποθ. = κάθημαι ἐνώπιον πύλεως καὶ πολιορκῶ
αὐτήν), προσεκαθεζόμην, προσκαθεδοῦμαι, ἄορ. ἐκαθεζόμην καὶ ἐκαθι-
σάμην ἢ εἰσάμην ἢ ἐσάμην, παρκ. κάθημαι, ὑπερ. (ἐ)καθήμην. **προ-
σεδρεύει** = γ' ἐν. μέλ. τοῦ προσεδρεύω (συνών. τοῦ προσκαθέζομαι),
προσῆδρευον, προσεδρεύσω, προσῆδρευσα. **περιέσται** = γ' ἐν. μέλ. τοῦ
περιεῖμι (τινος = ὑπερισχύω τινός). **τῷ χρόνῳ** = μετὸν καιρόν. **τῶν
πολιορκουμένων** = μετχ. ἐν. τοῦ πολιορκέω-μαι-οῦμαι. **διχῇ** = ἐπίρ.
ἐπέχον θέσιν οὐς. = διττήν.

§ 17-18. Ἑτυμολογικά: **διχῇ** = ἀπὸ τὸ **δίχα** καὶ αὐτὸ ἀπὸ
τὸ **δῖς**. **στρατιώτας** = ἀπὸ τὸ **στρατὸς** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **στορέννυμι**.
ἐκείνου, **ἐκεῖνος** = ἀπὸ τὸ **ἐκεῖ**. **χώραν** = ἀπὸ τὸ **χαίνω**. **τριήρεσι**,
τριήρης = ἀπὸ τὸ **τρίς** + **ἀραρίσκω** (ἀπὸ τὸ ἀπαρεμφ. **ἀραρεῖν**).
θατέρον = ἀπὸ τὸ **τοῦ** + **ἀτέρου**, **ἐτέρου**. **ὀλιγώρησετε**, **ὀλιγωρῶ** =
ἀπὸ τὸ **ὀλίγωρος** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **ὀλίγος** + **ῶρα** (= φροντίς).
μάταιος = ἀπὸ τὸ **μάτη** (= μάταιος κόπος). **στρατεία** = ἀπὸ τὸ
στρατεύω καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **στρατός**. **οἰκίαν**, **οἰκίος** = ἀπὸ τὸ
οἶκος. **ἀμυνεῖται**, **ἀμύνω** = ἀπὸ τὸ προθεμ. **α** + **μύν** (**μύνη** = πρό-
φασις δι' ἀναβολήν). **βοηθησάντων**, **βοηθῶ** = ἀπὸ τὸ **βοηθός** καὶ
αὐτὸ ἀπὸ τὸ **βοή** + **θέω**. **μόνον** = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ **μόνος** τὸ
δὲ **μόνος** ἀπὸ τὸ **μένω**. **ἀκινδύνως** = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ **ἀκίνδυνος**
αὐτὸ ἀπὸ τὸ **α** στερ. + **κίνδυνος**, τὸ δὲ **κίνδυνος** ἀπὸ τὸ **κινῶ**. **οἴ-
κοι** = ἀπὸ τὸ **οἶκος**. **προσκαθεδεῖται**, **προσκαθίζομαι** = ἀπὸ τὸ
πρὸς + **κατὰ** + **ἔζομαι**, ἀπὸ τὸ **ἔζομαι** παράγ. ἢ **ἔδρα**. **προσεδρεύει**
προσεδρεύω = ἀπὸ τὸ **πρὸς** + **ἔδρεύω**, καὶ τὸ **ἔδρεύω** ἀπὸ τὸ
ἔδρα. **πολιορκουμένων**, **πολιορκῶ** = ἀπὸ τὸ **πόλις** + **ἔρκος**, τὸ
δὲ **ἔρκος** ἀπὸ τὸ **ἔργω**, **εἶργω**. **βοήθειαν** = ἀπὸ τὸ **βοηθῶ**, τὸ **βοη-
θῶ** ἀπὸ τὸ **βοηθός** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **βοή** + **θέω**.

§ 17 - 13. Ἀντικαταστάσεις. σῶζειν, κάθ. = σῶζειν, σώσειν, σῶσαι, σεσφκέναι. ἐκπέμπειν, κάθ. = ἐκπέμπειν, ἐκπέμψειν, ἐκπέμψαι, ἐκπεπομφέναι. γένηται, ὀριζ. = ἐγένετο, γένηται, γένοιτο, γενέσθω κάθ. = γίγνηται, γένηται, γεγонуῖα ἤ. ὑπομείνας, κάθ. = ὑπομένων, ὑπομενῶν, ὑπομείνας, ὑπομεμενηκώς. παραστήσεται, ὀριζ. = παραστήσεται, παραστήσοιτο κάθ. = παρίσταται, παρίστατο, παραστήσεται, παρέστη, παρέστηκε, παρείσθηκε. ἀμυνεῖται, ὀριζ. = ἀμυνεῖται, ἀμυνοῖτο, κάθ. = ἀμύνεται, ἡμύνετο, ἀμυνεῖται, ἡμύνετο. ὁρῶν, κάθ. = ὁρῶν, ὁψόμενος, ἰδὼν ἑωρακώς. προσκαθεδεῖται, ὀριζ. = προσκαθεδεῖται, προσκαθεδοῖτο, κάθ. = προσκαθεζέται, προσκαθεζέτο, προσκαθεδεῖται, ὁρ. προσκαθεζέτο ἢ προσκαθίστατο ἢ εἴσατο, ἢ ἔσσατο, παρκ. προσκίθεται, ὑπερ. προσεκίθητο.

§ 17 - 18. Ἀναγνώρισις προτάσεων. Φημί δὴ...στρατιώταις ἐτέροις (κυρία), εἰ δὲ ὀλιγορήσετε (δευτ. ὑποθ.), ὁκνῶ (κυρία) εἰ ὀλιγορήσετε (ὑποθ.) ὁκνῶ (ἀπόδ.) ὑποθ. λόγος α' εἰδους δηλῶν τὸ πραγματικόν. μὴ μάταιος... γένηται (δευτ. ἐνδοιαστ.) ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὸ φόβου σημαντικὸν ὁκνῶ. εἴτε γάρ... παραστήσεται (δευτ. ὑποθ.), ῥάδιως... ἀμυνεῖται (κυρία). εἴτε παραστήσεται (ὑπόθ.). ἀμυνεῖται (ἀπόδ.), ὑποθ. λόγος α' εἰδους δηλῶν τὸ πραγματικόν. εἴτε...προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι (δύο δευτ. ὑποθ., περιέσαι τῶν πολλορχουμένων (κυρία). εἴτε...προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει (ὑποθ.) περιέσαι (ἀπόδ.) = ὑποθ. λόγος α' εἰδους δηλῶν τὸ πραγματικόν. Δεῖ...εἶναι (κυρία).

§ 17 - 18. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. Φημί = ῥῆμα, (ἐγὼ) = ὑποκ., βοηθητέον εἶναι = εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ λεκτ. φημί, ὁμῖν = ποιτ. αἰτιον εἰς τὸ βοηθητέον εἶναι, τοῖς πράγμασι = ἀντικ. τοῦ βοηθητέον εἶναι, διχῇ = ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου. τῷ σῶζειν καὶ ἐκπέμπειν — καὶ τῷ κακῶς ποιεῖν = ἑναρθ. ἀπαρ. δοτ. τοῦ τρόπου, ἐπεξήγησις εἰς τὸ διχῇ, τὰς πόλεις = ἀντικ. τοῦ σῶζειν. ὡς ὑποκ. τῶν ἀπαρεμφ. νοεῖται ἢ αἰτ. ὅμῃς, τοῖς Ὀλυνθίοις = δοτ. χαριστική, στρατιώτας = ἀντικ. τοῦ ἐκπέμπειν, ποιήσοντας = ἐπιθ. μετχ., τοῦτο = ἀντικ. τῆς μετχ., τὴν χώραν = ἀντικ. τοῦ κακῶς ποιεῖν, τὴν ἐκεῖνου = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ χώραν, τριήρεσι καὶ στρατιώταις = δοτ. τοῦ μέσου Ὀλιγορήσετε = ῥῆμα, (ὅμεις) = ὑποκ., θάτερου = ἀντικ., τούτων = γεν. διαίρ. εἰς τὸ θάτερου, ὁκνῶ = ῥῆμα, (ἐγὼ) = ὑποκ. μὴ γένηται = ῥῆμα ἢ σιραιεῖα = ὑποκ. μάταιος = κατηγ., ὁμῖν = δοτική προσ. ἠθική. εἴτε...πολιορχουμένων = ἡ σύνταξις τῆς περιόδου ταύτης εἶναι ἀνώμαλος, ἀντικατοπτρίζουσα τὴν ψυχικὴν ταραχὴν τοῦ ῥήτορος, ὁ σύνδ. εἴτε ἔχει ὑποθ. σημασίαν διὰ τὸ παραστήσεται καὶ διὰ συνεπικνήν διὰ τὸ κακῶς ποιοῦντων τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ β' κῶλον. αἱ μετχ. ποιοῦντων καὶ βοηθητῶντων δηλοῦν τὸ προτερόχρονον, αἱ μετχ. ὑπομείνας καὶ ὁρῶν δηλοῦν τὸν σύγχρονον. τὰ δὲ ἐλθὼν ἀμυνεῖται καὶ περιέσεται τὸ ὑστερόχρονον. ὁ κυματισμὸς τῶν μετοχῶν προσδίδει χάριν καὶ σαφήνειαν. εἴτε παραστήσεται = ῥῆμα, (ἐκεῖνος) = ὑποκ., Ὀλυνθον

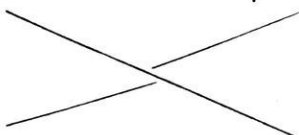
=άντικ. **κακῶς ποιοῦντων**=γεν. απολ. χρονικ. ὑποθ. μετχ., **ὕμῶν**=ὑποκ. ταύτης, **τὴν ἐκείνου**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ νοούμενον **χώραν**, τὸ ὑποῖον εἶναι άντικ. τῆς μετοχῆς, **ὕπομείνας**=χρον. μετχ., **ἐκείνος**=ὑποκ. ταύτης, **τοῦτο**=άντικ., **ἀμυνεῖται**=ρῆμα, (**ἐκείνος**)=ὑποκ., (**ὕμας**)=άντικ., **ἐλθὼν**=μετχ. χρον. **ἐπὶ τὴν αἰκίαν (χώραν)**=ἐμπρόθ. διορ. τῆς εἰς τόπον κινήσεως. **εἴτε πρᾶσκαθεῖται καὶ προσεδρεύσει**=ρῆματα (**Φίλιππος**)=ὑποκ. τούτων, **τοῖς πράγμασι**=άντικ., **βοηθησάντων**=χρονικοῦ υποθ. μετχ. **ὕμῶν**=ὑποκ., **εἰς "Ολυνθον"**=ἐμπρόθ. διορ. τῆς εἰς τόπον κινήσεως, **μόνον**=ἐπιρ. διορ. τοῦ ποσοῦ, **δρῶν**=μετχ. αἰτιολ., **ἔχοντα**=μετχ. κατηγ. ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὸ αἰσθήσεως σημαντικὰ ὄρων. **τὰ οἶκοι**=ὑπ. τῆς μετχ. ἔχοντα. **ἀκινδύνως**=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπ. **περιέσται**=ῥῆμ. (**Φίλιππος**)=ὑπ. **τῶν πολιορκουμένων**=μετχ. ἐπιθ. άντικ. τοῦ ῥῆμ. **τῷ χρόνῳ**=προσδ. τοῦ χρόνου. **Δεῖ**=ρῆμα ἀπρόσ. **εἶναι**=τελ. ἀπαρ., ὑποκ. τοῦ ἀπρόσ. δεῖ. **τὴν βοηθειαν**=ὑποκ. τοῦ εἶναι. **πολλὴν καὶ διχῇ** (=διττὴν) κατηγ.

§ 17 - 18. **Πραγματικά. Τὰς πόλεις**: ἐννοεῖ τὰς ἐν τῇ Χαλκιδικῇ πόλεις, αἱ ὁποῖαι ἦσαν 32 καὶ ἀπετέλουν ὁμοσπονδίαν ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῆς 'Ολύνθου καὶ τὰς ὁποίας ἐπολιόρκει τότε ὁ Φίλιππος, ὡς συμμάχους τῶν 'Ολυνθίων. Ταύτας κατέλαβε σὺν τῷ χρόνῳ μέχρι τοῦ 348. **τοῦτο ποιήσοντας**=νά σώσουν τὰς ἐν λόγῳ πόλεις. **στρατιώταις ἑτέροις**: Τὸ σχέδιον τοῦ Δημ. εἶναι νὰ ἀποστείλουν δύο ἐκ στρατευτικά σώματα, τὸ ἐν εἰς 'Ολυνθον καὶ τὸ ἕτερον εἰς Μακεδονίαν, διὰ νὰ λεηλατῇ τὴν χώραν τοῦ Φιλίππου καὶ κάμνῃ ἀντιπερίσπασμόν. **τριήρης**: πολεμικὸν πλοῖον μὲ τρεῖς σειράς κωπῶν. 'Εφευρέτης ταύτης θεωρεῖται ὁ 'Αμεινοκλῆς. Εἶχε βάρος 200 σημερινῶν τόνων καὶ ταχύτητα 8 μιλίων καθ' ὥραν· κύριον ὄπλον τῆς ἦτο τὸ ἐμβολον, ὑπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ἡ παρεμβολίς. **ὕπομείνας τοῦτο ... παραστήσεται**: 'Ο Φίλ. δηλαδὴ θὰ ἀνεχθῇ τὴν λεηλασίαν τῆς χώρας, μέχρις ὅτου ὑποτάξῃ τὴν 'Ολυνθον, μετὰ τοῦτο ὅμως θὰ συγκεντρώσῃ ὅλας τοὺς δυνάμεις, διὰ νὰ ἀποκρούσῃ τοὺς 'Αθηναίους. **τοῖς πράγμασι**: Τὴν πολιορκίαν τῆς 'Ολύνθου καὶ τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Χαλκιδικῆς.

§ 17 - 18. **Αἰσθητικά. Φημὶ δὴ διχῇ** (παρήχησις) τοῦ ι καὶ δ, διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἀκροατηρίου. **διχῇ... ἑτέροις... θατέρου**: ἐπανάληψις συγγενῶν σημασιολογικῶν λέξεων, διὰ νὰ γίνῃ αἰσθητὴ ἡ ἀνάγκη τῆς συνδεδεασμένης ἐνεργείας εἰς 'Ολυνθον καὶ Μακεδονίαν. **καὶ ἐκπέμπειν καὶ κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις**: (πολυσύνδετον), διὰ νὰ δεῖξῃ τὴν ἀνάγκην τῆς πολλῆς προσπάθειας τῶν 'Αθηναίων. **μὴ μάταιος ἡμῖν**: (παρήχησις) τοῦ μ, διὰ νὰ δεῖξῃ ζηρότερον τὸ ἀνωφελὲς τῆς μονομεροῦς ἐνεργείας. Χαρακτηριστικὴ ἡ χρῆσις τοῦ ἀρσ. - **μάταιος** ἀντὶ τοῦ θηλ. - **ματρία**, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς χασμωδίας. **βοηθητέον ὑμῖν ... εἰ ὀλιγορῆσετε (ὕμεῖς)...** **μάταιος ἡμῖν**: ἐναλλάσσει τὰ πρόσωπα· τὸ **ὑμῖν** ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Δήμου, τὸ **ἡμῖν**

εἰς ὅλους τοὺς Ἀθηναίους. εἴτε... εἴτε (ἐπαναφορά). **προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει** (συνωνυμία), διὰ νὰ ἐξάρῃ τὰ πείσμονα σχέδια τοῦ Φιλίππου. Ἐδῶ ἔχομεν τὸ **χιαστὸν σχῆμα** :

τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σφάζειν — τὴν ἐκείνου κακῶς ποιεῖν

τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων — βοηθησάντων εἰς Ὀλυνθον.

Τοιοῦτον σχῆμα ἔχομεν, ὅταν εἰς τὴν σειρὰν τοῦ λόγου δύο λέξεις ἢ φράσεις, ἀναφερόμεναι εἰς δύο ἄλλας προηγουμένας, ἔχουν θέσιν ἀντίστροφον ἐκείνων (α-β : β'-α') καλεῖται δὲ χιαστὸν, διότι ἡ ἀντιστοιχία τῶν μελῶν τῶν δύο ζευγῶν τῶν λέξεων ἢ φράσεων, ἂν γραφοῦν εἰς δύο σειράς, τὸ ἐν ὑπὸ τὸ ἄλλο παρίσταται χιαστί. **δεῖ δὴ** : (παρήχησις). Ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν τὴν γνώμην του εἰς συλλογισμόν, ὃ ὁποῖος προκύπτει ἀπὸ τὰ πράγματα.

§ 17 - 18. **Ἡθικά. Φημι δὴ διχῆ** : ἐπειδὴ εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὅτι μόνον ἐπικρίσεις κάμνει, διατυπώνει πλέον εὐθαρσῶς τὴν γνώμην του, ἢ ὅποια εἶναι πλήρης πολιτικῆς προνοίας. **εἴτε...εἴτε** : τὸ ἐπιχειρήμα του τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἀναπτύξῃ διὰ μακρῶν, διότι εἶναι δυνατόν νὰ προβληθοῦν αἱ ἀντιρρήσεις α) ὅτι ἰσχυρὸς ἀντιπερισπασμὸς εἰς Μακεδονίαν θὰ ἠνάγκαζε τὸν Φίλιππον νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν πόλεων τῆς Χαλκιδικῆς καὶ νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν κινδυνεύουσαν Μακεδονίαν β) ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι μὴ διαθέτοντες ἰσχυράς δυνάμεις δὲν πρέπει νὰ τὰς κατατεμαχίσουν, ἀλλὰ δι' ὧν τῶν δυνάμεων των νὰ πλήξουν τὸν Φίλιππον εἰς Χαλκιδικήν. Δὲν τὸ ἀναπτύσσει ὅμως σκοπίμως, διὰ νὰ μὴ πτοήσῃ τοὺς Ἀθηναίους.

§ 17 - 18. **Νόημα**. Προτείνει ἡ πρὸς τοὺς Ὀλυνθίους βοήθεια νὰ εἶναι μεγάλη καὶ χωρισμένη εἰς δύο τμήματα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν θὰ ἀποσταλῇ εἰς Χαλκιδικὴν πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ Φιλίππου, τὸ δὲ ἄλλο εἰς Μακεδονίαν πρὸς ἀντιπερισπασμόν. Ἐὰν ἀποσταλῇ μόνον εἰς Μακεδονίαν, ὁ Φίλ. θὰ ἀνεχθῇ τοῦτο καὶ ἀφοῦ κυριεύσῃ τὴν Ὀλυνθον θὰ ἀποκρούσῃ τοὺς Ἀθηναίους. Ἐὰν ἀποσταλῇ στρατὸς μόνον εἰς Χαλκιδικήν, ὁ Φίλ., βλέπων ὅτι ἡ πατρίς του εὐρίσκεται ἐν ἀσφαλείᾳ, θὰ ἐπιμείνῃ μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις του εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ὀλύνθου καὶ τελικῶς θὰ ὑπερισχύσῃ. Ἐπιβάλλεται, λοιπόν, διὰ νὰ μὴ ἀποβῇ ματαίᾳ ἡ ἐκστρατεία, νὰ δράσουν συγχρόνως καὶ εἰς τὰ δύο μέτωπα.

§ 17 - 18. **Περίληψις**. Ὁ ῥήτωρ προτείνει διμέτωπον στρατιω-

τικὴν ἐπέμβασιν, ἀφ' ἑνὸς πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν πόλεων τῆς Χαλκιδικῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς λεηλασίαν τῆς χώρας τοῦ Φιλίππου.

§ 17 - 18. Ἐπιγραφή. Πρότασις τοῦ ῥήτορος περὶ ἀποστολῆς δύο στρατῶν.

§ 19 20

Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας

ταῦτα γινώσκω·
περὶ δὲ πόρου
χρημάτων,
ἔστιν ὑμῖν χρήματα,

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ἔστιν (ὑμῖν)
στρατιωτικά,
ὅσα οὐδενὶ (ἔστι)
τῶν ἄλλων ἀνθρώπων·
ταῦτα δ' ὑμεῖς λαμβάνετε

οὕτως, ὥς βούλεσθε.
Εἰ μὲν οὖν ἀποδώσετε ταῦτα
τοῖς στρατευστένοισι,
οὐδενὸς πόρου προσδεῖ ὑμῖν,

εἰ δὲ μή,
προσδεῖ,
μᾶλλον δ' ἐνδεῖ

ἅπαντος τοῦ πόρου.
«Τί οὖν (λέγεις);
σὺ γράφεις
ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;»

ἂν τις εἴποι·
Μὰ Δί,
οὐκ ἔγωγε (γράφω).
Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι
δεῖν κατασκευασθῆναι
στρατιώτας
καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά

Καὶ ὥς πρὸς μὲν τὴν ἀποστολὴν
βοηθείας (καὶ ὅσον ἀφορᾷ εἰς
τὴν ἀποστολὴν βοηθείας)
αὐτὴν τὴν γνώμην ἔχω·
ὥς πρὸς τὸν τρόπον δὲ ἐξευρέσεως
χρημάτων,
ὑπάρχουν εἰς σᾶς χρήματα (: ἔχετε
σεῖς),

ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὑπάρχουν (: ἔχετε)
διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας (τόσα),
ὅσα κανεῖς δὲν ἔχει
ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.

Ταῦτα ὅμως σεῖς λαμβάνετε καὶ
χρησιμοποιεῖτε
ἔτσι, δηλ. ὅπως θέλετε.

Ἐὰν μὲν λοιπὸν ἀποδώσετε αὐτὰ
εἰς τοὺς ἐκστρατεύοντας,
οὐδενὸς προσθέτου πόρου ἔχετε
σεῖς ἀνάγκην,

ἄλλως,
ἔχετε ἀνάγκην προσθέτου πόρου,
ἢ, διὰ τὸ νὰ εἴπω ὀρθότερον, ἔχετε
ἀνάγκην

ὁλοκλήρου τοῦ χρηματικοῦ πόρου.
«Τί λοιπὸν (λέγεις);
σὺ προτείνεις ἐγγράφως
νὰ χρησιμοποιηθῶν αὐτὰ διὰ τὰς
στρατιωτικὰς ἀνάγκας;»

θὰ ἡδύνατο νὰ εἴπῃ κάποιος·
Μὰ τὸν Δία,
ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν προτείνω.

Διότι ἐγὼ μὲν νομίζω,
ὅτι πρέπει νὰ συγκροτηθῇ
στρατὸς
καὶ τὰ χρήματα αὐτὰ νὰ χρησιμο-
ποιούνται διὰ στρατιωτικὰς ἀ-

καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι
τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν

καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα·

ὕμεις δὲ (ἡγείσθε δεῖν)
λαμβάνειν εἰς τὰς ἐφορτὰς

οὕτω πως
ἄνευ πραγμάτων.
Ἔστι δὴ λοιπόν, οἶμαι,
πάντας εἰσφέρειν,
ἂν πολλῶν δέη,
(εἰσφέρειν) πολλά,
ἂν ὀλίγων (δέη)
(εἰσφέρειν) ὀλίγα.
Δεῖ δὲ χρημάτων
καὶ ἄνευ τούτων
οὐδὲν ἔστι
γενέσθαι τῶν δεόντων.
Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλοι
ἄλλους τινὰς πόρους,

ὧν ἔλεσθε,

δοῖς δοκεῖ συμφέρειν ὑμῖν·
καὶ ἕως ἐστὶ καιρὸς,

ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

νάγκας
καὶ ἓνα σύστημα νὰ ὑπάρχη (μία
διάταξις)
τὸ ἴδιο δηλ. καὶ ὡς πρὸς τὴν λή-
ψιν τῶν χρημάτων
καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κα-
θήκοντος.
σεῖς ὁμως (νομίζετε ὅτι πρέπει)
νὰ τὰ λαμβάνετε καὶ νὰ τὰ δαπα-
νᾶτε κατὰ τὰς ἐφορτὰς
ἔτσι κάπως
δηλ. ἄνευ ἐνοχλήσεων,
Ἵπολείπεται λοιπόν, νομίζω,
ὅλοι σας νὰ συνεισφέρετε (χρήματα)
ἂν ὑπάρχη ἀνάγκη πολλῶν,
(νὰ συνεισφέρετε) πολλά,
ἂν (ὑπάρχη ἀνάγκη) ὀλίγων,
νὰ συνεισφέρετε ὀλίγα.
Ἵπάρχει πάντως ἀνάγκη χρημάτων
καὶ χωρὶς αὐτὰ
τίποτε δὲν εἶναι δυνατόν
νὰ γίνη ἀπὸ τὰ πρέποντα.
Προτείνουν δὲ καὶ ἄλλοι
μερικοὺς ἄλλους χρηματικοὺς πό-
ρους (: τρόπους ἐξευρέσεως χρη-
μάτων),
ἀπὸ τοὺς ὁποίους προτιμήσατε ἐ-
κείνον.
ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι σᾶς συμφέρει.
Καὶ ἐφ' ὅσον (ἀκόμῃ) ὑπάρχει και-
ρὸς,
νὰ ἐπιληφθῆτε δραστηρίως τῶν
ὑποθέσεων.

§ 19-20. Γραμματικά καὶ σημασιολογικά. Γινώσκω (ταῦτα=
ἔχω αὐτὴν τὴν γνώμην), ἐγίγνωσκον, γνώσσομαι, ἔγνων, ἔγνωνκα,
ἐγνώκειν. **πόρος χρημάτων**=τρόπος ἐξευρέσεως χρημάτων. **ἔστιν**
(ὑπαρκτ.)=ὑπάρχουν. **δσος, δση, δσον**=ἀναφ. **ἀντων. οὐδεῖς, οὐδε-
μία, οὐδὲν**=ἀόρ. ἐπιμερ. ἀντων. **στρατιωτικά χρήματα**=χρήματα
προωρισμένα διὰ τοὺς στρατιώτας. **οὕτως**=ἐπὶρ. τροπικόν. **βούλεσθε**
=β' πληθ. ἐν. ὁρ. τοῦ βούλομαι (=θέλω). **λαμβάνετε**=β' πληθ. ἐν
ὁρ. τοῦ λαμβάνω (=λαμβάνω καὶ δαπανῶ), ἐλάμβανον, λήψομαι, ἔλα-
βον, εἵληφα, εἵληφειν. **τοῖς στρατευομένοις**=μετχ. ἐν τοῦ στρατεύο-
μαι = μετέχω τῆς ἐκστρατείας ὡς στρατιώτης. **οἱ στρατευόμενοι**=
οἱ στρατιῶται. **ἀποδώσετε**=β' πληθ. μέλ. τοῦ ἀποδίδωμι (τί τιनि=
ἀποδίδω, ὡς ὀφείλω, τί εἰς τινα). ἀπεδίδουν, ἀποδώσω, ἀπέδωκα, ἀπο-

δέδωκα, ἀπεδεδώκειν. **προσδεῖ**=ένεστ. ὁρ. τοῦ ἀπροσ. προσ-δεῖ (τινί τινος=χρειάζεται κάποιος ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο, ὑπάρχει ἀκόμη ἀνάγκη καὶ κάποιου ἄλλου). **ἅπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου**=ἔχετε ἔλλειψιν ὁλοκλήρου τοῦ στρατιωτικοῦ πόρου. **εἶποι ἄν**=γ' ἐν. εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω καὶ ἐρῶ, ἔλεξα καὶ εἶπα καὶ εἶπον, εἶρηκα, εἶρήκειν. **γράφω**=προτείνω ἐγγράφως. **μὰ**=ὁμοτικὸν μόριον. **δεῖν**=ἀπαρ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ=πρέπει. **κατασκευασθῆναι**=ἀπαρ. παθ. ἄορ. τοῦ κατασκευάζομαι (ἐδῶ=ἐτοιμάζομαι, καταρτίζομαι, συγκροτοῦμαι), κατασκευάζομαι, κατασκευάσσομαι, κατασκευασθήσομαι, κατασκευασάμην, κατασκευασθῆναι, κατασκευάσμαι, κατασκευασμην. **σύνταξις**=σύστημα, τάξις. **λαμβάνειν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ λαμβάνω. **τὰ δέοντα**(=τὰ πρέποντα)=μετχ. ἐν τοῦ ἀπροσ. δεῖ. **ἄνευ πραγμάτων**=ἄνευ ἐνοχλήσεων (ἀπὸ τῆν ἐκτέλεσιν τῶν στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων). **οὕτω πως**=χωρὶς δηλ. νὰ ἐκτελῆτε τὸ καθήκον σας. **ἔστι λοιπὸν**=ὕπολείπεται. **δὴ**=λοιπὸν. **εἰσφέρειν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ εἰσφέρω, εἰσέφερον, εἰσοίσω, εἰσήνεγκα καὶ εἰσήνεγκον, εἰσενήνοχα, εἰσενηνόχην. **δέη**=ὑποτ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ (=ὑπάρχει ἀνάγκη). **ἔστι+ἀπαρ.**=εἶναι δυνατὸν νὰ. **γενέσθαι**=ἀπαρέμφ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι. **λέγω**=προτείνω. **ὦν**=γεν. πληθ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς, ἡ, ὅ. **ἔλεσθε**=β' πληθ. ἄορ. β' προστακτ. τοῦ αἰρέομαι-οὔμαι (=ἐκλέγω, προτιμῶ), ἡρώμην, αἰρήσομαι, εἰλόμην, ἡρήμαι, ἡρήμην. **ἕως**=σύνδ. χρον.=ἕως οὗτου, ἐφ' ὅσον. **ἀντιλάβεσθε**=β' πληθ. ἄορ. β' προστακτ. τοῦ ἀντιλαμβάνομαι (τινος=ἐπιλαμβάνομαι, ἐπεμβαίνω δραστηρίως), ἀντελαμβάνομαι, ἀντιληφθήσομαι, ἀντελήφθην καὶ ἀντελαβόμην ἀντελήμμαι, ἀντελήμμην.

§ 19 - 20. Ἑτυμολογικά : βοηθείας, βοήθεια = ἀπὸ τὸ βοηθῶ, αὐτὸ ἀπὸ τὸ βοηθός καὶ τὸ βοηθός ἀπὸ τὸ βοή + θέω. χρημάτων, χρῆμα = ἀπὸ τὸ χρῶμαι. πόρου, πόρος = ἀπὸ τὸ περῶ. ἀνθρώπων, ἄνθρωπος = ἀπὸ τὸ ἄνω + θρώσκω. στρατιωτικά, ἀπὸ τὸ στρατιώτης, καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ στρατός. στρατευσόμενος, στρατεύομαι = ἀπὸ τὸ στρατός. ἐνδεῖ, παράγ. ἐνδεια. γράφεις, γράφω παράγ. γραφεύς, γράμμα. κατασκευασθῆναι, κατασκευάζομαι, ἀπὸ τὸ κατασκευῇ. σύνταξις = ἀπὸ τὸ συντάσσω. ἐορτάς, ἐορτή, παράγ. ἐορτάζω, ἐορτασις, ἐορταστικός. λοιπὸν = ἀπὸ τὸ λείπω.

§ 19 - 20 Ἀντικαταστάσεις. λαμβάνετε, ὀρίζ.=λαμβάνετε, λαμβάνετε, λαμβάνετε λαμβάνετε. κάθ.=λαμβάνετε, ἐλαμβάνετε, λήψετε, ἐλάβετε, εἰλήφατε, εἰλήφετε. ἀποδώσετε, ὀρ.=ἀποδώσετε, ἀποδώσοιτε, κάθ.=ἀποδίδετε, ἀπεδίδετε, ἀποδώσετε, ἀπέδοτε, ἀποδεδώκατε, ἀπεδεδώκατε. λαμβάνειν. καθ. λαμβάνειν, λήψεσθαι, λαβεῖν, εἰληφέναι. εἰσφέρειν, κάθ.=εἰσφέρειν, εἰσοίσειν. εἰσενεγκεῖν, εἰσενηνόχηναι. γενέσθαι κάθ.=γίγνεσθαι, γενήσεσθαι, γενέσθαι, γεγονέναι. ἔλεσθε ὀρίζ.=ἐλίσθε, ἔλυσθε, ἔλοισθε, ἔλεσθε. κάθ.=αἰρεῖσθε, ἔλεσθε, ἡρη-

σθε. **ἀντιλάβεσθε**, ὀρίζ. = ἀντελάβεσθε, ἀντιλάβησθε, ἀντιλάβοισθε, ἀντιλάβεσθε. **κάθ.** = ἀντιλαμβάνεσθε, ἀντιλάβεσθε, ἀντειληφότες ἔστε.

§ 19 - 30. **Ἀναγνώρισις προτάσεων. καὶ περὶ μέν... γινώσκω** (κυρία), **περὶ δὲ χρημάτων πόρῳ ἔστι χρήμαθ' ὑμῖν** (κυρία) **ἔστι στρατιωτικά** (κυρία), **ὅσ' οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων** (δευτ. ἀναφ.), **ταῦτα δ' ὑμεῖς οὕτω λαμβάνετε** (κυρία). **ὡς βούλεσθε** (δευτ. ἀναφ.). **εἰ μέν... ἀποδώσετε** (δευτ. ὑποθ.), **οὐδενός... πόρον** (κυρία). **εἰ μέν... ἀποδώσετε** (ὑποθ.)—**οὐδενὸς προσδεῖ πόρου** (ἀπόδ.) ὑποθ.

λόγος α' εἰδους, δηλῶν τὸ πραγματικόν. **εἰδὲ μὴ** (ἀποδώσετε) δευτ. ὑποθ. ἑλλειπτική, **προσδεῖ** (κυρία), **μᾶλλον... πόρου** (κυρία). **εἰδὲ μὴ** (ὑποθ.)—**προσδεῖ καὶ μᾶλλον ἅπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου** (δύο ἀποδ.), ὑποθ. λόγος α' εἰδους, δηλῶν τὸ πραγματικόν. **Τι οὖν σὺ γράφεις τοῦτ' εἶναι στρατιωτικά** (κυρία, εὐθεῖα ἐρώτ.), **εἴποι ἂν τις** (κυρία) **Μὰ δι' οὗν ἔγωγε** (γράφω) (κυρία). **ἐγὼ μὲν γάρ... τὰ δέοντα** (κυρία), **ὑμεῖς δ' οὕτω... εἰς τὰς ἐορτάς** (κυρία). **Ἔστι δὲ λοιπὸν πάντας εἰσφέρειν** (κυρία), **οἶμαι** (κυρία), **ἂν πολλῶν δέη** (δευτ. ὑποθ.), **ὀλίγα** (δεῖ εἰσφέρειν) (κυρία). Ἐνταῦθα ἔχομεν δύο ὑποθ. λόγους: **ἂν πολλῶν δέη** (ὑποθ.)—**πολλὰ δεῖ εἰσφέρειν** (ἀπόδ.) **καὶ ἂν ὀλίγων δέη** (ὑποθ.)—**ὀλίγα δεῖ εἰσφέρειν** (ἀπόδ.), καὶ οἱ δύο εἶναι δ' εἰδους β' περιπτώσεως δηλοῦντες ἀόριστον ἐπανάληψιν. **Δεῖ χρημάτων** (κυρία), **καὶ ἄνευ... γενέσθαι** (κυρία), **Λέγουσι δέ... πόρους** (κυρία), **ὧν ἔλθεσθε** (δευτ. ἀναφ.), **ὅστις... δοκεῖ** (δευτ. ἀναφ.), **καὶ ἕως ἔστι καιρὸς** (δευτ. χρον.), **ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων**=κυρία.

§ 19 - 20. **Συντακτικὴ ἀνάλυσις. γινώσκω**=ῥῆμα, (ἐγὼ)=ὑποκ., **περὶ τῆς βοηθείας**=ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἀναφορᾶς. **περὶ πόρου**=ἐμπρόθ. διορ. τῆς ἀναφορᾶς, **χρημάτων**=γεν. ἀντικ. εἰς τὸ πόρου, **ἔστιν**=ῥῆμα, **χρήματα**=ὑποκ. τούτου (ἀττική σύνταξις), **ὑμῖν**=δοτ. προσ. κτητική, **στρατιωτικά**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ χρήματα. **ὅσα**=ὑποκ. τοῦ νοουμένου ῥῆμ. **ἔστιν, οὐδενὶ**=δοτ. προσ. κτητική, **τῶν ἀνθρώπων**=γεν. διαορ. εἰς τὸ οὐδενί, **ἄλλων**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ἀνθρώπων. **λαμβάνετε**=ῥῆμα, **ὑμεῖς**=ὑποκ., **οὕτως**=ἐπιρρ. διορ. τοῦ τρόπου, **ὡς βούλεσθε**=ἀναφ. πρότ. ἐπεξήγησις τοῦ οὕτως. **ἀποδώσετε**=ῥῆμα, (ὑμεῖς)=ὑποκ. **ταῦτα-στρατενομενοῖς** (=ἐπιθ. μετοχ.)=ἀντικείμενα. **προσδεῖ**=ῥῆμα, ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου νοεῖται ἡ ἀφηρημένη του ἔννοια=**πρόσδεια**, **ὑμῖν**=δοτ. προσ., **πόρου**=ἀντικ., **οὐδενός**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ πόρου. **εἰ δὲ μὴ** (ἀποδώσετε)=ῥῆμα, (ὑμεῖς)=ὑποκείμεν., **προσδεῖ**=ῥῆμα, (πρόσδεια)=ὑποκ., (πόρου)=ἀντικ., **ἐνδεῖ**=ῥῆμα, (ἐνδεια)=ὑποκ., **πόρου**=ἀντικ., **ἅπαντος**=ἐπιθετικὸς διορισμὸς εἰς τὸ πόρου. **τί** (=αἰτ. τῆς ἐρωτ. ἀντ.)=προσδ. τοῦ σκιστοῦ, **γράφεις**=ῥῆμα, **σὺ**=ὑποκ., **εἶναι**=τελ. ἀπαρ., ἀντικ. τοῦ γράφεις, **ταῦτα**=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. **στρατιωτικά**=κατηγ. εἰς τὸ ταῦτα. **εἴποι ἂν**=ῥῆμα, **τίς**=ὑποκ. **μὰ**=ὁμοτικὸν μόριον ἐπὶ ἀρνήσεως, ἐπὶ δὲ καταφάσεως τὸ **νῆ. ἔγωγε** (οὐ γράφω ταῦτα εἶναι στρατιωτικά). **ἡγοῦμαι** ῥῆμα, **ἐγὼ**=ὑποκ. **δεῖν**=εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ δοξαστ. ἡγοῦμαι, **κατασκευασθῆναι**=ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δεῖν, **στρατιώτας**=ὑποκ. τοῦ κατασκευα-

σθῆναι, *καὶ εἶναι*=ὁμοίως ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δεῖν, *ταῦτα*=ὑποκ. τοῦ του, *στρατιωτικά*=κατηγ. τοῦ ταῦτα, καὶ *εἶναι*=ὁμοίως ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δεῖν, *σύνταξιν*=ὑποκ. τούτου, *μίαν* ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ σύνταξιν, *τὴν αὐτὴν*=κατηγ. διορ. εἰς τὸ σύνταξιν καὶ ἐπεξηγήσεις τούτου, *τοῦ λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν*=ἔναρ. ἀπαρ. γεν. ἀντικ. τοῦ τὴν σύνταξιν, (*ὕμᾱς*)=ὑποκ. τῶν ἀπαρ., *τὰ δέοντα*=ἀντικ. τοῦ ποιεῖν (μετχ. ἐπιθ.) *ὕμεις*=ὑποκ. τοῦ νοουμένου ῥήμ. *ἡγεῖσθε*, (*δεῖν*)=ἀντ. τοῦ ῥήμ., *λαμβάνειν*=ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δεῖν, (*ὕμᾱς*)=ὑποκ. τοῦ λαμβάνειν, *οὕτω πως*=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου, *ἀνευ πραγμάτων*=ἐμπρ. διορ. δηλῶν ἐξαίρεσιν, ἐπεξηγήσεις τοῦ οὕτω πως, *εἰς τὰς ἐορτάς*=ἐμπρόθ. διορ. τοῦ σκοποῦ. *Ἔστι λοιπὸν*=ἀπρόσ. ἔκφρασις, *εἰσφέρειν*=ὑποκ. ταύτης, (*ὕμᾱς*)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., *πάντας*=κατηγ. διορ. εἰς τὸ ὕμᾱς, *δέη*=ῥῆμα, (*ἐνδεια*)=ὑποκ., *πολλῶν*=ἀντικ., *πολλὰ*=ὀλίγα=ἀντικ. τοῦ εἰσφέρειν (σύστοιχον), *ἄν* (*δέη*)=ῥῆμα, (*ἐνδεια*)=ὑποκ., *ὀλίγων*=ἀντικ. *Δεῖ*=ῥῆμα, (*ἐνδεια*)=ὑποκ., *χρημάτων*=ἀντικ., *ἀνευ τούτων*=ἐμπρόθ. διορ. δηλῶν ἐξαίρεσιν, *ἔστι*=ἀπρόσ. ῥῆμα, *γενέσθαι*=ὑποκ. τούτου, *οὐδὲν*=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., *τῶν δεόντων*=γεν. διαιρ. εἰς τὸ οὐδέν. *Λέγουσι*=ῥῆμα, *ἄλλοι*=ὑποκ., *πόρους*=ἀντικ., *ἄλλους*=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ πόρους, *τινάς*=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ πόρους, *ἔλεσθε*=ῥῆμα, (*ὕμεις*)=ὑποκ., ἀντικ. τοῦ *ἔλεσθε* νοεῖται ἢ ἀντων. *ἐκείνον*, *ὧν* γεν. διαιρ. εἰς τὸ ἐκείνον, *δοκεῖ*=ῥῆμα, *δοσις*=ὑποκ., *συμφέρειν*=εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ συμφέρειν, *ὕμιν*=δοτ. προσ. τοῦ δοκεῖ καὶ ἀντικ. τοῦ συμφέρειν. *ἔστι*=ῥῆμα, *καιρὸς*=ὑποκ., *ἀντιλάβεσθε*=ῥῆμα, (*ὕμεις*)=ὑποκ., *τῶν πραγμάτων*=ἀντικ.

§ 19 - 20. Πραγματικά. Ταῦτα: ὅσα ἠκούσατε προηγουμένως. *χρήματα... στρατιωτικά*: Ὁ ῥήτωρ ἐννοεῖ τὰ *θεωρικά* χρήματα. Διὰ ψηφίσματος τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Δήμου, ἐκδοθέντος μετὰ τὰς μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Σπαρτιατῶν τριακονταετεῖς σπονδὰς (445), ὠρίζετο ὅτι ἔπρεπε κατ' ἔτος νὰ κατατίθενται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον χίλια τάλαντα διὰ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας τῆς πολιτείας. Ὁ Περικλῆς ὅμως καὶ ὁ Κλεοφῶν (422) ἐπέτυχον νὰ λαμβάνουν ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐν χρηματικὸν ποσὸν καὶ νὰ τὸ διανέμουν εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας ἀνὰ δύο ὀβολοὺς (διῶβολον), διὰ νὰ μὴ στεροῦνται θέσεως εἰς τὸ θέατρον ἢ τὰς ἐορτάς. Ταῦτα κατετίθεντο εἰς ἰδιαίτερον ταμεῖον τῶν *θεωρικῶν*. Ἐν καιρῷ πολέμου διὰ νόμου ταῦτα ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὰς πολεμικὰς ἀνάγκας. Ὅτε ὅμως προστάτης τοῦ δήμου ἦτο ὁ Εὐβουλος, τῇ προτάσει τούτου ἐψηφίσθη νόμος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεβάλλετο ποινὴ θανάτου (ἢ κατ' ἄλλους ἄλλη αὐστηροτάτη ποινὴ) εἰς πάντα προτείνοντα νὰ χρησιμοποιηθοῦν τὰ χρήματα ταῦτα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Διὰ τοῦτο ὁ Δημ. ὁμιλεῖ περὶ ἀποδόσεως εἰς τοὺς στρατευομένους καὶ ὄχι περὶ μετατροπῆς των εἰς στρατιωτικά. *ὥς βούλεσθε*: δηλ. εἰς τὰς ἐορτάς καὶ ἀγῶνας εἰς τὸ θέατρον. *Ταῦτα*: δηλ. τὰ θεωρικά. ἐπιμελῶς ἀποφεύγει νὰ ἐκστομίσῃ τὴν λέξιν. *σύ γράφεις*: οἱ ἀγορεύοντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔπρεπε, προτοῦ ἀνέλθουν εἰς τὸ βῆμα,

νά καταθέσουν σημείωμα περιέχον τὰς γενικὰς γραμμὰς τοῦ λόγου των **μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε** : ἀποφεύγει νά ὁμιλήσῃ περὶ μετατροπῆς, διότι τοιαύτη πρότασις ἦτο παράνομος καὶ ἐκινδύνευε νά τιμωρηθῇ. **στρατιώτας κατασκευασθῆναι** : ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι δὲν εἶχον ἀξιόμαχον στρατόν, ὁ δὲ ὑπάρχων συνέκειτο ἐκ μισθοφόρων. **μίαν σύνταξιν** : Νά ὀργανωθῇ ἐν σύστημα, ὥστε χρήματα νά λαμβάνουν ὅσοι προσφέρουν ὑπηρεσίας· ὁ μισθὸς δηλ. νά δίδεται ἔναντι προσφορᾶς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. **ἀνευ πραγμάτων** : Οἱ Ἀθηναῖοι ἤθελον νά τὰ λαμβάνουν καὶ νά τὰ σπαταλοῦν εἰς τὰς ἐορτάς, χωρὶς νά ἐκπληρώνουν τὰ στρατιωτικὰ τους καθήκοντα. **ἔστι δὴ λοιπόν** : φυσικὸν ἐπακολούθημα τούτων εἶναι ὅλοι νά συνεισφέρουν. Τοὺς θέτει δηλαδὴ ἐνώπιον διλήμματος. ἢ πρέπει νά χρησιμοποιήσουν τὰ θεωρικὰ ἢ νά ὑποβληθοῦν εἰς ἔκτακτον εἰσφορὰν (βλ. § 6), **πολλὰ—ὀλίγα** : ἄγνωστον ἦτο πόσον θὰ διήρκει ὁ πόλεμος καὶ πόσα θὰ παρίστατο ἀνάγκη νά συνεισφέρουν. **Λέγουσιν ἄλλοι...** : ἄλλοι ῥήτορες ὠμίλησαν πρὸ τοῦ Δημ., ὁ ὁποῖος ὠμίλησε τελευταῖος, καὶ προέτειναν ἄλλους πόρους. **ὦν ἔλθεσθε** ἀπὸ ὅλους τοὺς προταθέντας τρόπους ἐκλέξατε τὸν συμφέροντα.

§ 19 — 20. Αἰσθητικά. **περὶ μὲν... περὶ δὲ** (ἐπαναφορά), ὅταν ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ λέξις εἰς τὴν ἀρχὴν ἀλλεπαλλήλων προτάσεων. **ἔστι χρήματα** (αἰτ. σύνταξις). **χρήματα... στρατιωτικὰ** (ὑπερβατόν). **ἔστι χρήμαθ' ἡμῖν, ἔστιν** (ἀναδιπλώσις ἢ παλιλλογία ἡ ἐπανάληψις), ὅταν ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ λέξις ἢ φράσις. ἐδῶ ἐκφράζει τὴν ἐπίμονον πεποίθησιν τοῦ ῥήτορος καὶ ἐντυπώνει ἰσχυρότερον τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀκροατῶν. **ὅσ' οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων** (ὑπερβολή). κατὰ τοῦτο λέγεται τι, ὑπερβαῖνον τὸ ἀληθές, διὰ νά παρασταθῇ ἐνεργῶς καὶ ζωηρῶς. **οὕτως, ὡς βούλεσθε** (εὐφημισμός), ἀντὶ νά εἴπῃ «ἀσυνειδήτως», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δηλώνει περαιτέρω διὰ τοῦ «εἰς τὰς ἐορτάς». **προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἐνδεῖ** : (ἐπανόρθωσις ἢ ἐπιδιόρθωσις), ὅταν, ἀφοῦ λεχθῇ μία φράσις ἢ λέξις, ἐπακολουθεῖ ἐτέρα, ἔχουσα πρὸ αὐτῆς συνήθως τὸ μᾶλλον, διὰ τῆς ὁποίας ἐπανορθοῦται τὸ λεχθέν, διὰ νά ἐντυπωθῇ ζωηρότερον. **πόρου—τοῦ πόρου** : (ἀντιστροφὴ) ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως εἰς τὸ τέλος ἀλλεπαλλήλων προτάσεων **οὐδενὸς—ἁπαντος** : (ἀντίθεσις). **οὐδενὸς προσδεῖ—προσδεῖ—μᾶλλον δι' ἐνδεῖ** : (κλιμαξ), ἡ ἐνδεῖα ἀνέρχεται κατ' ἀνιούσαν κλίμακα. **τί οὖν—ἀν τις εἴποι—**(ὑποφορά), μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε (ἀνθυποφορά).

δεῖν κατασκευασθῆναι στρατιώτας — ταῦτ' εἶναι στρατιωτικὰ

~~τοῦ λαμβάνειν — τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα~~

σχῆμα χιαστὸν (βλ. § 17—18). *ἐγὼ μὲν—ὕμεῖς δὲ* (ἀντίθεσις). *ἔστι λοιπὸν* (περίφρασις). *πολλῶν—πολλά, ὀλίγων—ὀλίγα* (ἐπανάληψις καὶ παρήχησις), *ἄλλους—ἄλλοι* (παρήχησις).

§ 19 - 20 **Ἡθικά**: *ἔστι χρήματα... στρατιωτικά*: Ὅμιλεῖ μὲ πάθος, ἀλλ' ὁμιλεῖ περὶ τούτων ἐμμέσως. *ὕμεῖς ἄνευ πραγμάτων—εἰς τὰς ἐορτάς*: παρουσιάζονται ὑπὸ τοῦ ῥήτορος οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἀπερίσκεπτοι, ἐνδιαφερόμενοι μόνον διὰ τὰς ἐορτάς καὶ τὰς πανηγύρεις. *Ἔστι λοιπὸν πάντα εἰσφέρειν*: Διὰ τὴν μὴ τοῦ ἀποδώσουν εὐθύνην, ὅτι προτείνει τὴν μετατροπὴν τῶν θεωρικῶν, ἐπιδιώκει νὰ τοὺς ἐξαναγκάσῃ νὰ κάμουν οἱ ἴδιοι τὴν πρότασιν, διὰ τὴν μὴ ἀναγκασθοῦν νὰ εἰσφέρουν.

§ 19 - 20 **Γνωμικά**. «Δεῖ δὲ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων».

§ 19 - 20 **Νόημα**. Ὡς πρὸς τὴν ἐξεύρεσιν τῶν χρηματικῶν πόρων διὰ τὰς στρατιωτικὰς δαπάνας ὑποδεικνύει νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ θεωρικὰ χρήματα, ἀρκεῖ νὰ ἐξασφαλισθῇ σύστημα καθορίζον τὴν ἀμοιβὴν τῶν στρατευομένων πολιτῶν καὶ τὴν εὐσυνείδητον ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεων πρὸς τὴν πατρίδα. Ἄν δὲν κάμουν τοῦτο, θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ συνεισφέρουν οἱ ἴδιοι, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν. Τέλος συνιστᾷ νὰ ἐκλέξουν ἀπὸ ὅλους τοὺς προταθέντας τρόπους ἐξευρέσεως χρημάτων τὸν συμφερότερον, ἀλλὰ ὅπωςδήποτε νὰ σπεύσουν νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς περιστάσεως.

§ 19 - 20 **Περίληψις**. Διὰ τὴν συντήρησιν τῶν δύο ἐκστρατευτικῶν σωμάτων ἀπαιτεῖται ἡ ἢ μετατροπὴ τῶν θεωρικῶν εἰς στρατιωτικά ἢ ἢ ἐκτακτος γενικῆ εἰσφορά.

§ 19 - 20 **Ἐπιγραφή**. Ὑπόδειξις ἐξευρέσεως χρημάτων.

Πίσις § 21 — 27

§ 21 - 22

Ἄξιον δ' (ἐστί)
ἐνθυμηθῆναι
καὶ λογίσασθαι,
ἐν ᾧ
καθέστηκε νυνὶ
τὰ Φιλίππου πράγματα.
Τὰ γὰρ παρόντα
αὐτῷ
οὔτε (οὕτως) εὐτρεπῶς ἔχει

ὡς δοκεῖ καὶ (ὡς) φήσεῖ τις ἂν
(ἔχειν)
μὴ σχολῶν ἀκριβῶς (ταῦτα),

Ἄξιζε ὅμως
νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν σας
καὶ νὰ ἀναλογισθῆτε
εἰς ποῖαν κατάστασιν
εὐρίσκονται τώρα δὲ
τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου.
Δηλαδή ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγ-
ματα αὐτοῦ
οὔτε (τόσον) καλὰ τακτοποιημένα
εἶναι,

ὡς φαίνεται καὶ ὅπως δύνатаί τις
νὰ ἰσχυρισθῇ (ὅτι ἔχουν)
ἐὰν δὲν ἐξετάξῃ μετὰ προσοχῆς
αὐτά,

οὐδ' (οὕτως ἔχει)

ὥς ἂν κάλλιστα ἔχοι,
οὐτ' ἂν ἐκείνος ἐξήνεγκε
τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτοε,
εἰ ᾤηθη

δεήσειν

πολεμεῖν αὐτόν,

ἀλλ' ἤλπιζε τότε

ἀναιρήσεσθαι

ἅπαντα τὰ πράγματα

ὥς ἐπιῶν

κᾶτα διέψευσται.

Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτόν ταράττει

παρὰ γνώμην γεγονὸς

καὶ πολλὴν ἀθυμίαν

αὐτῷ παρέχει,

εἶτα τὰ τῶν Θετταλῶν. Δ

Τὰντα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν

δήπου φύσει

καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις,

κομιδῇ δ' (ἄπιστα),

ὥσπερ ἦν,

καὶ ἔστι νῦν τοῦτω.

Ἐψηφισμένοι γὰρ εἰσι

καὶ Παγασὰς ἀπαιτεῖν αὐτόν

καὶ κεκωλύκασι

τειχίζειν Μαγνησίαν.

Ἦκουον δ' ἐγωγέ τινων

ὥς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς

ἀγορὰς

δώσοιεν ἔτι αὐτῷ

καρποῦσθαι

(ὥς) δέοι γὰρ διοικεῖν αὐτοὺς

τὰ κοινὰ τῶν Θετταλῶν

ἀπὸ τούτων,

οὐ Φίλιππον λαμβάνειν.

Εἰ δὲ ἀποστερηθῇσεται

τούτων τῶν χρημάτων,

καταστήσεται αὐτῷ

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

οὐδὲ εὐρίσκονται εἰς τοιαύτην κα-
τάστασιν,

ὥστε νὰ εἶναι κάλλιστα,

οὔτε ἐκείνος θὰ ἐκήρυτε

τὸν πόλεμον τοῦτον ποτέ,

ἐὰν ἐνόμιζεν

ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη

νὰ διεξαγάγῃ πραγματικῶς αὐτόν,

ἀλλ' ἤλπιζε τότε

ὅτι θὰ γίνῃ κύριος

δλων γενικῶν τῶν πραγμάτων

ὥς ἐξ ἐφόδου

καὶ ἔπειτα ἡπατήθη.

Τοῦτο λοιπὸν κατὰ πρῶτον ἀνη-

συχεῖ αὐτόν,

διότι ἔχει γίνεῖ παρὰ προσδοκίαν

καὶ μεγάλην στενοχωρίαν

τοῦ προξενεῖ,

ἔπειτα οἱ Θεσσαλοί.

Διότι αὐτοὶ ἄπιστοι μὲ ἦσαν

βεβαίως ἐκ φύσεως

καὶ πάντοτε πρὸς ὅλους τοὺς ἀν-

θρώπους,

πάρα πολὺ δὲ ἄπιστοι,

ὅπως ἀκριβῶς ἦσαν

καὶ εἶναι τώρα πρὸς αὐτόν.

Διότι ἔχουν ἀποφασίσαι

καὶ τὰς Παγασὰς νὰ ζητήσουν ἀπὸ

αὐτὸν

καὶ τὸν ἔχουν ἐμποδίσει

νὰ ὀχυρώνῃ τὴν Μαγνησίαν.

Ἦκουον δὲ ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀπὸ

μερικῶν

ὅτι οὐδὲ τὰς προσόδους τῶν λιμέ-

μένων καὶ τῶν ἀγορῶν

θὰ δώσουν πλέον εἰς αὐτόν

νὰ ἐκμεταλλεύεται

διότι (ἐλεγον) ὅτι πρέπει νὰ διοι-

κοῦν αὐτοὶ

τὴν πολιτείαν τῶν Θεσσαλῶν

μὲ αὐτὰς (τὰς προσόδους)

(καὶ) νὰ μὴ (τὰς) λαμβάνῃ ὁ Φί-

λιππος.

Ἐὰν ὅμως θὰ στερηθῇ τελείως

τούτων τῶν χρημάτων,

θὰ εὐρεθῇ οὕτως

εἰς στενὸν κομιδῇ
τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις.

εἰς πολὺ στενόχωρον θέσιν
μὲ τὴν συντήρησιν τῶν μισθοφό-
ρων του.

§ 21 - 22. Γραμματικά, σημασιολογικά: ἐνθυμηθῆναι=ἀπαρ. παθ. ἄορ. τοῦ ἐνθυμοῦμαι (=ἐνθυμῶ τίθηναι, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν), ἐνεθυμούμην, ἐνθυμήσομαι, ἐνεθυμήθην, ἐντεθύμηναι, ἐνετεθυμήμην. **λογίσασθαι**=ἀπαρ. ἄορ. τοῦ λογιζομαι (=ἀναλογίζομαι, σκέπτομαι), ἐλογιζόμην, λογιόυμαι, ἐλογισάμην, ἐλογίσθην, λελόγισμαι, ἐλελογίσμην. ᾧ=δοτ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς, ἥ, ὅ. **καθέστηκεν**=γ' ἐν. παρκ. ὁρ. τοῦ καθίσταμαι (=εὐρίσκομαι εἰς μίαν κατάστασιν), καθιστάμην, κωταστήσομαι, κατέστην, καθέστηκα, καθειστήκειν. **ἐν ᾧ καθέστηκεν νυνὶ τὰ Φιλίππου**=εἰς ποῖαν κατάστασιν εὐρίσκονται τῶρα τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου. **γὰρ**=διασαφ. σύνδ. **δοκεῖ**=γ' ἐν. ἐν. τοῦ ἀπροσ. δοκεῖ. **φήσειε** (καὶ φήσαι)=γ' ἐν. εὐκτ. ἄορ. τοῦ φημί=ἰσχυρίζομαι. **σκοπῶν**=μετχ. ἐν. τοῦ σκοπέ-ω-ῶ (=ἐξετάζω), ἐσκόπουν, σκέψομαι, ἐσκεψάμην, ἐσκεμμαι, ἐσκέμμην. **ἀκριβῶς**=ἐπίρ. τροπικόν. **μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς**=ἐξετάζων ἐπιπολαίως. **εὐτρεπῶς** ἐπίρ. τροπ. **εὐπρεπῶς ἔχει τι**=εἶναι τακτοποιημένον κάτι **κάλλιστα**=ἐπίρ. ὑπερθ. βαθμοῦ (καλῶς—κάλλιον—κάλλιστα). **οὐδ' (οὕτως ἔχει) ὥς ἂν κάλλιστα (ἔχοι)**, κατ' ἔννοιαν=οὐδὲ ἐν καλλίστῃ καταστάσει εἶναι. **ἐξήνεγκε**=γ' ἐν. ἄορ. β' ὁρ. τοῦ ἐκφέρω (πόλεμον=κηρύττω πόλεμον), ἐξέφερον, ἐξοίσω, ἐξήνεγκα καὶ ἐξήνεγκον, ἐξενήνοχα, ἐξενήνόχουν. **πολεμεῖν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ πολεμέω-ῶ. **ᾧθῃ**=γ' ἐν. παθ. ἄορ. ὁρ. τοῦ οἶομαι καὶ οἶμαι (=νομίζω), ᾧμην καὶ ᾧμην, οἶήσομαι, ᾧθῃν, νενόμικα. **δεήσειν**=ἀπ. μέλλ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ. **ἐπιῶν**=μετχ. ἐν. τοῦ ἐπέρχομαι, ἐπῆειν καὶ ἐπῆα, ἔπειμι, ἐπῆλθον, ἐπελήλυθα, ἐπεληλύθειν. ὥς **ἐπιῶν** (=οὕτως ὥς **ἐπιῶν τις ἀναρεῖται**)=ὥσαν ἐξ ἐφόδου. **ἀναιρέσεισθαι**=ἀπαρ. μέλλ. τοῦ ἀναιροῦμαι (τι=ἀναρπάξω τι, γίνομαι κύριός τινος) ἀνηροῦμαι, ἀναιρήσομαι, ἀνείλομην, ἀνήρημαι, ἀνήρημην. **κἄτα** (κῶ-σις)=καὶ εἴτα. **διέψευσται**=γ' ἐν. παρκ. ὁρ. τοῦ διαψεύδομαι (=ἀπατῶμαι), διεψεύδομην, διεψεύσομαι, διαψευσθῆσομαι, διεψεύσάμην, διεψεύσθην, διέψευσαι. διεψεύσμην. **παρὰ γνώμην**=παρὰ προσδοκίαν. **γεγονὸς**=μετχ. παρκ. οὐσ. τοῦ γίγνομαι, ἐγινόμην, γενήσομαι, ἐγενόμην, γέγονα, ἐγγόνουν. **ἀθυμία**=λύπη, στενοχωρία. **παρέχει**=γ' ἐν. ἐν. ὁρ. τοῦ παρέχω, παρείχον, παρέξω καὶ παρασχῆσω, παρέσχον, παρέσχον, παρέρχον, παρέρχον. **τὰ τῶν Θετταλῶν**=οἱ Θετταλοί. **ταῦτα** (=δηλ. τὰ τῶν Θετταλῶν)=οὗτος ὁ λαός. ἀπιστος, οὐ=ὁ μὴ ἐμπνέων ἐμπιστοσύνην. **δήπου**=ἐπίρ. βεβαιωτ.=βεβαίως. **φύσει**=ἐπίρ. τροπ.=ἐκ φύσεως. **δεῖ** ἐπίρ. χρον.=πάντοτε. **κομιδῇ**=ἐπίρ. ἐπιτακτικόν=λίαν, πάρα πολὺ. **ἀπαιτεῖν**=ἀπ. ἐν. τοῦ ἀπαιτέω-ῶ (τί τινα=ἀπαιτῶ τι παρά τινος), ἀπῆτουν, ἀπαιτήσομαι, ἀπῆτησα, ἀπῆτηκα, ἀπῆτήκειν. **εἰσὶν ἐψηφισμένοι**=γ' πληθ. παρκ. ὁρ. τοῦ ψηφίζομαι (μετ' ἀπαρ = ἀποφασίζω νά...), ἐψηφίζομην. ψηφιοῦμαι, ἐψηφισάμην, ἐψηφισμαι, ἐψηφίσμην. **κεκωλύκασιν**=γ' πληθ. παρκ. τοῦ κωλύω (=ἐμποδίζω). ὅμα-

λόν. **τειγίζειν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ τειγίζω (=όχυρώνω), ἐτείχιψον, τειγιῶ, ἐτείχισα, τετείχισα, ἐτετειγίκειν. **ἤκουον**=γ' πληθ. παρτ. τοῦ ἀκούω (τινός ὡς=ἀκούω ἀπό κάποιον ὅτι), ἤκουον, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκήκοα, ἤκοκύν, **τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς**=τὰς προσόδους ἐκ τῶν λιμένων καὶ τῶν ἀγορῶν. **δῶσοιεν**=γ' πληθ. εὐκτ. μέλ. τοῦ δίδωμι, ἐδίδουν, δῶσω, ἔδωκα, δέδωκα, ἐδεδώκειν. **καρποῦσθαι**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ καρπό-ομαι-οῦμαι, ἐκαρπούμην. καρπώσομαι, ἐκαρπώσάμην, κεκάρπωμαι, ἐκεκαρπώμην. **τὰ κοινὰ τῶν Θειταλῶν**=ἡ πολιτεία τῶν Θεσσαλῶν. **δέοι**=γ' ἐν. εὐκτ. ἐν. τοῦ ἀπρσ. δεῖ. **διοικεῖν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ διοικέ-ω-ῶ, διώκουν, διοικήσω, διώκησα, διώκηκα, διωκῆκειν. **λαμβάνειν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ λαμβάνω, ἐλάβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἰλήφειν. **ἀποστερηθήσεται**=γ' ἐν. πχθ. μέλ. τοῦ ἀποστερέομαι-οῦμαι, ἀπεστερούμην, ἀποστερήσομαι, ἀποστερηθήσομαι, ἀπεστερήθην, ἀπεστερήμαι, ἀπεστερήμην. **τὸ στενὸν (οὐς.)**=ἡ στενοχωρία. **εἰς κομιδὴν σιτὸν**=εἰς πολὺ στενόχωρον θέσιν. **τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις**=ἡ τροφή τῶν ξένων: ἡ συντήρησις τῶν μισθοφόρων. **καταστέλλεται**=γ' ἐν. μέλ. ὁρ. τοῦ καθίσταμαι.

§ 21 - 22. **Ἑτυμολογικά**: **ἄξιον**, ἄξιος=ἀπὸ τὸ ἄγω. **ἐνθυμηθῆναι**, ἐνθυμοῦμαι=ἀπὸ τὸ ἐν + θυμός. **λογίσασθαι**, λογίζομαι=ἀπὸ τὸ λόγος. **ἀκριβῶς**=παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἀκριβής=ἀπὸ τὸ ἄκρος + κρίνω. **εὐτρεπῶς**=παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ εὐτρεπής καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ εὖ + τρέπω. **πολεμεῖν**, πολεμῶ=ἀπὸ τὸ πόλεμος καὶ αὐτὸ ἴσως ἀπὸ τὸ πάλη ἢ τὸ πολεμίζω. **ἤλπιζε**, ἐλπίζω=ἀπὸ τὸ ἐλπις. **κἄτα**=ἀπὸ τὸ καὶ εἶτα. **πρῶτον**, πρῶτος=ἀπὸ τὸ πρό-τατος κατὰ συναίρεσιν καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ πρό. **γνώμην**, γνώμη=ἀπὸ τὸ γινώσκω. **ἄθυμιαν**=ἀπὸ τὸ ἄθυμος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ α στερ. + θυμός. **ἄπιστα**, ἄπιστος=ἀπὸ τὸ α στερ. + πιστός, τὸ δὲ πιστός ἀπὸ τὸ πείθω. **δήπου**=ἀπὸ τὸ δῆ + που. **φύσει**=παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ φύσις καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ φύω. **κομιδὴ**=παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ κομίζω καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ κομέω. **ἐψηφισμένοι**, ψηφίζομαι=ἀπὸ τὸ ψῆφος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ψάω, ψῆω, ψέω. **κεκωλύκασιν**, κωλύω παραγ. **κώλυμα**, κωλυτής, κώλυσις. **τειγίζειν**, τειγίζω=ἀπὸ τὸ τεῖχος. **ἤκουον**, ἀκούω=ἀπὸ τὸ ἀκ + οὖς. **λιμένας**, λιμὴν=ἀπὸ τὸ λείβω. **ἀγοράς**, ἀγορά=ἀπὸ τὸ ἀγείρω. **καρποῦσθαι**, καρποῦμαι=ἀπὸ τὸ καρπός. **κοινά**, κοινός, παράγ. **κοινῶ** (ὅω), **κοινότης**. **διοικεῖν**, διοικῶ=ἀπὸ τὸ δια + οἰκῶ τὸ δὲ οἰκῶ, ἀπὸ τὸ οἶκος. **στενὸν**, στενός=ἀπὸ τὸ στένω. **τροφῆς**=ἀπὸ τὸ τρέφω. **ξένοις**, ξένος πρωτοτ. λέξις παράγ. **ξενῶ** (ὅω).

πῶς ἔχει, ὥς δοκεῖ καὶ φήσεί τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, οὐδ' (οὕτως ἔχει) ὥς ἂν κάλλιστα (ἔχοι). ἔχει=ῥῆμα, τὰ παρόντα=ὑποκ. αὐτῷ=δοτ. ἡθική, εὐτρεπῶς=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου, δοκεῖ=ἀπρόσ. ῥῆμα, (ἔχειν)=ὑποκ., τὰ πράγματα=ὑποκ. τοῦ ἔχειν, φήσειεν ἂν=ῥῆμα, τίς=ὑποκ., (ἔχειν)=ἀντικ, σκοπῶν (=εἰ μὴ σκοποῖη)=ὑποθ. μετχ., τίς=ὑποκ. ταύτης, ἀκριβῶς=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου, (ἔχει)=ῥῆμα, (τὰ πράγματα)=ὑποκ, κάλλιστα=ἐπιρ. διορ. τρόπου. ἐξήνεγκε ἂν=ῥῆμα, ἐκείνος=ὑποκ, πόλεμον=ἀντικ., τοῦτον=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ πόλεμον, εἰ φήθη=ῥῆμα, (ἐκείνος)= ὑποκ., δεήσειν=εἰδικ. ἀπαρ. ἀντ. τοῦ φήθη, πολεμεῖν=ὑποκ. τοῦ ἀπρος. δεήσειν, (ἐκείνον)=ὑποκ. τοῦ πολεμεῖν, αὐτὸν=ἀντικ, τοῦ πολεμεῖν, ἡλπίξε=ῥῆμα, ἐκείνος=ὑποκ., ἀναιρήσεσθαι=εἰδ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ ῥήμ., (ἐκείνος)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., τὰ πράγματα=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ., ἅπαντα=κατηγ. προσδ. εἰς τὸ πράγματα, ἐπιῶν=μετχ. τροπ. κἄτα=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου, διέψευσται=ῥῆμα, (ἐκείνος)=ὑποκ. Ταράττει=ῥῆμα, τοῦτο ὑποκ., αὐτὸν=ἀντικ., πρῶτον=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου, γεγονὸς=μεχ. αἰτιολ., (τοῦτο)=ὑποκ. τῆς μετχ., παρὰ γνώμην=ἐμπρόθ. διορισμός τοῦ τρόπου, παρέχει=ῥῆμα. (τοῦτο)=ὑποκείμ., ἀθυμίαν - αὐτῷ=ἀντικ. τοῦ παρέχει, πολλήν=ἐπιθετ. διορισμός τοῦ ἀθυμίαν, τὰ τῶν Θετταλῶν=ἐπιθ. διορ. τοῦ νοουμένου πράγματα, τὸ ὅποιον εἶναι ὑποκ. τῶν νοουμένων ῥημάτων ταράττει καὶ ἀθυμίαν παρέχει. ἦν=ῥῆμα, ταῦτα=ὑποκ., ἄπιστα =κατηγ., δήπου=ἐπιρ. βεβαιωτ. φύσει=ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου, αἰ=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου, ἀνθρώποις=δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ ἄπιστα, πᾶσι,=κατηγ. διορισμός εἰς τὰ ἀνθρώποις, κομιδῇ=ἐπιρ. διορ. τοῦ ποσοῦ, ἦν=ῥῆμα (ταῦτα)=ὑποκ., (ἄπιστα)=κατηγ., ἔστι=ῥῆμα, (ταῦτα)=ὑποκ., (ἄπιστα)=κατηγ., αὐτῷ=δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ ἄπιστα, νῦν=ἐπιρ. διορ. τοῦ χρόνου. ἐψημισμένοι εἰσι=ῥῆμα (Θετταλοὶ)=ὑποκ., ἀπαιτεῖν=τελ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ ῥήμ., (Θετταλοὶ)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., Παγασὶς—αὐτὸν=ἀντικ. τοῦ ἀπαιτεῖν. κενωλό-κασι=ῥῆμα (Θετταλοὶ)=ὑποκ., τειχίζειν=τελ. ἀπαρ., ἀντικ. τοῦ ῥήμ. (αὐτὸν)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., Μαγνησίαν=ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. Ἦκουον=ῥῆμα, ἔγωγε=ὑποκ, τινῶν=ἀντικ, ὥς... δώσοιεν=εἰδ. πρότ.=ἀντικ. τοῦ ἤκουον. δώσοιεν=ῥῆμα, (κατ'εὐκτ. τοῦ πλαγίου λόγου, διότι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἤκουον, χρόνου ἱστορ.), (οἱ Θετταλοὶ)=ὑποκ., τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς=ἀντικ., αὐτῷ=ἀντικ. β', καρποῦσθαι=καθαρώς τελικὸν ἀπαρ. ἡ τοῦ σκοποῦ, ἐξαρτῶμενον ἐκ τοῦ δώσοιεν, (αὐτὸν)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. (ὥς) δέοι=εἰδικ. ἐπίσης πρότ. ἀντικ. τοῦ ἤκουον, διὰ τοῦτο κατ' εὐκτ. τοῦ πλαγίου λόγου, δέοι=ῥῆμα ἀπρ. διοικεῖν=ὑποκ. τοῦ ἀπρος., (αὐτοὺς)= ὑπ. τοῦ διοικεῖν, τὰ κοινὰ=ἀντικ. τοῦ διοικεῖν, τῶν Θετταλῶν=γεν. κτητική, οὐ λαμβάνειν=ὑποκ. τοῦ ἀπρος. δέοι, Φίλιππον=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., (ταῦτα)=ἀντ. τούτου, ἀπὸ τούτων=ἐμπρόθ. διορ. τοῦ μέσου. ἀποστερηθήσεται=ῥῆμα, (ἐκείνος)=ὑποκ., τῶν χρημάτων=ἀντικ., τούτων=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ χρημάτων, καταστήσεται=ῥῆμα, τὰ τῆς τροφῆς=ὑποκ. (ἀττ. σύντ.), τοῖς ξένοις=δοτ. χαριστική, αὐτῷ δοτ. ἡθική, εἰς στενὸν=ἐμπρόθ. διορ. διευθύνσεως, κομιδῇ=ἐπιρ. διορ. τοῦ ποσοῦ εἰς τὸ στενόν.

§ 21 - 22. **Πραγματικά.** Ἄξιον δέ: διὰ τοῦ δὲ μεταβαίνει εἰς ἐξέτασιν τῶν πραγμάτων τοῦ Φιλίππου. **τὸν πόλεμον τοῦτον**: δηλ. τὸν κατὰ τῆς Ὀλύνθου, ὁ ὁποῖος διεξάγεται τώρα. **τότε**=ὅτε ἐκήρυτε τὸν πόλεμον. **ἀπαντα τὰ πράγματα**: δηλ. τῶν Ὀλυνθίων. **παρὰ γνώμην γεγονός**: ὁ Φίλιππος ἤλπιζεν, ὅτι αἱ πόλεις τῆς Χαλκιδικῆς θὰ ἐτίθεντο ἐκουσίως ὑπὸ τὴν προστασίαν του· διὰ τοῦτο ἡ ἀντίστασις τῆς Ὀλύνθου ὑπῆρξεν ἀπροσδόκητος. **ταῦτα γὰρ ἄπιστα... φύσει καὶ αἰεὶ**: παροιμιώδης ἦτο ἡ ἀπιστία τῶν Θεσσαλῶν. Τοιαύτην ἀπιστίαν ἐδειξαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους κατὰ τὴν μάχην τῆς Τανάγρας τῆς Βοιωτίας (458 π.χ.), ὅπου ἐλθόντες ὡς σύμμαχοι τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης προσῆλθον εἰς τὰς τάξεις τῶν Λακεδαιμονίων. Ἀλλὰ καὶ ἀταξία καὶ ἀκολασία μεγάλη ἐπεκράτει εἰς Θεσσαλίαν. ὡς καὶ ὁ Πλάτων εἰς τὸν διάλογον (Κρίτων) ἀναφέρει. **Παγασός**: τὸ σπουδαιότερον ἐπίγειον τῆς Θεσσαλίας παρὰ τὸν σημερινὸν Βόλον. Ταύτας κατέλαβεν ὁ Φίλ. τὸ 352 (βλ. § 13). **Μαγνησίαν**. ὀχυρὰ πόλις εἰς τὴν ὁμώνυμον Θεσσαλ. Χερσόνησον. Καὶ ταύτην κατέλαβεν ὁ Φίλ. τὸ 352. **τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς**: τὰς προσόδους ἐκ τῶν λιμένων καὶ τῶν ἀγορῶν εἶχον παραχωρήσει εἰς τὸν Φίλιππον μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐξωσιν τῶν τυράννων τῶν Φερῶν. **τὰ κοινὰ τῶν Θετταλῶν**: ἡ Θεσσαλία διηρεῖτο εἰς 4 χώρας: Θεσσαλιώτιδα, Πελασγιώτιδα, Ἑσταιωτίτιδα καὶ Φθιώτιδα, αἱ ὁποῖαι εἶχον αὐτόνομον ἐσωτερικὴν πολιτικὴν. Ἐξωτερικὴν ὁμοῦς ἔσχουν κοινὴν (=τὸ κοινὸν τῶν Θετταλῶν). Ὁ ἄρχων τοῦ κοινοῦ ἐλέγετο **ταγός**· μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίας ταγός ἐγένετο ὁ Φίλιππος. **ἀπὸ τούτων**: δηλ. τῶν χρημάτων. **ξένοι**: οἱ μισθοφόροι τοιοῦτους μισθοφόρους εἶχον ὅλοι αἱ ἀρχαῖαι πόλεις.

§ 21 - 22. **Αἰσθητικά.** Ἐνθυμηθῆναι-λογίσασθαι (συνωνυμία), ζεῦγος γνωστικῶν ῥημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ α' ἀναφέρεται εἰς τὴν αἴσθησιν, τὸ β' εἰς τὴν γνῶσιν, πρὸς ἐμφασιν (πρβλ. § 12 - 13). **λογίσθαι τὰ πράγματα, ἐνῷ καθέστηκε**: (πρόληψις), τὸ ὑποκ. δευτερευούσης προτάσεως ἐλκόμενον ὑπὸ τοῦ ῥήμ. τῆς κυρίας τίθεται προληπτικῶς ὡς ἀντικ. τοῦτου. **τὰ Φίλιππον**: εἰς τὸ τέλος πρὸς ἐξαρσιν. **ταῦτα γὰρ ἄπιστα**: τὸ οὐδ. γένος εἶναι εὐχρηστον ἐπὶ ἀνθρώπων, ὅταν θέλωμεν νὰ δηλώσωμεν ὅλα τὰ ἀφορῶντα εἰς αὐτοὺς (τρόπον ζωῆς, φύσιν, ἥθη, ἔργα κ.λ.π.). **ὡς ἐπιὼν** (βραχυλογία) ἀντί: οὕτως, ὡς ἀναιρεῖται τις ταῦτα ἐπιὼν. **τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς**: (μετωνυμία ἢ ὑπαλλαγή), ὅταν τίθεται ὁ τόπος ἀντὶ τοῦ πράγματος, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἐκ τοῦ τόπου. **οὐ (δέοι) Φίλιππον λαμβάνειν**: (βραχυλογία ἢ σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ), ὅταν μία λέξις ἢ φράσις νοεῖται ἐκ τῶν προηγουμένων ἀμετάβλητος. **τὰ τῆς τροφῆς** ἀντί: ἡ τροφή (περίφρασις).

§ 21-22. **Ἡθικά.** οὔτε γὰρ ὡς δοκεῖ καὶ φησὶε τις ἔν. Διὰ τούτων ἐπιδιδώκει νὰ δείξῃ ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Φιλίππου δὲν εἶναι καθόλου εὐχάριστος, διὰ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ καί, ἀφοῦ τοὺς ἀποκαλύψῃ

τὴν πραγματικὴν κατάστασιν, νὰ δείξῃ ὅτι εἶναι εὐκόλος ἡ καταπο-
λέμησίς του. **ἤκουον δ' ἐγώ γε τινῶν**: Λέγων τὰ ἀνωτέρω διέτρεχε
τὸν κίνδυνον νὰ χαρακτηρισθῇ ἀναξιόπιστος, διὰ τοῦτο διαβεβαιώνει
ὅτι ἤκουσεν ἀπὸ μερικοὺς Θεσσαλοὺς, ὅτι θέλουν νὰ διοικῶνται μό-
νοι των.

§ 21 - 22. **Γνωμικά**. «ἄπιστα τὰ τῶν Θεσσαλῶν φύσει καὶ ἀεί-
πᾶσιν ἀνθρώποις».

§ 21 - 22. **Νόημα**. Ἀφοῦ ἐζήτησε καὶ τὸ οἰκονομικὸν θέμα, εἰσ-
ερχόμενος εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ Φιλ., διαπιστώνει ὅτι
αὗται δὲν εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάστασιν, ὡς φαίνεται ἐκ πρώτης
ὄψεως καὶ τοῦτο διότι: 1) ἤλπιζεν ὅτι μὲ τὴν πρώτην ἐφοδὸν θὰ κα-
τελάμβανε τὴν Ὀλύμπου ἀντὶ τοῦτου συνήντησε μεγίστην ἀντίστασιν
καὶ τοῦτο πολὺ τὸν στενοχωρεῖ. 2) Οἱ φύσει ἄπιστοι Θεσσαλοὶ ἔχουν
ἀποφασίσει νὰ τοῦ ζητήσουν τὰς Παγασάς, νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ
ὀχυρώσῃ τὴν Μαγνησίαν καὶ νὰ μὴ τοῦ ἐκχωροῦν πλέον τὰς προσό-
δους ἐκ τῶν λιμένων καὶ τῶν ἀγορῶν, διὰ νὰ διοικοῦν δῆθεν μὲ αὐ-
τὰς τὴν πολιτείαν των, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πολὺ θὰ τὸν δυσκολεύσῃ
διὰ τὴν συντήρησιν τῶν μισθοφόρων του.

§ 21 - 22. **Περίληψις**. Ἡ ἀντίστασις τῆς Ὀλύμπου καὶ ἡ ἀπι-
στία τῶν Θεσσαλῶν ταράσσουν τὸν Φίλιππον.

§ 21 - 22. **Ἐπιγραφή**. Διαπίστωσις τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν
πραγμάτων τοῦ Φιλίππου.

§ 23

Ἀλλὰ μὴν
χρὴ ἡγεῖσθαι (τινα)
ἥδιον ἂν εἶναι
τόν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν
καὶ ἀπλῶς τούτους ἅπαντας

αὐτονόμους καὶ ἐλευθέρους
ἢ δούλους·
καὶ γὰρ ἀήθεις εἰσι

τοῦ κατακοῦειν τινὸς

καὶ ἄνθρωπος
ὑβριστής (ἐστίν),

ὥς φασιν.
Καὶ μὰ Δί'
οὐδὲν ἄπιστόν (ἐστίν) ἴσως·

Πρὸς τούτοις δὲ
πρέπει νὰ νομίξῃ τις
ὅτι θὰ προετίμων νὰ εἶναι
οἱ Παῖονες βεβαίως καὶ οἱ Ἰλλυριοὶ
καὶ γενικῶς ὅλοι αὐτοὶ (: οἱ ὑπο-
τεταγμένοι εἰς τὸν Φίλιππον)
αὐτόνομοι καὶ ἐλεύθεροι
παρὰ δούλοι·
καθ' ὅσον μάλιστα δὲν εἶναι συν-
ηθισμένοι
εἰς τὸ νὰ ὑπακούουν τελείως εἰς
ἄλλον
καὶ ὁ ἄνθρωπος
(εἶναι) ἀλαζών (: φέρεται ὑβριστι-
κῶς),
καθὼς λέγουν·
καὶ μὰ τὸν Δία
οὐδὲν ἄπιστον (εἶναι) ἀπίστευτον ἴσως

(τούτου)·

τὸ γὰρ εὖ πράττειν (τινὰ)
παρὰ τὴν ἀξίαν
γίνεται ἀφορμὴ τοῖς ἀνοήτοις
τοῦ κακῶς φρονεῖν·
διόπερ
πολλάκις δοκεῖ
χαλεπώτερον εἶναι
τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ
τοῦ κτήσασθαι.

διότι τὸ νὰ εὖτυχῇ (κανεῖς)
χωρὶς νὰ τοῦ ἀξίῃ
γίνεται ἀφορμὴ εἰς τοὺς ἀνοήτους
νὰ σκέπτονται παραλόγως·
διὰ τοῦτο ἀκριβῶς
πολλάκις φαίνεται
ὅτι εἶναι δυσκολώτερον
τὸ νὰ διαφυλάξῃ (κανεῖς) τὰ ἀγαθὰ
ἀπὸ τὸ νὰ τὰ ἀποκτήσῃ.

§ 23. Γραμματικά—σημασιολογικά: **Ἄλλα μὲν**= ἄλλ' ἄλλῃως ἄλλ' ὅμως, πρὸς τούτοις, σύνδ. μεταβατικός. **γε**=βεβαιωτικὸν μόριον=βεβαίως. **ἀπλῶς**=ἐν γένει. **ἡγεῖσθαι**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ ἡγέ-ομαι-οῦμαι (=νομίζω), ἡγούμην, ἡγήσομαι, ἡγησάμην, ἡγῆμαι, ἡγήμην. **χεῖ**=ἀπρὸς. **ρῆμα**=πρέπει. **ὁ ἡ αὐτόνομος**, **ον**=ὁ ἔχων ἰδίους νόμους, αὐτοδιοίκητος. **ἡδιον**=ἐπίρ. συγκρ. βαθμοῦ (ἡδέως - ἡδιον - ἡδιστα)=εὐχαριστότερον. **ἡδιον ἂν εἶναι**=ὅτι εὐχαριστότερον θὰ ἦσαν=ὅτι θὰ προετίμων. **ὁ, ἡ ἀήθης, τὸ ἀηθες**=ἐπίθ. τριγ. καὶ δικατῆλ. τριτόκλ.=ὁ ἀσυνήθιστος. **κατακουεῖν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ κατακούω (τινός=ὑπακούω εἰς τινα, εἶμαι ὑπὸ τοῦ τινος), κατήκουον, κατακούσομαι, κατήκουσα, κατακήκουα, κατηκήκουε. **ἄνθρωπος** (κράσις)=ὁ ἄνθρωπος. **ὑβριστὴς εἰμὶ**=φέρομαι ὑβριστικῶς, ὑπερφηφάνως **ὥς**=ἐπίρ. ἀναφ.=καθώς. ἐπ' αὐτοῦ ἔχει ἀναβιβασθῇ ὁ τόνος τοῦ φασίν. **οὐδὲν**=ἐπίρ. ποσοτ.=οὐδόλως. **ὁ, ἡ ἀπιστος**, **ον**=ἀπίστευτος. **πράττειν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ πράττω. **εὖ πράττω**=εὖτυχῶ. (**κακῶς πράττω**=δυστυχῶ). **φρονεῖν**=ἀπαρ. ἐν. τοῦ φρονέ-ω-ῶ, ἐφρόνουν, φρονήσω, ἐφρόνησα, **κακῶς φρονῶ**=σκέπτομαι κακῶς, φέρομαι ὑπερφηφάνως. **φυλάξαι**=ἀπαρ. ἀορ. τοῦ φυλάττω, ἐφύλαττον. φυλάξω, ἐφύλαξα, ἐπεφυλάχην. **τὰγαθὰ** (κράσις)=τὰ ἀγαθὰ. **κτῆσασθαι**=ἀπαρ. ἀορ. τοῦ κτά-ομαι-ῶμαι (=ἀποκτῶ), ἐκτῶμην, κτήσομαι, ἐκτησάμην, ἐκτῆμαι, ἐκεκτῆμην. **χαλεπώτερον**=ἐπίρ. συγκρ. βαθ. (χαλεπῶς—χαλεπώτερον—χαλεπώτατα).

§ 23. Ἑτυμολογικά: **ἀπλῶς**=παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἀπλοῦς καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ἄμα. **αὐτόνομος**, **αὐτόνομος**=ἀπὸ τὸ αὐτὸς + νόμος. **ἐλευθέρους** ἐλευθερος = ἀπὸ ρίζαν τοῦ ἔρχομαι ἐλεύσομαι. **δούλους**, **δοῦλος**=ἀπὸ τὸ δέω(ῶ)=δένω. **ἀήθης**=ἀπὸ τὸ α στερ. + ἥθος. **ὑβριστὴς**=ἀπὸ τὸ ὑβρίζω καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ὕβρις. **ἀπιστον**, **ἀπιστος**=ἀπὸ τὸ α στερητ. + πιστός, τὸ δὲ πιστός ἀπὸ τὸ πείθω. **ἰσως**=παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἴσος. **ἀξίαν**, **ἄξιος**=ἀπὸ τὸ ἀγω. **ἀφορμὴ**=ἀπὸ τὸ ἀπό + ὄρμη τὸ δὲ ὄρμη ἀπὸ τὸ ὄρνυμι. **φρονεῖν**, **φρονῶ**=ἀπὸ τὸ φρῆν. **ἀνοήτοις**, **ἀνόητος**=ἀπὸ τὸ α στερητ. + νοῶ. **διόπερ**=ἀπὸ τὸ διὰ + ὅπερ. **φυλάξαι**,

φυλάττω, παράγ. **φύλαξ**, φυλακτήριον φυλακτέος, φυλακή. **τάγα-
θα** = από τὸ **τά** + **ἀγαθὰ** τὸ δὲ ἀγαθὸς ἀπὸ τὸ **ἄγαν** + **θέω**. **κτῆ-
σασθαι**, **κτῶμαι**, παράγ. **κτῆσις**, **κτῆτωρ** **κτῆμα**.

§ 23. **Ἀντικαταστάσεις.** **ἡγείσθαι**, **κάθ.** = ἡγεῖσθαι, ἡγήσεσθαι, ἡγήσασθαι. ἡγήσθαι. **φυλάξαι**, **κάθ.** = φυλάττειν, φυλάξειν, φυλάξαι, πεφυλαχέναι. **κτῆσασθαι**, **κάθ.** = κτᾷσθαι, κτῆσέσθαι, κτῆσασθαι, κτῆ-
θῆναι, κεκτῆσθαι.

§ 23 **Ἀναγνώρισις προτάσεων.** **Ἀλλὰ μὲν... εἶναι** (κυρία), **καὶ
γάρ... εἰσὶ** (κυρία), **καὶ ἄνθρωπος ὑβριστῆς** (κυρία), **ὥς φασιν** (δευτ.
ἀναφ.) **καὶ γὰρ Δι'...** ὥσως (κυρία). **τὸ γὰρ εὖ... γίννεται** (κυρία)
διόπερ... εἶναι (δευτ. ἀναφρ.)

§ 23 **Συντακτικὴ ἀνάλυσις.** **χρῆ** = ρῆμα ἀπρόσ., **ἡγείσθαι** = ὑποκ.
τοῦ **χρῆ**, (**τινὰ**) = ὑποκ. τοῦ ἡγεῖσθαι, **ἂν εἶναι** = δυνητ. ἀπαρ. ἀντικ.
τοῦ ἡγεῖσθαι, **τὸν Παίονα** — **Ἰλλυριόν** — **τούτους** = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ.
εἶναι, **ἅπαντας** κατηγ. προσδ. **αὐτονόμους καὶ ἐλευθέρους** = κατηγ.
εἰς τὸ ὑποκ. τοῦ εἶναι καὶ **ἀ'** ὅρος τῆς συγκρίσεως. **ἡ δούλους** = **β'** ὅρος
τῆς συγκρ., **ἡδίων** = ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου, **ἀπλῶς** = ἐπιρ. διορ. τοῦ
τρόπου. **εἰσὶ** = ρῆμα, **οὗτοι** = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., **τινὸς** = ἀντικ. τούτου,
(**εἰσὶ**) = ρῆμα, **ἄνθρωπος** = ὑποκ., **ὑβριστῆς** = κατηγ. **ὥς φασιν** = ρῆμα,
(**οἱ ἄνθρωποι**) = ὑποκ. **μὰ** ὁμοτ. μόριον συντασσόμενον μετ' αὐτ. πάν-
τοτε ἐπὶ ἀρνήσεως. (**ἐστὶ**) — ρῆμα, (**τοῦτο**) ὑποκ., **ἄπιστον** = κατηγ.,
οὐδὲν = ἐπιρ. διορ. τοῦ ποσοῦ. **γίννεται** = ρῆμα, **τὸ εὖ πράττειν** = ἐναρ-
ἀπαρ. ὑποκ. τοῦ ρῆμ., **ἀφορμή** = κατηγ. εἰς τὸ εὖ πράττειν, (**τινὰ**) =
ὑποκ. τοῦ εὖ πράττειν, **παρὰ τὴν ἀξίαν** = ἐμπρόθ. τρόπου, **τοῖς ἀνοή-
τοις** = δοτ. προσωπ. τοῦ γίννεται, **τοῦ κακῶς φρονεῖν** = ἐναρθ. ἀπαρ.
γενικῇ ἀντικειμ. εἰς τὸ ἀφορμή. **δοκεῖ** = ρῆμα ἀπρόσ., **εἶναι** = ὑποκ. τοῦ
ἀπρόσ., **τὸ φυλάξαι** = ἐναρθ. ἀπαρ. ὑποκ. τοῦ εἶναι, **χαλεπώτερον** =
κατηγ. εἰς τὸ φυλάξαι, **τοῦ κτῆσασθαι** = **β'** ὅρος τῆς συγκρ. τὸ φυλά-
ξαι = **α'** ὅρος συγκρίσεως.

§ 23. **Πραγματικά.** **Παῖονες** : ἡ Παιονία, χώρα τῆς ἀρχαίας Μα-
κεδονίας, ἀπὸ Σκάρδου μέχρι Ὀρβήλου. Ἰλλυρικῆς φυλῆς οἱ Παῖονες
εἶχον ὑποταχθῆ εἰς τὸν Φίλιππον. **Ἰλλυριοί** (βλ. § 13), ὑπὸ τοῦ Φιλίπ-
που καὶ οὗτοι εἶχον ὑποταχθῆ. **Τούτους ἅπαντας** : Θράκες, Ἡπειρώ-
ται καὶ ἄλλοι ὑποταγμένοι εἰς τὸν Φίλιππον **αὐτόνομος** : ὁ ζῶν με-
δίους νόμους, ὁ ὁποῖος δυνατὸν νὰ μὴ εἶναι ἐλεύθερος. **ἐλεύθερος** : ὁ
καὶ νόμους ἰδίους ἔχων ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτησίαν... **ἄνθρωπος** περιφρο-
νητικῇ προσαγόρευσις. **ὑβριστῆς** : ὁ Φίλ. ἦτο φιλόφρων καὶ πρᾶος, ὁ-
σάκις ὁμως ὠργίζετο ὑβρίζε καὶ ἐφέρετο σκαιῶς. **ὥς φασιν** : ὁ χαρα-
κτηρισμὸς τοῦ Φιλίππου ὡς ὑβριστοῦ ἦτο πολὺ βαρὺς, διὰ τὰ μετριά-
σῃ τὴν ἐντύπωσιν ὁ ρῆτωρ δηλώνει ὅτι αὐτὴν τὴν ἀντίληψιν ἔχει ἡ κοι-
νὴ γνώμη καὶ ὅχι ὁ ἴδιος. **τὸ γὰρ εὖ πράττειν** : ἡ παρ' ἀξία
εὐτυχία κάμνει τὸν ἀνόητον ἄνθρωπον ἀνοητότερον καὶ κουφότερον
δοκεῖ τὸ φυλάξαι... διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν δύο τούτων λέξεων

προσδίδει σχετικήν καὶ ὄχι ἀπόλυτον ἀξίαν εἰς τὸ γνωμικόν, διότι ἀλ-
λαχοῦ ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀπόκτησις εἶναι δυσκολωτέρα τῆς
διαφυλάξεως, Ἐννοεῖ διὰ τοῦτου ὅτι ὁ Φίλιππος ἀπέκτησε μεγάλην
δύναμιν χωρὶς νὰ τὸ ἀξίξῃ καὶ διὰ τοῦτο ἔγινε ἀλαζών καὶ ὑπερόπτης,
διὰ τοῦτο ὁμως μὲ δυσκολίαν θὰ συγκρατήσῃ τὰ ἀποκτηθέντα.

§ 23. Αἰσθητικά. *Τὸν Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριόν* (συνεκδοχή)
ἀντί : τοὺς Παίονας καὶ τοὺς Ἰλλυριοὺς. (Τὸ ἐν ἀντί τῶν πολλῶν ὁμο-
ειδῶν). *αὐτονόμους καὶ ἐλευθέρους* (συνωνυμία πρὸς ἔμφρασιν).

§ 23. Ἡθικά. *Ἀήθεις τοῦ κατακούειν τινός εἰσιν* : οἱ Παίονες
καὶ Ἰλλυριοὶ χαρακτηρίζονται ὡς φιλελεύθεροι. *ὥς φασιν* : ἐκ λεπτό-
τητος μετριάξει τὴν τραχύτητα τῆς ἐννοίας «ὕβριστής». Ζητῶν νὰ κα-
ταστήσῃ ἀξιόπιστον ὅ,τι λέγει προσθέτει τὸ γνωμικόν «τὸ γὰρ εὖ
πράττειν...».

§ 23. Γνωμικά. *«Τὸ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ
κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται».*

*«Πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώ-
τερον εἶναι».*

§ 23. Νόημα. Ἄλλη αἰτία, δυσχεραίνουσα τὰ πράγματα τοῦ Φι-
λίππου, εἶναι οἱ Παίονες καὶ οἱ Ἰλλυριοί, οἱ ὅποιοι, ἐπεὶ εἶναι φύ-
σει φιλελεύθεροι καὶ ὁ Φίλ. τοὺς φέρεται ὑβριστικῶς, ἐπιζητοῦν νὰ εὖ-
ρουν εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐξεγερθοῦν. Ὁ Φίλ. θὰ δυσκολευθῇ πολὺ νὰ τοὺς
διατηρήσῃ, διότι εἶναι αὐταρχικὸς καὶ ἡ πείρα ἔχει ἀποδείξει ὅτι πολ-
λάκις εἶναι δυσκολώτερον νὰ διατηρήσῃ κανεὶς τὰ ἀγαθὰ, παρὰ νὰ τὰ
ἀποκτήσῃ.

§ 23. Περίληψις. Οἱ Παίονες, οἱ Ἰλλυριοὶ καὶ ἄλλοι ὑπόδουλοι
λαοί. λόγῳ τῆς κακῆς συμπεριφορᾶς τοῦ Φίλ. ἐπιθυμοῦν νὰ ἐξεγερθοῦν.

§ 23. Ἐπιγραφή. Ἄλλη αἰτία τῆς δυσχεροῦς θέσεως τοῦ Φιλίππου.

§ 24

Δεῖ τοίνυν,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
συνάρασθαι ἡμᾶς
τὰ πράγματα ἐτοιμῶς
νομίσαντας
τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου
ὑμέτερον καιρὸν,
καὶ πρεσβευομένους
ἐφ' ᾧ δεῖ (πρεσβεῦεσθαι)
καὶ στρατευομένους (ὑμᾶς) αὐτοὺς
καὶ παροξύνοντας

Πρέπει λοιπόν,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
σεῖς μὲ τὴν βοήθειαν τῆς τύχης
νὰ ἐπιληφθῆτε
τῶν πραγμάτων μετὰ προθυμίας
ἀφοῦ θεωρήσετε
τὴν κακὴν περίστασιν ἐκείνου
ὡς ἰδικὴν σας εὐκαιρίαν,
καὶ μὲ τὸ νὰ ἀποστέλλετε πρέσβεις
δι' ὅσα ζητήματα εἶναι ἀνάγκη νὰ
ἀποστέλλετε πρέσβεις
καὶ μὲ τὸ νὰ ἐξεγείρετε

τοὺς ἄλλους ἅπαντας,
λογιζομένους (τοῦτο),
εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν

τοιοῦτον καιρὸν
καὶ (εἰ) γένοιτο πόλεμος
πρὸς τῇ χώρᾳ (τῇ ἡμετέρᾳ),
πῶς ἐτοίμως οἴεσθε
αὐτὸν ἐλθεῖν ἂν
ἐφ' ὑμᾶς ;
Εἰτ' οὐκ αἰσχύνεσθε,
εἰ οὐ τολμήσετε
καιρὸν ἔχοντες
μηδὲ ταῦτα ποιῆσαι,
ἀ πάθουτ' ἂν,
εἰ δύναιτ' ἐκείνος
(ποιῆσαι ὑμᾶς ταῦτα) ;

ὅλους ἀνεξαίρετως τοὺς ἄλλους,
ἀναλογιζόμενοι τοῦτο.
ἐὰν δηλ. ὁ Φίλιππος ᾔθελεν ἐπι-
τύχει ἐναντίον μας
τοιαύτην εὐκαιρίαν
καὶ (ἐὰν) ᾔθελε γίνει πόλεμος
πλησίον τῆς χώρας (μας),
μὲ πόσῃν προῦμιαν νομίζετε
ὅτι αὐτὸς ᾔθελεν ἐλθεῖ
ἐναντίον σας ;
Ἐπειτα δὲν ἐντρέπεσθε,
ἐὰν δὲν θὰ τολμήσετε,
ἐνῷ ἔχετε εὐκαιρίαν,
μητε αὐτὰ νὰ κάμετε,
τὰ ὅποια ᾔθέλατε πάθει,
ἐὰν θὰ ἡδύνατο ἐκείνος
(νὰ σᾶς κάμῃ αὐτά) ;

§ 24. Γραμματικὰ καὶ σημασιολογικά. Δεῖ=ἀπρόσ. ῥ.=πρέπει
ἀκαιρία=ἐλλειψις εὐκαιρίας, κακὴ περίστασις. **καιρὸς**=εὐκαιρία. **ὕμε-
τερος**, α, ον=κτητ. ἄντων. β' προσ. ἐπὶ πολλῶν κτητόρων. **νομίσαντας**
=μετχ. ἄορ. τοῦ νομίζω ἐνόμιζον, νομιῶ, ἐνόμισα, νενόμικα, ἐνενομί-
κειν. **συ ἀρασθαι**=ἀπαρ. ἄορ. τοῦ συναίρομαι (τὰ πράγματα=αἶρο-
μαι τὰ πράγματα σὺν τινι, σηκώνω τὰ πράγματα μὲ τὴν βοήθειαν κά-
ποιου=ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων μὲ τὴν βοήθειαν κάποιου) **συν-
ηρόμην, συναιροῦμαι**, συνηράμην, συνήρμαι, συνήρμην. **πρεσβενο-
μένους**=μετχ. ἐν. τοῦ προσβεύομαι=ἀποστέλλω πρέσβεις. **ἐφ' α**=ἐπὶ
ᾧ. **στρατενομένους**=μετχ. ἐν. τοῦ στρατεύομαι=ἐκστρατεύω. **παρο-
ξύνοντας**=μετχ. ἐν. τοῦ παροξύνω (=ἐξεγείρω), παρώξυνον, παροξυ-
νῶ, παρώξυνα. **λογιζομένους**=μετχ. ἐν. τοῦ λογίζομαι (=σκέπτομαι,
ἀναλογίζομαι), ἐλογιζόμην λογιόυμαι, ἐλογισάμην. λελόγισμαι, ἐλελο-
γίσμην. **λάβοι**=γ' ἐν. εὐκτ. ἄορ; β' τοῦ λαμβάνω, ἐλάβανον, λήψομαι,
ἔλαβον, εἴληφα, εἴληφειν. **γένοιτο**=εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι. **πρὸς
τῇ χώρᾳ**=πλησίον τῆς χώρας. **οἴεσθε**=β' πληθ. ἐν. ὁρ. τοῦ οἶομαι καὶ
οἶμαι (=νομίζω), ὥόμην καὶ ὥμην, οἴήσομαι, ὥήθην, νενόμικα, ἐνενο-
μίκειν, **ἐτοίμως**=ἐπίρ. τροπ.=προθύμως. **πῶς ἐτοίμως**=μὲ πόσῃν
προθυμίαν. **ἐλθεῖν**=ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ ἔρχομαι, ἔξην καὶ ἦα, εἶμι, ἔλ-
θον, ἐλήλυθα, ἐλήλυθειν. **αἰσχύνεσθε**=β' πληθ. ἐν. ὁρ. τοῦ αἰσχύ-
νομαι (=ἐντρέπομαι), ἡσχυνόμην, αἰσχυνοῦμαι, ἡσχύνθην' ἡσχυμαι,
ἡσχύμην. **πάθουτε**=β' πληθ. εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ πάσχω, ἔπασχον, πεί-
σομαι, ἔπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν. **δύναιτο**=γ' ἐν. εὐκτ. ἐν. τοῦ δύ-
ναμαι, ἐ(ῃ)δυνάμην, δυνήσομαι, ἐ(ῃ)δυνήθην, καὶ ἐ(ῃ)δυνάσθην, δεδύ-
νημαι. **ποιῆσαι**=ἀπαρ. ἄορ. τοῦ ποιέ-ω-ῶ. **τολμήσετε**=β' πληθ. μελ.
τοῦ τολμά-ω-ῶ. **ἔχοντες**=μετχ. ἐν. τοῦ ἔχω.

§ 24. Ἑτυμολογικά: ἀκαιρίαν = ἀπὸ τὸ ἀκαιρος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ α στερ. + καιρός. ὑμέτερον = ἀπὸ τὸ ὑμεῖς νομίσαντες, νομίζω = ἀπὸ τὸ νόμος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ νέμω. ἐτοίμως = παραγ. ἐπίρρ. ἀπὸ τὸ ἐτοιμος. συνάρασθαι, συναίρομαι, ἀπὸ τὸ σύν + αἶρομαι, παράγ. τοῦ αἶρομαι, ἄρσις. πρεσβευομένης, πρεσβεύομαι = ἀπὸ τὸ πρέσβυς στρατευομένους, στρατεύομαι = ἀπὸ τὸ στρατὸς. παροξύνοντας, παροξύνω = ἀπὸ τὸ παρὰ + ὀξύνω καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ ὀξύς. λογιζομένους, λογίζομαι = ἀπὸ τὸ λόγος. οἶσθε, οἶομαι παράγ. οἴσεις, οἰηματίας. δύναιτο, δύναμαι = ἀπὸ τὸ δύναμις. τολμήσετε, τολμῶ = ἀπὸ τὸ τόλμη.

§ 24. Ἀντικαταστάσεις. συνάρασθαι, κάθ. = συναίρεσθαι, συνε-
ρεῖσθαι, συνάρασθαι, συνῆρσθαι. παροξύνοντας, κάθ. = παροξύνοντας,
παροξυνούντας, παροξύναντας. λάβοι, ὀρίζ. = ἔλαβε, λάβη, λάβοι, λαβέ-
τω. κάθ. = λαμβάνοι, λήψαιτο, λάβοι, εἰληφώς εἴη. ἐλθεῖν, καθ. = ἰέναι,
ἰέναι, ἐλθεῖν, ἐληλυθέναι, αἰσχύνεσθε, ὀρίζ. = αἰσχύνεσθε, αἰσχύνησθε,
αἰσχύνοισθε, αἰσχύνεσθε. κάθ. = αἰσχύνεσθε, ἡσχύνεσθε, αἰσχυνεῖσθε, ἡ-
σχύνητε, ἡσχυνθε, ἡσχυνθε. πάθοιτε, ὀρίζ. = ἐπάθετε, πάθητε, πάθοιτε,
πάθετε. καθ. = πάσχοιτε, πείσοισθε, πάθοιτε, πεπονθότες εἴητε.

§ 24. Ἀναγνώρισις προτάσεων. Δεῖ τοίνυν... συνάρασθαι τὰ
πράγματα, καὶ πρεσβευσθένους καὶ στρατευομένους... (κυρία), ἐφ'
ὃ δεῖ (δευτ. ἀναφ.), εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν
καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ (δύο δευτ. ὑποθ.), πῶς ἂν... ἐλ-
θεῖν (κυρία-ἀπόδ.) ὑποθ. λόγος γ' εἶδους δηλῶν ἀπλῆν σκέψιν τοῦ λέ-
γοντος. Εἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε (κυρία), εἰ μὴδὲ οὐ τολμήσετε ταῦτα
ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες (δευτ. αἰτιολ. εἰσαγομένη διὰ τοῦ εἰ, διότι
ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ψυχ. πάθους σημαντικὸν αἰσχύνεσθε). ὃ πάθοιτε ἂν
(δευτ. ἀναφ.). εἰ δύναιτο ἐκεῖνος (δευτ. ὑποθ.). εἰ δύναιτο ἐκεῖνος
(ὑπόθ.) πάθοιτε ἂν (ἀπόδ.), ὑποθ. λόγος γ' εἶδους δηλῶν ἀπλῆν σκέ-
ψιν τοῦ λέγοντος.

§ 24. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. Δεῖ = ῥῆμα ἀπρόσ. συνάρασθαι =
ὑποκ., ὑμᾶς = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., τὰ πράγματα = ἀντικ. τοῦ ἀπαρ., ἐτοι-
μως = ἐπίρρ. διορ. τοῦ τρόπου εἰς τὸ συνάρασθαι. νομίσαντας = χρον.
μετχ., ὑμᾶς = ὑποκ. ταύτης, τὴν ἀκαιρίαν = ἀντικ. τῆς μετχ., τὴν ἐ-
κείνου = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ἀκαιρίαν, καιρὸν = κατηγ. εἰς τὸ ἀκαιρίαν,
ὑμέτερον = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ καιρὸν. πρεσβευομένους, στρατευομέ-
νους, παροξύνοντας = τροπ. μετχ. προσδιορίζουσαι τὸ συνάρασθαι,
ὑμᾶς = ὑποκ. τῶν μετοχῶν, δεῖ = ῥῆμα ἀπρόσ., (πρεσβεύεσθαι) = ὑποκ.
τοῦ δεῖ (ὑμᾶς) = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., ἐφ' ὃ = ἐμπρόθ. διορ. τοῦ σκοποῦ,
αὐτοὺς = κατηγ. προσδιορ. εἰς τὸ ὑποκ. τῆς μετοχῆς στρατευομένους
(ὑμᾶς), τοὺς ἄλλους = ἀντικ. τῆς μετχ. παροξύνοντας, ἅπαντας = ἐπιθ.

διορ. εἰς τὸ ἄλλους, **λογιζομένους** = μετχ. τροπ., (**ὕμᾱς**) = ὑποκ. ταύτης, **λάβοι** = ῥῆμα, **Φίλιππος** = ὑποκ., **καιρὸν** = ἀντικ., **τοιούτον** = ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ κακίον, **καθ' ἡμῶν** = ἐμπρόθ. διορ. ἐχθρ. διεύθυν., **γένειοτο** = ῥῆμα, **πόλεμος** = ὑποκ., **πρὸς τῇ χώρᾳ** = ἐμπρόθ. διορ. δηλῶν τὸ πλησίον, **οἷεσθε** = ῥῆμα, (**ὕμεῖς**) = ὑποκ., **ἔλθειν ἂν** = ἀντ., **αὐτὸν** = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., **ἐφ' ὕμᾱς** = ἐμπρόθ. διορ. ἐχθρ. διευθύνσεως, **ἐτοίμως** = ἐπιρ. διορ. τοῦ τρόπου εἰς τὸ ἐλθεῖν. Μετὰ τὴν μετχ. λογιζομένους ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ πλαγία ἐρώτησις : **ὥς ἐτοίμως ἂν ἔλθοι ἐφ' ὕμᾱς**, ἀλλ' ὁ ῥήτωρ παρασυρθεὶς ἐκ τοῦ πάθους τοῦ παρενέβαλε τὸ ῥῆμα οἷεσθε, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἐξηρτήθη δυνητικὸν ἀπαρεμφ. **οὐκ αἰσχύνεσθε** = ῥῆμα, (**ὕμεῖς**) = ὑποκ., **εἰ μὴδὲ οὐ τολμήσετε** = ῥῆμα, (**ὕμεῖς**) = ὑποκ., **ποιῆσαι** = τελ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ τολμήσετε, (**ὕμεῖς**) = ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., **ταῦτα** = ἀντικ. τοῦ ἀπαρ., **ἔχοντες** = μετχ. ἐνδοτική (= εἰ καὶ ἔχετε), (**ὕμεῖς**) = ὑποκ. τῆς μετχ., **καιρὸν** = ἀντικ. τῆς μετχ., **πάθοιτε** = ῥῆμα, (**ὕμεῖς**) = ὑποκ., **ἄ** = ἀντικ., **δύναιτο** = ῥῆμα, **ἐκεῖνος** = ὑποκείμενο.

§ 24. **Πραγματικά. Τὴν ἀκαιρίαν ἐκείνου** : τὰς δυσχερεῖς περιστάσεις τοῦ Φιλ., δηλ. τὸν πόλεμον τῶν Ὀλυνθίων, τὴν ἀπιστίαν τῶν Θεσσαλῶν, τὸ φιλελεύθερον τῶν Παίωνων καὶ Ἰλλυριῶν κ.ἄλ. (βλ. § 21-23). **τὰ πράγματα** : ἐννοεῖ τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον. **ἐφ' ἃ δεῖ** : ἵνα οἱ πρέσβεις παρακολουθοῦν ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα καὶ ἐξουδετερώουν τὰς μηχανορραφίας (βλ. § 2-3). **τοὺς ἄλλους ἅπαντας** : ὅχι μόνον Θεσσαλοὺς, Παίονας, Ἰλλυριοὺς, ἀλλὰ καὶ ὅλους μαζί τοὺς Ἑλληνας. **πρὸς τῇ χώρᾳ** : ἐννοεῖ τὴν Ἀττικὴν.

§ 24. **Αἰσθητικά. ἀκαιρίαν - καιρὸν (ἀντίθεσις καὶ παρήχησις)**, διὰ νὰ ἐξάρῃ τὴν κακὴν κατάστασιν τοῦ Φιλ. **συνάρασθαι** = (**μεταφορά**). τὸ ῥῆμα κυριολεκτεῖται ἐπὶ φορτίου, τὸ ὁποῖον σηκώνουν πολλοὶ μαζί καὶ τὸ θέτουν ἐπάνω των. μεταφορικῶς ἐπὶ τῶν κινδύνων τοῦ πολέμου. **καὶ πρεσβευομένους καὶ στρατευομένους παροξύνοντας (πολυσύνδετον)**, διὰ νὰ δείξῃ τὴν ταχύτητα μὲ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ δράσουν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν ὑποχρεώσεών των. **ὡς οἷεσθε... ἐλθεῖν ἂν. (σχῆμα ἀνακόλουθον)**, ὅταν τὰ ἐπόμενα συντακτικῶς δὲν συμφωνοῦν πρὸς τὰ προηγούμενα. Ἐδῶ, μετὰ τὴν μετχ. **«λογιζόμενος»**, ἔπρεπε νὰ θέσῃ πλάγιον λόγον **ὥς ἔλθοι ἂν...**, ἀλλὰ παρασυρθεὶς ὁ ῥήτωρ ἀπὸ τὸ πάθος, τὴν ψυχ. δηλ. ταραχὴν, τὴν ὁποίαν τοῦ προκαλεῖ ἡ ἰδέα ὅτι ὁ Φίλ. μὲ μεγάλην προθυμίαν θὰ ἤρπαζε μίαν τοιαύτην εὐκαιρίαν, νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν, μετέτρεψε τὸν λόγον εἰς εὐθείαν ἐρώτησιν ἀνακολούθως. **εἰ μὴδὲ οὐ τολμήσετε.. (ἀνακόλουθον)**, τὸ οὐ πρὸ τοῦ τολμήσετε ἀνακολούθως, ἐπειδὴ ἀπεμακρύνθη πολὺ ἀπὸ τὸ μὴδὲ ἐτέθη οὐ καὶ ὅχι μὴ, διότι, ἐπειδὴ ἐλησμονήθη ἡ α' ἄρνησις (μὴδέ), ἐπανελάβεν αὐτὴν ὁ ῥήτωρ ἐντονωτέρων.

§ 24. Ἡθικά. εἰ Φίλιππος... πῶς ἐτοιμῶς ἔλθοι ἄν... ὁ ῥήτωρ χαρακτηρίζει τὸν Φίλ. ὡς προνοητικόν, δραστήριον καὶ καιροσκόπον. εἰς τὴν § 3 τὸν ἀποκαλεῖ «δεινὸν πράγμασι χρῆσθαι»!

§ 24. Νόημα. Ἀφ' οὗ τοὺς ἐξέθεσε τὴν δυσχερῇ θέσιν τοῦ Φιλ., ὑποδεικνύει ὅτι τῶρα ἐπιβάλλεται νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὴν παρούσαν εὐκαιρίαν ἀποστέλλοντες πρέσβεις εἰς τὴν Ὀλυνθον, ἐκστρατεύοντες οἱ ἴδιοι καὶ ἐξεγείροντες ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς κατὰ τοῦ Φιλ. συλλογιζόμενοι ὅτι ὁ Φίλ., ἂν εὗρισκε μίαν τοιαύτην εὐκαιρίαν, μὲ μεγάλην προθυμίαν θὰ ἐπήρχετο ἐναντίον τῆς Ἀττικῆς.

§ 24. Περίληψις. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἐκμεταλλεόμενοι τὴν δυσχερῇ θέσιν τοῦ Φιλ., πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ βοηθήσουν τοὺς Ὀλυνθίους.

§ 24. Ἐπιγραφή. Ὑπόδειξις ἐκμεταλλεύσεως τῆς δυσχεροῦς θέσεως τοῦ Φιλίππου.

§ 25 - 26

Ἐτι τοίνυν,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
μηδὲ τοῦτο
ὑμᾶς λανθανέτω,
ὅτι νῦν
αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν,
πότε(ρ)α)
χρὴ ἡμᾶς πολεμεῖν ἐκεῖ
ἢ ἐκείνῳ παρ' ὑμῖν.
Ἐὰν μὲν γὰρ ἀντέχῃ
τὰ τῶν Ὀλυνθίων,
ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε
καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε,

καρπούμενοι ἀδεῶς
ταύτην
τὴν ὑπάρχουσαν

καὶ τὴν οἰκείαν·

ἂν δὲ Φίλιππος λάβῃ
ἐκεῖνα,
τίς κωλύσει αὐτὸν
δεῦρο βαδίζειν;
Θηβαῖοι (κωλύσουσι);
(δέδοικα)

Πρὸς τοῦτοίς,
ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ τοῦτο
ἅς μὴ διαφεύγῃ τὴν προσοχὴν σας,
ὅτι δηλ. τῶρα
σεῖς ἔχετε νὰ ἐκλέξετε
ποῖον ἐκ τῶν δύο,
πρέπει σεῖς νὰ πολεμήτε ἐκεῖ
ἢ ἐκείνους πλησίον σας:
Διότι, ἐὰν μὲν ἀνθίστανται
οἱ Ὀλύνθιοι,
σεῖς ἐκεῖ θὰ πολεμήτε
καὶ τὴν χώραν ἐκείνου θὰ λεηλα-
τήτε,

καρπούμενοι ἀφόβως
αὐτὴν (τὴν χώραν),
τὴν ὁποῖαν ἔχετε εἰς τὴν διάθεσίν
σας

καὶ αὐτὴν ἢ ὁποία σᾶς ἀνήκει (κλη-
ρονομικῶς).

ἂν ὅμως ὁ Φίλιππος καταλάβῃ
~~ἐκεῖνα~~ (τὰ μέρη δηλ. τῆς Ὀλύνθου),
ποῖος θὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν
νὰ βαδίσῃ πρὸς τὰ ἐδῶ;
Οἱ Θηβαῖοι (θὰ τὸν ἐμποδίσουν);
(Φοβοῦμαι)

μή ἢ λίαν πικρὸν εἰπεῖν,

καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως.

Ἀλλὰ Φωκεῖς (κωλύσουσι).

οἱ οὐχ οἱοί τ' ὄντες
φυλάττειν τὴν οἰκείαν,

ἐὰν μὴ βοηθήσῃθ' ὑμεῖς;
Ἦ ἄλλος τις (κωλύσει),
«Ἄλλ', ὦ τᾶν,
οὐχὶ βουλῆσται
(βαδίζειν δεῦρο Φίλιππος)».

Εἴη ἂν μέντοι
τῶν ἀτοπωτάτων,
εἰ δυνηθεῖς,

μὴ πράξει ταῦτα,
ἃ ὁμως νῦν ἐκλαλεῖ
ἄνοιαν ὀφλισκάνων:

μήπως εἶναι πολὺ δυσάρεστον νὰ
τὸ εἶπω,
ἀλλὰ καὶ θὰ εἰσβάλουν ματὶ τοῦ
προθύμως.

Ἀλλὰ οἱ Φωκεῖς (θὰ τὸν ἐμποδίσ-
σουν);

Αὐτοί, οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται
νὰ διαφυλάξουν τὴν ἰδικήν των
χώραν,

ἐὰν δὲν τοὺς βοηθήσετε σεῖς;
Ἦ ἄλλος κανεῖς (θὰ τὸν ἐμποδίσῃ),

«Ἀλλὰ, φίλε μου,
δὲν θὰ θελήσῃ
(νὰ βαδίσῃ πρὸς τὰ ἐδῶ ὁ Φίλιππος)!

Θὰ ἦτο ὁμως
ἀπὸ τὰ πλέον παράδοξα,
ἐὰν, ἐφ' ὅσον ἤθελε δυνῆσθαι

δὲν ἐκτελέσῃ αὐτὰ,
τὰ ὅποια ὁμως τώρα διακηρύττει
ἂν καὶ κινδυνεύῃ νὰ χαρακτηρισθῇ
ὡς ἀνόητος.

§ 25 - 26. Γραμματικά, σημασιολογικά. τοῖνον=σύνδ. μέ μετα-

βατικὴν σημασ. **ἐτι τοῖνον**=πρὸς τούτους. **λανθανέτω**=γ' ἐν. προστ.

ἐν. τοῦ λανθάνω(=διαφεύγω τὴν προσοχὴν κάποιου), ἐλάνθανον, λήσω,

ἔλαθον, λέληθα, ἐλελήθειν. **αἵρεσις**=ἐκλογή. **αἵρεσις ἐστὶ τινι**=εἶναι

εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός ἢ ἐκλογῇ. **πότερος - α - ον**=ἔρωτ. ἀντων.=ποῖ

ος ἐκ τῶν δύο. **χρῆ**=ἀπρόσ. ῥῆμα=πρέπει. **πολεμεῖν**=ἀπαρ. ἐνεστ.

τοῦ πολεμέ - ω - ῶ. **ἀντέχῃ**=γ' ἐν. ὑποτ. ἐν. τοῦ ἀντέχω (=ἀνθίστα-

μαι), ἀντεῖχον, ἀνθέξω, ἀντέσχον, ἀντέσχηκα, ἀντεσχέκειν. **πολεμήσε-**

τε=β' πληθ. μέλ. διαρκοῦς τοῦ πολεμέ-ω-ῶ (=θὰ πολεμήτῃ). **ποιήσε-**

τε=β' πληθ. μέλ. διαρκοῦς τοῦ ποιέ-ω-ῶ. **κακῶς ποιῶ τινα**=βλάπτω,

λεηλατῶ. **ἡ ὑπάρχουσα**=(μετχ. ἐν. τοῦ ὑπάρχω)=ἡ χώρα, τὴν ὁποίαν

ἔχετε, κατέχετε. **ἡ οἰκεία**=ἡ χώρα ἢ ὁποία σᾶς ἀνήκει κληρονομι-

κῶς. **ἀδεῶς**(ἀ-δέος=φόβος)=ἀφόβως. **καρπούμενοι**=μετχ. ἐν. τοῦ

καρπό-ομαι-οῦμαι. **λάβῃ**=γ' ἐν. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ λαμβάνω, ἐλάμβαν-

ον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἴληφειν. **τίς, τί**=ἔρωτ. ἀντων. **κωλύ-**

σει=γ' ἐν. μέλ. τοῦ κωλύω (=ἐμποδίζω), ἐκώλυον, κωλύσω, ἐκώλυ-

σα, κεκώλυκα, ἐκεκώλυkein. **δεῦρο**=ἐπ. τοπ.=ἐδῶ. **Θηβαῖοι** δηλ.

κωλύσουσιν αὐτὸν δεῦρο βαδίζειν; **πικρὸς**=δυσάρεστος. **εἰπεῖν**=ἀπαρ.

ἀορ. β' τοῦ λέγω, ἔλεγον, λέξω καὶ ἐρῶ, ἔλεξα καὶ εἶπα καὶ εἶπον,

εἶρηκα, εἰρήκειν ἢ γ' ἐν. ὑποτ. ἐν. τοῦ εἰμί. **συνεισβαλοῦσιν**=γ' πληθ. μέλ. τοῦ συνεισβάλλω, συνεισέβαλλον, συνεισβαλῶ. **συνεισέβληκα**, **συνεισεβέβληκειν**. **ἐτοίμως**=ἐπ. τροπ.=προθύμως. **Ἀλλὰ Φωκεῖς** δηλ. κωλύσουσιν αὐτὸν δεῦρο βαδίζειν; **οἱοί τ' ὄντες**=μετχ. ἐν. τῆς ῥῆμ. περιφράσεως οἷός τ' εἰμί=δύναμαι, εἶμαι ἱκανός.

φυλάττειν = άπ. έν. τοῦ φυλάττω, έφύλαττον, φυλάξω, έφύλαξα, πε-
 φύλαχα, έπεφυλάχειν. **βοηθήσεται** = β' πληθυν. άορ. ύποτ. τοῦ βοη-
 θέ-ω-ώ. **τάν ή τάν** = άκλιτον μόριον είς τήν κλητ. **ώ τάν ή τάν** = φίλε
 μου. **βουλήσεται** = γ' έν. μέλ. όρ. τοῦ βούλομαι. **ό, ή, άτοπος, ον** =
 παραδόξος. **είη άν τών άτοπωτάτων** = θά ήτο έν από τά πλέον παρά-
 δοξα. **μέντοι** = σύνδ. άντιθ. = όμως, **είη** = γ' έν. εύκτ. έν. τοῦ ειμί. **ά** =
 άναφ. άντων. ός, ή, ό. **άνοια** = άνοησία, μωρία. **όφλισκάνων** = μετχ.
 άναφ. άντων. ός, ή, ό. **άφλισκανον, όφλήσω, ώφλον, ώφληκα, ώφλήκειν.** **όφλι-**
σκάνω άνοιαν = κινδυνεύω νά θεωρηθώ άνόητος. **έκλαλει** = γ' έν. όρ.
 έν. τοῦ έκκλαλέ-ω-ώ (=διασαλπίζω, διακηρύττω), έξελάλουν, έκκλήσσω
 έξελάλησα, έκκλεάληκα. **δυνήθεις** = μετχ. παθ. άορ. τοῦ δύναμαι, (έ ή)-
 δυνάμην, δυνήσομαι, (έ ή)δυνήθην, δεδύνημαι, έδεδυνημήν. **πράξει** = γ'
 έν. μέλ. τοῦ πράττω.

§ 25 - 26. 'Ετυμολογικά: λανθανέτω, λανθάνω, παράγ. λάθος,
 λήθη, αίρεσις = από τὸ αίρουμαι. πολεμείν, πολεμῶ = από τὸ
 πόλεμος. **έκείνον** = από τὸ **έκεῖ**. **άντέχη, άντέχω, παράγ. άντοχή,**
άνθεκτικός. οικείαν, οἰκείος = από τὸ **οἶκος**. **άδεῶς** = παραγ.
έπίρρ. από τὸ **άδεής** = από τὸ **α** στερητ. + **δέομαι.** **παρπούμενοι,**
καρποῦμαι = από τὸ **καρπός.** **βαδίζειν, βαδίζω** = από τὸ **βάδος**
 και αὐτὸ από τὸ **βαίνω.** **πικρόν, πικρός** = από τήν **ρίζαν πίκ-** (άπό
 τήν ἴδιαν **ρίζαν και πεύκη).** **έτοιμῶς** = παραγ. **έπίρρ.** από τὸ **έτοιμος.**
φυλάττειν, φυλάττω, παράγ. φυλακή, φύλαξ, βοηθήσεται, βοηθῶ από
 τὸ **βοηθός** και αὐτὸ από τὸ **βοή + θέω.** **βουλήσεται, βούλομαι, πα-**
ράγ. βουλή, βούλημα. άτοπωτάτων, άτοπος = από τὸ **α** στερ. +
τόπος. **άνοιαν, άνοια** = από τὸ **α** στερ. + **νόος.** **όφλισκάνων, ό-**
φλισκάνω = από τὸ θέμα **όφελ-** και με συγκοπήν **όφλ-** και τὸ
 προσφύμ. **ιση-και -αν -δμως** = από τὸ **όμῶς** με μετάθεσιν τοῦ τό-
 νου. **έκλαλει, έκκαλῶ** = από τὸ **έκ + λαλῶ** και αὐτὸ από τὸ **λάλος**
 τὸ δὲ **λάλος** από τὸ ἡχοποιήτον **λαλ-**.

§ 25 - 26. 'Αντικαταστάσεις. **λανθανείω, όριζ.** = λανθάνει,
 λανθάνη, λανθάνοι, λανθανέτω. **κάθ.** = λανθανέτω, λαθέτω, λεληθώς **έστω**
άντέχη **όριζ.** = άντέχει, άντέχη, άντέχοι, άντεχέτω, **κάθ.** = άν-
 τέχη, άντίσχη άντεσχηκότα ή. **λάβη, όριζ.** = έλαβε, λάβη λάβοι, λαβέ-
 τω, **κάθ.** = λαμβάνη, λάβη, είληφώς ή. **είπειν** **κάθ.** = λέγειν, λέξειν ή έ-
 ρειν, λέξει ή είπειν, είρηκέναι. **συνεισβαλοῦσι, όριζ.** = συνεισβαλοῦ-
 σι, συνεισβαλοῦεν, **κάθ.** = συνεισβάλλουσι, συνεισέβαλλον, συνεισβαλοῦσι,
 συνεισέβαλον, συνεισβεβλήκασι, συνεισεβεβλήκασαν. **φυλάττειν, κάθ.** =
 φυλάττειν, φυλάζειν. φυλάξει, πεφυλαχέναι. **όφλισκάνων, κάθ.** = όφλισ-
 κάνων, όφλήσων, όφλῶν, ώφληκώς.

§ 25 - 26. Ἀναγνώρισις προτάσεων. ἔτι τοίνυν...λανθανέτω (κυρία), ὅτι νῦν...ὕμιν (δευτ. εἰδική ἐπεξήγησις τοῦ τοῦτο), πότερα ὑμᾶς...ἐκείνον (διμελὴς πλᾶγ. ἐρωτ.). ἔὰν μὲν...Ὀλυνθίων (δευτ. ὑποθ.). ὕμεις ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνων κακῶς ποιήσετε...καρπούμενοι (δύο κύριαι). ἔὰν ἀντέχη (ὑποθ.). ὕμεις πολεμήσετε καὶ κακῶς ποιήσετε (ἀποδ.) ὑποθ. λόγος δ' εἰδους δηλῶν τὸ προσδοκώμενον. μὴ λίαν...ἦ (δευτ. ἐνδοιαστική, ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ νοουμένου ῥήμ. δέδοικα), καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως (κυρία). ἀλλὰ Φωκεῖς (κωλύσουσιν αὐτόν) (εὐθεῖα ἐρώτησις), οἱ τὴν οἰκίαν οὐχ ἵ' ὄντες=οἱ τὴν οἰκίαν οὐχ οἱοὶ ἵ' εἰσὶ φυλάττειν. ἔὰν μὴ βοηθήσητε (δευτ. ὑποθ.) ἀποδ. τοῦ ὑποθ. λόγου=οὐχ οἱοὶ ἵ' εἰσὶ, δ' εἰδους, β' περιπτ. δηλοῖ τὸ ἐπαναλαμβάνονμενον ἀορίστως εἰς τὸ παρὸν ἢ τὸ μέλλον. Ἡ ἄλλος τις (κωλύσει αὐτόν). (κυρία, εὐθεῖα ἐρώτ.). Ἄλλ'...οὐχὶ βουλήσεται (κυρία). τῶν ἀποπωτῶτων μένι' ἂν εἴη (κυρία), εἰ ταῦτα δυνηθεὶς μὴ πράξει (δευτ. ὑποθ.). εἰ μὴ πράξει (ὑποθ.) τῶν ἀποπωτῶτων ἂν εἴη (ἀποδ.), ὑποθ. λόγος α' εἰδους δηλῶν τὸ πραγματικόν, & νῦν ἄνοιαν...ἐκλαλεῖ=(δευτ. ἀναφ.).

§ 25 - 26. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. ἔτι=ἐπίρ. διορ. τοῦ χρόνου, τοίνυν=σύνδ. μεταβ. δέ. λανθανέτω=ῥῆμα, τοῦτο=ὑποκ., ὕμᾶς=ἀντικ., ἢ εἰδ. πρότ. ὅτι...ὕμιν εἶναι ἐπεξ. εἰς τὸ τοῦτο, ἔστι=ῥῆμα, αἵρεσις=ὑποκ., ὕμιν=δοτ. προσωπ. κτητική, νῦν=ἐπίρ. διορ. τοῦ χρόνου. πότερα=εἰσάγει τὸ α' μέρος τῆς διμεροῦς πλᾶγ. ἐρωτ. ὁ ἦ=εἰσάγει τὸ β'. χεῖ=ῥῆμα ἀπρόσ.. πολεμεῖν=ὑποκ., ὕμᾶς=ὑποκ. ταῦ ἀπαρ., ἐκεῖ=ἐπίρ. διορ. τοῦ τόπου, ἢ (χεῖ)=ῥῆμα, (πολεμεῖν)=ὑπ. ἐκείνον=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., παρ' ὕμιν=ἐμπρόθ. διορ. δηλῶν τὸ πλησίον. ἀντέχη=ῥῆμα, τὰ τῶν Ὀλυνθίων (πράγματα)=ὑποκ. τοῦ ἀντέχ. κυρίως ὑποκ. εἶναι τὸ ἐννοούμενον «πράγματα». τὰ τῶν Ὀλυνθίων=ἐπίθ. διορ. πολεμήσετε=ῥῆμα, ὕμεις=ὑποκ., ἐκεῖ=ἐπίρ. διορ. τοῦ τόπου, κακῶς ποιήσετε=ῥῆμα, (ὕμεις)=ὑποκ., τὴν ἐκείνων (χώραν)=ἀντικ. τοῦ ῥήμ., καρπούμενοι=μετχ. τροπ., (ὕμεις)=ὑποκ., ἀδεῶς=ἐπίρ. διορ. τοῦ τρόπου, τὴν ὑπάρχουσαν=μετχ. ἐπίθ. ἐπίθ. διορ. εἰς τὸ ἐννοούμενον χώραν=ἀντικ. τῆς μετχ. καρπούμενοι. ταύτην=ὁμοίως ἀντικ. τῆς μετχ. καρπούμενοι, οἰκίαν=κατηγ. εἰς τὸ ταύτην, πού εἶναι ἐνταῦθα καὶ ὑποκ. τῆς ἐννοουμένης μετχ. οὖσαν. λάβη=ῥῆμα, Φίλιππος=ὑποκ., ἐκεῖνα=ἀντικ., κωλύσει=ῥῆμα, εἰς=ὑποκ., βαδίζειν=τελ. ἀπαρ., ἀντικ. τοῦ κωλύσει, αὐτόν=β' ἀντικ. τοῦ κωλύσει καὶ ὑποκ. τοῦ βαδίζειν, δεῦρο=ἐπίρ. διορ. τοῦ τόπου. Θηβαῖοι=ὑποκ. τοῦ νοουμένου ῥήμ. κωλύσουσι. μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἦ=δευτ. ἐνδοιαστ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ νοουμένου ῥήμ. δέδοικα. ἦ=ῥῆμα, (τοῦτο)=ὑποκ. πικρὸν=κατηγ. εἰς τὸ τοῦτο, λίαν=ἐπίρ. διορ. τοῦ ποσοῦ εἰς τὸ πικρὸν, εἰπεῖν=τελ. ἀπαρ. προσδ. τῆς ἀναφορᾶς, (ἐμὲ)=ὑποκ. τοῦ εἰπεῖν. καὶ συνεισβαλοῦσιν: ὁ σύνδ. καὶ ἔχει ἐπιτακτικὴν σημασίαν=οὐ μόνον κωλύσουσιν, ἀλλὰ καὶ συνεισβαλοῦσι. συνεισβαλοῦσι=ῥῆμα, (Θηβαῖοι)=ὑποκ., ἐτοίμως=ἐπίρ. διορ. τοῦ τρόπου. Φωκεῖς=ὑποκ. τοῦ νοουμένου ῥήμ. κωλύσουσι. οἱ οὐχ οἱοὶ

τ' *δντες*=ἐπιθ. μετχ. ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ νοούμενον *Φωκεῖς*. *φυλάττειν*=ἀντικ. τῆς μετχ., *τὴν οἰκείαν* (χώραν)=ἀντικ. τοῦ φυλάττειν, *βοηθήσητε*=ῤῥημα, *ὅμεις*=ὑποκ. *τις*=ὑποκ. τοῦ νοουμένου ῤῥμ. καλύσει, *ἄλλος*=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ τίς, ὡ *τῶν*=κλητική προσφώνησις. *βουλήσεται*=ῤῥημα, *Φίλιππος*=ὑποκ., (*βαδίζειν*)=ἀντικ. τοῦ βουλήσεται *ἀν* εἴη=ῤῥημα, *εἰ ταῦτα δυνήθεις μὴ πράξει*=ὀλόκληρος ἢ πρότ. ὑποκ. τοῦ ῤῥμ. *ἀν* εἴη, *τῶν ἀποπωτάτων*=γεν. κατηγορηματικῇ διαιρετικῇ εἰς τὴν ὑποθ. πρότ., *εἰ μὴ πράξει*=ῤῥημα, (*Φίλιππος*)=ὑποκ. *ἑαυτὰ*=ἀντικ., *δυνήθεις*=χρονικοῦ ποθετικῇ μετχ., (*Φίλιππος*)=ὑποκ. ταύτης, *ἐκλαλεῖ*=ῤῥημα, (*Φίλιππος*) ὑποκ., *ἄ*=ἀντικ. τοῦ ἐκλαλεῖ, *ὀφλισκάνων*=μετχ. ἐναντιωματικῇ, (*Φίλιππος*)=ὑποκ., *ἄνοιαν*=ἀντικ. τῆς μετοχῆς.

§ 25 - 26. Πραγματικά. *Ἐκεῖ*=εἰς τὴν Μακεδονίαν. *παρ' ἡμῖν*=εἰς τὴν Ἀττικὴν. *ἐὰν ἀντέχῃ*: δύναται νὰ συμβῇ μόνον διὰ τῆς βοηθείας τῶν Ἀθηναίων. *τὴν ὑπάρχουσαν*=τάς ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς κτήσεις τῶν Ἀθηναίων, *οἰκείαν*=τὴν Ἀττικὴν, ἡ ὁποία κληρονομικῶς τοὺς ἀνέχει. *ἀδεῶς*: διότι θὰ λείπῃ θὰ λείπῃ ὁ φόβος τῆς εἰσβολῆς τοῦ Φιλίππου εἰς τὴν Ἀττικὴν. *Ἐκεῖνα*: τὰ τῶν Ὀλυνθίων. *Θηβαῖοι*: τὸ μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων μῖσος ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ πολλοῦ. 1) διότι οἱ Θηβαῖοι ἐμῆδισαν κατὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους 2) διότι εἶχον ὀλιγαρχικὸν πολίτευμα 3) διότι ἔδωσαν τὴν ἀφορμὴν, διὰ τῆς εἰσβολῆς τῶν εἰς Πλάταιαν, τῆς κηρύξεως τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου 4) ἰδιαιτέρως δὲ διότι κατὰ τὸν Ἱερὸν ἢ Φωκικὸν πόλεμον (355 - 345), συμμαχήσαντες μετὰ τῶν Λοκρῶν καὶ Θεσσαλῶν, ἐπολέμουν κατὰ τῶν Φωκέων ὑποστηριζομένων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. *Φωκεῖς*: ἦσαν καταπεποννημένοι ἐκ τοῦ Ἱεροῦ ἢ Φωκικοῦ πολέμου. *Ἐὰν μὴ βοηθήσητε ὅμεις*: κατὰ τὸν ἀναφερθέντα πόλεμον οἱ Ἀθηναῖοι καταλαβόντες τὰ στενά τῶν Θερμοπυλῶν (352) ἡμπόδισαν τὸν Φίλιππον νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Φωκίδα. *ἄ ἐκλαλεῖ*: ὅτι θὰ βαδίσῃ κατὰ τῆς Ἀττικῆς.

§ 25 - 26. Αἰσθητικά. ὅμᾱς

ἐκεῖ

παρ' ὅμῖν

ἐκεῖνον

σχῆμα χιαστόν: τὰ ὑποκείμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι πρόσωπα, ἐτέθησαν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῆς φράσεως πρὸς ἔμφρασιν ἀντιθετικῆν (ὅμεις - ἐκεῖνος), ἐκατέρωθεν δὲ τῆς κοινῆς ἐννοίας (πολεμεῖν) οἱ τοπικοὶ προσδιορισμοί, ὥστε νὰ σχηματίζεται χιαστόν. *τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν*: ἐπεὶ δὲ θέλει νὰ προσδώσῃ ἰδιαίτεραν βαρύτητα καὶ σημασίαν εἰς κάθε ἓν τῶν ἐπιθέτων, ἐπαναλαμβάνει τὸ ἄρθρον. *τις καλύσει; Θηβαῖοι; Φωκεῖς;*: ἡ βραχύτης τῶν προτάσεων καὶ ἡ

6
8
1
5
3
4
2

ἐπισώρευσις τῶν ἐρωτήσεων ἐκφράζουν ἄριστα τὴν σφοδρότητα τοῦ λόγου καὶ τὸ πάθος τοῦ ῥήτορος. **πικρὸν** (μεταφορά) ἐκ τῶν φαρμάκων, τὰ ὁποῖα ἔχουν δυσάρεστον γεῦσιν· ἐδῶ μεταφορικῶς δηλώνει δυσάρεστον ψυχικὴν κατάστασιν. **μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἡ**: (**σχῆμα προδιορθώσεως**). Προκειμένου νὰ δηλώσῃ ὅτι οἱ Θηβαῖοι θὰ εἰσβάλουν μαζί με τὸν Φίλιππον εἰς τὴν Ἀττικὴν, ζητεῖ ἐκ τῶν προτέρων νὰ μετριάσῃ κάπως τὴν κακὴν ἐντύπωσιν, ποὺ θὰ δημιουργηθῇ. **Ἀλλὰ Φωκεῖς; οἱ... ὑμεῖς;** Ἡ ἀπόκρισις εἰς ἐρώτησιν δι' ἄλλης ἐρωτήσεως ἔχει πολλὴν σφοδρότητα καὶ δύναμιν καὶ ἐκφράζει ἐκπληξιν καὶ θαυμασμὸν διὰ τὸ παράδοξον τῆς ἐρωτήσεως. **ἢ ἄλλος τις**: ἀπλῆ ῥητορ. ἐρώτησις, πρὸς τὴν ὁποῖαν οὐδεμία ἀπάντησις δίδεται, διότι οἱ Ἀθηναῖοι ἐγνώριζον καλῶς ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Φίλ. **ἀλλ', ὦ τῶν, οὐχὶ βουλῆσεται**: (ὑποφορά). **τῶν ἀτοπωτάτων** (ἀνθυποφορά) (βλ. § 14). **ἄνοιαν ὀφλισκάνων** (μεταφορά) **ἐκ τῶν δικαστηρίων**. **ὀφλισκάνων** = ὀφείλω εἰς τὸ δημόσιον ἐκ προστίμου, εἶμαι καταδικασμένος εἰς πρόστιμον: ἐδῶ μεταφ. σημαίνει ὅτι ἔχει κάποιος καταδικασθῇ ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην.

§ 25 - 26. **Ἡθικά. Τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο βαδίζειν;** Ἐπιδείκει τὸν φόβον τῆς εἰσβολῆς τοῦ Φιλ. εἰς τὴν Ἀττικὴν, διὰ νὰ τῶς ἐξεγείρῃ πρὸς ἄμεσον κατὰ τοῦ Φιλ. δρᾶσιν. **ἀλλ', ὦτ' ἂν**: ἡθοποιεῖ τὸν ἀμέριμνον Ἀθηναῖον. **ὀφλισκάνων ἄνοιαν**: Ὁ Φίλ. διακηρύττειν ὅτι θὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν χαρακτηρίζεται ὡς ἀνόητος.

§ 24 - 25. **Νόημα.** Τονίζει ὁ ῥήτωρ ὅτι τώρα ἔχουν οἱ Ἀθηναῖοι τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς περὶ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ διεξαχθοῦν αἱ πολεμικαὶ κατὰ τοῦ Φιλ. ἐπιχειρήσεις. Διότι, ἂν ἀντέξουν οἱ Ὀλύνθιοι βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, ὁ πόλεμος θὰ διεξαχθῇ εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ ἡ χώρα τοῦ Φιλ. μαζί με τὰ ἄλλα δεινὰ θὰ ὑφίσταται καὶ λεηλασίαν, ἐνῶ οἱ Ἀθηναῖοι χωρὶς τὸν φόβον εἰσβολῆς τοῦ Φιλ. θὰ ἐκμεταλλεύονται τὴν χώραν των. Ἄν ὅμως ὁ Φίλ. ὑποτάξῃ τὴν Ὀλυνθον, οὐδεμία δύναμις εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν. Οἱ Θηβαῖοι προθύμως θὰ εἰσβάλουν μαζί του, οἱ Φωκεῖς εἶναι ἀνίσχυροι. Εἰς τὴν πιθανὴν ἐνστάσιν ὅτι ὁ Φίλ. δὲν θὰ ἐπιχειρήσῃ εἰσβολὴν εἰς τὴν Ἀττικὴν, λέγει ὅτι θὰ ἦτο πολὺ παράλογον νὰ μὴ πραγματοποιήσῃ ὁ Φίλ. ἐκεῖνο ποῦ, μολονότι κινδυνεύει νὰ χαρακτηρισθῇ ἀνόητος, ἐν τούτοις τὸ διασαλπίζει.

§ 25 - 26. **Περὶληψις.** Οἱ Ἀθηναῖοι πρέπει νὰ σπεύσουν ἀμέσως πρὸς βοήθειαν τῆς Ὀλύνθου, ἄλλως μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν αὐτῆς ὁ Φίλ. θὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν.

§ 25 - 26. **Ἐπιγραφή.** Ἐκλογὴ τοῦ θεάτρου πολέμου.

§ 27

Ἀλλὰ μὴν
ἡλίκα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα

Ἄλλ' ὅμως
πόσον μεγάλη βεβαίως εἶναι ἡ δια-
φορὰ

ἐνθάδ' ἢ ἐκεῖ πολεμεῖν,
ἡγοῦμαι
οὐδὲ λόγου προσδεῖν.

εἰ γὰρ δεήσειεν
ὑμᾶς αὐτοὺς γενέσθαι ἔξω

(τῆς πόλεως)
τριάκονθ' ἡμέρας μόνας
καὶ λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας,

δοσ' ἀνάγκη (ἐστὶ λαμβάνειν)
χρωμένους στρατοπέδῳ,
μηδενοὺς ὄντος ἐν αὐτῇ,

πολεμίου λέγω,
οἶμαι ζημιωθῆναι ἂν
τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν
πλείονα ἢ ὅσα δεδαπάνησθε

εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον.
Εἰ δὲ δὴ
πόλεμός τις ἦξει (δεῦρο),
πόσα χρὴ νομίσαι (τινὰ)
ζημιώσεσθαι;
καὶ πρόσσεσι (τῇ ζημίᾳ)
ἢ ὕβρις
καὶ ἔθ' ἢ τῶν πραγμάτων

αἰσχύνῃ,
(οὕσα) οὐδεμιᾶς ζημίας

ἐλάττων
τοῖς γε σώφροσιν.

τοῦ νὰ πολεμῆτε ἐδῶ ἢ ἐκεῖ,
νομίζω,
ὅτι (τοῦτο) δὲν χρειάζεται οὔτε
κἂν νὰ λεχθῇ.

Διότι, ἂν ἤθελε παραστῇ ἀνάγκη
σεῖς οἱ ἴδιοι νὰ στρατοπεδεύσετε
ἔξω

(ἀπὸ τὴν πόλιν)
τριάκοντα μόνον ἡμέρας
καὶ νὰ λαμβάνετε ἐκ τῶν προϊόν-
των τῆς χώρας

ὅσα εἶναι ἀνάγκη (νὰ λαμβάνετε)
ὥς διατηροῦντες στρατόπεδον,
χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κανεῖς ἐντὸς
αὐτῆς,

ἐχθρὸς ἐννοῶ,
νομίζω ὅτι ἤθελον ζημιωθῇ,
ὅσοι ἀπὸ σᾶς εἶναι γεωργοκτηματῖαι
περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἔχετε δαπα-
νήσει

εἰς ὅλον τὸν προηγούμενον πόλεμον.
Ἐὰν ὅμως βεβαίως
κάποιος πόλεμος θὰ ἔλθῃ (ἐδῶ),
πόσα πρέπει νὰ ὑπολογίσῃ (κανεῖς)
ὅτι θὰ ζημιωθῇτε;
Καὶ ἐκτὸς τῆς ζημίας θὰ προστεθῇ
ἢ προσβολή
καὶ μάλιστα ἀκόμη ἢ διὰ τὰς πρά-
ξεις μας

ἐντροπή,
ἢ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀπὸ καμμίαν ἄλ-
λην ζημίαν

κατωτέρα,
κατὰ τὴν κρίσιν βεβαίως τῶν φρο-
νίμων.

§ 27. Γραμματικά, σημασιολογικά. Ἀλλὰ μὴν γε=ἄλλ' ἄλη-
θῶς, ὅμως, πρὸς τοῦτοις. ἡλίκος, η, ον,=ἀναφ, ἀντων.=ὅσον μέγας,
πόσον μέγας. τὰ διάφορα (πράγματα)=οὐσιαστικοποιηθὲν ἐπίθ.=ἡ
διαφορά. ἡλίκᾳ ἐστὶ τὰ διάφορα=ἡλίκη ἐστὶν ἡ διαφορά. 'κεῖ=(ἀ-
φαίρεσις) ἐκεῖ. πολεμεῖν=ἀπαρ. ἐν. τοῦ πολεμέ-ω-ω. προσδεῖν=
ἀπαρ. τοῦ ἀπροσ. προσδεῖ. οὐδὲ λόγου προσδεῖ=οὐδὲ λόγου ὑπάρ-
ἀπαρ. τοῦ ἀπροσ. προσδεῖ. οὐδὲ λόγου προσδεῖ=οὐδὲ λόγου ὑπάρ-
χει προσέτι ἀνάγκη, δὲν χρειάζεται οὔτε κἂν νὰ λεχθῇ. ἡγοῦμαι (=
νομίζω), ἡγούμην, ἡγήσομαι, ἡγήσασθην, ἡγήμην, ἡγήμην. δεήσειε=
γ' ἐν εὐκτ. ἀορ. τοῦ ἀπροσ. δεῖ. εἰ δεήσειεν=εἰ ἤθελε παραστῇ

ἀνάγκη. αὐτοὺς=ὅριστ. ἄντων. ὑμεῖς αὐτοί=σεῖς οἱ ἴδιοι, **γενέσθαι**=ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ γίγνομαι, ἐγιγνόμεν, γενήσομαι, ἐγενόμην, γέγονα καὶ γεγένημαι, ἐγεγόνειν καὶ ἐγεγενήμην. **ἔξω τῆς πόλεως γίγνομαι**=στρατοπεδεύω ἔξω τῆς πόλεως. **χωρόμενος**=μετχ. ἐν. τοῦ χρήομαι - ὦμαι (=χρησιμοποιοῦ, μεταχειρίζομαι), ἐχρώμην, χρῆσομαι, ἐχρησάμην, κέχρημαι, ἐκεχρήμην. **χωμαὶ στρατοπέδω**=στρατοπεδεύω. **λαμβάνειν**=ἄπαρ. ἐν τοῦ λαμβάνω, ἐλάμβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἴληφειν. **λαμβάνω τῶν ἐκ τῆς χώρας**=λαμβάνω τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκ τῆς χώρας=λαμβάνω ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προϊόντων. **μηδεῖς, μηδεμία, μηδέν**=ἄορ. ἐπιμερ. ἄντων. **ὄντος**=μετχ. τοῦ εἶμι (ὦν, οὔσα, ὄν). **λέγω**=θέλω νὰ εἴπω, ἐννοῶ. **πλείονα ἢ πλείω**=αἰτ. πλ. οὐδ. συγκρ. βαθμοῦ τοῦ ἐπιθ. πολὺς, πολλή, πολὺ (ὁ καὶ ἡ πλείων τὸ πλεόν, πλείστος-η-ον). **οἶμαι καὶ οἶμαι** (=νομίζω), ὥμην καὶ ὥμην, οἴησομαι, ὥήθην, νενόμικα, ἐνενόμικειν. **ζημιωθῆναι**=ἄπ. παθ. ἄορ. τοῦ ζημιόομαι-οῦμαι (=ὑφίσταμαι ζημίαν), ἐζημιόμην, ζημιώσομαι, ζημιωθήσομαι, ἐζημιώθην, ἐζημιώμαι, ἐζημιώμην. **τοὺς γεωργοῦντας**=μετχ. ἐν. τοῦ γεωργέ-ω-ῶ. **οἱ γεωργοῦντες**=οἱ γεωργοὶ καὶ κτηματῆαι. **ὄσος, ὄση, ὅσον**=ἄναρ. ἄντων. **δεδαπάνησθε**=β' πληθ. παρ. ἄορ. τοῦ δαπανά-ομαι-ὦμαι (=ἐξοδεύω), ἐδαπανώμην, ἐδαπανήθην, δεδαπάνημαι, ἐδεδαπάνημην. **πρὸ τοῦ**=πρὸ τούτου. **ὁ πρὸ τοῦ πολέμου**=ὁ προηγούμενος πόλεμος. **τίς, τί**=ἄορ. ἄντων. **ἤξει**=μέλ. ἄορ. τοῦ ἤκω=ἔχω ἔλθει. **νομίσαι**=ἄπαρ. ἄορ. τοῦ νομίζω, ἐνόμιμιζον, νομιῶ, ἐνόμισα, νενόμικα ἐνενόμικειν. **ζημιώσεσθαι**=ἄπαρ. μέλ. τοῦ ζημιό-ομαι-οῦμαι μὲ παθητ. σημασίαν=ζημιωθήσασθαι. **πρόσεσθ'**=προσέσθι (=γ' ἐν ἐν. ὅριστ. τοῦ πρόσσεμι.)=πρὸς τῇ ζημίᾳ ἐστὶ (=ἔσται),=ἐκτὸς τῆς ζημίας θὰ ὑπάρξῃ. **ἡ ὕβρις**=ἡ προσβολή. **ἐθ'**=ἔτι. **ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη**=ἡ διὰ τὰς πράξεις (=ἡ διὰ τὴν διαγωγὴν ἡμῶν) καταισχύνη. **ἐλάττων**=συγκρ. βαθμὸς τοῦ ἐπιθ. μικρὸς, ἐλάττω, ἐλάχιςτος. **οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας**.=(οὔσα) οὐκ ἐλάττων ἄλλης τινὸς ζημίας. **τοῖς σῶφροσι**=(δοτ. πληθ. τοῦ ἐπιθ. ὁ, ἡ σῶφρων, τὸ σῶφρον)=κατὰ τὴν κρίσιν τῶν φρονίμων. **γε**=βεβαιωτικόν μόριον=βεβαίως.

§ 27. Ἑτυμολογικά: **διάφορα, διάφορος**=ἀπὸ τὸ διαφέρω. **ἐνθάδε**=ἀπὸ τὸ ἐνθα + δε. **ἡγοῦμαι, παράγ. ἡγεμών, ἡγητῆρ, ἡγήτωρ, ἡγέτης. μόνας, μόνος**=ἀπὸ τὸ μένω. **στρατοπέδω, στρατόπεδον**=ἀπὸ τὸ στρατός + πέδον (=ἔδαφος). **πολεμίου, πολέμιος**=ἀπὸ τὸ πόλεμος. **ζημιωθῆναι, ζημιόομαι**=ἀπὸ τὸ **ζημία** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **δαμάω, δάμνημι**. **γεωργοῦντας, γεωργῶ**=ἀπὸ τὸ γεωργός τὸ δὲ γεωργός=ἀπὸ τὸ γῆ + ἔργον. **δεδαπάνησθε, δαπανῶ**=ἀπὸ τὸ **δαπάνη** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **δάπτω**. **νομίσαι, νομίζω**=ἀπὸ τὸ **νόμος** καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ **νέμω**. **ὕβρις, ἀπὸ τὴν ρίζαν τῆς ὑπέρ, παράγ. ὑβρίζω. πραγμάτων, πράγμα**=ἀπὸ τὸ **πράττω**. **σῶφροσιν, σῶφρων**=ἀπὸ τὸ **σῶς + φρῆν**.

§ 27. Ἀντικαταστάσεις. γενέσθαι, κάθ.=γίγνεσθαι, γενήσεσθαι, γενέσθαι, γεγονέναι ἢ γεγενῆσθαι. χρωμένους, κάθ.=χρωμένους, χρησμένους, χρησαμένους, κεχρημένους. λαμβάνειν, κάθ.=λαμβάνειν, λήψεσθαι, λαβεῖν, εἰληφέναι. ζημιωθῆναι, κάθ. ζημιῶσθαι, ζημιώσεσθαι, ζημιωθήσεσθαι, ζημιωθῆναι, ἐζημιῶσθαι. δεδαπάνησθε, ὄριζ. δεδαπάνησθε, δεδαπανημένοι ἦτε, δεδαπανημένοι εἴητε, δεδαπάνησθε. κάθ. δαπανᾶσθε, ἐδαπανᾶσθε, ἐδαπανήθητε, δεδαπάνησθε, ἐδεδαπάνησθε.

§ 27. Ἀναγνώρισις προτάσεων. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἡγοῦμαι (κυρ.), ἥλικ' ἐστὶ...πολεμεῖν (πλ. ἔρωτ.). Εἰ γὰρ ὑμᾶς...ἐξω γενέσθαι καὶ τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν (δευτ. ὑποθ.), ζημιωθῆναι ἂν=ὅτι ζημιωθεῖεν ἂν (ἀποδ.), ἐνταῦθα ἔχομεν ὑποθ. λόγον γ' εἰδούς σημαίνοντα ἀπλῆν σκέψιν τοῦ λέγοντος.. ὅσα ἀνάγκη λαμβάνειν στρατοπέδῳ χρωμένους, μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ (δευτ. ἀναφ.) πολεμίου λέγω (κυρία) πλείονα ἂν οἶμαι...ὕμῶν (κυρία). ἢ ὅσα εἰς ἅπαντα...δεδαπάνησθε (δευτ. ἀναφ.). εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἦξει (δευτ. ὑποθ.), πόσα χρὴ νομίσαι ζημιώσθαι; (κυρία). Ἐνταῦθα τὴν ἀποδ. τοῦ ὑποθ. λόγου τὴν μετέτρεψεν ὁ ῥήτωρ εἰς ἐρώτησιν κανονικῶς θὰ ᾔτο «πολλὰ χρὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι»=ὑποθ. λόγος α' εἰδούς δηλῶν τὸ πραγματικόν. Καὶ πρόσσεσι ἡ ὕβρις... τοῖς γε σώφροσιν (κυρία).

§ 27. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. Ἐστὶ=ῥῆμα, τὰ διάφορα=ὑποκ. (ἀντικ. σύνταξις), ἥλικα=κατηγ., πολεμεῖν=προσδ. τῆς ἀναφορᾶς (ὑμᾶς)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., ἐνθάδε ἢ ἐκεῖ=ἐπιρ. διορ. τοῦ τόπου, ἡγοῦμαι=ῥῆμα, (ἐγὼ)=ὑποκ., προσδεῖν=εἰδ. ἀπαρ. ἀντ. τοῦ δοξαστικοῦ ἡγοῦμαι, (πρόσδεια)=ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. προσδεῖν (ἢ ἀφηρημένη τοῦ ἔννοια), λόγου=ἀντικ. τοῦ προσδεῖν, δεήσεις=ῥῆμα, γενέσθαι-λαμβάνειν=ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δεήσεις, ὑμᾶς=ὑποκ. ἀπαρ., αὐτοὺς=κατηγορ. διορ. εἰς τὸ ὑμᾶς, ἐξω=ἐπιρ. διορ. τοῦ τόπου, ἡμέρας=προσδ. χρόν. ἐκτάσεως, τριακοντα=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ἡμέρας, μόνας=κατηγ. διορ. εἰς τὸ ἡμέρας, λαμβάνειν=τελ. ἀπαρ.-ὑποκ. τοῦ ἀπροσ. δεήσεις, (ὑμᾶς)=ὑποκ. τοῦ ἀπαρέμφ., ὅσα ἀνάγκη ἐστὶ = ἡ δευτ. ἀναφ. προτάσεις εἶναι ἀντικ. τοῦ λαμβάνειν, ἀνάγκη ἐστὶ = ἀπρόσ. ἐκφρασις, (λαμβάνειν)=ὑποκ. (ὑμᾶς)=ὑποκ. τοῦ λαμβάνειν, τῶν ἐκ τῆς χώρας=γεν. διαιρ. χρωμένους=μετχ. αἰτιολ., (ὑμᾶς)=ὑποκ., στρατοπέδῳ=ἀντ. τῆς μετχ., ὄντος=μετχ. ἐνδοτικῇ γεν. ἀπόλ., μηδενὸς=ὑποκ. ταύτης, ἐν αὐτῇ=ἐμπρόθ. διορ. τοῦ τόπου, πολεμίου λέγω=ἐπεξήγησις τοῦ μηδενὸς (πολλάκις ἡ ἐπεξήγησις δηλοῦται σαφέστερον μὲ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως λέγω, ὅποτε ἡ ἐπεξήγησις ἐκφέρεται συνήθως κατ' αἰτιατικὴν ὡς ἀντικείμενον τοῦ λέγω). οἶμαι=ῥῆμα, (ἐγὼ)=ὑποκ., ζημιωθῆναι ἂν=τελ. δυνητ. ἀπαρ. ἀντικ. τοῦ δοξαστικοῦ οἶμαι, τοὺς γεωργοῦντας=ἐπιθ. μετχ., ὑποκ. τοῦ ἀπαρέμφ. ζημιωθῆναι (ἐτεροπροσωπία), ὕμῶν=γεν. διαιρ., πλείονα (=πλείονας ζημίας)=σύστοιχον ἀντικ. ἢ ὅσα...δεδαπάνησθε=ὀλόκληρος ἡ πρότασις β' ὅρος τῆς συγκρίσεως, δεδαπάνησθε=ῥῆμα, (ὑμεῖς)=ὑποκ.,

δοσα (=δσας δαπάνας) σύστ. άντικ., εἰς πόλεμον=ἐμπρόθ. διορ. χρονικῆς διαρκείας, ἀπαντα=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ πόλεμον, τὸν πρὸ τοῦ ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ πόλεμον, ἤξει=ρήμκ. πόλεμος=ὑποκ., τίς=ἐπιθετ. διορ. εἰς τὸ πόλεμος, χρη=ρήμκ., νομίσαι=ὑποκ. τοῦ ἀπροσ., (τινά) =ὑποκ. τοῦ ἀπαρ., ζημιώσεσθαι=εἰδ. ἀπαρ. άντικ. τοῦ δοξαστικοῦ νομίσαι, πόσα (=πόσας ζημίας)=σύστ. άντικ. τοῦ ζημιώσεσθαι. εἰ ἤξει... (ὑποθ.). πόσα χρη νομίσαι ζημιώσεσθαι (ἀποδ.)=ὑποθ. λόγος α' εἶδους δηλῶν τὸ πραγματικόν. πρόσεσι=ρήμκ., ὕβρις - αἰσχύνη=ὑποκ., τῶν πραγμάτων=γεν. τῆς αἰτίας εἰς τὸ αἰσχύνῃ. πρόσεσι=πρὸς τῇ ζημία ἐστὶ=πρὸς τῇ ζημία ἐσται. ἐνεστ. ἀντὶ μέλ., διότι θεωρεῖ ἀναπόφευκτον τὴν ὕβριν καὶ τὴν αἰσχύνῃ. (οὔσα)=ἐννοουμένη ἐπιθ. μετχ., αἰσχύνῃ=ὑποκ. ταύτης, ἐλάτιων=κατηγ. εἰς τὸ αἰσχύνῃ, ζημίας=β' ὅρος τῆς συγκρίσεως, οὐδεμιᾶς=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ζημίας, τοῖς σώφροσι=δοτικὴ τοῦ κρίνοντος προσώπου.

§ 27. Πραγματικά. τριάκονθ' ἡμέρας : ἡμεῖς σήμερον θὰ ἐλέγομεν ἓνα μῆνα. ἔξω γενέσθαι=ἔξω τῆς πόλεως τῶν Ἀθηναίων, ἀλλ' ἐντὸς τῆς Ἀττικῆς. δοσα ἀνάγκη : χρήματα καὶ κυρίως τρόφιμα διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ στρατοῦ. πλείονα : ὑλικάι ζημίαι ἀπὸ τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν φθορὰν καὶ τὴν ἀρπαγὴν ἀγροτικῶν προϊόντων, τὰς ὁποίας θὰ προεκάλεῖ ὁ ἐν Ἀττικῇ στρατοπεδεύων στρατός. τοὺς γεωργοῦντας : τοὺς γεωργοὺς καὶ κτηματίας, τῶν ὁποίων οἱ ἄγροὶ θὰ κατεπατοῦντο καὶ θὰ διηρπάζοντο. τὸν πρὸ τοῦ πολέμου : ἐννοεῖ τὸν ἀπὸ τοῦ 357 διεξαχθέντα πρὸς ἀνάκτισιν τῆς Ἀμφιπόλεως πόλεμον, κατὰ τὸν ὁποῖον, ὡς ὁ ἴδιος εἰς τὸν Γ' Ὀλυμπιακὸν § 28 ἀναφέρει, ἐδαπανήθησαν ὑπὲρ τὰ 1500 τάλαντα. ἤξει : εἰς τὴν Ἀττικὴν. ὕβρις ἂν ὁ πόλεμος διεξαχθῇ εἰς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν ἐχθροὶ θὰ συμπεριφεροῦν ὕβριστικῶς καὶ χλευαστικῶς πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Ἀττικῆς, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες μὲ κακεντρέχειαν θὰ ὁμιλοῦν περὶ τῆς εἰσβολῆς ταύτης. Ἡ προσβολὴ αὕτη, κατὰ τὸν ῥήτορα, εἶναι ἀνωτέρα πάσης ὑλικῆς ζημίας. τῶν πραγμάτων=τῶν κακῶν ἐκ τῆς ἀδραναίας καὶ νωθρότητος τῶν Ἀθηναίων.

§ 27. Αἰσθητικά. ὑμᾶς δεήσειεν... αὐτοὺς (ὑπερβατόν), ἐχωρίσθησαν αἱ λέξεις «ὑμᾶς - αὐτοὺς» διὰ τοῦ δεήσειε πρὸς ἐξαρσιν τῆς ἀντων. αὐτοὺς. τῶν ἐκ τῆς χώρας=(βραχυλογία), ἀντὶ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκ τῆς χώρας. πόλεμος ἤξει (προσωποῖα). (§ 15). πόσα χρη νομίσαι ζημιώσεσθαι : (ῥήτορ. ἐρώτησις) πρὸς ἐμφασιν, ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ : πλεῖστα ζημιώσεσθε.

§ 27. Ἡθικά. Ὑβρις καὶ αἰσχύνῃ : ἐπιζητεῖ διὰ τῶν λέξεων τούτων νὰ ἐξεγείρῃ τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν τῶν Ἀθηναίων καὶ νὰ τοὺς κινήσῃ εἰς ἀμεσον δρᾶσιν.

§ 27. Γνωμικά. «ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ οὐδεμιᾶς ἐλάτιων ζημία τοῖς γε σώφροσι».

§ 27. Νόημα. Διὰ τὴν νὰ δείξῃ ὅτι θὰ ὑποστοῦν μεγάλας καταστροφάς, ἂν ἀφήσουν νὰ διεξαχθῇ ὁ πόλεμος εἰς τὴν Ἀττικὴν, τοὺς καλεῖ νὰ σκεφθοῦν πόσας ζημίας θὰ ὑφίσταντο οἱ γεωργοκτηματῖαι τῆς Ἀττικῆς, ἂν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ ἐχθρὸς, ἐστρατοπέδευεν ὁ Ἀθηναϊκὸς στρατὸς μόνον ἐπὶ 30 ἡμέρας εἰς τὴν ὑπαιθρον. Ὑποδεικνύει ὅτι αἱ ζημίαι τούτων θὰ ὑπερέβαινον τὰς δαπάνας τοῦ προηγουμένου πολέμου. Ἄν ὅμως διεξαχθῇ καὶ πόλεμος εἰς τὴν Ἀττικὴν, αἱ δαπάναι θὰ εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλύτεραι. Ἐκτὸς ὅμως αὐτῶν τῶν ὑλικῶν ζημιῶν, θὰ ὑποστοῦν καὶ ἠθικὴν ζημίαν, ὄνειδος δηλ. καὶ κατασχύνην.

§ 27. Περίληψις. Αἱ ἐκ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Φιλίππου ὑλικάι ζημίαι θὰ εἶναι ἀνυπολόγιστοι, ἀλλὰ πλὴν τούτων θὰ ἔχουν καὶ ἠθικάς ζημίας μεγάλας.

§ 27. Ἐπιγραφή. Αἱ ἐκ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Φιλίππου εἰς τὴν Ἀττικὴν ζημίαι.

Ἐπίλογος

§ 28

Πάντα δὴ ταῦτα
συνιδόντας
δεῖ (ὁμᾶς) ἀπαντας
βοηθεῖν
καὶ ἀπωθεῖν
ἐκείσε τὸν πόλεμον,
τοὺς μὲν εὐπόρους,
ἵνα μίκρ' ἀναλίσκοντες
ὕπερ τῶν πολλῶν,
ὧν ἔχουσι
καλῶς ποιοῦντες (ἔχειν)
τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς,

τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ (ὄντας),

ἵνα κτησάμενοι
τὴν ἐμπειρίαν τοῦ πολεμεῖν
ἐν τῇ Φιλίππου χώρᾳ
γένωνται φοβεροὶ φύλακες
τῆς οἰκείας (χώρας)
ἀπεραιῶν,
τοὺς δὲ λέγοντας,
ἵν' αἱ εὐθυναὶ
τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς
ὀφθαί γένωνται
ὥς, ὅποῖ(α) αὐτ(α) τὰ πράγματα

Ὅλα λοιπὸν αὐτὰ
ἀφοῦ λάβετε ὑπ' ὄψιν,
πρέπει (σεῖς) ὅλοι γενικῶς
νὰ σπεύσετε εἰς βοήθειαν
καὶ νὰ ἀπομακρύνετε
πρὸς τὰ ἐκεῖ τὸν πόλεμον,
οἱ μὲν πλούσιοι,
ἵνα ὀλίγα ἐξοδεύοντες
χάριν τῶν πολλῶν,
τὰ ὅποια ἔχουν
καὶ καλὰ κάνουν (ποῦ τὰ ἔχουν),
τὰ ὑπόλοιπα ἐκμεταλλεύονται ἀ-
φρόβως,
ἐκεῖνοι δὲ ποῦ ἔχουν στρατεύσιμον
ἡλικίαν,
ἵνα, ἀφοῦ ἀποκτήσουν
τὴν ἐμπειρίαν τοῦ πολέμου
εἰς τὴν χώραν τοῦ Φιλίππου,
γίνωνται ἱκανοὶ φρουροὶ
τῆς ἰδικῆς τῶν χώρας,
ὥστε νὰ παραμένῃ ἀβλαβής,
οἱ δὲ ῥήτορες,
ἵνα ἡ λογοδοσία
διὰ τὰς πολιτικὰς τῶν πράξεις
γίνῃ εὐχολος
διότι, κατὰ τὴν ἐκβασιν, τὴν ὁ-
ποῖαν θὰ

ὅμας ἂν περιστῇ,
 τοιοῦτοι κριταὶ ἔσονται
 καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς.
 Χρηστὰ δ' εἶη (τὰ πράγματα)

παντὸς εἶνεκα.

ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα,
 κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε
 καὶ τὰς πολιτικὰς τῶν πράξεις.
 Εἴθε δὲ νὰ ἀποβοῦν (τὰ πράγμα-
 τα) αἰσίως
 πρὸς τὸ καλὸν ὄλων.

§ 28 . Γραμματικά καὶ σημασιολογικά. Πᾶς, πᾶσα, πᾶν = ἄορ. ἐπιμ. ἄντων. οὗτος, αὕτη, τοῦτο = δεικτ. ἄντων. δεῖ = ἀπρόσ. ῥῆμα=πρέπει. **συνιδόντας**=μετχ. ἄορ. β' τοῦ συνορά-ω-ῶ (τι=λαμβάνω τι ὑπ' ὄψιν), συνεώρων, συνόφομαι, συνεῖδον, συνεώρακα, συνεώρακειν. **βοηθεῖν**=ἄπαρ. ἐν. τοῦ βοηθέ-ω-ῶ (ὁμαλόν). **ἀπωθεῖν**=ἄπαρ. ἐν. τοῦ ἀπωθέ-ω-ῶ (=ἀπομακρύνω), ἀπεώθουν, ἀπώσω, ἀπέωσα, ἀπέωκα, ἀπέωκειν (ὁ παρακ. καὶ ὑπερ. μεταγενέστεροι). **ἐκεῖσε**=ἐπίρ. τοπ.=πρὸς τὰ ἐκεῖ. **πολλῶν**=γεν. πληθ. τοῦ ἐπίθ. πολὺς, πολλή, πολὺ (πολὺς-πλέων-πλεῖστος). **ὧν**=γεν. πληθ. τῆς ἀναφ. ἄντων. ὅς, ἡ, ὁ. **καλῶς**=ἐπίρ. τροπ. (καλῶς-κάλλιον-κάλλιστα). **ποιοῦντες**=μετχ. ἐν. τοῦ ποιέ-ω-ῶ. **καλῶς ποιοῦντες**=εὐτυχῶς, καὶ καλὰ κάμνουν. **ἔχουσι**=γ' πληθ. ἐν. τοῦ ἔχω, εἶχον, ἔξω καὶ σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἔσχηκειν. **μικρά**(=μικρὰ) ἀναβιβάζεται ὁ τόνος, διότι εἶναι λέξις κλιτή. **ἀναλίσκοντες**=μετχ. ἐν. τοῦ ἀναλίσκω ἢ ἀναλόω-ῶ (=δαπαῖν, ἐξοδεύω), ἀνήλισκον ἢ ἀνήλουν, ἀναλώσω, ἀνήλωσα; ἀνήλωκα, ἀνήλωκειν. **οἱ λοιπός, ἡ, ὅν**=ὁ ὑπόλοιπος. **καρπῶνται**=γ' πληθ. ὑποτ. ἐν. τοῦ καρπό-ομαι-οῦμαι (=ἐκμεταλλεύομαι, ἀπολαύω), ἐκαρπούμην, καρπώσομαι, ἐκαρπώσάμην, κεκάρπωμαι. **ἀδεῶς**=(ἀ+δέος)=ἐπίρ. τροπ.=ἀφόβως. **οἱ ἐν ἡλικίᾳ**=οἱ ἔχοντες στρατεύσιμον ἡλικίαν, οἱ στρατεύσιμοι. **πολεμεῖν**=ἄπαρ. ἐν. τοῦ πολεμέ-ω-ῶ. **ἐμπειρία**=γυνῶσις προερχομένη ἐκ πείρας. **κτησάμενοι**=μετχ. ἄορ. τοῦ κτά-ομαι-ῶμαι (=ἀποκτῶ), ἐκτώμην, κτήσομαι, ἐκτησάμην, ἐκτήθην, κέκτημαι, ἐεκτημήν. **ὁ, ἡ ἀκέραιος, ὄν**=ἀβλαβής. **γένωνται**=γ' πληθ. ἄορ. β' ὑποτ. τοῦ γίγνομαι, ἐγινόμην, γενήσομαι, ἐγενόμην, γέγονα καὶ γεγένημαι, ἐγεγόνειν καὶ ἐγεγενήμην. **οἱ λέγοντες**=οἱ ῥήτορες. **τῶν πεπολιτευμένων**=μετχ. παρακ. τοῦ πολιτεύομαι. **πολιτεύω**=εἶμαι πολίτης, διοικῶ τὴν πόλιν, **πολιτεύομαι**(μέσον)=διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας. **πολιτεύομαι (παθ.)**=διοικοῦμαι, **τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς**=αἱ πολιτικαὶ τῶν πράξεις, ἡ πολιτικὴ τῶν. **ἡ εὐθυνα**, συνήθως κατὰ πληθ. **αἱ εὐθυναι**=λογοδοσία, ἀπολογία, ὑπεράσπισις. **ῥάδιος-α-ον (ῥάδιος, ῥάων, ῥᾶστος)**=εὐκολος ὥς=σύνδ. αἰτιολ.=διότι. **ὁποῖος, ὁποῖα, ὁποῖον**=ἀναφ. ἄντων. **ἅτινα ἢ τινὰ**=οὐδ. πληθ. τῆς ἄορ. ἄντων, τίς, τί. **περιστῇ**=γ' ἐν. ὑποτ. ἄορ. β, τοῦ περιίσταμαι (=περικυκλώνω κάποιον), περιϊστάμην, περιστήσομαι, περιέστην, περιέστηκα περιεστήκειν. **ὁποῖα ἅτινα ἂν περιστῇ ὅμας τὰ πράγματα**=ὅποιαδήποτε εἶναι τὰ πράγματα, πού σᾶς περιβάλλουν,=κατὰ τὴν ἐκβασιν, πού θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα. **τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο**=δεικτ. ἄντων. **πεπραγμένων**=μετχ. παρακ. τοῦ πράττομαι.

τὰ πεπραγμένα αὐτοῖς = τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς = αἱ πολιτικάι των πράξεις. ἔσεσθε = β' πληθ. μέλλ. τοῦ εἰμί. *χρηστός, ἡ, ὄν*, = καλός, ὠφέλιμος. *εἴη* = γ' ἐν. εὐκτ. ἐν. τοῦ εἰμί. *χρηστὰ εἴη* (τὰ πράγματα) = εἴθε νὰ ἀποβούν τὰ πράγματα αἰσίως. *εἵνεκα* = ἔνεκα = κατὰ χρ. πρόθ. *παντὸς εἵνεκα* = πρὸς τὸ καλὸν ὅλων.

§ 28. Ἑτυμολογικά: *βοηθεῖν*, *βοηθῶ* = ἀπὸ τὸ *βοηθός* καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ *βοή* + *θέω*. *ἐκεῖσε* = ἀπὸ τὸ *ἐκεῖ* + *σε*. *εὐπόρους*, *εὐπορος* = ἀπὸ τὸ *εὖ* + *πόρος*, τὸ δὲ *πόρος* ἀπὸ τὸ *περῶ*. *λοιπὰ* = ἀπὸ τὸ *λείπω*, *καρποῦντας*, *καρποῦμαι* = ἀπὸ τὸ *καρπός*. *ἀδεῶς* = ἀπὸ τὸ *ἀδεής* καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ *α* *στερ.* + *δέομαι*. *ἡλικία*, *ἡλικία* = ἀπὸ τὸ *ἡλιξ*. *ἐμπειρίαν* = ἀπὸ τὸ *ἐμπειρος* καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ *ἐν* + *πεῖρα*. *χώρᾳ* = ἀπὸ τὸ *χαίνω*. *κτησάμενοι*, *κτῶμαι*, *παράγ.* *κτῆσις*, *κτῆμα*. *φοβεροί*, *φοβερός* = ἀπὸ τὸ *φόβος*. *φύλακες*, *φύλαξ* = ἀπὸ τὸ *φυλάττω*. *ἀκεραίου*, *ἀκέραιος* = ἀπὸ τὸ *α* *στερητ.* + *κεράννυμι*. *πεπολιτευμένων*, *πολιτεύομαι* = ἀπὸ τὸ *πολίτης* καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ *πόλις*. *εὐθυναί*, *εὐθυνα* = ἀπὸ τὸ *εὐθύνω* καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ *εὐθύς*, τὸ δὲ *εὐθύς* ἀπὸ τὸ *ἰθύς* ἀπὸ *ρίζαν* τοῦ *εἶμι*. *κριταί*, *κριτής* = ἀπὸ τὸ *κρίνω*. *χρηστὰ*, *χρηστός* = ἀπὸ τὸ *χρῶμαι*. *εἵνεκα*, *ἐνεκα* = ἀπὸ τὸ *ἐν* + *ἔνεκα*.

28. Ἀντικαταστάσεις. *συνιδόντας*, *κάθ.* = *συνορῶντας*, *συνοψόμενους*, *συνιδόντας*, *συνεωραχότας*. *ἀπωθεῖν*, *κάθ.* = *ἀπωθεῖν*, *ἀπώσσειν*, *ἀπῶσαι*, *ἀπewκέναι*. *ἔχουσι*, *κάθ.* = *ἔχουσι*, *εἶχον*, *ἔξουσι* καὶ *σχῆσουσι*, *ἔσχον*, *ἔσχῆκασι*, *ἔσχῆκεσαν*. *ἀναλίσκοντες*, *κάθ.* = *ἀναλίσκοντες*, *ἢ ἀναλοῦντες*, *ἀναλῶσόντες*, *ἀναλόντες*, *ἀνηλωκότες*. *κτησάμενοι*, *κάθ.* = *κτῶμενοι*, *κτησόμενοι*, *κτησάμενοι*, *κεκτημένοι*. *περιστῆ*, *ὀρίζ.* = *περιέστη*, *περιστῆ*, *περισταίη*, *περιστήτω*, *κάθ.* *περιῖστῆται*, *περιστῆ*, *περιεστηκότα* ἢ.

§ 28. Ἀναγνώρισις προτάσεων. Πάντα δὴ. τοὺς μὲν εὐπόρους, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ, τοὺς δὲ λέγοντας (κυρία), ἵνα ὑπὲρ τῶν πολλῶν μικρὰ ἀναλίσκοντες... ἀδεῶς (δευτ. τελική), ὧν καλῶς ποιῶντες ἔχουσι (δευτ. ἀναφ.), ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν... γένωνται (δευτ. τελ.), ἵν' αἱ τῶν... γένωνται (δευτ. τελική), ὥς τοιοῦτοι κριταὶ ἔσεσθε (δευτ. αἰτιολ.), ὅποι' ἂν... πράγματα (δευτ. ἀναφ.). *χρηστὰ δ' εἴη παντὸς εἵνεκα* (κυρία).

§ 28. Συντακτικὴ ἀνάλυσις. *δεῖ* = ῥῆμα ἀπρόσ., *βοηθεῖν* καὶ *ἀπωθεῖν* = τελ. ἀπαρ. ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου, (*ὕμᾱς*) = ὑποκ. τῶν ἀπαρ. *ἀπαντας* = κατῆγ. διορισμὸς εἰς τὸ ὕμᾱς, *τὸν πόλεμον* = ἀντικ. τοῦ ἀπωθεῖν, *ἐκεῖσε* = ἐπιρ. διορ. τόπου, *συνιδόντας* = μετχ. χρόν. (*ὕμᾱς*)

=ὕποκ. τῆς μετχ., **ταῦτα**=ἀντικ. τῆς μετχ. **πάντα**=κατηγ. διορ. εἰς τὸ ταῦτα. **τοὺς εὐπόρους, τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, τοὺς λέγοντας**=ἐπεξηγήσεις τοῦ ἅπαντας. **παρῶνται**=ρῆμα, **οἱ εὐποροὶ**=τὸ ὕποκ. **λοιπὰ**=ἀντικ. **ἀδεῶς**=ἐπρ. διορ. τοῦ τρόπου, **ἀναλίσκοντες**=μετχ. τροπικῇ, **οἱ εὐποροὶ**=ὕποκ. **μικρὰ**=σύστ. ἀντικ. τῆς μετχ. ἀναλίσκοντες, **ὑπὲρ τῶν πολλῶν**=ἐμπρόθ. διορ. δηλῶν τὸ πρὸς χάριν. **ὧν ἀντὶ αὐτοῦ**=ἀντικ. τοῦ ἔχουσι. **(οἱ εὐποροὶ)**=ὕποκ. τοῦ ἔχουσι, **καλῶς ποιοῦντες**=μετῶχ. τροπικῇ, **(οἱ εὐποροὶ)**=ὕποκ., ταύτης. **γένωνται**=ρῆμα, **οἱ ἐν ἡλικίᾳ**=ὕποκ. **φύλακες**=κατηγ. τῆς οἰκείας=γεν. ἀντικ. εἰς τὸ φύλακες, **ἀκεραίου**=προληπτ. κατηγορούμενον ἢ τοῦ ἀποτελέσματος (=ὥστε εἶναι ἀκέραιον), **κτησάμενοι**=μετχ. χρον., **(οἱ ἐν ἡλικίᾳ)**=ὕποκ. **τὴν ἐμπειρίαν**=ἀντικ. **τοῦ πολεμεῖν**=ἐναρ. ἀπαρ. γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἐμπειρίαν, **ἐν τῇ χώρᾳ**=ἐμπρόθ. διορ. τοῦ τόπου. **τῇ Φιλίππου ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ χώρα** **γένωνται**=ρῆμα, **αἱ εὐθύναι**=ὕποκ. **ῥάδια**=κατηγ., **τῶν πεπολιτευμένων**=μετχ. ἐπιθ. γεν. τῆς αἰτίας εἰς τὸ εὐθύναι, **αὐτοῖς**=ποιητ. αἴτιον εἰς τὴν μετχ. πεπολιτευμένων (κατ' ἀπλὴν δοτ. ἐπὶ χρόνου συντελικοῦ). **ἔσεσθε**=ρῆμα, **(ὅτι οἱ)**=ὕποκ. **κρίται**=κατηγ. **ιοιοῦντο**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ κρίται, **τῶν πεπραγμένων**=μετχ. ἐπιθ. γεν. ἀντικ. εἰς τὸ κρίται, **αὐτοῖς**=ποιητ. αἴτιον εἰς τὸ πεπραγμένων. **περιστῇ**=ρῆμα **τὰ πράγματα**=ὕποκ. (ἀττ. σύνταξις), **ὅποια**=κατηγ. εἰς τὸ πράγματα, **ἅττα**=ἐπιθ. διορ. εἰς τὸ ὅποια **ὅμας**=ἀντικ. τοῦ περιστῇ. **εἴη**=ρῆμα **(τὰ πράγματα)**=τὸ ὕποκ. **χρηστά**=κατηγ. **παντὸς εἵνεκα**=ἐμπρόθ. διορ. τοῦ τελικοῦ αἰτίου.

§ 28. Πραγματικά. Πάντα δὴ ταῦτα: ὅσα εἶπεν ὁ ρήτωρ ἀπ' ἀρχῆς, ὡς δηλοῦ καὶ τὸ δὴ, τὸ ὅποιον ἐκφέρει τὸ συμπέρασμα τοῦ λόγου. **Ἐκεῖσε:** εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Χαλκιδικήν. **ὕπερ ὧν πολλῶν:** ἐννοεῖ τὴν ἀκίνητον καὶ κινήτην περιουσίαν τῶν πλουσίων. **καλῶς ποιοῦντες:** λεπτοτάτη εἰρωνεία. ὁ ρήτωρ θέλει νὰ δείξῃ ὅτι οὐδόλως φθονεῖ τοὺς πλουσίους διὰ τὰ χρήματα των. **μικρὰ ἀναλίσκοντες:** ἐξοδεύοντες τώρα ὀλίγα εἰς τὸν πόλεμον, διὰ νὰ μὴ διατρέξουν τὸν κίνδυνον νὰ τὰ χάσουν ὅλα, ἂν ὁ Φίλ. εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν. **οἱ ἐν ἡλικίᾳ:** ἡ στρατεύσιμος ἡλικία ἦτο ἀπὸ τοῦ 18 - 60 ἔτους. κατενέμοντο δὲ αἱ 42 αὗται ἡλικίαι εἰς δύο α) εἰς τοὺς ἐφήβους (ἀπὸ 18 - 20 ἐτῶν) καὶ τοὺς ἀπὸ 50 - 60 ἐτῶν, τοὺς ὁποίους ἐχρησιμοποιοῦν ἐν Ἀττικῇ διὰ τὴν ἄμυναν τῆς χώρας καὶ β) τοὺς ἀπὸ 20 - 50 ἐτῶν, τοὺς ὁποίους ἀπέστελλον εἰς τὰς ἐκστρατείας. **τοὺς εὐπόρους, τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, τοὺς λέγοντας:** ἀπευθύνεται εἰς αὐτὰς τὰς τάξεις τῶν πολιτῶν, διότι οἱ πλούσιοι θὰ ἔφερον τὸ μεγαλύτερον βάρος τῶν δαπανῶν τοῦ πολέμου, οἱ στρατεύσιμοι θὰ ἐπολέμουν καὶ οἱ ρήτορες θὰ συνεβούλευον τοὺς πολίτας περὶ τοῦ πρακτέου. **φύλακες ἀκεραίου**—ἡ ἱερωτέρα ὑποχρέωσις τῶν πολιτῶν ἦτο ἡ προάσπισις τῆς ἀκεραιότητος τῆς πατρίδος· διὰ τοῦτο καὶ οἱ νέοι ἐγγραφόμενοι εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνδρῶν ἔδιδον τὸν περίφημον ὄρκον (οὐ καταισχυνῶ ὄπλα τὰ ἱερά... τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάσσω παραδώσω, πλείω δὲ καὶ

ἀρείω, ὅσης ἂν παραδέξωμαι». εὐθυναί: Πᾶς πολίτης ἀναλαμβάνων δημόσιον λειτουργήμα ἐδίδεν ὄρκον ὅτι θὰ διαχειρισθῇ τὸ λειτουργήμα τοῦτο καλῶς. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀρχῆς των ὅλοι οἱ ἄρχοντες ἐπρεπε νὰ δώσουν λόγον (εὐθύνας) διὰ τὰς πράξεις των ἐνώπιον τῶν εὐθυνουσῶν ἀρχῶν, ἤτοι τῶν 10 λογιστῶν· οὗτοι ἐξήλεγχον τὰ πάντα καί, ἂν ἀνεύρισκον στοιχεῖα ἐνοχῆς, παρέπεμπον τοὺς ἐνόχους ἄρχοντας εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Ἡλιαίας ἐκ 501 δικαστῶν. Εἰς τοιαύτην λογοδοσίαν δὲν ἦσαν ὑποχρεωμένοι οἱ ῥήτορες, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀνεύθυνοι διὰ τὰ λεγόμενα ἀπὸ τοῦ βήματος, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχον ὑποβάλει ταῦτα ἐγγράφως· ἐπομένως ἐδῶ πρόκειται περὶ ἠθικῆς εὐθύνης τῶν ρητόρων. **τοιούτοι κριταί:** ἐπεικεῖς μὲν, ἂν τὰ πράγματα ἀποβοῦν καλῶς, δυσμενεῖς δέ, ἂν ἀποβοῦν κακῶς. **παντός εἵνεκα:** εὐχεται νὰ ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς διὰ τὸ καλὸν ὅλων (πολιτικῶν, ἰδιωτῶν, ρητόρων, πλουσίων, πτωχῶν, νέων). **χρηστά:** συνήθως οἱ πολιτικοὶ λόγοι τοῦ ῥήτορος καταλήγουσιν εἰς τοιαύτας εὐχάς.

§ 28. Αἰσθητικά. βοηθεῖν - ἀπωθεῖν (παρήχησις). ὦν: ἀντὶ ἀ (ἔλξης). ὑπὲρ τῶν πολλῶν...μικρὰ (ἀντίθεσις). φοβεροὶ φύλακες (παρήχησις τοῦ φ.). **περιστὴ ὑμᾶς τὰ πράγματα** (μεταφορά). **πάντα-παντός** (ἐπαναφορά). **παντός εἵνεκα** (ἀντιστροφή) ἀντὶ εἵνεκα παντός.

§ 28. Ἡθικά. ὅποι' ἅττα...τοιούτοι κριταί: Οἱ Ἀθηναῖοι ἔκρινον τὰς πολιτικὰς πράξεις τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τὴν ἔκβασιν αὐτῶν, μολονότι ἡ ἔκβασις τῶν πραγμάτων ἐξηρτάτο ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὅποιον τὰ ἀντιμετώπιζον. Οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ ταῦτα χαρακτηρίζονται ὡς ἐπιπόλαιοι. **χρηστά δ'εἶη...** Ἡ εὐχὴ αὕτη χαρακτηρίζει τὸν ῥήτορα ὡς φιλόπакτην, ἀλλὰ καὶ εὐσεβῆ.

§ 28. Γνωμικά. «ὅποι' ἅττ' ἂν ὑμᾶς περιστὴ τὰ πράγματα, τοιούτοι κριταί καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσεσθαι».

§ 28. Νόημα. Ἐν τέλει ὁ ῥήτωρ καλεῖ τοὺς Ἀθηναίους, ἀφοῦ λάβουν ὑπ' ὄψιν των ὅλα τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερθέντα, ὅλοι ἀνεξαιρέτως νὰ συμβάλουν εἰς τὸ νὰ περιορισθῇ ὁ πόλεμος εἰς τὴν Μακεδονίαν· οἱ μὲν πλούσιοι, ἀφοῦ ἐξοδεύσουν ὀλίγα τώρα, νὰ ἀπολαύσουν τὰ ἀγαθὰ των χωρὶς φόβον εἰς τὸ μέλλον, οἱ δὲ στρατεύσιμοι, ἀφοῦ ἀποκτήσουν τὴν πολεμικὴν πεῖραν εἰς τὴν χώραν τοῦ Φιλίππου, νὰ προσπύξουν τὴν ἀκεραιότητα τῆς πατρίδος των, οἱ δὲ ῥήτορες, οἱ ὑπεύθυνοι δηλ. πολιτικοί, νὰ λογοδοτοῦν εὐκόλως, ἐφ' ὅσον τὰ πράγματα θὰ ἔχουν ἀποβῇ καλῶς. Καταλήγει δὲ μὲ τὴν θερμὴν εὐχὴν νὰ ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς διὰ τὸ καλὸν ὅλων.

§ 28. Περίληψις. ὁ ῥήτωρ ὑποδεικνύει εἰς τοὺς εὐπόρους, τοὺς στρατευσίμους καὶ τοὺς ὑπεύθυνους πολιτικοὺς ἡγέτας νὰ κάμουν τὸ

καθῆκον των εἰς τὴν κρίσιμον διὰ τὴν πατρίδα στιγμὴν καὶ εὐχεται καλὴν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων.

§ 28. Ἐπιγραφή. Παραίνεσις τοῦ ρήτορος πρὸς ὅλας τὰς τάξεις τῶν πολιτῶν καὶ εὐχὴ αὐτοῦ.

Τ Ε Λ Ο Σ

119

ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΓΝΩΜΙΚΩΝ-ΡΗΤΩΝ-ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ

ΜΕΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ 600 ΓΝΩΜΙΚΩΝ - ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ

Διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Γυμνασίων, Οἰκονομικῶν
Γυμνασίων, ὑποψηφίους Ἀνωτέρων
καὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν

Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι **ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ** εἰς τὸ εἶδός του, ἐπε-
δὴ περιορίζεται εἰς τὴν ὑποδειγματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ
διασάφειν **ΓΝΩΜΙΚΩΝ, ΡΗΤΩΝ** καὶ **ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ**,
ἀποκλειστικῶς.

Τὰ **ΡΗΤΑ**, τὰ **ΓΝΩΜΙΚΑ**, τὰ **ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ** καὶ αἱ **ΠΑΡΟΙ-
ΜΙΑΙ** εἶναι συμπεπυκνωμένον ἀπόσταγμα τῆς λαϊκῆς πείρας
τῆς κτηθείσης διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Πλὴν τούτου, τὰ θέματα τῶν ἐκθέσεων, τῶν διδομένων εἰς τὰ
Σχολεῖα καὶ κατὰ τὰς εἰσγωγικὰς ἐξετάσεις τῶν ἀνωτάτων
Σχολῶν συνίστανται συχνάκις εἰς **ΡΗΤΟΝ** τι, **ΓΝΩΜΙΚΟΝ** ἢ
ΠΑΡΟΙΜΙΑΝ.

Εἶναι συνεπῶς ἀπαραίτητον, ὅπως οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ ὑποψήφιοι
τῶν Διαγωνισμῶν κατέχουν καλῶς τὸν τρόπον τῆς ἀναπτύξεως
δοθέντος **ΓΝΩΜΙΚΟΥ, ΡΗΤΟΥ** ἢ **ΠΑΡΟΙΜΙΑΣ**.

Τὸν σπουδαῖον τοῦτον σκοπὸν ἀκριβῶς ἐξυπηρετεῖ τὸ βιβλίον
κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον.

ΧΑΡ. ΝΙΝΤΑ

Γυμνασιάρχου

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Καθηγητοῦ Φιλολογίας

ΚΩΝ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΥ

Καθηγητοῦ Φιλολογίου

ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ Φιλολογίου

ΕΙΡ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Καθηγήτριας Φιλολογίας

ΚΑΛΛ. ΣΦΑΕΛΛΟΥ

Δημοσιογράφου

3 3 3

ΝΕΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ 1200 ΘΕΜΑΤΩΝ

Διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Ε' καὶ Στ' τάξεων Γυμνασίου
καὶ ὑποψήφιων Ἀνωτάτων Σχολῶν

Τὸ βιβλίον τοῦτο, γνωστὸν εἰς ὅλους, κυκλοφορεῖ ἀπὸ ὀκταετίας.
Τώρα κυκλοφορεῖ εἰς τὴν ἐνάτην ἐκδοσιν. Εἶναι ἄλλωστε
φυσικὴ συνεπεῖα ἡ καταπληκτικὴ αὕτη κυκλοφορία του,
καθ' ὅτι εἶναι καρπὸς τῆς πνευματικῆς συνεργασίας ἐξ εἰδι-
κῶν εἰς τὸ μάθημα τῶν ἐκθέσεων ἐκπαιδευτικῶν καὶ συγ-
γραφέων. Εἰς κάθε ἐξεταστικὴν περίοδον εἶναι ἀδύνατον οἱ
ἐξετασταὶ νὰ μὴ θέσουν δυο ἢ τρία θέματα ἐξ αὐτοῦ.

Συμπεριλαμβάνει ἀναπτυσσόμενα τὰ κάτωθι θέματα :

ΕΘΝΙΚΑ — ΗΘΙΚΑ — ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ — ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ — ΝΟΜΙΚΑ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ — ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ — ΙΑΤΡΙΚΑ — ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ — ΤΕΧΝΙΚΑ — ΓΕΩΠΟΝΙΚΑ — ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ —
ΝΑΥΤΙΚΑ κ. α.

Τέλει ἔκδοσις

Ὅτι ὅμως καθιστᾷ πρότυπον εἰς τὸ εἶδος τοῦ τῆ βιβλίου τοῦτο,
εἶναι ἡ προσθήκη τῶν σχεδιαγραμμάτων τὰ ὅποια προτά-
σσονται ἐκαστοῦ θεματός καὶ ἀποτελοῦν εὐμνημόνευτον σκε-
λετόν τῆς ὅλης ἐκθέσεως.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 76 · ΤΗΛΕΦ. 632.894 · ΑΘΗΝΑΙ

- 1) Γ.Α. Βασδέκη: 80 ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ
Γιά την Ε' και την ΣΤ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου.
- 2) Γ.Α. Βασδέκη: ΑΠΑΝΤΩ ΣΩΣΤΑ ΚΑΙ ΜΠΑΙΝΩ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ πλήρης
μεθοδικός οδηγός για τις εισιτήριες εξετάσεις στο Γυμνάσιο και στα Σχο-
λεία Μέσης Παιδείας όλων των τύπων.
- 3) Γ. Παπανδρεοπούλου: 51 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ διά την Α' και Β'
τάξιν των εξαταξίων Γυμνασίων.
- 4) Κ. Σφαέλλου: 99 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ διά την Γ' Δ' και Ε' τάξιν
των εξαταξίων Γυμνασίων.
- 5) Κ. Καμαρινού: 222 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙ-
ΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ 1000 ΘΕΜΑΤΩΝ διά τούς τελειοφοίτους των
Γυμνασίων και τούς ύποψηφίους μαθητάς των 'Ανωτέρων και 'Ανωτάτων
Σχολών όλων των τύπων.
- 6) Νίντα Χ. — Παπαγεωργίου 'Αλεξ. — Παπανδρεοπούλου Γ. — Καμαρινού Κ.
Βασιλειάδου Είρ. — Σφαέλλου Κ. «333 ΝΕΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ-
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ 1200 ΘΕΜΑΤΩΝ διά Ε' και ΣΤ' τάξιν
των εξαταξίων Γυμνασίων και 'Ανωτάτων Σχολών, έκδ. 15η ΕΠΥΗΞΗ-
ΜΕΝΗ και ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ.
- 7) Κ. Σφαέλλου: 119 ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΝΩΜΙΚΩΝ — ΡΗΤΩΝ —
ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ, μετά συλλογής και περιλήψεως 1000 γνωμικών και παροιμιών.
- 8) Γ.Α. Βασδέκη: ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ
ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ (Κοινής Δημοτικής) Δέμ.
- 9) Γ.Α. Βασδέκη: ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΑΘΑΡΕΥ-
ΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ (σχήματος 15πης).
- 10) Χ. Καζαντζή: ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΤΙΞΕΩΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.
- 11) Β. 'Αναγνωστοπούλου — Ν. 'Ασωνίτη: ΤΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ΣΕ 55 ΑΙΙΛΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ.
- 12) Ν. 'Ασωνίτη — Β. 'Αναγνωστοπούλου — ΛΕΞΙΚΟΝ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑ-
ΤΩΝ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.
- 13) Γ. Παπανδρεοπούλου: ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΗΣ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.
- 14) Κ. Παπαγεωργίου: ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΕΙ-
ΜΕΝΩΝ.
- 15) Εὐθ. Χριστοπούλου — Δ. Σίδερη: ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟ-
ΛΟΓΙΑΣ.
- 16) ΝΕΩΤΑΤΑΙ ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ὑπὸ Εὐθ. Χριστοπούλου 'Αρχαίων
καὶ Λατίνων Συγγραφέων (πλήρης σειρά ἐπὶ τῶν διδασκομένων κειμένων).
- 17) Π. Ροδοπούλου — ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΝΟΙΚΗΣ.

ΔΡΑΧ. 15.-